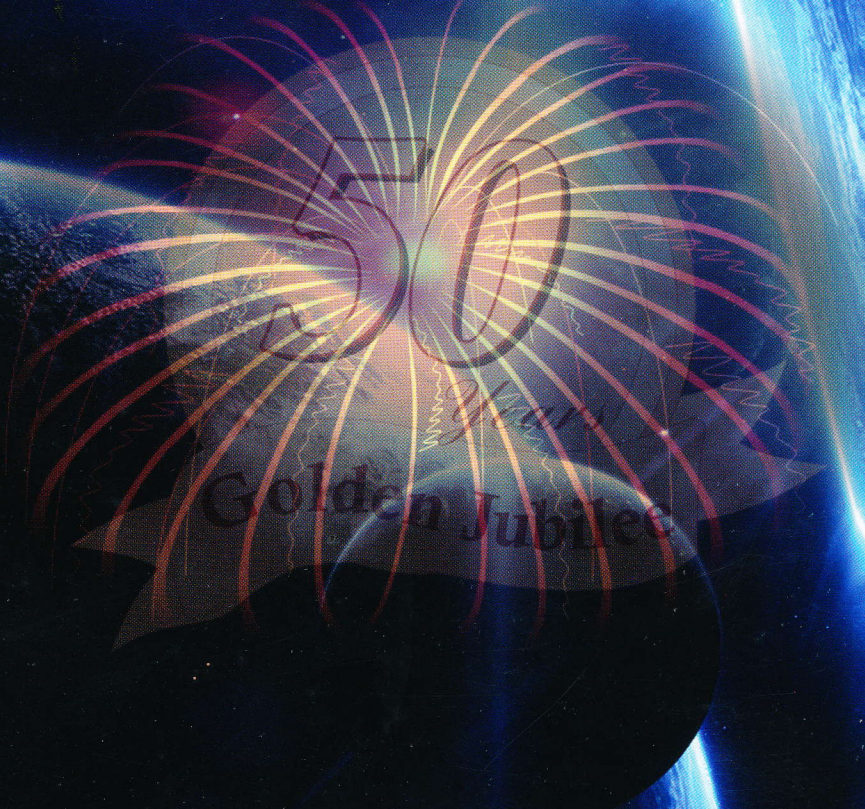

অক্ষগাভ

সপ্তদ্বিংশতিতম সংখ্যা

সোণালী জয়ন্তী বর্ষ

তহাবথায়ক
ড° চিত্তবঞ্জন দাস

সম্পাদক
জির্টু দাস

‘অৰুণাভ’ সম্পাদনা সমিতি

শ্ৰীযুত ডিনেশ্বৰ শইকীয়া
উপদেষ্টা

ড° দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতী
অধ্যক্ষ/সভাপতি

শ্ৰীযুত ভূৱা কৰ্তকী
উপাধ্যক্ষ/উপদেষ্টা

শ্ৰীযুত অশ্বিনী চৌধুৰী
উপদেষ্টা

ড° মনালিছা বৰা
উপদেষ্টা

শ্ৰীযুত প্ৰণৱ ডেকা
উপদেষ্টা

শ্ৰীদেবীষা ডেকা
সদস্য

ড° চিত্ৰঞ্জন দাস
তহাৱাধ্যক্ষ

শ্ৰীসমুদ্ৰ কুমাৰ দাস
সদস্য

শ্ৰীউজ্বল দাস
সদস্য

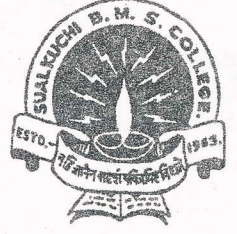
শ্ৰীজিন্টু দাস
সম্পাদক

আমাৰ কৃতজ্ঞতা :

No. PC/HE/Plan-20/2012/54 Dated: 24th April'2012 তাৰিখৰ পত্ৰযোগে অসম চৰকাৰৰ উচ্চ শিক্ষা সঞ্চালকালয়ৰ পৰা এই আলোচনী প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে এক লাখ টকাৰ অনুদান লাভ কৰা হৈছে। তাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ তৰফৰ পৰা অসম চৰকাৰৰ উচ্চ শিক্ষা বিভাগলৈ বিনম্ৰভাৱে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰা হ'ল।

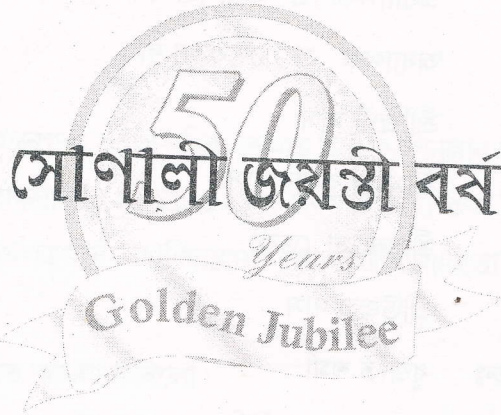
অৰুণাত

শুৱালকুছি বৃন্দবাম মাধৱ সন্ন্যাসিকৰ মহাবিদ্যালয়ৰ

আলোচনী

সপ্তত্রিংশতম সংখ্যা

শ্রদ্ধা আৰু আন্তৰিকতাৰে—

.....

.....

সম্পাদক
অৰুণাত

“ଅରୁଣାଭ” ସମ୍ପାଦନା ସମିତି

- ସଭାପତି : ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଡ଼ ଦୀପେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭାଗବତୀ
ଉପଦେଷ୍ଟା : ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ତୁରା କଟକୀ
ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡି.କେ.ଏସ୍.ଏସ୍. ଶହୀଦୀୟା
ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅକ୍ଷିତୀ ଚୌଧୁରୀ
ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣବ ଡେକା
ଅଧ୍ୟାପିକା ଡ଼ ମନାଲିକ୍ଷା ବରା
ତତ୍ତ୍ଵାବଧିକାରୀ : ଅଧ୍ୟାପକ ଡ଼ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ
ସମ୍ପାଦକ : ଶ୍ରୀଜିନ୍ତୁ ଦାସ
ସଦସ୍ୟ : ଶ୍ରୀମୁଦ୍ରା କୁମାର ଦାସ
ଶ୍ରୀଦେବୀସା ଡେକା
ଶ୍ରୀଉତ୍ତମ ଦାସ
ବେଟୁପାତର ଚିତ୍ର : ଧୂର୍ଜତି ଶର୍ମା
ବେଟୁପାତ ଅଳଙ୍କାର : ସମ୍ପାଦନା ସମିତି
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ : ମନୋଜ ବିକାଶ
ଛପା : ଭୂମିକା ପ୍ରିଣ୍ଟାର୍ଟ, ଶୁଭାଳକୂହି (କଲେଜ ବୋଡ)
ଫୋନ ନଂ : ୯୨୨୪୯୮୨୦୮୮, ୯୮୬୪୨୨୩୬୬୯

'ARUNAV' (2011-12) Mouthpiece of the S.B.M.S. College Edited by Sri Jintu Das & Published by S.B.M.S. College Students' Union, Printed at Bhumika Printers

The writers are accountable for the opinion expressed facts and figures used and source incorporated in their respective writings. The Editorial Board bears no responsibilities for the same.

---- Editor

তৰুণ গগৈ

सत्यमेव जयते

মুখ্য মন্ত্ৰী, অসম

গুৱাহাটী

শুভেচ্ছাবাণী

কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত বস্তুনগৰী শূৱালকুছিৰ একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান শূৱালকুছি বৃদ্ধৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ 'অৰুণাভ' (২০১১-১২) ৰ প্ৰকাশৰ দিহা কৰা কথা শুনিবলৈ পাই পৰম সন্তোষ লাভ কৰিছো। আশা ৰাখিছো মুখপত্ৰখনে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্য চৰ্চাৰ দিশটোক উৎসাহিত আৰু অনুপ্রাণিত কৰিব।

মুখপত্ৰখনৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলো।

(তৰুণ গগৈ)

ড° হিমন্ত বিশ্ব শর্মা, এম. এ., এল. এল. বি., পি. এইচ. ডি.

মন্ত্রী

শিক্ষা, স্বাস্থ্য ও পৰিয়াল কল্যাণ

আৰু অসম চুক্তি ৰূপায়ণ বিভাগ

মহোদয় জয়ন্তে

অসম সচিবালয়, দিশপুৰ, গুৱাহাটী - ৬

দূৰভাষ : (০৩৬১) ২২৩৭৩০১ (কাঃ)

২২৩৭০১২ (ফেক্সঃ)

২২৬৮৪১৯ (বাঃ)

শুভেচ্ছাবাণী

কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত মানচেপ্তাৰখ্যাত বস্তুনগৰী শূৱালকুছিৰ একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান শূৱালকুছি বৃদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ে পঞ্চাশটি বছৰ গৌৰৱেৰে অতিক্ৰম কৰিছে। অইন বছৰৰ দৰে এইবেলি শূৱালকুছি বৃদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ “অৰুণাভ” প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰয়াস আদৰণীয়। আশা ৰাখিছো “অৰুণাভ” অধিক জ্ঞানোপযোগী হ’ব আৰু শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ অতীত আৰু বৰ্তমানৰ স্মৃতিবোৰ সন্নিবিষ্ট কৰি আটকধুনীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰি সমাদৰ বুটলিবলৈ সমৰ্থ হ’ব।

শূৱালকুছি বৃদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি আন্তৰিকতাৰে কামনা কৰিলোঁ।

(হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা)

আমার

শ্রদ্ধাঞ্জলি

ড° ভূপেন হাজারিকা

জন্ম : ৮ ছেপ্তেম্বর, ১৯২৬ খ্রীষ্টাব্দ
মৃত্যু : ৫ নবেম্বর, ২০১১ খ্রীষ্টাব্দ

ড° মামণি বয়চম গোস্বামী

জন্ম : ১৪ নবেম্বর, ১৯৪২ খ্রীষ্টাব্দ
মৃত্যু : ২৯ নবেম্বর, ২০১১ খ্রীষ্টাব্দ

কৈলাশ নাথ শর্মা

জন্ম : ১৪ নবেম্বর, ১৯৩১ খ্রীষ্টাব্দ
মৃত্যু : ১৭ অক্টোবর, ২০১০ খ্রীষ্টাব্দ

শীবেণ ভট্টাচার্য

জন্ম : ২৮ জুলাই, ১৯৩২ খ্রীষ্টাব্দ
মৃত্যু : ৪ জুলাই, ২০১২ খ্রীষ্টাব্দ

সোণালী জয়ন্তী আৰু অন্তৰ্গত অনুষ্ঠানৰ সোণালী মুহূৰ্ত

সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ স্বাস্থ্য উপসমিতিৰ বিনামূলীয়া চকু চিকিৎসা শিবিৰৰ মুহূৰ্ত

মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানৰ মুকলি সভাত ভাষণৰত মুহূৰ্তত মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰী ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাদেৱ

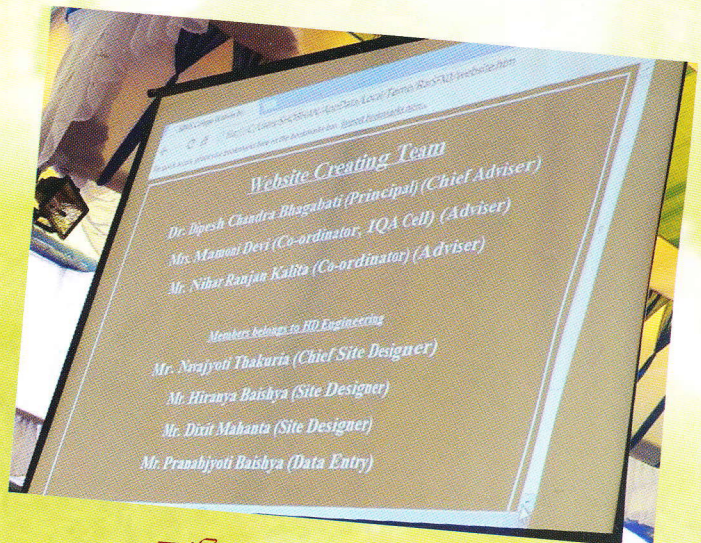
মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী অনুষ্ঠানত সম্বৰ্দ্ধিত প্ৰখ্যাত গীতিকাৰ আৰু কবি ড° লক্ষ্মীবা দাস আৰু অন্যান্যসকল

মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানৰ সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাৰ এটি মুহূৰ্ত

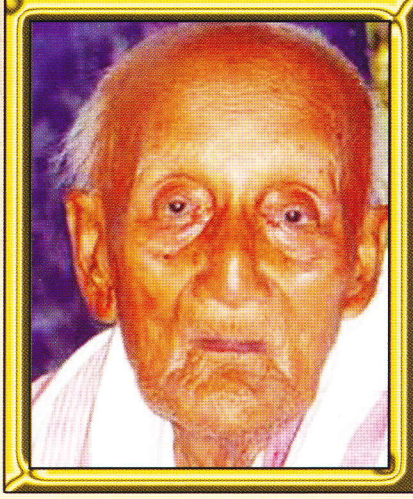
মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানৰ সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াত বিশিষ্ট কণ্ঠশিল্পী প্ৰণীতাবৈশা বেধি

মহাবিদ্যালয়ৰ ৱেব চাইট উন্মোচনী

আমাৰ

শ্রদ্ধাঞ্জলি

শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰ সাধক
সোণাৰাম চুতীয়া

প্ৰসিদ্ধ ভাস্কৰ আৰু চিত্ৰকৰ
শোভা ব্ৰহ্ম

বিশিষ্ট চিন্তাবিদ
ড° দেৱপ্ৰসাদ বৰুৱা

বিশিষ্ট লেখক আৰু চিন্তাবিদ
বাপচন্দ্ৰ মহন্ত

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ আৰু অধ্যাপক/অধ্যাপিকাসকলৰ একাংশ

অধ্যক্ষৰ একলম

সাহিত্য যদি জাতিৰ দাপোণ, মুখপত্ৰখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ দাপোণ নহয় জানো? ই শিক্ষাৰ্থীৰ চিন্তাধাৰা, ৰুচিবোধ প্ৰতিফলিত কৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ কাব্যিক, সৃষ্টিশীলতাক প্ৰতিভাত কৰাৰ আখৰাগৃহ। অন্যকথাত, ভাবিকালৰ কবি, সাহিত্যিক চিন্তাবিদৰ পূৰ্বৰাগৰ এক যুগলবন্দী স্বৰূপ।

সুদীৰ্ঘ পঞ্চাশ বছৰে বৃহত্তৰ শূৰালকুছি অঞ্চলত জ্ঞানামৃত বিলাই নিতে নৱাৰুণ জন্ম দিব খোজা এই জ্ঞানপীঠৰ মুখপত্ৰখনি প্ৰতিগৰাকী বিদ্যানুৰাগীৰ আকৰ্ষণৰ বস্তু হ'ব পৰাকৈ চহকী সন্তোষেৰে সমৃদ্ধিশালী হ'লে নথৈ সন্তোষ পালোহেতেন। এই সাফল্য সাধন কৰিবলৈ আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বৌদ্ধিক কচৰতৰ অভাৱ নহ'ব বুলি আশা ৰাখিছো।

যান্মাসিক ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্ত্তনৰ লগে লগে শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ সামগ্ৰিক পৰিৱেশ সলনি হোৱা সফলতাৰ ছাবি-কাঠি নিৰ্ভৰ কৰিছে শিক্ষক-শিক্ষাৰ্থীৰ নিয়মানুবৰ্তিতা, সময় নিৰ্দ্ধাৰিত কাৰ্যপালনৰ প্ৰতি থকা আনুগত্যৰ ওপৰত। পূৰ্বৰ ত্ৰিখণ্ডিত বাৰ্ষিক পৰীক্ষা ব্যৱস্থাধীন কৰ্ম-সংস্কৃতি যান্মাসিক ব্যৱস্থাৰ লগত খাপ নোখোৱা বিধৰ। পৰিবৰ্তিত ব্যৱস্থাত শিক্ষক-শিক্ষাৰ্থী উভয়ে নিজ কৰ্তব্য পালনৰ প্ৰতি এক দৃঢ় আত্মানুশাসন গঢ়ি তুলিব লাগিব। যিবোৰ শিক্ষানুষ্ঠানে এনে সংস্কৃতি সহজে আয়ত্বাধীন কৰিব পাৰিব, কৃতিত্বৰ তুলাচনীত সেইবোৰেই জিলিকি উঠিব। শূৰালকুছি বুদৰাম-মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদলৈ কৰ্মসংস্কৃতিৰ সেই বতাহছাটি বোৱাই আনিবলৈ সংশ্লিষ্ট সকলোৰে প্ৰতি 'অৰুণাভ'ৰ এই পৃষ্ঠাৰ জৰিয়তে বিনম্ৰ আহ্বান জনালোঁ।

ড° দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতী

সম্পাদকীয়

এখন আলোচনী সম্পাদনা কৰাৰ বাবে যিমানখিনি অভিজ্ঞতা আৰু জ্ঞানৰ প্ৰয়োজন, সেয়া মোৰ আছিল নে নাই ক'ব নোৱাৰো। তথাপিও নিৰ্বাচিত আলোচনী সম্পাদকৰ বিশেষ অসুবিধাৰ বাবে সম্পাদনাৰ দায়িত্ব মোক অৰ্পণ কৰাত মনৰ অদম্য হেঁপাহ আৰু কিছু স্বপ্নীল আশা বুকুত বান্ধি মই সম্পাদনাৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিছিলো। আপোনালোকৰ দয়া, মৰম আৰু বিবেকে মোক যোগ্য বিবেচিত কৰা বাবে মই আপোনালোকক উদাত্ত চিন্তে কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

আলোচনী সম্পাদনা কৰাৰ পূৰ্ব কোনে অভিজ্ঞতা অবিহনে মোৰ সম্যক ধাৰণাৰে “অৰুণাভ”ৰ জৰিয়তে সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনৰ ভিতৰলৈ সোমোৱাৰ এটি ক্ষুদ্ৰ প্ৰয়াস কৰিছোঁ। এই প্ৰয়াসে সাৰ্থকতা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে নে নাই সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয়।

আলোচনী সম্পাদক হিচাপে আলোচনীখনৰ জৰিয়তে মহাবিদ্যালয়খনত এক নৱ ৰূপান্তৰৰ মাজেৰে সাহিত্যৰ পৰিৱেশটো কিছু তত্ত্বগধুৰ কৰাৰ যথা সম্ভৱ চেষ্টা কৰিছিলো। সফলতা লাভ কৰিম তেনে নহয়; তথাপিও সফলতা ৰেখাডাল অলপ উৰ্ধগামী হৈছে নে নাই সেয়াওঁ বিবেচনাৰ দায়িত্ব মই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিয়াল ওপৰত এৰি দিছোঁ।

হে সুহৃদ পাঠক সমাজ, আপোনালোকৰ গঠনমূলক সমালোচনা, দিহা পৰামৰ্শও মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ “অৰুণাভ” প্ৰকাশৰ প্ৰেৰণা। অনভিজ্ঞতাৰ বাবে বৈ যোৱা ভুল ভ্ৰুটিৰ বাবে মৰমৰ সমালোচনাৰে আঙুলিয়াই দিব বুলি আশা কৰিলো।

মানুহৰ মৃত্যু চিৰন্তন সত্য। আমাৰ যে মৃত্যু হ'ব সেইটো ভবাৰ সময় নাথাকে। ক্ষণেকীয়া জীৱনকালত যিসকল বিখ্যাত লেখকে ৰচনা ৰাজিৰে মানৱ সমাজত সত্য সন্ধানৰ পথ দেখুৱাই দি গ'ল মৃত্যুৰ পিছতো তেওঁলোক আমাৰ মাজত সাহিত্যৰ অৱদানেৰে জীয়াই আছে। সাহিত্য সৃষ্টি হয় যদিহে ব্যক্তিৰ মনৰ জগতত ভাৱ আৰু চিন্তানুশীলৰ সম্প্ৰসাৰণ হয়। এজন মানুহৰ উচ্চমান বিশিষ্ট শিক্ষা-দীক্ষা থাকিলেই তেওঁৰ সাহিত্য কৰ্ম মহৎ শিল্পৰ শ্ৰেণীত নপৰিবও পাৰে। মানুহে বনৰীয়া জীৱন যাপন কৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সভ্যতাৰ ক্ৰমবিকাশেৰে উদ্ভাসিত হোৱাৰ

পিছত আজি তাৰিখলৈ এক দীঘলীয়া যাত্ৰা। এই যাত্ৰাৰ মানুহৰ শিক্ষাৰ যাত্ৰা, জ্ঞানৰ যাত্ৰা; নতুনক আৰু বেছি নতুনকৈ জুকিয়াই চোৱাৰ যাত্ৰা। গৱেষণা, পৰীক্ষা নীৰিক্ষাৰে জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানুহৰ চেতনাৰ নিত্য-নতুন-সম্পৰীক্ষা। মানুহৰ জীৱন-ধাৰণৰ সৰ্বদিশৰ উন্নয়ণৰ বিজয় নিচান উৰাৰ লগতে আৰু বিশ্ব সাহিত্যৰ দিশটো উন্মোচিত হৈছে নতুন ৰূপত। সাহিত্যৰ ক্ৰমবিকাশে এটা জাতিক বেছি মহীয়ান কৰি তোলে। এয়া প্ৰতিযোগিতাৰ যুগ। সমগ্ৰ বিশ্বৰ জাতি সত্বাসমূহৰ মাজত বিজ্ঞান-প্ৰজ্ঞানৰ প্ৰতিযোগিতাৰ লগতে সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনতো এক প্ৰতিযোগিতাৰ মনোভাৱে চিন্তাশীল লেখক, পাঠকৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এয়া সঁচা অৰ্থত সুখৰ বতৰ। কিন্তু সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখন আজি যিদৰে প্ৰসাৰিত হৈছে তাৰ তুলনাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্যৰ প্ৰতিচ্ছবিখন ধূসৰ।

সাহিত্য আৰু আমাৰ মহাবিদ্যালয় : সাহিত্য জাতিৰ দাপোণ স্বৰূপ। প্ৰত্যেক জাতিৰে সভ্যতা, সংস্কৃতি, ইতিহাস আদি সমাজত প্ৰতিফলিত হয় সাহিত্যৰ মাজেৰেই। সাহিত্য সৃষ্টিয়ে এটা জাতিক মহীয়ান কৰি তোলে। সাহিত্যই প্ৰত্যেক জাতিৰ বান্ধোন দৃঢ় কৰি ৰাখে। গতিকে সাহিত্য অবিহনে কোনো জাতিৰে সুকীয়া অস্তিত্ব বৰ্তি থাকিব পাৰে বুলি মই নাভাবোঁ।

সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখন বৰ বিশাল আৰু ওখোৰা-মোখোৰা। ইয়াত বিচৰণৰ বাবে প্ৰকৃত সাধনাৰ প্ৰয়োজন, কাৰণ নীৰৱ, সাধনা, ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টা, সৃষ্টিশীল মনোভাৱ, সততা, নিষ্ঠা আদিৰ বলতহে এজন ব্যক্তি সফল হৈছে বা হ'ব পাৰে। বাস্তৱত প্ৰতিফলিত হোৱা দেখা গৈছে যে, বৰ্তমান সাহিত্যৰ অভাৱ নাই; কিন্তু এগৰাকী প্ৰকৃত সং, নিষ্ঠাৱান সাহিত্যিকৰ অভাৱ, যিয়ে সমাজত পোহৰৰ বাট দেখুৱাব পাৰে। ইয়াৰ পৰা বুজিব পাৰি যে, আমাৰ সমাজত সাহিত্যৰ সাধনা কিমান গভীৰ আৰু সৃষ্টিশীলতা প্ৰতি আমাৰ কিমান অনুৰাগ!?

সাহিত্য সাধনাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ শূৱালকুছি বৃদ্ধৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ও এক অন্যতম অনুষ্ঠান। বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিৰ ক্ৰমবৰ্ধমান জনপ্ৰিয়তায়ো সাহিত্যৰ সেউজ পথাৰখনৰ সৌন্দৰ্যৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আত্মিক সম্পৰ্ক ছিন্ন কৰিব পৰা নাই। সৃষ্টিয়ে আদৰি আনে সৃষ্টিৰ ৰথ আৰু সৃষ্টিশীলতাই জগত সুন্দৰ কৰে। সেয়ে জগত সুন্দৰ কৰাই যাৰ অদম্য হেঁপাহ, বাসনা, সেইসকলৰ

বাবে সাহিত্যৰ এই বিশাল আবেষ্টনীৰ দ্বাৰা সৰ্বদা খোলা আছে। কাৰণ তেওঁলোকৰ স্বপ্নৰ মাজত সিয়ো যে অভিন্নতাৰে সাঙোৰ খাই আছে। তেওঁলোকৰ প্ৰচেষ্টা এক সুস্থ ব্যক্তিত্ব গঢ়াৰ, এখন সৰ্বাংগসুন্দৰ সমাজ গঢ়াৰ।

বৃহত্তৰ শূৰালকুছি অঞ্চলৰ উচ্চ শিক্ষাৰ বাটকটীয়া শূৰালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়তে আজিৰে পৰা প্ৰবাহিত সাহিত্য চৰ্চাৰ ধাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অত্যাধিক সহায়-সহযোগিতাৰ ফলত তীব্ৰ গতীত বৃদ্ধি পাই আছিল। বস্তুনগৰীত সিঁচৰতি হৈ থকা আপুৰুগীয়া সাহিত্য সম্পদসমূহ হেৰাই যাব ধৰা কৃষ্টি-সংস্কৃতিসমূহ, অভিন্নতাৰে সাহিত্যৰ বিভিন্ন মাধ্যমেৰে জীয়াই ৰখা তথা বিশ্ব মঞ্চত প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ বাবে এই পঞ্চাশবছৰীয়া মহাবিদ্যালয়ে অহোপুৰুষাৰ্থ কৰি আহিছে। ইয়াৰ মূলতে হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৃষ্টিৰ প্ৰতি থকা লালসা, সৃষ্টিশীলতাৰ প্ৰতি থকা অনুৰাগ, যাৰ বাবে আটায়ে সমাজৰ অস্তিত্ব প্ৰতীয়মান কৰি ৰখাৰ বাবে বাছি লৈছে সংস্কৃতি আৰু সাহিত্য সাধনাৰ এই উৎকৃষ্ট পথ।

মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্যৰ জগতখনক অধিক চহকী কৰি তুলিবলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ পৰা ওলোৱা ছমহীয়া আলোচনী “অসমীয়া”ৰ প্ৰকাশেও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক প্ৰতিভা বিকাশৰ সুযোগ দিয়াৰ লগতে সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তুলিব। ইয়াৰ ফলত সমাজৰ প্ৰতিটো দিশ সুস্পষ্টভাৱে অধ্যয়ন

কৰি জ্ঞানৰ পোহৰ বিলাবলৈ সক্ষম হ'ব বুলি আমি আশাবাদী। এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ আৰু প্ৰাচীৰ প্ৰতিকাৰ ভূমিকাও অপৰিহাৰ্য। এক সংঘবদ্ধ, সংপ্ৰচেষ্টাৰ জৰিয়তেহে আমাৰ সমাজক উদ্ধাৰ কৰিব পৰা যাব। ইয়াৰ জৰিয়তে মই এটা কথা ক'ব বিচাৰিছোঁ যে, বৰ্তমান আমাৰ এটাই লক্ষ্য হোৱা উচিত যে, এই মহাবিদ্যালয়খন সমগ্ৰ ভাৰততে তথা বিশ্বতে পৰিগণিত হওঁক এখন জাকত জিলিকা শিক্ষানুষ্ঠান ৰূপে তথা সাহিত্য চৰ্চাৰ বিশাল পথাৰ ৰূপে।

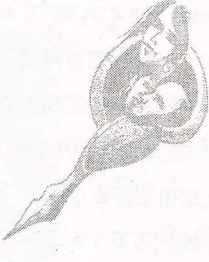
ব্যক্তিগত চিন্তাৰ দোমোজাত : আজি সমগ্ৰ অসমীয়া জাতিৰ সন্মুখত এক বিশাল প্ৰত্যাহ্বান আহি পৰিছে। উপৰিপুৰষে দি থৈ যোৱা মহান সম্পদৰাজিক জীয়াই ৰাখিবলৈ, তেওঁলোকৰ সন্তোক স্বাভাৱিকভাৱে আগবঢ়াই নিবলৈ এই বৈচিত্ৰময় অসমৰ সমগ্ৰ জনতাই নিজস্বভাৱে আগবাঢ়ি আহিব লাগিব। শংকৰ-মাধৱৰ বিশাল ইতিহাসৰ মাজেৰে সৃষ্ট অসমৰ ভাৱ-অনুভূতিক জীয়াই ৰখাৰ স্বাৰ্থত আমি সকলোৱে ভাষা জননীৰ হকে আগবাঢ়ি আহিবই লাগিব। নহ'লে আমিহেই বঞ্চনা আৰু শোষণৰ বলি হ'ব লাগিব। সেয়ে আমি প্ৰত্যেকে অসমীয়া জাতিৰ স্বাৰ্থত নিজৰ সৰ্বস্ব উজাৰি দিব লাগিব। অসমীয়া জাতিৰ এই সংকটাপন্ন ক্ষণত মোৰ মনত দোদুল্যমান অৱস্থাত থকা কথাবোৰ এনেদৰেই পাঠক সমাজৰ ওচৰত অৱগত কৰিলোঁ। ♦♦

কৃতজ্ঞতাৰ গুৰাপাণ

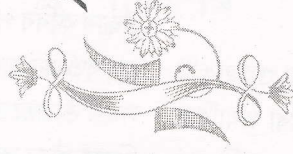
জ্যালোচনী এখন সম্পাদনা কৰাটো সহজ নে কষ্টৰ সেয়া ক'বলৈ নাযাওঁ কিছু এই মহান কাৰ্যত মোৰ সহায়কাৰোতা সহায়ৰ হাত আগবঢ়াই দিয়াসকলৰ নাম নল'লে মোক অকৃতজ্ঞতাৰ দোষে চুৰ। জামাৰ জ্ঞাত হোৱা দোষ ক্ৰুটিৰ বাবে জামি ক্ষমা বিচাৰিছোঁ তাৰ সমস্ত দায়িত্ব এই জ্ঞাতজনে মূৰ পাতি গ্ৰহণ কৰিছোঁ। কিছু জ্যালোচনীখন যদি আপোনাৰ সামান্য হলেও ভাল লাগে তাৰ বাবে এইসকলৰো শলাগ ল'ব। প্ৰথমেই জামাৰ মাননীয় পৰম শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতীদেৱ। লগতে এই জ্যালোচনীখনৰ সম্পাদনা সমিতিৰ সমূহ সন্মানীয় আৰু মৰমৰ বিষয়ববীয়াসকলৰ লগতে তহাৱৰ্থায়ক ড° ছাৰ জাৰু ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা মানাৰ্ণি দেৱী বাইদেউ আৰু দৰ্শন বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা বস্তি বৰা বাইদেউ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক/অধ্যাপিকা তথা ভূমিকা প্ৰিণ্টাৰৰ সত্ৰাধিকাৰী মুনীন্দ্ৰ মেধিকো মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাচিলো। দুগৰাকী বিশিষ্ট সাহিত্যিকনী শ্ৰীযুত অনুভৱ পৰাশৰ আৰু গোপাল জালানো জামাৰ কৃতজ্ঞতাৰ পাত্ৰ। বিভিন্ন দিশত সহায় আগবঢ়োৱা মোৰ ভাতৃপ্ৰতীম চিণ্টুমাৰ্ণি ৰাজবংশী, চিণ্টু দাসকো মই ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

সিঁচু দেৱী

প্ৰবন্ধ

সূচীপত্ৰ

এক জাতীয় অনুষ্ঠান — সংগীত সূৰ্য ড° ভূপেন হাজৰিকা
অক্ষীয়া নাট : এটি আলোচনা
বৰপেটাৰ দৌল উৎসৱ আৰু হোলী গীত
অসমীয়া ইংৰাজী অভিধান প্ৰণেতা ড° মহিলাছত্ৰনছন
পাশ্চাত্যৰ সংস্কৃতি আৰু আমাৰ যুৱ প্ৰজন্ম
জ্ঞান-তপস্বী ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালাম
নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত গীত-মাত
বহাগী লোক উৎসৱ ভঠৈলি
শুৱালকুছিৰ বেছম উদ্যোগ কেঁচা সামগ্ৰীৰ
মূল্যবৃদ্ধি আৰু শিল্পৰ সংকট
বহস্যবাদী কবি নলিনীবালা দেৱী
আলবেৰ্গীৰ বৰ্ণনাত ভাৰতীয় জাতীয় সাহিত্য মহাভাৰত
দৰ্শন আৰু জীৱন
জোৱান

: পূৰ্বী শৰ্মা / ১
: বাকেশ কলিতা / ৪
: ববিতা বৈশ্য / ৭
: জয়শ্ৰী দাস / ৯
: কৌশিক শৰ্মা / ১১
: ৰুমী শৰ্মা / ১৩
: ড° মনালিছা বৰা / ১৭
: জিগ্টু দাস / ২১
: নিহাৰ বৰ্জেন কলিতা / ২৩
: হিমাশ্ৰী দেৱী / ২৯
: তুৱা কটকী / ৩১
: বৰষা কাকতি / ৩৪
: সনাতন বৈশ্য / ৩৭

কবিতা

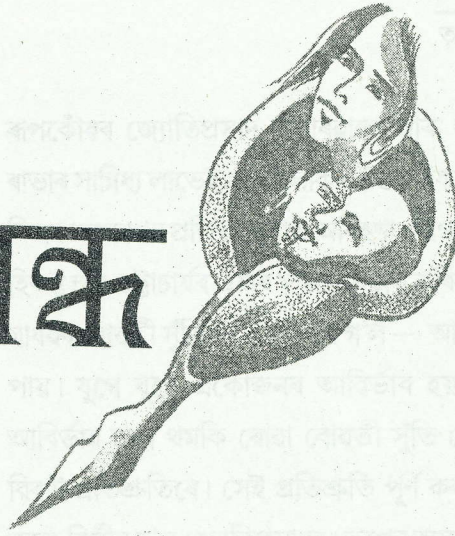
গল্প

জীৱনৰ গতিপথ : বন্দনা দাস / ৪৮
এটি অন্ধকাৰচ্ছন্ন জীৱন : হিমাঙ্কী কাকতি / ৫২
পাহৰিব নোৱাৰা অতীত : অৰুণিমা মহন্ত / ৫৪
গভীৰ প্ৰেমৰ আবেদন : শিৱ প্ৰসাদ শৰ্মা / ৫৬
আজিৰ সমাজ : হিমাঙ্কী মেধি / ৫৭

সপোনৰ নিষ্ঠুৰতা : বিৰাজ কুমাৰ দাস / ৩৯
আধা লিখা কবিতাবোৰ : সমুদ্ৰ কুমাৰ দাস / ৩৯
ভূপেন দাৰ স্মৃতিত : অক্ষয় শৰ্মা / ৪০
বকুল সৰাৰ অপেক্ষাত : অজয় নাথ / ৪১
শীত : ৰূপক বৈশ্য / ৪১
পোহৰ : সঞ্জীৱ শৰ্মা / ৪২
বৰষা : বৰষা কলিতা / ৪২
ভালপোৱা : বনশ্ৰী দাস / ৪৩
অনুভূতি : ডিম্পল বোয় / ৪৩
আধৰুৱা ছবি : জয়ন্ত দাস / ৪৪
গভীৰতা : উৎপল তালুকদাৰ / ৪৪
প্ৰিয় পাঠক : অনুভৱ তুলসী / ৪৫
কবিতা : চিণ্টুমণি ৰাজবংশী / ৪৫
সোণৰ কাঠিডাল কি আছিল : ভাৰবিনা চৌধুৰী / ৪৬
ঠিকনা : দ্বীপৰঞ্জন বৈষ্ণৱ / ৪৬
কবিতা : চিণ্টু দাস / ৪৬
মীৰা ঠাকুৰে ক'লে : ড° চিত্তবৰ্জেন দাস / ৪৭

প্ৰবন্ধ

যি বুৰঞ্জীয়ে ম্ৰষ্টা লিখক আৰু তেওঁৰ সৃষ্টিৰ মাজৰ অবিচ্ছেদ্য আত্মিক সম্পৰ্ক উদঙাই দেখুৱাব নোৱাৰে, সি কেতিয়াও সাহিত্যৰ সঁচা বুৰঞ্জী হ'ব নোৱাৰে। যি কোনো মানুহেই নিজৰ সাহিত্যৰ বিষয়ে ক'ব পাৰে ---

The wonderful story of our literature surpasses most fiction not only in its drama but in the fascination and diversity of its living personalities.

সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীয়ে সৰ্বসাধাৰণ পাঠকক এটা জাতিৰ যুগ যুগৰ আধ্যাত্মিক সাধনা আৰু সৌন্দৰ্যৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰিচয় দিবলৈ হ'লে আৰু তাৰদ্বাৰাই সেই সাহিত্যৰ ৰসৰ ভোগলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰিবলৈ হ'লে সেই বুৰঞ্জীৰ মাজত ম্ৰষ্টা লিখকৰ বিচিত্ৰ জীৱন নাট তাৰ বৰ্ণাত্য গটভূমিৰে সৈতে ফুটি উঠিব লাগিব।

--- হোমেন বৰগোহাঞি

এক জাতীয় অনুষ্ঠান — সংগীত সূৰ্য ড° ভূপেন হাজৰিকা

পূৰ্বী শৰ্মা

তৃতীয় ষাণ্মাসিক

‘কুসুম্বৰ পুত্ৰ শ্ৰীশংকৰ গুৰুৱে ধৰিছিল নামৰে তান’ গীতটিৰ বচক আছিল অসমীয়া জাতিৰ কামিহাড দৃঢ় কৰি যোৱা সংগীত সূৰ্য ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱ। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ যে পৰম গুৰু --- তেৰাই দেখুৱাই যোৱা সোণসেৰীয়া আলিয়েদি আগবাঢ়িলে যে বিমল জাতীয় প্ৰেমত নিমজ্জিত হৈ স্বাভিমান বন্ধা কৰিব পাৰি আৰু হৃদয়ৰ সৈতে হৃদয়ৰ সংযোগ ঘটাব পাৰি সেই কথা শিল্পীগৰাকীয়ে উপলব্ধি কৰিছিল মাত্ৰ ১১ বছৰ বয়সতে। যাৰ বাবে তেখেত বিৰাট গণ সংযোগৰ মাধ্যম হ’ব পাৰিছিল। ৰ’দালীৰে ভৰা সোণোৱালী দিনবোৰক লৈ সহস্ৰ গীতৰ নিশা কেনেদৰে জীপাল কৰি তুলিছিল, সেই কথাবোৰ মাথোন উপভোগ কৰা জনেহে উপলব্ধি কৰিব পাৰিব।

এই ‘মাল্টিডাইমেনছনেল’ মানুহজনৰ জন্ম হৈছিল ‘কোৱাই কা’ নকৰা, বিলীয়ে বা নকৰা’ অসমৰ শদিয়া নামেৰে এখন ঠাইত ১৯২৬ চনৰ ৮ ছেপ্টেম্বৰত। তেখেতৰ পিতৃ আছিল নীলকান্ত হাজৰিকা আৰু মাতৃ আছিল শান্তিপ্ৰিয়া হাজৰিকা।

বিশ্ববৰণ্যে গণ শিল্পী ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ জীৱন বৃক্ষ ধুমুহাই মোচোকা, মহাপ্লাৱনে বিধৌত কৰা, ভূমিকম্পই জোকৰি যোৱা নতুবা ঘূৰ্ণী বতাহৰ চাকনৈয়াত পৰি দিক্-বিদিক হৈ পৰা ধৰণৰ আছিল। তথাপিও সৃষ্টিকামী অদম্য বাসনা, মানৱতাবাদৰ উদাৰ দৃষ্টিভংগী, স্বদেশ প্ৰেমৰ উদ্গম প্ৰবাহ আৰু নিত্য নতুন জ্ঞান-জিজ্ঞাসাৰ প্ৰবল অনুসন্ধিৎসু মন এটিৰ বাবেই যেন সংস্কৃতি জগতৰ মহীৰুহ স্বৰূপ এইগৰাকী সংগীত সূৰ্যই স্থিতপ্ৰজ্ঞ হিচাপে প্ৰমাণ কৰোৱালে। ‘Morning shows the day’ এই কথাষাৰৰ সত্যতা প্ৰমাণ কৰি মাত্ৰ পাঁচ বছৰ বয়সতে গুৱাহাটী গৱৰ্ণমেণ্ট স্কুল (এতিয়া কটন কলেজিয়েট স্কুল)ৰ ছাত্ৰ একতা সভাত গীত গাই যুগস্ৰষ্টা সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱৰ স্নেহচুম্বন আৰু আশীৰ্বাদ লাভ কৰিছিল। যাৰবাবে হয়তো সুধাকণ্ঠ গৰাকীয়েও এটা যুগৰ মহানায়ক হিচাপে বিশ্বদৰবাৰত নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ১৯৩৬ চনতে সাহিত্য-সংস্কৃতি জগতৰ মহান পুৰোধা ব্যক্তি

ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা আৰু কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ সান্নিধ্য লাভেই তেওঁলোকৰ উত্তৰাধিকাৰী হিচাপে সুধাকণ্ঠই নিজৰ আসনখন প্ৰতিষ্ঠা কৰাত অবিহণা যোগাইছে। এই প্ৰসংগতে হিৰণ্য চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্যৰ এষাৰ মন্তব্য উল্লেখ কৰিব পাৰি --- ‘শংকৰ মাধৱৰ বোৱতী সঁতিখন থমকি ৰৈ গ’ল --- আঘাতৰ পিছত আঘাত পায়। যুগে যুগে একোজনৰ আৰিৰ্ভাব হয় -- জ্যোতিপ্ৰসাদৰ আৰিৰ্ভাব হয়। থমকি ৰোৱা বোৱতী সঁতি মোকলাই দিলে এক বিৰাট প্ৰতিশ্ৰুতিৰে। সেই প্ৰতিশ্ৰুতি পূৰ্ণ কৰাৰ আগতেই কালৰ বুকুত বিলীন হ’ল জ্যোতিপ্ৰসাদৰ। ভূপেন অসম মাতৃৰ ইমান অঁকৰা সন্তান নহয় সেই জ্যোতি হেৰাই যাবতো নিদিলেই লগতে পাহৰি নগ’ল যে জ্যোতিপ্ৰসাদে ভূপেনক ‘অগ্নিযুগৰ ফিৰিঙতি’ ৰূপে অসম মাতৃৰ বুকুত সজাই পৰাই এৰি দিছিল, অসমক জগাবলৈ, পুৰিবলৈ নহয়; উদ্ভাসিত কৰিবলৈ। তাৰ পিছত জোৱাৰ আহিল আৰিৰ্ভাব হ’ল বিষ্ণুৰাভা আৰু ফণী শৰ্মাৰ। অসমৰ সাংস্কৃতিক জগতত বিপ্লৱ আহিল সেই বিপ্লৱৰ সন্তান ‘ভূপেন হাজৰিকা’। তেখেতৰ প্ৰতিটো সৃষ্টিৰ মাজতে এক সুকীয়া মাদকতা, অসমৰ জাতীয় জীৱনৰ এক নিভাঁজ সুবাস থকা প্ৰতিটো সৃষ্টিৰ মাজেৰে হাজৰিকাদেৱে বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতিক সাংস্কৃতিক দৃষ্টিকোণেৰে, একতাৰ এনাজৰীৰে বান্ধ খুৱোৱাৰ ফলশ্ৰুতিতে অভিনয় জগতত প্ৰৱেশ কৰিছিল। ১৯৩৯ চনত ইন্দ্ৰমালতীত অভিনেতাৰূপে আত্মপ্ৰকাশ কাৰ লগতে কণ্ঠদানো কৰিছিল। ইন্দ্ৰমালতীৰ দ্বিতীয় গীত ‘অগ্নিযুগৰ ফিৰিঙতি মই’ লিখি তথা ইন্দ্ৰমালতীৰ ‘বিশ্ব বিজয়ী ন জোৱান’ গীতটি অভিনয়ৰ দ্বাৰা পৰিবেশন কৰি নিজৰ মাজত লুকাই থকা বিপ্লৱী সত্ৰাটোক দাঙি ধৰিছিল। ১৯৪০ চনত ড° হাজৰিকাদেৱে তেজপুৰ হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈছিল। ১৯৪২ চনত কটন কলেজৰ পৰা আই. এ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ বাৰণসী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ত স্নাতক মহলাত নামভৰ্তি কৰিছিল। ‘Time and tide wait for none’ সময় আৰু সুযোগে কালৈকে অপেক্ষা নকৰে। সেই একেবছৰতে বাৰণসীৰ ‘স্কুল অৱ

আটছ'ত চিত্ৰাংকণৰ বাবে নামভৰ্ত্তি কৰিছিল। 'To kill two birds with one stone' আইবো বার্তা গংগাৰো যাত্ৰা। স্নাতক পঢ়িবলৈ যাওঁতে বাৰণসী বিশ্ববিদ্যালয়ত ড° বাধাকৃষ্ণৰ গীতাৰ ব্যাখ্যা তথা তেখেতৰ সান্নিধ্যই জীৱন সাৰ্থক হোৱাত অৰিহণা যোগায়। ১৯৪৪ চনত ৰাজনীতি বিজ্ঞান আৰু দৰ্শন বিষয়ত অনাৰ্চসহ স্নাতক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ মেধা আৰু দৃঢ় সংকল্পৰ এক বিৰল দৃষ্টান্ত দেখুৱাইছিল। ১৯৪৬ চনত বাৰণসী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ৰাজনীতি বিজ্ঞানত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰাৰ পিছত ভূপেন হাজৰিকাদেৱে গণনাট্য সংঘৰ কাম-কাজত, বিশেষকৈ সাংস্কৃতিক কামত সক্ৰিয়ভাৱে মনোনিবেশ কৰিছিল। স্নাতকোত্তৰ পাতনি মেলে যদিও ছমাহতে এই পদৰ পৰা ইস্তাফা দিয়ে। মানৱতাবাদৰ প্ৰতিভূ, জাতীয় প্ৰেমৰ উচ্ছল তৰংগ, অমৃত সন্তান ড° হাজৰিকাদেৱে 'চিৰাজ'ত কোৱা - 'মই মুছলমানৰ ঘৰত ডাঙৰ হোৱা হিন্দু ছোৱালী বিয়া কৰাম' কথাষাৰিয়ে নিশ্চয় ধৰ্মসম্প্ৰদায় আৰু ভাষা-ভাষীৰ মাজত সমন্বয়ৰ সঁতু বান্ধিছিল।

এইজনা স্ব-মহিমামণ্ডিত কলাকাৰ, বিশ্ববৰণ্যে শিল্পী জীৱন সমুদ্ৰৰ বা-মাৰলীত দিকহাৰা নহৈ ১৯৪৯ চনত আমেৰিকালৈ ৰাওনা হয় গৱেষণা কৰিবলৈ। ১৯৫০ চনত প্ৰিয়ম্বদা পেটেলক বিয়া কৰায় আৰু তাতে তেওঁলোকৰ পুত্ৰ তেজৰ জন্ম হয়। আমেৰিকাত তেওঁ বিখ্যাত গণশিল্পী পল ৰবছনৰ সান্নিধ্য লাভৰ পিছতে তেখেতৰ সুৰাৰোপিত 'বিস্তীৰ্ণ পাৰৰে অসংখ্য জনৰে' গীতটিয়ে শোষিত নিষ্পেষিত জনতাৰ জীৱন প্ৰতিফলিত কৰিছিল। এনেদৰে বিভিন্ন গীত গাইছিল যিবোৰ বিভিন্ন সময়ৰ ছবি প্ৰতিফলিত কৰিছিল। সাহিত্য জগতৰ মহান কাণ্ডাৰী বিষুপ্ৰসাদ ৰাভাই যেনেদৰে জীৱনৰ বিয়লি বেলাত লিখিছিল —

‘এয়ে মোৰ শেষ গান

মোৰ জীৱন নাটৰ শেষ ৰাগিণী

কল্যাণ খৰমান।’

সেইদৰে যুগস্ৰষ্টা ড° হাজৰিকাইও জীৱিত কালতে মুহূ সংগীত গাইছিল এগৰাকী ভৱিষ্যত দ্ৰষ্টা হৈ —

‘মই যেতিয়া এই জীৱনৰ

মায়া এৰি গুচি যাম।’

সাগৰ সংগ্ৰামত সাঁতুৰি কেতিয়াও ক্লান্ত নোহোৱা

গণশিল্পীগৰাকীয়ে হাৰমণিয়াম, এজোৰ তবলা, এখন আৰু এটা বাঁহীৰে যি গণ সংযোগ (Mass communication) সৃষ্টি কৰিছিল সি সঁচাকৈয়ে এক বিদ্ভূত। যি সময়ত গালে ধুবুৰীৰ মানুহে নাজানে নুশনে, ধেমাজিত গালে মানুহে নাজানে তেনে এক সময়ত তেখেতে মানুহৰ হাত কৰিব পৰাটো এক ঈশ্বৰ প্ৰদত্ত গুণ বুলি ক'ব লাগিব। সূৰ্য ড° হাজৰিকাদেৱে কেৱল এটা ভাষাতে গীত গাই সফল নাছিল। হিন্দী, বাংলা, ইংৰাজী আদি বিভিন্ন ভাষাত গীত দৰ্শকক আনুত কৰাৰ লগতে বিভিন্ন প্ৰশংসা বুটলিবলৈ হৈছিল। ১৯৬০ চনত ভাষা আন্দোলনৰ সময়ত ৰচিত তেওঁ অমৰ সৃষ্টি 'মানুহে মানুহৰ বাবে' শীৰ্ষক গীতটিয়ে বিংশ শতিকা শ্ৰেষ্ঠ গীতৰূপে প্ৰশংসা লাভ কৰিছিল। অসমৰ Identity ৰ প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা সংস্কৃতিৰ আকাশৰ উজ্জল তৰাটিয়ে ১৯৬০ চনত বাৰ্লিনত অনুষ্ঠিত বিশ্বসভাত পশ্চিম জাৰ্মানীৰ এগৰ বিখ্যাত কণ্ঠশিল্পী চিৰভাৰক্ৰুপৰ পৰা You are great বুটলি প্ৰশংসা পাইছিল।

অসমৰ কলা-সংস্কৃতিৰ মুকুটবিহীন সম্ৰাট ভূপেন হাজৰিকালৈ প্ৰদান কৰা সাহিত্য তথা সংগীতৰ অলেখ উপাৰ্জ্য যাৰ বাবে তেওঁক এজন ব্যক্তি বুলি নকৈ এটা অনুষ্ঠান বুলি ক'লেওঁ ভুল নহ'ব। বিভিন্ন কথাছবি নিৰ্মাণ কৰি তথ্য অভিনয়ৰদ্বাৰা ৰাষ্ট্ৰপতি পদক লাভ কৰিছিল। এনে এজন অভিনেতাৰ অভিনয় অবিহনে যেন অভিনয় জগত আধৰুৱা হৈ ৰ'ব! শকুন্তলা, প্ৰতিধ্বনি, লাটি-ঘাটি আদি ছবিৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰপতি পদক লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। 'চামেলি মেমচাৰ' পৰিচালনা কৃতিত্বৰ বাবে ২৩ সংখ্যক সংগীত নেচনেল ফিল্ম ফেষ্টিভেলত বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালক ৰূপে বাংলা চলচিত্ৰ সমিতিৰ পৰা বঁটাও লাভ কৰে। ১৯৭৮ চনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে হাজৰিকাদেৱে বাংলা এল. পি. ৰেকৰ্ড 'আমি এক যাবাব' গীত গাই সফল হোৱা বাবে ভাৰতৰ গ্ৰামাফোন কোম্পানীৰ পৰা 'গল্ডেন ডিম্ব' লাভ কৰে। ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰা ৫০ বছৰ পূৰ্ণ হোৱা উপলক্ষে ড° হাজৰিকাদেৱলৈ আগবঢ়োৱা 'Golden Citizen India 1947-97' Award কলা সংস্কৃতি জগতলৈ আগবঢ়োৱা জীৱনযোৰা অৱদানৰ বাবে তেওঁলৈ আগবঢ়োৱা হৈছিল Sur Singe Songsad, Award আৰু

Meridian B.FJA Award । তেখেতলৈ প্ৰদান কৰা হৈছিল পদ্মশ্ৰী বঁটা, স্বৰ্ণকমল বঁটা, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ বঁটা, সংগীত নাটক একাডেমী বঁটা, সংগীত সূৰ্য, দাদাচাহেব ফাল্কে বঁটা, দিশাৰী বঁটা, লতা মংগেশকাৰ বঁটা, দেশবন্ধু, অসমবন্ধু, পদ্মভূষণ, সাহিত্যচাৰ্য, একাডেমী ফেল'শ্বিপ, জীৱনযোৰা সাধনা বঁটা আদি অনেক সংগীত তথা সাহিত্যৰ অনেক বঁটা। এইবোৰ উপাধিৰে ভূষিত হ'লেও যেন আৰু কিবা সন্মান দিবলৈ বাকী থকা যেন অনুভৱ হয় এই সাহিত্যিক কাণ্ডাৰীজনলৈ। অসম নহয় ভাৰত নহয় গোটেই বিশ্বৰে একমাত্ৰ নিৰ্ভৰযোগ্য ৰাষ্ট্ৰদূত (Ambassador) ড° হাজৰিকা।

যাযাবৰী শিল্পীগৰাকীয়ে কৰা নাই কি? গীতৰ জৰিয়তে সমাজৰ পৰিবৰ্তন আজুৰি অনাতে ক্ষান্ত নাথাকি তেওঁৰ ৰাজনীতিৰ জৰিয়তেও জগণগৰ সেৱা কৰিবলৈ প্ৰবল আগ্ৰহ জন্মিছিল। ১৯৬৭ চনত নাওবৈচা সমষ্টিৰ পৰা বিধান সভালৈ ৰাইজৰ মৰমত নিৰ্বাচিত হৈছিল। সুদীৰ্ঘ যাযাবৰী জীৱনৰ শেষ ঠিকনা বিচাৰি মাতৃৰ কোলালৈ উভতি আহিল ২০১১ চনৰ ৫ নৱেম্বৰত।

কাল নিৰবধি। কালে কাকো ক্ষমা নকৰে। কালৰ বুকুত সকলোৱে জাহ যাবই লাগিব। সাগৰ সংগমত সাঁতুৰি ৰণক্ৰান্ত নোহোৱা অসমীয়াৰ হিয়াৰ আমঠু এই মহান শিল্পীগৰাকীৰ মৃত্যুৰে প্ৰমাণ কৰিলে তেখেতৰ ব্যক্তিত্বৰ গভীৰতা। মানুহৰ আয়ুস বছৰেৰে জোখা নহয়, কৃতকৰ্মেৰেহে জোখা হয়। তিনিটা (ইংৰাজী বৰ্ণ) হেনো অসমীয়াৰ Identity। ইয়াৰে এটা B মানে বিহু, আনটো হ'ল ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু শেষৰটো B হ'ল ভূপেন হাজৰিকা। জুয়ে পোৰা সোণ সদৃশ হাজৰিকাদেৱ অসমীয়াৰ বাবে চিনাকিৰ উৎস হৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দৰে চিৰ প্ৰবাহমান আৰু বিহুৰ দৰে অবিচ্ছেদ্য অংগ হৈ ৰওঁক। সমাজৰ এচাম ক্ষমতাশালীলোকে বৰ্তাই ৰখা জাতি-অজাতি বিচাৰৰ বা-মাবলীত হেৰাই যোৱা সাম্প্ৰদায়িক সমন্বয়ৰ এনাজৰীৰ আঁতডাল বিচাৰি উলিয়াই ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱে সংগীত সাহিত্যৰ তাত্ত্বালত সাহসৰ গৰকাত ভৰি লৈ মানৱীয় মহত্বৰ শলিকাঠীৰে আধুনিক চিন্তাৰ বুটা বাছি সুৰৰ দীঘ দি সমন্বয়ৰ বাণীৰে যি চেনেহ-চেলোং বৈ উলিয়ালে ই নিশ্চয় যুগ-যুগলৈ বৰ অসমৰ গৌৰৱ ধ্বজা হৈ উৰি থাকিব। ◆◆

মহৎ লোকৰ বাণী—

১। মানুহে তোমাক নাজানে বুলি আক্ষেপ নকৰিবা। এনেদৰে তুমি কাম কৰি যোৱা যাতে তুমি, মানুহে জানিবৰ যোগ্য হোৱা।

— কনফুছিয়াছ

২। পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত মানুহে জীৱনত নকৰা কামো কৰি পেলায়, কিন্তু এই কামৰ মাজতো নিহিত থাকে চৰম সত্য, দুৰ্বাৰ স্বীকৃতি আৰু জ্বলন্ত স্বপ্নৰ।

— ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ।

৩। কোনো মানুহকে সম্পূৰ্ণৰূপে অনুকৰণ নকৰিবা, কাৰণ প্ৰত্যেক মানুহৰ মহৎ গুণ যেনেকৈ আছে, অসৎ গুণো আছে। মহৎ গুণখিনি বাছি ল'ব পৰাটোহে মানুহৰ মহত্ব।

— হেম বৰুৱা।

অক্ষীয়া নাট : এটি আলোচনা

বাকেশ কলি

প্রাক্তন ছাত্র, পুথিভঁৰাল কৰ্মচ

শ্রীমন্ত শংকৰদেৱৰ অক্ষীয়া নাটকৰ সম্পৰ্কে আলোচনাত হাত দিবলৈ যোৱাৰ লগে লগে পোন প্ৰথমতে মনত দুটা প্ৰশ্ন উদয় হয়। প্ৰশ্ন দুটা নামকৰণ লৈয়েই। প্ৰথম কথা হৈছে – ‘অক্ষীয়া’ এই বিশেষণ পদটি। অক্ষীয়া কিয় বোলা হয়? অসমত এই কথা আষাৰৰ গুৰি ক’ত আৰু ইয়াৰ অৰ্থই বা কি? দ্বিতীয় প্ৰশ্ন – নাটক নুবুলি ‘নাট’ শব্দৰ ব্যৱহাৰ কিয় কৰা হয়? সংস্কৃতৰ বাহিৰে পুৰণি প্ৰাদেশিক ভাষা বিলাকত যি কোনো অভিনয়ৰ উপযোগী গদ্য-পদ্য সাহিত্যিক নাটকেই বোলা হয়। অথচ ‘নাটক’ শব্দটিৰ লগত নাটৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই। ‘নাট’ শব্দ নাটকৰ পৰা ওলোৱা নাই। ‘নাট্য’ শব্দৰ পৰাও নহয়। নাট শব্দৰ গুৰি হৈছে বৈদিক ‘নৰ্ত্ত’।

‘অংক’ এই শব্দটো ৰামচৰণ ঠাকুৰ, দৈত্যৰি ঠাকুৰ আদি চৰিতকাৰ সকলে শংকৰী নাট বুজাবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। বোধহয় এওঁলোকে সংস্কৃত নাটৰ দৰে মহাপুৰুষ দুজনৰ নাটক এটা অংক হোৱা বাবে ‘অংক’ আখ্যা দিয়াৰ প্ৰয়াস কৰিছিল। অংক শব্দৰ লগত ঙ্গা প্ৰত্যয় যোগ কৰি পিছলৈ ইয়াক অংকীয়া নাম দিয়া হ’ল। লগতে এইটোও অনুমান কৰিব পাৰি যে মহাপুৰুষসকলে ৰচনা কৰা নাটসমূহ অন্যৰ পৰা পৃথক কৰি দেখুৱাবৰ বাবেও অংকীয়া শব্দৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

অক্ষীয়া নাট বোলোতে অক্ষীয়া শব্দটোৱে মনত বেছিকৈ আধিপত্য কৰিবলৈ ধৰিলে, নাট নুবুলি অক্ষীয়াৰ অক্ষ (চুটিকৈ) শব্দৰেই নাট বুজাবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছিল। তেতিয়া ছন্দ মিলোৱাত কিছু সুবিধা হৈ পৰে। অক্ষীয়া শব্দৰ লগত ‘অক্ষৰূপক’ অথবা ‘অক্ষন’ শব্দৰ কোনো সম্বন্ধ নাই। অক্ষীয়া শব্দৰ গুৰি হৈছে সকলোৱে জনা নাটকীয় সজ্জাৰ বিভাগ বিশেষ অক্ষ।

অক্ষীয়া নাটৰ সৃষ্টিত থলুৱা লোক-সংস্কৃতিমূলক অনুষ্ঠানবোৰৰ প্ৰভাৱ অস্বীকাৰ কৰিবলগীয়া নহয়। অসমত আগৰে পৰা চলি অহা দেওধৰনি নৃত্য, পুতুলা নাচ আৰু ওজাপালি আদি অনুষ্ঠানবোৰৰ পৰা সমল লৈ সংস্কৃত ৰূপকৰ আৰ্হিত শ্ৰীশংকৰদেৱে

অক্ষীয়া নাটৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। শ্ৰীসুৰেণচন্দ্ৰ গোস্বামীয়েও ‘অ নাট্য-নৃত্য-কলা’ নামৰ গ্ৰন্থত এই কথা স্বীকাৰ কৰি লিখিছে। ‘শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে অসমৰ থলুৱা নৃত্য-সম্পদ আৰু নাট্য শাস্ত্ৰীয় সম্পদৰ আলমত অসমত বৈষ্ণৱ যুগ আৰম্ভণিৰ লগে লগে অক্ষীয়া নাটৰ অভিনয় সৃষ্টি কৰিলে।’ বস্তুতঃ ওজাপালিৰ পৰা অক্ষীয়া নাটৰ উৎপত্তি। ওজাপালি অনুষ্ঠানত ৰামায়ণ, মহাভাৰত পুৰাণ আদিৰ পৰা পদলৈ আবৃত্তি কৰি মুদ্ৰাৰে দেখুওৱা হৈছে। সাধাৰণতে ওজাজনে আবৃত্তি কৰে আৰু পালিবোৰে তেওঁক সঙ্গ কৰে। এনেকুৱা প্ৰথাৰ পৰাই প্ৰাচীত ইউৰোপত নাটকৰ সৃষ্টি হৈছিল। অসমতো সেইদৰে ওজাপালি অনুষ্ঠানৰ পৰাই নাটৰ উৎপত্তি হৈছে বুলি অনুমান কৰাৰ থল নোহোৱা নহয়। কিয়নো ওজাপালি ওজাজনৰ দৰে অক্ষীয়া নাটকৰ সূত্ৰধাৰজনেও ব্যাপকভাৱে প্ৰাধিকান লাভ কৰিছে। অক্ষীয়া নাটৰ গায়ন-বায়নে ওজাপালিৰ পালিবিলাক ঠাই অধিকাৰ কৰিছে।

অংকীয়া নাটৰ নান্দী, সূত্ৰধাৰ, প্ৰবোচনা, প্ৰস্তাৱনা, শ্লোক আৰু মুক্তিমংগল এই কেইটা সংস্কৃত নাটৰ পৰা ধাৰ কৰা। সূত্ৰধাৰ অংকীয়া নাটত যি ৰূপত আমি দেখা পাওঁ আন কোনো নাট্যানুষ্ঠানত এইটো পোৱা নাযায়। সূত্ৰধাৰ মূল কাহিনীৰ চৰিত্ৰ নহ’লেও আৰম্ভণিৰ পৰা শেষলৈকে থাকি নাটখন পৰিচালনা কৰিব লাগে। আচলতে সূত্ৰধাৰ হৈছে নাটৰ চালিকা শক্তি।

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ অংকীয়া নাটৰ ভাষা ব্ৰজাৱলী বা ব্ৰজবুলি। এই ভাষা প্ৰকৃততে মধ্যযুগীয় কবিসকলে ব্যৱহাৰ কৰা এটা কৃত্ৰিম ভাষা। মৈথিলী আৰু অৱহট্ট ভাষাৰ সৈতে অসমীয়া ঠাচ আৰু শব্দ লগ লগাই সৰ্বসাধাৰণৰ বোধগম্য হোৱাকৈ অসমীয়া ব্ৰজাৱলী ভাষাৰ সৃষ্টি হৈছে। এই ভাষাৰ যোগেদি কৃষ্ণৰ ব্ৰজধামৰ লীলা প্ৰকাশ কৰা হৈছে বাবেই এই ভাষাৰ নাম ব্ৰজাৱলী কৰা হৈছে।

ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাৰ মতে – ‘অংকীয়া নাটত ব্যৱহাৰ

হোৱা ব্ৰজাৱলী ভাষাৰ ভেটি ব্ৰজভাষা নহয়, বিদ্যাপতিৰ পদাৱলীৰ ব্যৱহৃত ভাষাহে। অংকীয়া নাটবোৰৰ প্ৰধানকৈ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ মাধ্যম হিচাপে যিহেতু ৰচনা কৰিছিল সেইবাবে ইয়াৰ চৰিত্ৰসমূহৰ সংলাপবোৰত এক বিশেষ ভাষা দিয়াৰ ফলস্বৰূপেই ব্ৰজাৱলী ভাষা সৃষ্টি।

চৰিত পুথিৰ মতে মহাপুৰুষ শ্ৰীশংকৰদেৱৰ ছয়খন মূল্যবান অংকীয়া নাট হ'ল — পত্নী প্ৰসাদ, ৰুক্মিণী হৰণ, কালিয়দমন, কেলিগোপাল, পাৰিজাত হৰণ আৰু ৰামবিজয়।

'পত্নী প্ৰসাদ' : মহাপুৰুষজনাৰ 'পত্নীপ্ৰসাদ' নাটখনে ভাগৱতৰ দশম স্কন্ধৰ ত্ৰয়োবিংশ অধ্যায়ৰ পৰা লোৱা। কোনো কোনোৰমতে পত্নীপ্ৰসাদৰ কথা ব্ৰহ্মবৈৱৰ্ত্ত পুৰাণৰ শ্ৰীকৃষ্ণ জন্মখণ্ডৰ পূৰ্বদ্বাৰ অষ্টাদশ অধ্যায়ৰ পৰা লোৱা। নাটকখনত ভক্তি মাৰ্গৰ শ্ৰেষ্ঠতা প্ৰতিপন্ন হৈছে। ব্ৰাহ্মণী তথা বিপ্ৰপত্নীসকলৰ গভীৰ ভগৱৎপ্ৰেম দেখি কৰ্ম কাণ্ডত জড়িত থকা ব্ৰাহ্মণসকলৰ 'মই বৰ' ভাৱ দূৰ হয়। শেষত কৃষ্ণ ভক্তিত গদ্ গদ্ হৈ কৃষ্ণতে আশ্ৰয় লয়।

'ৰুক্মিণী হৰণ' : শ্ৰীশংকৰদেৱৰ 'ৰুক্মিণী হৰণ' নাটখনৰ কাহিনীভাগ ভাগৱত পুৰাণৰ পৰা সংগৃহীত। ভাগৱতৰ মূল কাহিনীৰ লগত পৰিস্থিতি উজ্জ্বল আৰু চৰিত্ৰসমূহ সজীৱ কৰি তুলিবৰ বাবে কাহিনী ভাগত মহাপুৰুষজনাই কিছু নিজস্ব ৰহণ সানিছে। কোনো পৰিস্থিতিত দেশান্তৰীৰ মুখে কৃষ্ণ আৰু ৰুক্মিণীয়ে পৰস্পৰৰ ৰূপ লাৱণ্য আৰু গুণৰ কথা শুনি প্ৰেমত আকৃষ্ট হোৱা, ৰুক্মিণীৰ ককায়েক ৰুক্মবীৰৰ দ্বাৰা শিশুপালক ৰুক্মিণীক বিয়া কৰোৱাৰ বাবে আমন্ত্ৰণ, ৰুক্মিণীৰ চিঠি সহিতে বেদ-নিধি দ্বাৰকালৈ গৈ কৃষ্ণক আমন্ত্ৰণ, কৃষ্ণৰ বিদৰ্ভলৈ আগমণ, ভৱানী মন্দিৰৰ পৰা ৰুক্মিণীক কৃষ্ণৰ হৰণ, জৰাসন্ধ, শাল্ব আদি ৰজাৰ লগত কৃষ্ণৰ যুদ্ধ আৰু তেওঁলোকৰ পৰাজয়, ৰুক্মবীৰৰ লগতো কৃষ্ণৰ যুদ্ধ আৰু ৰুক্মবীৰক দাড়ি-চুলি খুৰাই এৰি দিয়া দ্বাৰকাত কৃষ্ণ-ৰুক্মিণীৰ বিবাহ কাৰ্য সম্পন্ন আদি কথাখিনি মহাপুৰুষজনাই ভাগৱতৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিছে। ইয়াৰ লগতে সোণত সুৰগা চৰোৱাৰ দৰে কিছু কথাৰ সন্নিবেশ ঘটাই নাটকীয় কাহিনীক নতুন ৰূপ দিছে। এই নাটকতো ধৰ্মৰ জয়, অধৰ্মৰ পৰাজয় এই কথাটোকে নাট্যকাৰে প্ৰতিপন্ন কৰিছে। উদাহৰণ হিচাপে বেদনিধি চৰিত্ৰটো মহাপুৰুষজনাৰ নিজা সৃষ্টি। বেদনিধি ৰথত উঠি আহোতে ৰথৰ বেগ সহিব নোৱাৰি মূৰ্চ্ছা যোৱা কথা নাট্যকাৰৰ নিজা সংযোজন।

'কালিয়দমন' : 'কালিয়দমন' নাটৰ কাহিনীভাগ ভাগৱতৰ দশম স্কন্ধৰ ষোড়শ সপ্তদশ অধ্যায়, হৰিবংশ আৰু ব্ৰহ্মবৈৱৰ্ত্ত পুৰাণৰ। কালিয় হৃদৰ বিষাক্ত পানী খাই এদিন গ্ৰীষ্মকালত গোপবালক আৰু গৰুবোৰৰ মৃতপ্ৰায় অৱস্থা হ'ল। এই দৃশ্য দেখি কৃষ্ণ কালিয় হৃদত নামি কৃষ্ণৰ অচেতন প্ৰায় অৱস্থা হোৱা, গোপ-গোপীসকলৰ ক্ৰন্দন, কৃষ্ণই কালি নাগক দমন, নাগপত্নীসকলৰ কৃষ্ণৰ স্তুতি, কালি নাগক কৃষ্ণৰ দ্বাৰা ৰমণক দ্বীপলৈ পঠোৱা আৰু শেষত কৃষ্ণই বনজুই নিৰ্বাপিত কৰি লগৰীয়াসকলক ৰক্ষা কৰা — এইখিনিয়ে নাটকীয় কাহিনী। এই নাটখন প্ৰতীক ধৰ্মী।

'কেলিগোপাল' : শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে 'ভাগৱতৰ দশম' স্কন্ধৰ পাঁচটা অধ্যায়ৰ পৰা 'কেলিগোপাল' নাটক অৰ্থাৎ ৰাসলীলাৰ কাহিনীভাগ গ্ৰহণ কৰিছে। এই পাঁচটা অধ্যায়ক ৰাস পঞ্চাধ্যায় বোলে।

শৰৎ কালৰ পূৰ্ণিমা ৰাতি কৃষ্ণই বজোৱা সুমধুৰ বাঁহীৰ মাত শুনি গোপীসকলে ঘৰুৱা কাম-বন এৰি বৃন্দাবলৈ টাপলি মেলা, কোনো এজন গোপীকলৈ ৰাসক্ৰীড়াৰ থলীৰ পৰা কৃষ্ণৰ অন্বেষণ আৰু বিৰহ-বিলাপ, পুনৰ কৃষ্ণৰ সৈতে গোপীসকলৰ মিলন আৰু পিছত মহাৰাস আদি ঘটনাৰে পৰিপূৰ্ণ 'কেলিগোপাল'। এই নাটখন কামকেলি বা কামজয় নামে খ্যাত। এই নাটত উল্লেখ থকা শংখচূড় বধৰ কাহিনীভাগ ভাগৱতৰ ৩৪ শ অধ্যায়ৰ বৰ্ণিত কাহিনীৰ পৰা মহাপুৰুষজনাই লৈছে। শংখচূড় নামৰ অসূৰে এগৰাকী গোপীক লৈ পলাবলৈ ধৰোতেই কৃষ্ণই শাল এজোপা উভালি শংখচূড়ক বধ কৰি গোপীজনীক উদ্ধাৰ কৰে।

'পাৰিজাত হৰণ' : 'পাৰিজাত হৰণ' নাটৰ মূল উৎস হৰিবংশ, ভাগৱত পুৰাণ, বিষ্ণুপুৰাণ। এই নাটকখনৰ সকলোতকৈ আকৰ্ষণীয় চৰিত্ৰ হৈছে নাৰদ। নাৰদে স্বৰ্গপুৰীৰ পৰা পাৰিজাত ফুল এপাহ আনি কৃষ্ণক অৰ্পণ কৰা, কৃষ্ণই সেইপাহ ফুলকে ৰুক্মিণীক দিয়া, নাৰদে ওলোটাই কথা সত্যভমাক অৱগত কৰা, সত্যভমাই ভেমপাতি ৰোহত পৰা, কৃষ্ণই সত্যভমা সহিতে প্ৰাগজ্যোতিষপুৰলৈ গৈ নৰকাসুৰক বধ কৰা, স্বৰ্গপুৰীলৈ গৈ কৃষ্ণই ইন্দ্ৰক লগধৰা, পাৰিজাত হৰণ কৰা হেতু ইন্দ্ৰপত্নী শচীৰ মাজত দ্বন্দ্ব আদি ঘটনাৰ সমাবেশ ঘটাই মহাপুৰুষজনাই নাটকীয় ৰূপ দিছে। ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাই কৈছে — 'নাৰদ চৰিত্ৰই নাটকখনৰ আকৰ্ষণীয়তা আৰু সজীৱতা ৰক্ষা কৰি দৰ্শকক আমোদ দিব পাৰিছে।'

‘ৰামবিজয়’ঃ মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ ‘ৰামবিজয়’ নাটখন শেষ বয়সৰ ৰচনা। তেখেতৰ মহাপ্ৰয়াণৰ ১৪৯০ শকতে এই নাটক ৰচনা কৰা বুলি সমালোচকসকলে কয়। তেওঁ ৰামায়ণৰ আদিকাণ্ডৰ পৰাই ‘ৰাম বিজয়’ নাটৰ কাহিনী ভাগ সংগ্ৰহ কৰিছে। বিশ্বমিত্ৰ ঋষিৰ লগত ৰাম-লক্ষ্মণৰ সিদ্ধাশ্ৰমলৈ যাত্ৰা, জনক ৰজাৰ স্বয়ম্ভৱ সভালৈ ৰাম-লক্ষ্মণৰ আগমণ, পৰশুৰামৰ অহংকাৰ সৰ্ব আৰু সীতাৰ সৈতে ৰাম-লক্ষ্মণৰ অযোধ্যালৈ আগমণ এইখিনিয়েই ৰামায়ণৰ আদি কাণ্ডৰ বিষয়বস্তু। নাট্যকাৰে মূল ঘটনাৰ সামান্য ইফাল-সিফাল কৰি ‘ৰাম বিজয়’ নাটকৰ নাটকীয় ৰূপ দিছে। পৰশুৰামৰ দৰ্পচূৰ্ণ কথাখিনি নাট্যকাৰে অধিক সজীৱ ৰূপে বৰ্ণনা কৰিছে। মূল আদি কাণ্ডৰ অবাস্তৱ কথাখিনি বাদ দি আৱশ্যকীয় কথাখিনিকেই শংকৰদেৱে ‘ৰাম বিজয়’ নাটত সন্নিবিষ্ট কৰিছে। এই নাটৰ কনকাৱতী আৰু মদনামহুৰা চৰিত্ৰদুটি মহাপুৰুষজনাৰ নিজা সৃষ্টি।

শ্ৰীশংকৰদেৱৰ উল্লিখিত অংকীয়া নাটৰ আৰ্হিতে মাধৱদেৱক প্ৰমুণ্য কৰি অন্য নাট্যকাৰ সকলে নাট ৰচনা কৰি অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁড়াল টনকিয়াল কৰি যোৱাটো প্ৰনিধানযোগ্য। অংকীয়া নাটত সংস্কৃত উপাদান নিচেই অলপীয়া, যি আছে সিও বাহ্যাভৰণ। তথাপি প্ৰাচীন অসমীয়া, দক্ষিণ ভাৰতীয় আৰু সংস্কৃতীয়া এই ত্ৰিবিধ প্ৰভাৱৰ ত্ৰিবেণী সঙ্গমত অংকীয়া নাটৰ জন্ম। ই-সংস্কৃত নাটক নহয়। কিন্তু নতুন সৃষ্টিৰ পুৰণি আৰু জনপ্ৰিয় নাম থাকি গ’ল নাট বা অংক আৰু সিয়ে পিছলৈ নাম পালে অংকীয়া নাট। ◆◆

সহায়ক গ্ৰন্থঃ

অসমৰ সংস্কৃতি-সমীক্ষা

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ চিন্তন আৰু মনন

মৃত্যুওতো এটা শিল্প

জীৱনৰ কঠিন শিলত কটা নিৰ্লোভ ভাস্কৰ্য

হীৰেণ ভট্টাচাৰ্য

বৰপেটাৰ দৌল উৎসৱ আৰু হোলী গীত

ববিতা বৈশ্য

তৃতীয় ষাণ্মাসিক

ঋতুৰাজ বসন্তৰ আগমনে মানুহৰ মনত এক উৎসৱৰ মৃদংগ বজায়। গছ বিৰিখৰ কুঁহিপাত মধুমলয়াৰ পৰশত নাচি উঠে। পলাশ-শিমলুৰ শিখৰে শিখৰে বগুৰ অগ্নিজ্বলে। মধুকৰে গুঞ্জৰে। কোকিলে কুহৰে আৰু প্ৰেমৰ বৃষ্টি তিতি উঠিবলৈ আকুল হৈ পৰে যৌৱন।

আবহমান কালৰে পৰা এই বসন্ত ঋতুতেই ভাৰতবৰ্ষৰ হিন্দু সমাজত মদন পূজাৰে আনুসাংগিক পৰ্ব হিচাপে উদ্‌যাপিত হৈ আহিছে দৌল উৎসৱ বা হোলী গীত।

পোনতে বৈকুণ্ঠতহে দৌল উৎসৱ পতা হৈছিল। শ্ৰীকৃষ্ণক দোলনত তুলি নৃত্য গীত আদি কৰি ফাকু চটিয়াই আনন্দ বিহাৰ কৰিছিল। শেষত ব্ৰহ্মা, ইন্দ্ৰ দেৱতাগণে প্ৰাৰ্থনা কৰি এই উৎসৱ দেৱলোকলৈ লৈ আহিল। অসমত শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে প্ৰথমতে বৈকুণ্ঠৰ আৰ্হিত সত্ৰীয়া ৰীতি নীতিৰে বৰদোৱা সত্ৰত দৌল উৎসৱ পাতিছিল।

জয় জয় বটদৱা বৈকুণ্ঠ দুতয়।

সেহি থানে নিজ গুৰু ভৈলন্ত উদয়।।

দক্ষিণে যাত্ৰাৰ দৌল মহাপুৰুষে নিমিলা।

সাতো বৈকুণ্ঠৰ চিহ্ন আঁকিয়া দেখাইলা।। (পুৰুষোত্তম দেৱ)

ইয়াৰ পৰৱৰ্তী কালতেই অসমৰ আন সত্ৰবোৰত দৌল উৎসৱ পতা দেখা যায়। বৰপেটাৰ দৌল উৎসৱক “দেউল” বা “দৌল যাত্ৰা” বোলে। বৰপেটাৰ দেউল অসম তথা ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰতে এক লেখতলবলগীয়া উৎসৱ। শংকৰদেৱৰ সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰি আজি শ-শ বছৰে বৰপেটাৰ ভক্তগণে এই উৎসৱ মনে প্ৰাণে উদ্‌যাপন কৰি আহিছে।

তিথি অনুসৰি বৰপেটা সত্ৰৰ দেউল উৎসৱ কোনোবা বছৰ তিনিদিনীয়া, কোনোবা বছৰ চাৰিদিনীয়াকৈ উদ্‌যাপন কৰা হয়। তিনিদিনীয়া দৌলক ডেকা দেউল বুলি কয়। দেউলৰ প্ৰথম দিনটোক “গন্ধ যাত্ৰা” বোলা হয়। বৰপেটা অঞ্চলৰ ভক্তসকলে পথাৰৰ পৰা নলখাগৰি কাটি আনি সত্ৰৰ টুপৰ চোতালত এটা ‘মেজি’ সাজে।

আবেলি এটা সময়ত “দৌল গোবিন্দ”ক সত্ৰৰ ভাঁজঘৰৰ পৰা পিছ দুৱাৰেদি আৰু কলীয়াঠাকুৰ গোসাঁইক ঘাই দুৱাৰেদি গায়ন-বায়ন আদিৰ সৈতে উলিয়াই আনি মঠৰ চোতালত দুয়োকে বৰশৰাইত ৰাখে। লগে লগে মঠৰ সংৰক্ষিত নাদটোৰ পানীৰে মহাপ্ৰভুক স্নান কৰোৱা হয়। তেনে সময়তে গায়ন-বায়নে অষ্টৰাগো আৰম্ভ কৰি দিয়ে। তাৰ পিছত মহাপ্ৰভুক গায়ন-বায়নে ঢুলীয়াৰ সংগত টুপৰ চোতালত মেজিটোৰ ওচৰলৈ লৈ অহা হয় আৰু লগে লগে মেজিত জুই দিয়া হয় আৰু মহাপ্ৰভুক মেজিৰ চাৰিওফালে সাতপাক ঘূৰোৱা হয়। ইয়াকে গোসাঁই “মেজি পুউৱা” বোলে। একেলগে সেই মঠতে বৰপেটাৰ স্থানীয় লোকে বনোৱা “আটচবাদী” প্ৰদৰ্শন কৰা হয় আৰু ফাগু উৰুৱা হয়। চাৰিওফালে হোলীগীত, আৰু খোল, ঢোলক, তালৰ শব্দৰে বৰপেটা সত্ৰৰ চাৰিওদিশ মুখৰ হৈ পৰে। দৌলগৃহত মহাপ্ৰভুক আৰোহন কৰোৱাৰ সময়ত ঘোষা কীৰ্ত্তন আৰু ব্যাস কীৰ্ত্তন কৰা হয়। গন্ধযাত্ৰাৰ পিছদিনা আকৌ “ভৰদেউল”।

মহাপ্ৰভুক দৌলগৃহত থকা সময়ছোৱাত ভক্তগণে মহাপ্ৰভুক দৰ্শন কৰি ফাকুগুৰি আদি চটিয়াই সেৱা জনায়। ভৰদেউলৰ দিনাখন ৰাতিপুৱা গীত-ভটিমা গোৱাৰ পিছত শৰাই আঠখন পাতি চাকি জ্বলোৱা হয় আৰু নাম ডাকি প্ৰসংগৰ আন ক্ৰমলৈ আগবঢ়োৱাৰ নিয়ম। সেইদিনাখন ৰাতি নিৰ্দিষ্ট সময়ত গোসাঁই প্ৰভুক দৌলগৃহৰ পৰা পুনৰ যোগমোহন গৃহলৈ আনি তাত থোৱা হয়।

দৌলৰ শেষ দিনটোক “হোলী” বোলা হয়। সিদিনাখন ৰাতিপুৱা গোসাঁই প্ৰভুক যোগমোহনগৃহৰ পৰা লৈ গৈ কীৰ্ত্তনঘৰৰ ভিতৰত প্ৰথমতে যথাস্থানত থোৱা হয়। সুবেৰীৰ দিনাখন বৰপেটাৰ চৌদিশে ডেকা-বুঢ়া, শিশুসকলোৱে হাতে হাতে ফাকু লৈ আনন্দ উপভোগ কৰে আৰু সৰে মিলিজুলি হোলীগীতও গাই ফুৰে। (হাটীয়ে হাটীয়ে)

“মনে প্ৰাণে হৰিনাম হোলী খেলো আবিৰাম

উতলা ফাগুণে নাচে বৰপেটা বৰবাস।”

দুপৰীয়া দৌলগোবিন্দ কলীয়াঠাকুৰ আৰু দৌলৰ গোসাঁই তিনিওজনা গোসাঁইক হাজাৰ হাজাৰ ভক্তই আনন্দমনেৰে ফাঁকু চটিয়াই কলবৰী সত্ৰলৈ লৈ যায় আৰু ভিন্ন পৰ্বৰ অন্তত পুনৰ বৰপেটা সত্ৰলৈ ঘূৰাই অনা হয়। ইয়াৰ লগে লগে অন্যান্য ভিন্ন অনুষ্ঠান যেনে — বাঁহ ভঙা আদিও অনুষ্ঠিত হয়।

দৌলউৎসৱ উপভোগ কৰাৰ লগতে মহাপ্ৰভুক দৰ্শন কৰাৰ আশাৰে দূৰ-দূৰণিৰ পৰা বহুতো ধৰ্মপ্ৰাণ ভক্ত বৰপেটা সত্ৰত উপস্থিত হয়হি। সত্ৰৰ পক্ষৰ পৰা এইযাত্ৰীসকলক চাউল, আলু, খৰি আদিৰ যোগান ধৰা হয়। আনকি স্থানীয় লোকসকলেও যাত্ৰীৰ অপেক্ষাত বয়। সেয়া বৰপেটাৰ সত্ৰীয়া সমাজখনৰ এক উল্লেখযোগ্য লোকাচাৰ আৰু নৰবৈষ্ণৱ সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা। দৌল উৎসৱৰ একমাত্ৰ গন্ধযাত্ৰাৰ দিনাহে সত্ৰত আটচবাদী প্ৰদৰ্শন কৰা হয়। দৌল উৎসৱতে “হোলী গীত” গোৱা হয়।

২১ বছৰ বয়সতে শংকৰদেৱে যেতিয়া “দৌলযাত্ৰা” পাতে, তেতিয়া তেৱেই দৌল উৎসৱৰ কাৰণে প্ৰথমতে সাতটা গীত ৰচে।

“ৰঙ্গৈ ফাকু খেলে চৈতন্য বনমালী।

দুহাতে ফাল্লুৰ গুণ্ডা সিচন্ত মুৰাৰি।।”

পৰৱৰ্তীকালত সেই গীত সাতটাৰ বিলপ্তি ঘটে আৰু মাধৱদেৱে এই স্থানপূৰণ কৰে।

“ফাগু খেলে কৰুণাময় এ নন্দ কুমাৰ।

দেৱৰ দুৰ্লভ কেলি ফাগুৰ বিহাৰ।।”

“দোলায় গোবিন্দ পৰমানন্দে ৰতন

সিংহাসনে বসি।

কনক বিৰচিত; দৌলৰে মগুপ জ্বলয়

যেন ৰবিশশী।।”

শংকৰদেৱৰ কীৰ্ত্তন ঘোষাৰ “ওৰেবা বৰ্ণন” ঘনুচা আৰু মাধৱদেৱৰ দৌলৰ বৰ্ণনাৰ বৰগীতসমূহত যি ভক্তিবস আৰু প্ৰকৃতিৰ বন্দনা আছে তাৰে অনুসৰণতেই পৰৱৰ্তীকালত বৰপেটাৰ হোলী গীতৰ সৃষ্টি হৈছে।

ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ আগৰ আৰু পাছৰ কালছোৱাত শংকৰ-মাধৱৰ ঘোষা-কীৰ্ত্তন আৰু বৰগীতখিনি বাদ দি আন যিবোৰ হোলী গীত বৰপেটাত গোৱা হৈছিল, সেইবোৰ বাংলা, হিন্দী, ভোজপুৰী

আছিল। কিন্তু স্বাধীনতাৰ দুই, চাৰি বছৰ পাছৰ পৰা অম্বিকাকা বায়চৌধাৰী, প্ৰসন্নলাল চৌধুৰী, পুৰুষোত্তম দাস আদি লোকসকলে মহাপুৰুষ দুজনাৰ ঘোষা কীৰ্ত্তন, বৰগীত আৰু ভক্তিমূলক গীতৰ অনুপ্ৰেৰণাৰে সম্পূৰ্ণ থলুৱা কৃষ্টি, মাত্ৰ কয়েক সূৰেৰে অসমীয়া হোলী গীত ৰচনা কৰিছিল।

এই হোলী গীতবোৰত শ্ৰীকৃষ্ণৰ গুনানুকীৰ্ত্তনৰ লগতে অসমীয়া জনজীৱনৰ বসন্তোজ্জ্বাস আৰু অসমৰ বিনন্দিয়া প্ৰকৃতি মনোৰম চিত্ৰ প্ৰস্ফুটিত হৈ উঠিছে —

“শ্যাম খেলে হোলী

গোপ গোপী মিলি বৃন্দাবনে

ময়ূৰ ময়ূৰী নাচে বনে বনে”

(গিৰীশ দাস)

কিন্তু শ্ৰীকৃষ্ণৰ ভক্তি আৰু প্ৰকৃতিৰ বৰ্ণনাৰ লগতে বৰপেটা হোলী গীতবোৰত ৰাধাৰ উপস্থিতিত লক্ষ্য কৰা হয় —

“সেৰিয়া বেৰিয়া কানাই মাৰে ফিচকাৰী

ভিজি যায় ৰাধাৰাণীৰ নীলাম্বৰী শাৰী”

(সুশীল দাস)

প্ৰথমাবস্থাত এই নতুন হোলী গীতবোৰ মানুহৰ মুখে মুখেই প্ৰচলিত আছিল। ইয়াৰ সংৰক্ষণৰ বাবে যাঠিৰ দশকৰ শেষত কিতাপ আকাৰে প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰথম পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰে প্ৰনৱ কুমাৰ দাসে। এওঁৰ লগতে তৰুলতা দাস, প্ৰসন্নলাল চৌধাৰী আদি ব্যক্তি কেইগৰাকীৰ নাম উল্লেখনীয়। হোলীগীতৰ বিভিন্ন পুথিৰ ওপৰিও প্ৰমথৰঞ্জন কণ্ঠিৰ তিনিটা অডিঅ’ কেছেট, বংঘৰ বৰপেটাৰ উদ্যোগত উলিওৱা দুটা কেছেট আজিও লেখতল বলগীয়া। এইবোৰৰ ওপৰিও গুৱাহাটীৰ আকাশবাণী আৰু দূৰদৰ্শনেও হোলী গীতসমূহ প্ৰচাৰ কৰি অসমৰ সংগীত জগতত হোলীগীতক এক সুকীয়া আসন প্ৰদান কৰিছে আৰু এনেদৰেই বৰপেটাৰ হোলী গীত এতিয়া বৰপেটাৰ সীমা অতিক্ৰম কৰি অসমৰ সংগীত জগতত মিলি পৰিছে।

“দৌল” বুলি কলে বৰপেটাৰ মানুহৰ মনত এক উন্মাদনা জাগৃত হয় আৰু বুকুৰ মাজত বাজি উঠে হোলী গীতৰ সুৰ। বাজি উঠে খোল, ঢোলোক, খুঁটিয়াল, পাতিতালৰ শব্দ। ডেকা-বুঢ়া ধনী-দুখীয়া, গাভৰু বোৱাৰী, আয়তী সকলোৱেই মতলীয়া হৈ পৰে হোলীৰ লহৰে লহৰে। ◆◆

অসমীয়া ইংৰাজী অভিধান প্ৰণেতা ড° মাইলছ ব্ৰনছন

জয়শ্ৰী দাস

উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

অসম আৰু অসমীয়াক নিজৰ বুলি আকোৱালি লোৱা আমেৰিকাৰ পৰা অসমলৈ অহা এজন মহান ব্যক্তিয়ে হৈছে ড° মাইলছ ব্ৰনছন। তেখেতে নানা আলৈ আথনিৰ মাজত চলিছ বহুতকৈয়ো ওপৰ কাল অসমত পাৰ কৰিছিল। আজিৰ পৰা প্ৰায় ডেৰশ বছৰতকৈ আগতে হাবি জেঙাৰে ভৰা, নানা বেমাৰ-আজাৰে মানুহক জুৰুলা কৰা অসমত এইজন মহান ব্যক্তিয়ে সুদূৰ আমেৰিকাৰ পৰা যাতায়তৰ সু-ব্যৱস্থা নথকাতো, বহু কষ্ট ভোগ কৰি আহি অসমত উপস্থিত হৈছিল। তেখেত আছিল প্ৰথম অসমীয়া ইংৰাজী অভিধান প্ৰণেতা।

১৮১২ চনৰ ২০ জুলাইত অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ পৰমবন্ধু ড° মাইলছ ব্ৰনছনৰ আমেৰিকাৰ নিউয়ৰ্কৰ নৰৱে চহৰত জন্ম হৈছিল। ছাবিশ বছৰ বয়সলৈকে পঢ়া শুনা কৰাৰ পাছত, নিউয়ৰ্ক চহৰৰ হোৱাইটব'ৰত খৃষ্ট ধৰ্মত দীক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। খৃষ্টান ধৰ্মৰ প্ৰচাৰৰ কাৰণে সুদূৰ আমেৰিকাৰ পৰা নিজ পত্নী আৰু বন্ধু জেকব থমাচ আৰু থমাচৰ পত্নীৰ সৈতে অসমলৈ বুলি ৰাওনা হৈছিল। সেয়া আছিল ১৮৩৬ চনৰ ১৭ অক্টোবৰ। ১৮৩৭ চনৰ ১৭ জুলাইত অসমৰ শদিয়াত উপস্থিত হৈছিল। তেখেতে অসমলৈ আহোতে বহুতো বাধা অতিক্ৰম কৰি আহিবলগীয়া হৈছিল। ব্ৰনছন সেই সময়ৰ অসমত বিখ্যাত মেলেৰিয়া ৰোগত আক্ৰান্ত হৈছিল।

ড° মাইলছ ব্ৰনছন ভাষাতত্ত্বৰ এজন গৱেষক আছিল। অসমৰ মাটিত ভৰি দিয়েই ব্ৰনছনে অসমীয়া ভাষা অতি সুন্দৰকৈ আয়ত্ত কৰিছিল। ব্ৰনছনে অসমতে চলিছটা বছৰতকৈয়ো অধিক কাল অসমৰ উন্নতিৰ কাৰণে, অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক নিজৰ স্থানত পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ কাৰণে দেহে কেহে খাতিছিল। অসমীয়া ভাষা, সাহিত্য পুনৰ নিজ ঠাইত প্ৰতিষ্ঠিত হৈ আজিৰ এই অগ্ৰগতিৰ পথত আগবাঢ়ি যাব পৰাৰ গুৰিতেই ব্যাপ্তিষ্ট মিছনেৰীসকলৰ প্ৰচেষ্টা। বিশেষকৈ অসম আৰু অসমীয়া ভাষা, সাহিত্যক ভলকৈ চিনি পোৱা ড° ব্ৰনছনে অসমত বাংলা ভাষাৰ প্ৰচলন অন্যান্য বুলি উপলব্ধি কৰিছিল। তেখেতে অসমীয়া ভাষাৰ পুনৰ প্ৰচলনৰ বাবে বৃটিছ

চৰকাৰলৈও আবেদন পত্ৰ যুগুত কৰি প্ৰেৰণ কৰিছিল। এই কামত ব্ৰনছনক সহায় কৰিছিল অসমৰ এজন সুযোগ্য সন্তান আনন্দৰাম ঢেকিয়ালফুকনে।

১৮৫৩ খৃষ্টাব্দত মফট্ মিলছ, ইংৰাজ চৰকাৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি অসমলৈ আহিছিল। তেওঁক বহুতে স্মাৰক পত্ৰ দিছিল। সেইবোৰৰ যোগেদি তেখেতে অসমীয়া ভাষাৰ বৈশিষ্ট্য আৰু স্বতন্ত্ৰতাৰ কথা উপলব্ধি কৰিব পাৰিছিল। মিলছৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি অসমৰ সকলোৱে আশা কৰিছিল, অসমত পুনৰ অসমীয়া ভাষা প্ৰবৰ্তন হ'ব। কিন্তু তেতিয়াৰ ইংৰাজ স্কুল ইন্সপেক্টৰ উলিয়াই ৰবিপনে ১৮৫৪ চনত অসমীয়া ভাষাৰ পুনৰ প্ৰচলনত বাধা আৰোপ কৰিছিল। ড° মাইলছ ব্ৰনছনে হাত সাৰাট বহি থকা নাছিল, বঙলা ভাষা অসমত বাহাল ৰখা ৰবিপনৰ যুক্তিসমূহ সংগ্ৰহ কৰি ৰবিপনৰ যুক্তিৰ বিৰুদ্ধে যুক্তিবলৈ দৃঢ় সংকল্পবদ্ধ হৈছিল। ১৮৫৪ খৃষ্টাব্দৰ ১৩ নৱেম্বৰত মফট্ মিলছ আৰু বঙ্গদেশৰ লেফটেনেণ্ট গৱৰ্ণৰ এ. জে. হেমিডেলৈ, ড° ব্ৰনছনে নিজৰ আৰু মিছনেৰী সকলৰ মত প্ৰেৰণ কৰিছিল। তেওঁলোকৰ টোকা মতে “বঙলা অসমৰ মাতৃভাষা নহয়। অসমীয়াৰ নিমিত্তে বঙলা বিদেশী ভাষা। ইয়াক চলাই অসমৰ মাতৃভাষাক কেতিয়াও মৰিবলৈ দিব নোৱাৰি।”

১৮৫৭ খৃষ্টাব্দত ড° ব্ৰনছন স্বাস্থ্যজনিত কাৰণত নিজ দেশলৈ বুলি ৰাওনা হৈয়ো জাহাজত গৈ থাকোতে ব্ৰনছনে অসমীয়া ভাষাক অসমত পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা কেনেকৈ কৰিব পৰা যাব তাৰ কথাই চিন্তা কৰি গৈছিল। ১৮৬১ খৃষ্টাব্দত ব্ৰনছন পুনৰ অসমলৈ আহি নগাঁৱত উপস্থিত হৈছিল। তেখেতৰ অসমত অসমীয়া ভাষাৰ দুৰ্গতি দেখি অতিশয় দুখ পাইছিল। তেওঁৰ দৃঢ় মত দাঙি ধৰি কৈছিল যে অসমত অসমীয়া ভাষাৰ বৰ অৱহেলা হৈছে। সেইটো ভুল হৈছে। নিজ মাতৃভাষাৰ বাহিৰে আন কোনো ভাষাৰে অসমীয়াৰ শিক্ষা জনপ্ৰিয় কৰি তুলিব নোৱাৰে।

ব্যাপ্তিষ্ট মিছনেৰীসকলে অসমৰ শিৱসাগৰত ১৮৪১ খৃষ্টাব্দৰ নৱেম্বৰ মাহত পোন প্ৰথমে অসমত এটা ছপাশাল বহুৱায়। ইয়াতে

অসমৰ প্ৰথমখন বাতৰি কাকত 'অৰুণোদই' ১৮৪৬ চনত প্ৰকাশ কৰিছিল। ড° ব্ৰনছনে এই বাতৰি কাকতৰ যোগেদিও অসমত অসমীয়া ভাষাৰ পুনৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ কাৰণে নানান লেখা প্ৰকাশ কৰিছিল।

অসমীয়া ভাষাৰ দুৰ্দশাৰ অন্ত পৰিছিল। ১৮৬৩ খৃষ্টাব্দত বৰিনছনে চাকৰিৰ পৰা অব্যাহত হোৱাৰ পিছত জেমছ মুৰেই কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিছিল। ১৮৭২ খৃষ্টাব্দৰ ৯ মাৰ্চত "The Humble Memorial of the Assamese Community of Nowgaon, Assam" নামেৰে এখন স্মাৰক পত্ৰ তৈয়াৰ কৰি ২১৫ জন শিক্ষিত অসমীয়াৰ অনুমোদন আৰু ড° মাইলছ ব্ৰনছনে সভাপতি ৰূপে আগ-ভাগলৈ স্মাৰক পত্ৰখন লেফটেনেণ্ট গৱৰ্ণৰ কেম্পৰেলক দিছিল। কেম্পৰেলে শেষত ১৯৭৩ খৃষ্টাব্দৰ ১৯ এপ্ৰিলৰ পৰা অসমত পুনৰ অসমীয়া ভাষা প্ৰবৰ্তনৰ নিৰ্দেশ দিছিল। ড° মাইলছ ব্ৰনছনৰ অক্লান্ত আৰু আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফলত অসমত অসমীয়া ভাষা পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল আৰু আজিও নিচিগা ধাৰে বৈ আছে।

১৮৬৭ খৃষ্টাব্দৰ আগষ্ট মাহত লিখি শেষ হোৱা 'অসমীয়া ইংৰাজী অভিধান' খন ড° মাইলছ ব্ৰনছনৰ বাৰ বছৰৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰমৰ ফল। ব্ৰনছনৰ এই শব্দকোষ বা অভিধানত চৈধ্য হেজাৰমান অসমীয়া শব্দ আৰু তাৰ ইংৰাজী অৰ্থ দিয়া আছে। তেখেতে এই অভিধানৰ পাতনিত লেখিছিল, 'সকলো জাতি মানুহৰ মাজত নিজ মাতৃভাষা আদৰণিয়।' অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত হৈ ড° ব্ৰনছনে এখন অভিধানৰ কথা গভীৰভাৱে উপলব্ধি কৰিছিল সেই কাৰণে তেখেতে যুগুতোৱা 'অসমীয়া ইংৰাজী অভিধান'খনৰ পাতনিত এই সম্বন্ধে উল্লেখ কৰি গৈছে, 'সকলো পুথিৰ মাজত অভিধান অতি প্ৰয়োজনীয়।'

ড° ব্ৰনছনে অসমত থকা কালছোৱাত তিনিবাৰকৈ স্বাস্থ্যজনিত কাৰণত আমেৰিকালৈ যাবলগা হৈছিল। শেষবাৰ তেখেতে ১৮৭৯ খৃষ্টাব্দত, স্বাস্থ্য একেবাৰে ভাগি পৰাত আমেৰিকালৈ গৈছিল, আমেৰিকাৰ ইটনৰ ৰেপিডছ চহৰত ১৮৮৩ খৃষ্টাব্দৰ ৯ নৱেম্বৰ তাৰিখে তেখেতৰ মৃত্যু হৈছিল।

তেখেতৰ 'অসমীয়া ইংৰাজী অভিধান'ৰ পাতনি মূল প্ৰতিলিপি আছিল এনেধৰণৰ — "সকলো জাতি মানুহৰ মাজত নিজ মাত্ৰিভাষা আদৰণিয়। সেয়ে কিমান কিখন আৰু অসোভিত

নহওঁক, তেওঁ আপোন ভাসা বুলি নেৰে। বল বিগ্ৰহ ৰাজ্য ভগ আৰ নতুন ৰাজ্যপতা, এনে দুৰ্ঘটনাৰ পৰা, বা নানা বিদেশি ভাসা সিকোতে মাত্ৰি ভাসাক গুচাব নোআৰে। আমাৰ এই অচম দেশত ইয়াৰ প্ৰমান দেখা গৈছে। পূৰ্বে আহোম ৰজাসকলে এই দেশ জই কৰি, স স বচৰ ভোগ কৰিলে। তেওঁবিলাকৰ ভাসা খাম্টি জাতিৰ সমন্ধিয় এক ভাসা আছিল, কিন্তু এনে অতি আচৰিত জে ৰজা সকলৰ ভাসাই অচমীয়া ভাসাৰ একো হানি নকৰি এতিয়া প্ৰাই সেই ভাসা আপুনি লোপ হল। আৰু বৰ্তমান কালত এই দেশ ইংলণ্ডিয় সকলৰ অধিন হোআত, তেওঁবিলাকে অচমীয়া ভাসাৰ প্ৰতি বিসেস সহাই নহৈ, বঙ্গালি ভাসাক নিজ মাত্ৰি ভাসা বুলি, গবৰ্ণমেণ্টৰ সকলো কৰম আৰু স্কুল আদিতো সেই ভাসাকে বেৰহাৰ কৰে;"

এইদৰে প্ৰাই ৩০ ব্ৰিচ বচৰ গল, কিন্তু অসমীয়া ভাসা ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদিৰ সোঁতৰ নিচিনাকৈ ৰাজ্যৰ মাজত একেদৰে চলি আছে, আৰু আগলৈকো চলিব। এতেকে, এই দেশৰ উন্নতিৰ নিমিত্তে নিজ মাত্ৰি ভাসা উত্তম কৰিব লাগে।

সকলো পুথিৰ মাজত অভিধান অতি প্ৰয়োজনীয়। অনেক ইংৰাজি লোকে অচমীয়া ভাসা সিকিবলৈ ইচা কৰে, আৰু অনেক অচমীয়া লোকেও ইংৰাজি ভাসা সিকিবলৈ শ্ৰম কৰি আছে। সকলোৰে উপকাৰৰ নিমিত্তে অচমীয়া ভাসাৰে এই প্ৰথম অভিধান সমাপ্ত কৰিলো। ইয়াত ১৪০০০ চৈধ্য হেজাৰ মান শব্দ আছে, তাৰ অৰ্থ অচমীয়া আৰু ইংৰাজি, এই দুই ভাসাৰে দিয়া হল। উত্তম উত্তম পণ্ডিত, আৰু জনা লোকৰ সহাই লৈচিলো, আৰু অনেক বছৰৰ পৰা শব্দ গোটাই, তাৰ অৰ্থ লিখা হৈছে; তাতো কোনো সন্দেহ লাগিলে, অন্য অনেক জনা লোকে সৈতে বিচাৰ কৰা গল, তেওঁ ইয়াত জি অসুধ ওলাই, পণ্ডিত সকলে তাত দোস নধৰি, আমাক জনালে বৰ উপকাৰ মানিম, আৰু পূৰ্নবাৰ চাপোতে তাক সংসোধন কৰা জাব।

ইংৰাজি আৰু অসমীয়া ভাসাৰে, এই পুথিৰ দুতীয় ভাগো আৰম্ভন কৰা গৈছে। ইতি।" ♦♦

পাশ্চাত্য সংস্কৃতি আৰু আমাৰ যুৱ প্ৰজন্ম

কৌশিক শৰ্মা

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

মানৱ সমাজ পদ্ধতিৰ সংস্কৃতি হৈছে এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। সংস্কৃতি অবিহনে জন-জীৱনৰ পদ্ধতিৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিবলৈ যোৱাটো ধূৰূপ। সংস্কৃতিৰ অৰ্থ নুবুজাকৈ, এখন সমাজৰ সংস্কৃতিৰ বিষয়ে অৱগত নোহোৱাকৈ সমাজখনৰ সামাজিক জীৱন পদ্ধতিৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিবলৈ যোৱাৰ ক্ষেত্ৰতে সংস্কৃতিৰ আৱশ্যকতাৰ কথা উপলব্ধি কৰিব পৰা যায়। সেই প্ৰসংগতে ফাল্গুই মেৰিলে মন্তব্য কৰিছিল — “সংস্কৃতিৰ ইতিহাস মানে মানুহ হিচাপে মানুহৰ ইতিহাস।” সেই অৰ্থত সংস্কৃতিৰ অধ্যয়ন মানে মানৱ জীৱনৰেই অধ্যয়ন আৰু মানৱ ইতিহাসৰেই অৱলোকন। সংস্কৃতি বুলিলে সাধাৰণতে সুস্ব কলা যেনে — সংগীত, নৃত্য, চিত্ৰাংকণ, বাদ্যযন্ত্ৰ, ভাস্কৰ্য্য আদি যেনে সংস্কৃতিৰ বস্তু, তাত কোনো সন্দেহ নাই। সংস্কৃতিৰ বৰপথাৰখন এনেধৰণৰ কিছুমান বস্তুৰ মাজতেই সীমাবদ্ধ নহয়। ইয়াৰ ভিতৰত আন বস্তু অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে। যেনে — সামাজিক ৰীতি-নীতি, মনৰ ভাব-চিন্তা প্ৰকাশ আৰু বিনিময় কৰা মাধ্যম বা পদ্ধতি, ক্ষমতা বিতৰণ আৰু ন্যায় বিচাৰ কৰা পদ্ধতি, মানুহৰ মাজত সচৰাচৰভাৱে ঘটি থকা আবেগিক সমস্যাবোৰ সমাধান কৰা উপায় আৰু অৰ্থনৈতিক পদ্ধতি। শত্ৰুৰ পৰা আত্মৰক্ষা কৰা পদ্ধতি আৰু সঁজুলি, খেল-ধেমালি কৰা পদ্ধতি আৰু সঁজুলিও সংস্কৃতিৰে ভিতৰ। এক কথাত ক’বলৈ গ’লে সংস্কৃতি শব্দটো ইমানেই ব্যাপক যে ই সকলো মানবীয় কাৰ্যকে সামৰি লয়।

যুৱ প্ৰজন্ম হ’ল — এখন দেশৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নৰ মূল চালিকা শক্তি তথা ভৱিষ্যত জীৱনৰ এক নিৰ্ণায়ক স্বৰূপ। যুৱ সমাজ প্ৰধানকৈ চৈধ্যৰ পৰা পোন্ধৰ বছৰ বয়সৰ পৰা পচিছৰ পৰা ত্ৰিশ বছৰ অনুৰ্দ্ধ, অবিবাহিত যুৱক-যুৱতীৰে গঠিত। বৰ্তমান যুৱ প্ৰজন্মত পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ যি কছৰং তাক নিশ্চয় মন কৰিবলগীয়া। সাম্প্ৰতিক যুৱ প্ৰজন্মৰ সামাজখনত পাশ্চাত্যৰ সংস্কৃতি যি মহাপয়োভৰ সেয়া কোনো আশ্চৰ্য্যজনক কথা নহয়; কিয়নো সংস্কৃতিৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য হ’ল — সমন্বয়। এই এৰা-ধৰা, দিয়া-লোৱাৰ প্ৰক্ৰিয়াটো যিমানে গভীৰ আৰু ব্যাপক হয় সিমানেই

জাকত জিলিকা হৈ পৰে। সংস্কৃতিৰ এই গতিশীলতা সদায় আশাব্যঞ্জক। অসমীয়া সমাজ ব্যৱস্থাত জনজীৱন অৰ্থাৎ অসমীয়া এজনৰ দৈনন্দিন ব্যক্তিগত আৰু সামাজিক জীৱনৰ লগত ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত বিভিন্ন কলা-কৃষ্টিমূলক উপাদানৰ উপৰিও আধ্যাত্মিক উপাদানসমূহত যিদৰে জনজাতী বা অনাৰ্য্য (ঘাইকৈ কছৰী, চুতীয়া, কোঁচ, মেচ, ডিমাছ, দেউৰি আদি) সংস্কৃতি ত্ৰয়োদশ শতিকাত হকং উপত্যকা আৰু চীনদেশৰ দক্ষিণ-পশ্চিম অঞ্চলৰ পৰা অহা মংগোলীয় বহিৰাগত গোষ্ঠীৰ কলা-সংস্কৃতি, তাত্ত্বিক সংস্কৃতি, বৌদ্ধ সংস্কৃতি, আহোম সংস্কৃতি, মুছলমান আৰু উত্তৰ ভাৰতীয় ব্ৰাহ্মণ ক্ষত্ৰিয় সকলৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ আৰু মিলন দেখা যায়। বৃটিছসকলৰ অসম আগমণৰ পাছত তেনেদৰে দক্ষিণ আৰু পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ অভূতপূৰ্ব সংমিশ্ৰণ দেখা যায়।

পাশ্চাত্য অৰ্থাৎ প্ৰধানত : ইউৰোপীয় সংস্কৃতিয়ে নিঃসন্দেহে যুৱপ্ৰজন্মত গভীৰ চাপ পেলাইছে। পুখুৰীৰ মাছে সদায় নৈৰ পিনে যাব খোজে। সময়ৰ লগে লগে সংস্কৃতিয়েও ন-সাজ বহন কৰে। ৰাতিপুৱা শুই উঠাৰ পৰা ৰাতি শুৱালৈ পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ বৰপীৰামনত বহিবলৈ পাই বৰ্তমান যুৱ প্ৰজন্মই নিজৰ সংস্কৃতিৰ কথা পাহৰি গৈছে। এয়া সঁচাকৈয়ে লাজৰ বিষয় নহয়নে? পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ অত্যাধুনিক ধ্যান-ধাৰণা, সৌন্দৰ্য্যবোধৰ চানেকি, অশ্লীলতাৰ প্ৰতিফলন আমাৰ প্ৰত্যেক জীৱন যাত্ৰাত প্ৰতিফলিত হয়। আমাৰ মৌলিক প্ৰয়োজনসমূহতো পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ মন কৰিবলগীয়া। খোৱা-লোৱা, ৰুচিৰ কথা ক’বলৈ গ’লে ইয়াক বাককৈয়ে আঁকোৱালি লোৱা পৰিলক্ষিত হয় ভৱিষ্যতৰ পথ প্ৰদৰ্শক বৰ্তমানৰ যুৱ প্ৰজন্মই। কাঠফুলাৰ দৰে গজি উঠা (বিশেষকৈ চহৰ অঞ্চলত) পশ্চিমীয়া আৰ্হিৰ বিভিন্ন ধৰণ আৰু প্ৰকাৰৰ ৰেষ্টোৰা, পাণ দোকান, আমোদ-প্ৰমোদৰ স্বচ্ছলাৱস্থাই সেইটোকে প্ৰতীয়মান কৰে। বিভিন্ন টেঙা, সাৰ আদিৰে জুতি লগোৱা থলুৱা আঞ্জাৰ সোৱাদ তেওঁলোকে নাজানে। নানাবিধ শাক-পাচলি, ফলৰ গছ, বনৌষধিৰে ভৰা বাৰীখনৰ আদৰ আজিৰ

প্ৰজন্মই কৰিব নাজানে। পাশ্চাত্য সংস্কৃতিয়ে গা-কৰি উঠাত বৰ্তমান প্ৰজন্মই বহু বস্তু হেৰাবলগীয়া হৈছে। এতিয়াৰ সমাজখন থলুৱাবস্তুৰ সলনি কৃত্ৰিম বস্তুৰেই ভৰপূৰ। পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিক আঁকোৱালি লোৱাৰ ফলত আদৰ কমিল অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন সম্পদৰ। বাঁহ-বেত, জাপি-ম'হৰ শিঙৰ পেঁপা, ঢোল, গগণাৰ সলনি আদৰ বাঢ়িল কৃত্ৰিম পশ্চিমীয়া আৰ্হিৰ সম্পদৰ।

বৰ্তমান প্ৰজন্ম বন্ধনহীন, উন্মুক্ত। সাম্প্ৰতিক প্ৰজন্ম দ্ৰুতগতিত স্থলিত হোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ হ'ল বিনা দ্বিধাই পিতৃ-মাতৃ তথা অভিভাৱকৰ বস্তুৰ যোগান। লজ্জা নিৰাৰণৰ বাবে পৰিধান কৰা সাজ-পোছাকজোৰতো পশ্চিমীয়া প্ৰভাৱ স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। ৰামায়ণ-মহাভাৰতৰ যুগৰ পৰাই অসম কামৰূপ ঐশ্বৰ্য্য আৰু কলা-সংস্কৃতিৰ অক্ষয় ভাণ্ডাৰৰূপে পৰিগণিত হৈ আহিছে। সেইদৰে অসমৰ শিল্প-কলাৰ খ্যাতিও বৈ বৈ যোৱা। অসমৰ পাট-মুগাৰ ছাঁতে শুকোৱা মুঠিতে লুকোৱা সাজে এসময়ত দিল্লী আগ্ৰাৰ মোগল হেৰেম সমূহত আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰিছিল। চিত্ৰলেখাৰ অপূৰ্ব সাজপাৰে অনিৰুদ্ধ কোঁৱৰক বিখ্যাত বিমোহিত কৰিছিল। এসময়ত অসমীয়া শিপিনীয়ে কাপোৰত ভোলা-ভমকা ফুলীয়া ফুল চানেকি দেখি মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈছিল — “অসমীয়া শিপিনীয়ে কাপোৰত পৰীৰ সাধু ৰচনা কৰে।” মুঠতে কুটীৰ শিল্পৰে অসমে বিশ্ব দৰবাৰত নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰিছিল। কিন্তু বৰ্তমান গোলকীকৰণৰ যুগত অৰ্থনীতিৰ গহীনা লৈ ভাৰতৰ প্ৰৱেশ কৰা পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিয়ে সকলোকে গ্ৰাস কৰি পেলাইছিল। পিছন-উৰণৰ ক্ষেত্ৰতো তিৰোতাসকলে মেখেলা-চাদৰৰ সলনি বিভিন্ন পলিষ্টাৰ সূতাৰে তৈয়াৰী শাৰী পিন্ধিবলৈ লৈছে। ইয়াৰোপৰি কিছুমানে মেক্সি পিন্ধিবলৈ লৈছে। ডেকা-বুঢ়াই গাত লোৱা এৰি চাদৰখনৰ সলনি জিন্চ কোটক আঁকোৱালি লৈছে। বৰ্তমান সময়ত ধূতি, মেখেলা-চাদৰ, বিহাৰ পাৰি দিয়া চাদৰ আদিৰ ব্যৱহাৰ শোচনীয়ভাৱে বিপৰ্যস্ত হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। বৰ্তমান সময়ৰ ধ্বংসাত্মক ব্যাধিৰূপে পৰিগণিত হোৱা টেলিভিচনত প্ৰদৰ্শিত বিভিন্ন ফেশ্বন শ্ব, বিউটি কনটেষ্ট আদিত পৰিধান কৰা সাজ-পোছাকবোৰো পশ্চিমীয়া আদৰ্শত গঢ় লৈ উঠা। এইবোৰক অনুসৰণ কৰি বৰ্তমান প্ৰজন্মত জীয়াৰী-বোৱাৰীয়ে “আবুৰ” বোলা শব্দটো পাহৰি গৈছে। হিন্দী চিনেমাত পৰিহিত জিন্চ পেণ্ট, টি চাৰ্ট আদিক অনুসৰণ কৰি সাম্প্ৰতিক যুৱ চামে এইবোৰক আঁকোৱালি লৈছে।

মানুহৰ মৌলিক প্ৰয়োজনৰূপে পৰিগণিত বাসগৃহটো

নিৰ্মাণটো পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ অনস্বীকাৰ্য। অসমীয়া জন জীৱনৰ এসময়ৰ পৰিচিত বাট চ'ৰা, চ'ৰা ঘৰ, বৰঘৰ, মাৰল ঘৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য প্ৰায় উঠি গৈছে। এইবোৰৰ ঠাইত বৰপীৰা পাৰি বহিছে। কেইবামহলীয়া বিভিন্ন সুবিধাৰে সজ্জিত গৃহ। ইয়াৰোপৰি যাতায়ত সংযোগ ব্যৱস্থা, পৰিবহন ব্যৱস্থা, দলং নিৰ্মাণ আদিতো পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ মনকৰিবলগীয়া।

অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতিৰ বিশাল ক্ষেত্ৰখনত পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ সাম্প্ৰতিক প্ৰজন্মত বিশেষকৈ লক্ষ্যণীয়। বৰ্তমান প্ৰজন্মত পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱেৰে প্ৰভাবান্বিত নোহোৱা কবি গল্পকাৰ, ঔপন্যাসিক, প্ৰবন্ধকাৰ, নাট্যকাৰ, শিল্পী আদি আঙুলিৰ মূৰত লিখিব পাৰি। এই প্ৰভাৱে উনৈশ শতিকাৰ পৰাই বিকাশ লাভ কৰি আহিছে। ভাষা-শিক্ষাৰ প্ৰচলন বৰ্তমান প্ৰজন্মত পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰে উজ্বল নিদৰ্শন। কম্পিউটাৰ সৰ্বস্ব বৰ্তমান প্ৰজন্মই অসমীয়া জনজীৱনত ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰায়বোৰ শব্দই পশ্চিমীয়া অৰ্থাৎ প্ৰধানতঃ ইংৰাজী। ৰাতিপুৱা শুই উঠাৰ পৰা ৰাতি শুৱালৈ দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহৃত শব্দ যেনে — ব্ৰেকফাষ্ট, দিনাৰ, চাপাৰ, কাপা, চেয়াৰ, টেবুল, ইত্যাদিবোৰ ইংৰাজী শব্দ। আনকি শুৱলা সন্মতবোৰ মা-দেউতা, খুড়া-খুড়ীৰ পৰিৱৰ্তে পাপা, আংকোল আদি ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ লোৱা দেখা যায়। বৰ্তমান অভিভাৱকসকলে সন্তানক অসমীয়া মাধ্যমত পঢ়ুৱাতো কম মানদণ্ড বুলি ভাৱে। যাৰ ফলত অসমীয়া মাধ্যমত পঢ়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা ক্ৰমাগত হ্রাস পাবলৈ ধৰিছে। উৎসৱ-পাৰ্বন, চলচ্চিত্ৰ, নাটক আদিতো পশ্চিমীয়া সংস্কৃতি নামৰ দুস্কৃতিকাৰী দৈত্যৰ আক্ৰমণ মনকৰিবলগীয়া। অসমৰ জাতীয় উৎসৱ বুলি পৰিচিত বিহুটো বৰ্তমান প্ৰজন্মই ব্যৱসায়ৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ ধৰিছে। অতীতৰ মুকলি পথাৰৰ গছৰ তলত বিহু বৰ্তমান মঞ্চ পালেহি। ক'বলৈ গ'লে বৰ্তমান প্ৰজন্মই পশ্চিমীয়া সোঁতত পৰি নিজক পাহৰি আনৰ জয়গান গাবলৈ ধৰিছে।

সকলো বস্তুৰে ভাল-বেয়া দুয়োটা দিশ থাকে। পশ্চিমীয়া সভ্যতাই অসমীয়া সমাজত কিছু কু-প্ৰভাৱ পেলালেও আন কিছু দিশ উৰ্বৰো কৰিছে। এই সকলোবোৰ কথা আমাৰ ব্যক্তিগত চিন্তা-চৰ্চা আৰু সচেতনতাৰ ওপৰতো নিৰ্ভৰ কৰিব। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত আমি এৰা ধৰাৰ মনোভাৱ গ্ৰহণ নকৰিলে আপোন সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰখন সবল কৰিব নোৱাৰিম। মুঠতে পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ চাকনৈয়াত স্বকীয়তা হেৰাই নোযোৱাকৈ সকলো আঙুৱাই আহিবৰ সময় সমাগত। ◆◆

জ্ঞান-তপস্বী ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালাম

ৰুমী শৰ্মা
প্ৰথম বান্ধাসিক

Handsome is that handsome done, ৰূপে কি কৰে, গুণেহে সংসাৰ তৰে। যিসকল ব্যক্তিৰ জীৱনৰ একোটা বিশেষ কামৰ ফলস্বৰূপে ইতিহাসৰ গতি নিৰূপিত হয়, সেই ব্যক্তিসকলৰ মাজৰ এজন হ'ল ড° এ. পি. জে. আব্দুল কালাম। তেখেতে কেৱল অসমৰে নহয় ভাৰতৰো ইতিহাসৰ গতি নিৰূপণ কৰি সেই ইতিহাসৰ পাতত নিজৰ আসন স্থায়ী কৰিলে। দক্ষিণ ভাৰতৰ তামিলনাডু ৰাজ্যৰ দক্ষিণ-পূৱ দিশত ৰামেশ্বৰম নামৰ এখন দ্বীপনগৰী আছে। ইয়াৰে এটা মধ্যবিত্ত পৰিয়ালত ১৯৩১ চনৰ ১৫ অক্টোবৰ তাৰিখে আব্দুল কালামৰ জন্ম হয়। তেওঁৰ সম্পূৰ্ণ নামটো হ'ল আবুল পাকিৰ জয়নুলাবদিন আব্দুল কালাম (Avul Pakir Jainulabedin Abdul Kalam) দেউতাকৰ নাম জয়নাল আবেদীন আৰু মাকৰ নাম আচিয়ানা।

কালামৰ দেউতাকৰ কোনো আনুষ্ঠানিক শিক্ষা নাছিল। আৰ্থিকভাৱে তেওঁ স্বচ্ছল নাছিল। তেওঁ এজন বুদ্ধিমান স্বত্বেও উদাৰমান লোক আছিল। কালামৰ বয়স যেতিয়া ছয় বছৰ আছিল তেতিয়া দেউতাকে ৰামেশ্বৰৰ পৰা ধনুস্কোভিলৈ তীৰ্থ যাত্ৰীবোৰক অনা-নিয়া কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা কাঠৰ নাও বনোৱা কামত হাত দিছিল। তেওঁৰ সঙ্গী আছিল আহমেদ জালামুদ্দিন নামৰ স্থানীয় ঠিকাদাৰ এজন। এই জালামুদ্দিনে পিছত কালামৰ শৈশৱৰ বন্ধু হৈছিল। তেওঁলোকৰ ব্যৱসায় ভালদৰে চলা আৰম্ভ কৰাৰ সময়তে এবাৰ ঘণ্টাত এশ মাইল বেগত অহা ধুমুহাই নাওবোৰ উটুৱাই লৈ গ'ল। তেতিয়াৰ পৰা ব্যৱসায়ও বন্ধ হ'ল। দেউতাক জয়নাল আবেদিনে পৰিয়ালটোক আৰাম আৰু বিলাসীতা পৰিহাৰ কৰি অনাড়ম্বৰ জীৱন-যাপনক কৰিবলৈ শিকাইছিল। কালামৰ মাক দেউতাকক সমাজে আদৰ্শ দম্পতী হিচাপে জ্ঞান কৰিছিল।

ৰামেশ্বৰমৰ ছামিয়াৰা বিদ্যালয়ত কালামে প্ৰাথমিক শিক্ষা গ্ৰহণৰ কাৰণে নামভৰ্তি কৰে। বিদ্যালয়ৰ প্ৰত্যেক শিক্ষকে তেওঁক বৰ মৰম কৰিছিল, ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ আছিল তেওঁৰ নিৰ্জু আৰু মৰমিয়াল স্বভাৱ। বিশেষকৈ বিজ্ঞানৰ শিক্ষক শিৱ সূত্ৰশ্য আয়াৰে

কালামক বিখ্যাত মানুহ কৰিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিছিল। কালামে জীৱনৰ পৰৱৰ্তী সময়ত ব্যতিক্ৰম ধৰ্মিতাবে কৰ্মত লিপ্ত হোৱাৰ বাবে প্ৰেৰণা পাইছিল শৈশৱৰ বন্ধু আহমেদ জালামুদ্দিন আৰু চামুদ্দিনৰ পৰা।

কালামে প্ৰাথমিক শিক্ষা শেষ কৰি মাধ্যমিক শিক্ষাৰ কাৰণে জিলাৰ সদৰ ৰামনাথ পুৰমলৈ যাবলৈ ওলাল। তেওঁ দেউতাকৰ পৰা পৰামৰ্শ বিচাৰিলে। “জীৱনত উন্নতি কৰিবলৈ হ'লে ঘৰ এৰি যাবলৈ লাগিব। এয়াই আছিল দেউতাকৰ বক্তব্য। পুতেক যাবলৈ সাজু হোৱাত বিদায় দিবলগীয়া শোকত মাকৰ চকুলো নিগৰিছিল। দেউতাকে মাকক খলিল জিব্ৰানৰ উক্তিৰে বুজাই সান্ত্বনা দিছিল। “তোমালোকৰ সন্তানবোৰ আচলতে তোমালোকৰ নহয়। নিজৰে প্ৰতি জীৱনৰ বাসনাৰ সন্তান সিহঁত। তোমালোকৰ লগত থাকিলেও সিহঁত তোমালোকৰ নহয়। তোমালোকে সিহঁতক স্নেহ দিব পাৰা যদিও তোমালোকৰ দৰ্শন নহয়। সিহঁতৰো নিজৰ চিন্তাধাৰা আছে।” দেউতাকে তেওঁক আশীৰ্বাদ দি ৰামেশ্বৰমৰ ৰেলষ্টচনত থৈ গ'ল। পুতেকক বিদায় দিও মনত কোনো সন্তাপ দেউতাকৰ নাই। তেওঁ যেন দিব্য দৃষ্টিৰে দেখা পাইছিল পুত্ৰৰ ভৱিষ্যত। তেওঁ কালামক উপদেশ দিছিল যাতে ভৱিষ্যতে তেওঁৰ শৰীৰটো থাকিলেও মনটোৱে সপোনত ভাবিব নোৱাৰা ঠাইত বাস কৰে। কালামৰ জীৱনত সেয়া আখৰে আখৰে পালন হৈছিল।

ৰামনাথ পুৰমৰ ষ্টাৰ্টজ হাইস্কুলত মাধ্যমিক শিক্ষা লাভ কৰিছিল। তেতিয়া দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পৰিসমাপ্তি ঘটিছিল। ভাৰতবৰ্ষইও স্বাধীনতা পোৱাৰ পথত। ছাত্ৰৰ মনৰ সৰ্বত্ৰ স্নেহ উৰুৰিয়াই পৰা মনখোলা স্বভাৱৰ শিক্ষক আয়াদুৰাই চোলেমন আছিল কালামৰ মৰ্গদৰ্শক। তেওঁ কালামৰ হাইস্কুলীয়া চঞ্চল মনক সঠিক পথৰ সন্ধান দিছিল। ইচ্ছা, বিশ্বাস আৰু আশা এই তিনিটাই প্ৰধান গুণ আয়ত্ত কৰি ল'ব পাৰিলে জীৱনত যি হ'বৰ ইচ্ছা তাকে হ'ব পাৰি।” এই কথাৰ আয়াদুৰাই চোলেমনে কালামক প্ৰায়ে সোঁৱৰাই দিছিল। তেওঁ আৰু কৈছিল, “মনত জীৱ বাসনা থাকিলে

জীৱনটোত নিজৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পাৰি। নিষ্ঠা আৰু বিশ্বাস থাকিলে মানুহে নিজৰ ভাগ্যক নিজে গঢ় দিব পাৰি।” আয়াদুৰাই চোলেমনৰ উৎসাহতে কালামে আত্মবিশ্বাসক দৃঢ় কৰি ভৱিষ্যতৰ ৰঙীণ জীৱনৰ কল্পনা কৰিছিল।

কালামে স্ৰাটজ স্কুলত উচ্চ মাধ্যমিকৰ শেষ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ ১৯৫০ চনত তিব্বতছাৰা পল্লী বা ত্ৰিচিনোপল্লীৰ (ত্ৰিচি) চেণ্ট জোছেফ কলেজত উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ বিজ্ঞান শাখাত নামভৰ্তি কৰে। পৰীক্ষাত ভাল ফল পাবলৈ তেওঁ সিমান চোকা নাছিল। চেণ্ট জোছেফত তেওঁ ইংৰাজী শিক্ষক ৰেভাৰেন্ড ফাদাৰ টি এন চেক্কুৰিয়াৰ দৰে ছাত্ৰৰ প্ৰতি সহানুভূতিশীল শিক্ষকৰ সান্নিধ্য লাভ কৰিছিল। ফাদাৰে সদায় বাইবেল এখন হাতত লৈ প্ৰতিজন ছাত্ৰৰ ওচৰলৈ গৈ অভাৱ অভিযোগৰ খবৰ ৰাখিছিল। ছাত্ৰবাসত তেওঁৰ আবাসী সঙ্গী দুজন আছিল শ্ৰীৰঙ্গমৰ গোড়া আয়েঙ্গাৰ আৰু কেৰেলাৰ চাইৰীয়ান খ্ৰীষ্টীয়ান। তিনিওজনে মিলা প্ৰীতিৰে দিনবোৰ পাৰ কৰিছিল। কালামে স্নাতক পাঠ্যক্রমত পদাৰ্থ বিজ্ঞানক মূল বিষয় হিচাপে লৈ পঢ়িছিল। কলেজৰ শিক্ষক সকলৰ পৰা কালামে ত্যাগ কৰাৰ মহান আদৰ্শ লাভ কৰিছিল। “তুমি মোৰ আটাইতকৈ প্ৰিয় ছাত্ৰ। মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস, তোমাৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰমে ভৱিষ্যতে আমাৰ শিক্ষকসকলৰ নাম উজ্জ্বল কৰিব।” — এইবাৰ কথা কালামক তেওঁৰ কলেজীয়া জীৱনত তেওঁৰ এজন শিক্ষকে কৈছিল।

স্নাতক ডিগ্ৰী সমাপ্ত হোৱাৰ পিছত তেওঁৰ পদাৰ্থ বিজ্ঞান তেওঁৰ বিষয় নহয় যেন ধাৰণা হ'ল আৰু উক্ত বিষয়ত উচ্চ শিক্ষা লোৱাটো সমিচিত নহ'ব বুলিয়ে ভাব হ'ল। তেওঁৰ মনত স্বপ্ন আছিল ইঞ্জিনিয়াৰিং বিভাগত অধ্যয়ন কৰাৰ। সেই সময়ত গোটেই দক্ষিণ ভাৰতত কাৰিকৰী শিক্ষাৰ মূল কেন্দ্ৰ হিচাপে পৰিগণিত হোৱা মাদ্ৰাজ ইনষ্টিটিউট অৱ টেকনোলজিত (এম. আই. টি)ত ১৯৫৪ চনত নামভৰ্তি কৰিবলৈ যো-জা কৰিলে। নামভৰ্তিৰ বাবে আবেদন জনালে আৰু যথা সময়ত তেওঁ বিবেচিত হ'ল। কিন্তু কালামক এটা ডাঙৰ সমস্যাই গা কৰি উঠিল সেইটো হ'ল নামভৰ্তিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় টকাৰ অভাৱ। অৱশেষত তেওঁৰ জোহাৰ নামৰ বায়েকগৰাকীয়ে গহণা বন্ধকত দি নামভৰ্তিৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় টকাখিনি কালামক দিলে। বায়েকৰ পইচা নিজে অৰ্জন কৰা ধনেৰে পৰিশোধ কৰাৰ বাবে প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে আৰু মনপুতি পঢ়াত লাগি গ'ল তেওঁ, যাতে ছাত্ৰ বৃত্তি লাভ কৰিব পাৰে।

এম. আই. টি. চৌহদৰ উৰণ যানৰ বিভিন্ন কাৰ্যপ্ৰণালী বুজাব দিবলৈ ৰাখি থৈ দিয়া উৰা জাহাজ দুখনে কালামক বাৰুকৈয়ে আকৰ্ষিত কৰিছিল। কেতিয়াবা তেওঁ ছুটীৰ পিছতো বহু সময় তাৰ ওচৰত বহি থাকে। তেতিয়াই তেওঁ কল্পনা কৰে চৰাইৰ দৰে উৰি ফুৰা কথা। দ্বিতীয় বৰ্ষত তেওঁ ভবামতে বৈমানিক ইঞ্জিনিয়াৰিং বিভাগটো বাছি ল'লে। অধ্যাপক কে. এ. ভী. পান্দালাই আৰু অধ্যাপক নৰসিংহ ৰাও আছিল কালামৰ জীৱনৰ ভেটিটোক গঢ় দিয়া মূল ব্যক্তি। অধ্যাপক কান্দাৰে তেওঁলোকক কাৰিকৰী বা যুগতি বিজ্ঞান শিকাইছিল। তেওঁ এজন অষ্ট্ৰিয়াৰ লোক আছিল। তেওঁ কালামক কৈছিল যে জীৱনটোত ভৱিষ্যতৰ সা-সুবিধাৰ কথা বেছি নাভাবি নিজে ভালপোৱা বিষয়টোত সৰ্বত্ৰ উৎসাহ উদ্দীপনাৰে একেধাৰে লাগি থাকি সুদৃঢ় ভেটি এটা বনাই লোৱা প্ৰয়োজন। অধ্যাপক পান্দালাই তেওঁলোকক ‘বিমান গঠনৰ নক্সা আৰু বিশ্লেষণ’ৰ বিষয়ে শিকাইছিল। তেওঁ আছিল ধেমেলীয়া আৰু বন্ধুপ্ৰিয়। সদায় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তেওঁ নতুনত্বৰ সোৱাদ দিছিল। অধ্যাপক নৰসিংহ ৰাওৱে তেওঁলোকৰ গণিত আৰু তাত্ত্বিক বায়ুগতি বিজ্ঞান শিকাইছিল। বায়ুগতিৰ ফ্ল'ৰ সমীকৰণৰ প্ৰমাণ সংগ্ৰহৰ বাবে কালামে ৰাওৰ পৰা সদায় দিহা-পৰামৰ্শ পাইছিল। এম. আই. টি.ৰ পৰা নচিব হিচাপে কালামে এইচ. এ. এল.ত যোগদান কৰিলে। তাত ইঞ্জিনৰ মেৰামতি কামত মনোনিবেশ কৰিলে।

কালামে এইচ. এ. এলৰ পৰা ওলাই আহি ১৯৫৮ চনত প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰালয়ৰ প্ৰযুক্তি উন্নয়ন আৰু উৎপাদন সঞ্চালকালয়ত তেওঁ জেষ্ঠ বিজ্ঞানী সহায়কৰ পদত যোগদান কৰিলে। তাৰ পিছত বাংগালোৰত বৈমানিকী উন্নয়ন প্ৰতিষ্ঠান (এ. ডি. ই) ত নিযুক্তি হয়। তেওঁ তাত ‘নন্দী’ নামৰ এখন যান বনালে। যানখনৰ সম্পূৰ্ণ নিৰ্মাণ শেষ হোৱাৰ পিছত কালামে দেখা পালে যে যন্ত্ৰটো তেওঁ আশা কৰাতকৈ বহুত উন্নত হৈছে। ১৯৬২ চনত কালামক অন্তৰীক্ষ অনুসন্ধান সমিতিত বকেট ইঞ্জিনিয়াৰ পদত মকৰল কৰা হ'ল। তেওঁৰ কাম পোন প্ৰথমে টাটা ইনষ্টিটিউট অৱ ফাণ্ডামেণ্টেল ৰিচাৰ্ছৰ কম্পিউটাৰ কেন্দ্ৰত আৰম্ভ হ'ল। কিছুদিনৰ পিছত কালামক ‘শাদিক বকেট প্ৰক্ষেপণৰ কৌশল’ৰ এপৰত দুমাহৰ প্ৰশিক্ষণ লোৱাৰ কাৰণে আমেৰিকাৰ নেশ্যনেল এৰ'নটিকচ্ এণ্ড স্পেচ এডভান্সিমেন্ট্ৰেশ্যন (নাছা)লৈ পঠিয়াই দিয়া হ'ল। নাছাৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ পিছত ১৯৬৩ চনৰ ২১ নৱেম্বৰৰ দিনা ভাৰতৰ প্ৰথম বকেট ‘নাইক আপটী’ উৎক্ষেপণ কৰা হয়। কালামে তাৰ সংহতি আৰু সুৰক্ষাৰ দায়িত্বত

আছিল। ১৯৬৮ চনত কালামে বকেট সমিতি গঠন কৰিলে। ১৯৭২ চনৰ ৮ অক্টোবৰত উত্তৰ প্ৰদেশৰ বেৰেলী এয়াৰ ফৰ্চ ষ্টেচনত 'বাটো' প্ৰণালীৰ পৰীক্ষা কৰা হয়। কালামক প্ৰঃ ধাৰান আৰু ড° ব্ৰহ্ম প্ৰকাশে আলোচনা কৰি এছ. এল. জি.ৰ প্ৰজেক্ট মেনেজাৰ হিচাপে নিযুক্তি হ'ল। এই এছ. এল. ভি. প্ৰকল্পক 'এছ. এল.ভি-ত' নামেৰে উন্নতমানৰ আৰ্হি তৈয়াৰ কৰিলে।

১৯৭৬ চনত কালামৰ দেউতাক জয়নাল আবেদীনে ১০২ বছৰ বয়সত ইংসংসাৰৰ পৰা বিদায় লয়। তাৰ পিছত মাক আচিয়ামনেইও চিৰ বিদায় লয়। কালামৰ অন্তৰ আকৌ কিছুদিনৰ কাৰণে ব্যথিত হ'ল। কিন্তু প্ৰকল্পৰ লক্ষ্যই তেওঁক কৰ্মত ব্যস্ত কৰালে। 'এছ. এল. ভি-ত'ৰ এপোজী মটৰ উৰণ পৰীক্ষাত উত্তৰ হোৱা সমস্যাৰ সমাধানৰ কাৰণে তেওঁ ফ্ৰান্সলৈ গৈ পৰীক্ষা কৰি আহিল।

১৯৭৯ চনত 'এছ. এল. ভি-ত'ৰ বিজুতিখিনি আঁতৰ কৰি কোনো খুত নোহোৱাকৈ সাজি উলিয়ালে। ১৯৮০ চনৰ ১৮ জুলাই তাৰিখে শ্ৰীহৰি কোটাৰ বকেট উৎক্ষেপন কেন্দ্ৰৰ পৰা ভাৰতৰ প্ৰথম কৃত্ৰিম উপগ্ৰহ 'ৰোহিনী' উৎক্ষেপন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত ল'লে। ভাৰতৰ প্ৰথম উপগ্ৰহ উৎক্ষেপন মান 'এছ. এল. ভি-ত' উৰালৈ উঠি গ'ল। এটা সময়ত কালামৰ চতুৰ্থ চেপ্টাৰ এপজী মটৰে 'ৰোহিনী' উপগ্ৰহক কক্ষপথত উপস্থাপন কৰালে। ইয়াৰ লগে লগে উপগ্ৰহ উৎক্ষেপন কৰিব পৰা দেশৰ ভিতৰত ভাৰতৰ নামটোও অন্তৰ্ভুক্ত হ'ল। দেশৰ চাৰিওফালে আনন্দৰ ঢৌ বিয়পি পৰিল। স্বয়ং প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীয়েও বিজ্ঞানীসকলক পদ্মভূষণ বঁটাৰে সন্মানিত কৰা হয়। ১৯৮২ চনত মাদ্ৰাজৰ আন্না বিশ্ববিদ্যালয়ে কালামক 'ডক্টৰ অৱ চাইন্স' উপাধি প্ৰদান কৰে।

১৯৮২ চনৰ জুন মাহৰ এক তাৰিখে কালামে 'ডি. আৰ. ডি. এল'ত এ. ডি. সঞ্চালক পদত যোগদান কৰিলে। কালামে 'ডি. আৰ. ডি. এল'ত এ. ডি. বাংগাৰাও নামৰ ব্যক্তি এজনক লগ পালে। তেওঁ এজন বাগ্মিতা সম্পন্ন আৰু উৎকৃষ্ট ব্যক্তিত্বৰ লোক আছিল। কালামে তেওঁৰ লগতো আলোচনা কৰি সাম্প্ৰতিক পৰিচালনা পদ্ধতিৰে বিজ্ঞানীসকলক একগোট কৰি স্বদেশী ক্ষেপণাস্ত্ৰ প্ৰযুক্তিৰ বিকাশৰ কাৰণ উদ্বুদ্ধ কৰালে। চাৰি মাহতকৈও কম সময়ত তেওঁলোকে চাৰিশ বিজ্ঞানীক কামত জড়িত কৰিব পাৰিলে।

১৯৯০ চনৰ গণতন্ত্ৰ দিৱসত কালামক পদ্ম বিভূষণ সন্মান

প্ৰদান কৰা হয়। ১৯৯০ চনৰ শেষৰ ফালে যাদৱপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ে কালামক সন্মানীয় ডক্টৰেট ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰে। ১৯৯১ চনত কালামে বোম্বাই আই. আই. টি.ৰ পৰা সন্মানীয় 'ডক্টৰেট অৱ চাইন্স' উপাধি লাভ কৰে। ১৯৯১ চনৰ ১৫ অক্টোবৰত কালামে ভি. আৰ. ভি. এল.'ৰ পৰা অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে।

কালামে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰি অধ্যাপক পি. বামাৰাওৰ লগত আপেক্ষিক ভাৱে কম সা-সুবিধা পোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে এখন স্কুল খোলাৰ চিন্তা চৰ্চা কৰে। স্কুলৰ নাম ৰাখিলে বাও কালাম স্কুল। কিন্তু তেওঁলোকৰ আঁচনিখন আগবাঢ়িবলৈ নাপালে। ১৯৯১ চনত ভাৰত চৰকাৰে কালামক ১৯৮৮ চনতে 'টেকনে'লজী ইনফৰমেশ্যন ফৰকাটিং এণ্ড এচেচমেণ্ট কাউন্সিল (টাইফেক)ৰ অধ্যক্ষ পদত মনোনিত কৰিলে। ইয়াৰ কাৰ্যবাহী সঞ্চালক হ'লগৈ মহাকাশ বিজ্ঞানী ড° ৰাই. এছ. ৰাজন। ২০১০ চনত ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰযুক্তিৰ স্থিতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবলৈ কালামক দায়িত্ব দিয়া হ'ল। কালামে এই দায়িত্ব লৈয়ে উন্নত ভাৰতৰ স্বপ্ন সকাৰ কৰি দেশে কোন পথেৰে আগুৱাই যোৱাটো উচিত হ'ব তাৰ আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ অভিজ্ঞতা সম্পন্ন ৫০০ জন বিশেষজ্ঞক জড়িত কৰালে। পাঁচ হাজাৰ মানুহৰ পৰা বিভিন্ন প্ৰশ্নৰ সমিধান আৰু অন্যান্য উপদেশ ল'লে। প্ৰজ্বলিত যুৱশক্তিসমূহ একেলগ হৈ ২০২০ চনত উন্নত ভাৰতবৰ্ষ এখন নিৰ্মাণ কৰিব পৰা যাব বুলি কালামৰ বিশ্বাস। কালামৰ মতে বৰ্তমান উন্নত দেশসমূহে বিভিন্ন অৰ্থনৈতিক সূত্ৰৰে অনুন্নত বা উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ ভিতৰত নিজৰ বজাৰ গজ গজীয়া কৰি লৈছে। ভাৰতবৰ্ষই এই প্ৰতিযোগিতাত উত্তীৰ্ণ হ'ব লাগিব। অৰ্থনীতিত ২০২০ চনৰ ভিতৰত বিশ্বৰ চতুৰ্থ স্থানলৈ ভাৰতৰ প্ৰত্যাবৰ্তন হোৱাটো কালামে কল্পনা কৰিছিল।

কালামে উন্নত ভাৰতৰ স্বপ্নক বাস্তৱৰূপ দিয়াৰ লক্ষ্যৰে পাঁচখন আঁচনিৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। এই আঁচনি কেইখন হ'ল - (ক) কৃষি আৰু খাদ্য দ্ৰব্যৰ প্ৰস্তুতকৰণ। (খ) দেশৰ সকলো সিহঁতে নিৰ্ভৰযোগ্য বিদ্যুৎ শক্তিৰ যোগান। (গ) শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ আৰু স্বাস্থ্যৰ যতন। (ঘ) তথ্য প্ৰযুক্তি আৰু (ঙ) সামৰিক শক্তি বৰ্দ্ধন। ১৯৯৭ চনত কালামক 'ভাৰত ৰত্ন'ৰে বিভূষিত কৰা হয়।

১৯৯৮ চনৰ ১১ আৰু ১৩ মে'ত পাৰমাণৱিক শক্তি বিভাগ (ডি. এ. ই) আৰু প্ৰতিৰক্ষা গৱেষণা উন্নয়ন সংস্থা (ডি. আৰ. ডি. অ) ৰ যুটীয়া প্ৰচেষ্টাত ৰাজস্থানৰ মৰুভূমি পোখৰাণত পৰীক্ষামূলক

ভাৰে পাৰমাণৱিক বোমা বিস্ফোৰণ ঘটোৱা হয়। এই সকলো কাম-কাজ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল সেই সময়ৰ ভাৰতৰ প্ৰতিৰক্ষা বিভাগৰ অধ্যক্ষ অধ্যাপক আৰ. চিদাম্বৰমে। ১৯৯৮ চনত কালামক ৰাষ্ট্ৰৰ ঐক্য সংহতিৰ দিশত অসামান্য অৱদানৰ বাবে সন্মানীয় 'ইন্দিৰা গান্ধী বঁটা' আগবঢ়োৱা হয়। ১৯৯৯ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত কালাম ভাৰত চৰকাৰৰ প্ৰধান বিজ্ঞান উপদেষ্টা হিচাপে নিয়োজিত হয়। তেওঁৰ এই পদৰ মৰ্যাদা আছিল এগৰাকী কেবিনেট পৰ্যায়ৰ মন্ত্ৰীৰ সন্মান। তেওঁৰ লক্ষ্য আছিল দেশৰ যুৱচামক উন্নত ভাৰতৰ স্বপ্নৰ মন্ত্ৰেৰে উদ্বুদ্ধ কৰি একত্ৰিত কৰা। এই মানসেৰে তেওঁ ২০০১ চনৰ ১২ অক্টোবৰত প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ অনিচ্ছা সত্ত্বেও বিজ্ঞান উপদেষ্টা পদৰ পৰা অব্যাহতি লয়।

কালামে চেন্নাইৰ আন্না বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যোগদান কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক প্ৰযুক্তি আৰু সামাজিক বিৱৰ্তন বিষয়ত পাঠদান কৰিবলৈ লয়। তেওঁৰ মহৎ উদ্দেশ্য আছিল ২০০৩ চনৰ আগষ্ট মাহৰ ভিতৰত দেশৰ কমেও একলাখ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক লগ কৰি সিহঁতৰ ভাৱৰ লগত আদান প্ৰদান কৰা। কালামে এই লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ নাপালে। ২০০২ চনৰ ২৫ জুলাই তাৰিখে ভাৰতৰ জনগণে তেওঁক দেশৰ সৰ্বোচ্চ পদবী ৰাষ্ট্ৰপতি পদত অধিষ্ঠিত কৰায়।

ৰাষ্ট্ৰপতি হোৱা সময়ত তেওঁৰ বয়স আছিল ৭০ বছৰ দিন।

শপত গ্ৰহণ অনুষ্ঠিত দিয়া ভাষনত কালামে দেশৰ শক্তিশালী আৰু আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰি তুলিবলৈ ত সামাজিক আৰু সামৰিক দিশত সু-প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ ওপৰত দিবে। তেওঁ সীমান্তৰ সিপাৰৰ পৰা দৰিদ্ৰ দূৰ কৰা, নিৰাশ্ৰয় দূৰ কৰা, ৰাষ্ট্ৰীয় নিৰাপত্তা নিশ্চিত কৰা ইত্যাদিৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। ২০০৭ চনৰ ২৫ জুলাইলৈকে ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰপতি পদত অধিষ্ঠিত হৈ আছিল।

ড° আব্দুল কালাম এজন আশাবাদী মনৰ ব্যক্তি। তেওঁ মনত কোনো ধৰণৰ নিৰাশাক ঠাই ল'বলৈ নিদি। এজন উচ্চাকাংখী মনৰ মানুহ। সেয়ে তেওঁ দেশৰ উদ্দেশ্য কৰি কৈছে যে সংকীৰ্ণ আৰু তুচ্ছ লক্ষ্য স্থিৰ কৰা যোৱাটো এটা অপৰাধ। তেওঁ এজন কঠোৰ পৰিশ্ৰমী ব্যক্তি। সেই পৰিশ্ৰম অথলে যোৱা নাই। তেওঁ সময়ৰ কাম সমাধা কৰে।

তেওঁৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈ আমিওঁ কঠোৰ পৰিশ্ৰমত ল'লে জীৱনত সাফল্যৰ জখলা বগাই ওপৰলৈ পাবিম। ♦♦

দেশ বুলি কলে আদেশ নালাগে

মোৰ তুম্বলি তেজত তগবগাই উঠে

এহেজাৰ এটা বণুৱা ঘোৰা

— হীৰেণ ভট্টাচাৰ্য

নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত গীত-মাত

ড° মনালিছা বৰা
অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

ভাৰতৰ পূৰ্ব প্ৰান্তত অৱস্থিত অসম ৰাজ্যক প্ৰধানতঃ দুটা ভৌগলিক খণ্ডত বিভক্ত কৰা হৈছে — উজনি খণ্ড আৰু নামনি খণ্ড। ভাষা, সামাজিক ৰীতি-নীতি, আচাৰ-অনুষ্ঠান, উৎসৱ-পাৰ্বন আদিৰ ক্ষেত্ৰত এই দুয়োটা খণ্ডৰে কেতবোৰ সুকীয়া বৈশিষ্ট্য আছে। ব্যৱসায়-বাণিজ্য, শিক্ষা-দীক্ষা আৰু সাংস্কৃতিক দিশত নামনি অঞ্চল যথেষ্ট আগবঢ়ায়। তদুপৰি ভাষাৰ দিশৰ পৰা চাবলৈ গ'লে নামনি অসমৰ ভাষাই এক সুকীয়া ৰূপ লাভ কৰিছে, যাৰ ফলস্বৰূপে সমগ্ৰ অসম উজনি-নামনি আদি ভৌগলিক খণ্ডত বিতৰ্ক হৈ পৰিছে। অসমৰ নামনি অঞ্চলৰ ভিতৰত নলবাৰীৰ এক বিশেষ বৈশিষ্ট্য আছে। গীত-মাত, উৎসৱ-পাৰ্বন, ভাষা, ধৰ্মীয় ৰীতি-নীতি, আচাৰ-অনুষ্ঠান আদিৰ ক্ষেত্ৰত নলবাৰী অঞ্চলে কামৰূপৰ ভালেখিনি বৈশিষ্ট্য বহন কৰিছে। নলবাৰী তথা অসমৰ নামনি অঞ্চলত এনে কিছুমান সুকীয়া উৎসৱ পাৰ্বন আৰু তাৰ লগত জড়িত গীত-মাতৰ প্ৰচলন আছে যিবোৰ অসমৰ আন ঠাইত পোৱা নাযায়।

লোকসাহিত্য হ'ল একোটা জাতিৰ এখন দাপোনস্বৰূপ, যিখন দাপোনত লোক জীৱনৰ বিভিন্ন দিশ প্ৰতিবিম্বিত হয়। লোকসাহিত্যৰ এটি অন্যতম অঙ্গ হ'ল লোকগীত। অনাক্ষৰী আদিম চহা লোকসকলৰ দ্বাৰা ৰচিত এই গীতবোৰৰ মাজেৰে লোকমনৰ সুখ-দুখ, আশা-আকাঙ্ক্ষা, অভিজ্ঞতা, কল্পনা আৰু অনুভূতিৰ বিচিত্ৰ প্ৰকাশ ঘটিছে। লোকমন আৰু লোকজীৱনৰ বিভিন্ন অভিব্যক্তিৰ প্ৰকাশ ঘটা এই লোকগীতবোৰ লোক সাহিত্যৰ অমূল্য সম্পদ। বিভিন্ন উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত লোক-গীতসমূহ ভক্তিমূলক আৰু ভক্তিনিৰপেক্ষ — এই দুটা ভাগত বিভক্ত। অসমৰ নামনি অঞ্চলত ভক্তিমূলক উৎসৱ অনুষ্ঠানৰ প্ৰাধান্য অধিক। এই উৎসৱ অনুষ্ঠানবোৰৰ লগত গীত অঙ্গগীতৰে জড়িত। নামনি অসমৰ নলবাৰী অঞ্চলত ভক্তিমূলক বিভিন্ন উৎসৱ-অনুষ্ঠানত গোৱা গীতবোৰৰ ভিতৰত আই বা শীতলাৰ নাম, দুৰ্গাৰ নাম, মনসাৰ গীত, সুবচনী পূজাৰ গীত, অপেশ্বৰীৰ গীত, লক্ষীৰ নাম, আউলা পূজাৰ নাম, জগন্নাথৰ নাম আদি উল্লেখযোগ্য। সেইদৰে বিভিন্ন উৎসৱ অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত অথচ ভক্তিনিৰপেক্ষ বিভিন্ন

লোকগীত নামনি অসমৰ নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত আছে। এনেধৰণৰ গীতৰ ভিতৰত বিয়ানাম, চূড়াকৰণৰ গীত, মহোহো গীত, বাহোলপিটা গীত, বিহুগীত আদি অন্যতম। নলবাৰী অঞ্চলত বিভিন্ন কৰ্মমূলক বা কৰ্মৰ লগত জড়িত লোকগীতৰো প্ৰচলন আছে। ধাইনাম বা নিচুকণি গীত, নাওখেলৰ গীত, বৰশীবোৱা গীত, কুঁহিয়াৰ পেৰা গীত, হালবোৱা গীত, গৰখীয়া গীত, ধানবনা গীত আদি এই শ্ৰেণীৰ অন্তৰ্গত।

উজনি আৰু নামনি নিবিশেষে সমগ্ৰ অসমত গভীৰ বিশ্বাস আৰু ভক্তিৰে পালন বা এটি অনুষ্ঠান হ'ল শীতলা পূজা বা আই সবাহ। বসন্ত ৰোগ নিৰাময়ৰ বাবে আই বা শীতলাৰ পূজা পতা হয় আৰু ইয়াত আই বা শীতলাৰ নাম গোৱা হয়। নামনি অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত আই বা শীতলাৰ সবাহ পাতি নাম গোৱা হয়। নামনি অসমৰ নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত আই বা শীতলাৰ নামৰ নিদৰ্শন হ'ল —

“আসন পাতি থইচু বহক মহামায়া

থাকক গপিৰ কথা শুনি

সুকিলা ফুলে আসন সজাই দিচু

আগ কৰি আহা আই।”

ভক্তিমতী আয়তীসকলে আইক কি দি পূজা কৰিব একো বিচাৰি পোৱা নাই। লোক গীতত উল্লেখ আছে এনেদৰে —

“কি দিয়া পূজিম আই এহে চৰণ তোমাৰে

কল দিয়া পূজিম আই বাদুলি আগে খায়।

ক্ষীৰ দিয়া পূজিম আই বাচুৰে আগে খায়।।

ধূপ দিয়া পূজিম আই ছাই পৰি যায়।

চাতি দিয়া পূজিম আই অগনি আগে খায়।।

যি ফুলে পূজিম আই সিও ফুল চুৱা।

আপোনাৰ নামে আপোনাক পূজিম গধূলি পুৱা।।”

(অসমীয়া লোকগীতি সঞ্চয়ন পৃ : ৫১-৫২)

অসমৰ নামনি অঞ্চলত দুৰ্গা দেৱীৰ প্ৰভাৱ অধিক। আদ্যা শক্তি দুৰ্গা লোকগীতত কামাখ্যা, জগদ্ধাত্ৰী, চণ্ডী, কালী, চণ্ডিকা, ভবানী, শীতলা আদি বিভিন্ন ৰূপত প্ৰকাশমান হৈ আছে। দুৰ্গাদেৱীক লৈ ৰচনা কৰা লোকগীতবোৰত দুৰ্গাৰ মাহাত্ম্য প্ৰকাশিত হৈছে। নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত এনে গীতৰ নিদৰ্শন হ'ল —

“অম্বিকা চণ্ডিকা দুষ্টা দুৰ্গা মাজে বিশ্বেশ্বৰী আই।

পাঁচ ভনীয়েকে একেখন আসনে বহি নানান পূজা খায়।।”

(অসমীয়া লোকগীতি সঞ্চয়ন, পৃঃ ১১)

দুৰ্গাদেৱীৰ পিছতে নামনি অসমৰ জনপ্ৰিয় দেৱগৰাকী হ'ল — সৰ্পৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী মনসা, যিগৰাকী মাৰৈ, পদ্মৱতী আদি বিভিন্ন নামেৰে জনাজাত। সৰ্পভয়, অপায়-অমঙ্গল, বেমাৰ-আজাৰ আদিৰ ৰক্ষাকৰ্ত্ৰী দেৱী হিচাপে মনসাৰ পূজা কৰি গীত গোৱা হয়। ল'ৰা-ছোৱালী তথা ঘৰ এখনৰ মঙ্গল কামনা কৰি অসুখ-অশান্তি নিবাৰণৰ বাবে সুবচনীৰ পূজা পাতি নাম-কীৰ্তন কৰা হয়। সেইদৰে বয়সৰ লগে লগে ল'ৰা-ছোৱালীৰ শাৰীৰিক বিকাশ নহ'লে, কোনো অসুখ-বিসুখ নোহোৱাকৈ ল'ৰা-ছোৱালী ক্ষীণাই গ'লে বা ল'ৰা-ছোৱালীৰ স্বাভাৱিক আচৰণৰ ব্যতিক্ৰম হ'লে অপেশ্বৰীৰ দোষ লাগিছে বুলি সৰাহ পাতি অপেশ্বৰীৰ গীত গোৱা হয়। এই গীতবোৰৰ লগত কিছুমান লোকবিশ্বাস জড়িত হৈ আছে। লক্ষ্মী-পূৰ্ণিমাৰ দিনা উজনি-নামনি সকলোতে ধনঐশ্বৰ্যৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী লক্ষ্মীৰ নাম গোৱা হয়। নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত এফাকি লক্ষ্মীৰ নাম এনেধৰণৰ —

“সাগৰৰ পাৰতে মই কইঠা পাৰিলো

সমুদ্ৰৰ মাজতে গাঁজে।

ফুল নসৰাতে বেতু সৰি পৰে

সেই ফুলে লক্ষ্মী আইক পূজে।।”

(অসমীয়া লোকগীতি সঞ্চয়ন, পৃঃ ১০৭)

নামনি অসমৰ নলবাৰীৰ কোনো কোনো অঞ্চলত প্ৰচলিত এটি পূজা হ'ল আউলা পূজা। প্ৰধানকৈ অবিবাহিতা গাভৰুৱে লগ-লাগি অনুষ্ঠিত কৰা এই পূজা হ'ল দুৰ্গাদেৱীৰ আন এটা ৰূপৰ পূজা। আউলা পূজাত প্ৰতিগৰাকী গাভৰুৱে ভাল শিপিনী হোৱাৰ মানসেৰে ওৰে ৰাতি উজাগৰে থাকি দুৰ্গাদেৱীক পূজা-সেৱা কৰি সূতা কাটি গীত গায়। এই নামবোৰক আউলা নাম বোলা হয়। আউলা পূজাৰ

নামৰ নিদৰ্শন হ'ল—

ই ঘৰৰ পৰা মেকুৰী আহি

সি ঘৰত কৰিলে মেও

হাঁহি হেন মেখেলা কুঁহি হেন আণ্ডান

সেই কাপোৰ দেৱী আইক দেওঁ।।’

(অসমীয়া লোকগীত সঞ্চয়ন, পৃঃ

নামনি অসমত প্ৰচলিত আন এবিধ গীত হ'ল জগদীশ গীত। কামৰূপৰ কোনো কোনো ঠাইত বহাগ মাহত অ ছোৱালীয়ে বাটৰ কাষত কলৰ পুলি বা তুলসী পুলি ৰুই তাৰ মাহ-প্ৰসাদৰ শৰাই দি জগন্নাথৰ নাম গায়। এই জগন্নাথৰ পুৰীৰ জগন্নাথৰ প্ৰতি থকা মানুহৰ বিশ্বাস আৰু জগন্নাথৰ ম প্ৰকাশিত হৈছে। উল্লেখযোগ্য যে ভক্তিমূলক এই লোকগীত প্ৰায়বোৰেই নাৰী সমাজত প্ৰচলিত। গীতবোৰৰ মাজেৰে নাৰী বিভিন্ন আবেগ-অনুভূতি, দেৱ-দেৱীসকলৰ প্ৰতি থকা সৰল আৰু প্ৰগাঢ় ভক্তি প্ৰকাশ পাইছে। নাৰী প্ৰাণৰ কোমলতাই গীত মধুৰ আৰু ৰমণীয় কৰি তুলিছে।

নামনি অসমৰ নলবাৰীত বিভিন্ন ভক্তিমূলক লোক উপৰিও ভক্তিৰূপে গীতৰ প্ৰচলন আছে। অনুষ্ঠানমূলক গীতবোৰ ভক্তি বা ধৰ্মীয় প্ৰভাৱৰ পৰা মুক্ত। ভক্তিৰূপে লোকগীতৰ অন্যতম হ'ল বিবাহ উৎসৱৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ জড়িত বিয়ানামসমূহ। পানী তোলা, দৰা-কইনা নোওৱা, সু তোলা, দৰা আদৰা, কইনা হোমৰ গুৰিলৈ অনা, কইনা উ দিয়া — আদি বিভিন্ন উপলক্ষ্যত আয়তীসকলে এই গীতবোৰ নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত কইনা উলিওৱা গীতৰ একাংশ এনে

“বৰঘৰৰ পৰা অলে আ লগৰি

মাঅৰাৰ মৰমক চাৰি হে

কিনকে যামে লগৰি

মাৰ মৰম চাৰি

দেহাতে অগনি জ্বলে হে।’

বিয়ানামবোৰৰ মাজেৰে আয়তীসকলৰ সৰল কল্প আৰু দাম্পত্য জীৱনৰ মধুৰ আদৰ্শৰ কথা সুন্দৰভাৱে বৰ্ণিত গহীন তথা ৰুচিপূৰ্ণ বিয়ানামবোৰত ৰাম-সীতা, উষা-অনিৰুদ্ধ

ৰুক্মিণী, মহাদেৱ-পাৰ্বতী আদি পৌৰাণিক চৰিত্ৰৰ উল্লেখ পোৱা যায়। গহীন বিয়ানামবোৰৰ উপৰিও একশ্ৰেণীৰ লঘু হাস্যস্পন্দ বিয়োগীতো বিবাহ উৎসৱত গোৱা হয় যিবোৰক 'যোৰানাম' বা 'খিচাগীত' বোলা হয়। দৰা বা কইনা ঘৰীয়াক লৈ ঠাট্টা-মস্কৰা কৰি গোৱা এনে গীতৰ নিদৰ্শন হ'ল —

‘দকনৰে জিৰা দকনৰে জিৰা

কইনা ঘৰৰ আপীকেতা

বাঁহৰ তলৰ বিৰা।’

অসমীয়া সমাজত বিবাহৰ দৰেই জন্ম আৰু মৃত্যুৰ লগতো কিছুমান আচাৰ-অনুষ্ঠান জড়িত হৈ আছে। সন্তান জন্মৰ পিছত পালন কৰা তেনে দুটামান অনুষ্ঠান হ'ল — নামকৰণ, অন্নপ্ৰাসন্ন, চূড়াকৰণ, লগুণ দিয়নি আদি। চূড়াকৰণ, লগুণদিয়া আদি অনুষ্ঠানত বিভিন্ন গীত গোৱা হয়। নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত হোৱা চূড়াকৰণৰ গীতৰ এটি কলি এনেধৰণৰ—

‘ছয় মাহতে বাপুৰ ভাৰচনি

আৰে বছৰতে চুৰা

বাৰ বছৰত বাপুৰ লগুণ দেনি

যল্ল বছৰত বিয়া।’

নামনি অসমৰ নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত আন এবিধ জনপ্ৰিয় লোকগীত হ'ল মহোহো গীত। আঘোণী পূৰ্ণিমাৰ এই মহোহো বা মহোহো উৎসৱ পালন কৰা হয়। এই উৎসৱত গাঁৱৰ ডেকাল'ৰাবোৰে সন্ধিয়াৰ পৰা মাজৰাতিলৈকে দল বান্ধি ঘৰে ঘৰে গৈ টোকোনেৰে শব্দ কৰি কিছুমান গীত গায়। এই গীত গাই গৃহস্থক আশীৰ্বাদ দিয়াৰ লগতে মহোহোৰো খেদি পঠোৱা হয় বুলি এটি লোকবিশ্বাস প্ৰচলিত আছে। মহোহো গীতৰ নিদৰ্শন হ'ল —

‘অ হৰি মহোহো

মহ খেদিব টোকান লৌ।

মহে বুলে মইল্লুদে।

টেপৰ পুৰা খালু দে।।

(অসমীয়া লোকগীতি সঞ্চয়ন, পৃঃ ২৩৬)

মহোহো উৎসৱৰ লগত সাদৃশ্য থকা আন এবিধ উৎসৱ হ'ল উত্তৰ কামৰূপৰ জনজাতীয় লোকসকলৰ মাজত প্ৰচলিত বাম্বোলপিটা উৎসৱ। ভাদ মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত পালন কৰা এই

উৎসৱত ডেকা ল'ৰাবোৰে হাতত টোকান, ওখনি মাৰি আদি লৈ ৰাতি দলবান্ধি গৃহস্থৰ ঘৰে ঘৰে গৈ গীত গায়। এই গীতবোৰক বাম্বোলপিটা গীত বোলে।

নামনি অসমত কৰ্মৰ লগত জড়িত বিভিন্ন লোকগীতৰ প্ৰচলন আছে। কৰ্মবিষয়ত গীতসমূহ শ্ৰমৰ কষ্ট লাঘৱ কৰিবলৈ আৰু কামৰ সময়ত আনন্দ বিনোদনৰ উদ্দেশ্যে গোৱা হয়। অসমীয়া লোকগীতৰ জগতখনত ধাইনাম বা শিশুৰ মনত বিমল আনন্দ দিয়াৰ উদ্দেশ্যেৰে নিচুকণি গীতবোৰ গোৱা হয়। এই গীতবোৰৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য হ'ল অলৌকিক কল্পনাৰ প্ৰাধান্য। কোমলমতি শিশুমনৰ আবেগ-অনুভূতি কল্পনাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ৰচনা কৰা নিচুকণি গীতবোৰৰ সুৰ বৰ মনপৰশা। নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত নিচুকণি গীতৰ একাংশ এনেধৰণৰ —

‘আমাৰে মইনা শুব এ

বাৰীতে বগৰী ৰুব এ

বাৰীৰে বগৰী পকি সৰি যাব

আমাৰে মইনাই বুটলি খাব।’

বৈষ্ণৱ যুগৰ সাহিত্যতো নিচুকণি গীতৰ প্ৰভাৱ পৰা পৰিলক্ষিত হয়। নিদৰ্শন স্বৰূপে— শ্ৰীধৰ কন্দলিৰ কানখোৱাৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি।

নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত কৰ্মৰ লগত জড়িত আন এবিধ গীত হ'ল নাওখেলৰ গীত। যাতায়ত ব্যৱস্থাৰ এক অন্যতম মাধ্যম হৈছে নাও। নাও বাওতে নাৱৰীয়াসকলে শ্ৰম লাঘৱৰ উদ্দেশ্যে এই গীতবোৰ গায়। সেইদৰে সৰু ল'ৰা-ছেৱালীয়ে বৰশী বাওঁতে আমনি দূৰ কৰি আনন্দ লাভৰ বাবে বৰশী বোৱা গীত গায়। এই গীত গালে বৰশীত মাছ আহে বুলি বিশ্বাস প্ৰচলিত আছে। নলবাৰী অঞ্চলত গোৱা বৰশী বোৱা গীতৰ নিদৰ্শন হ'ল —

‘চেঙ কাই লৰি আহ লৰি আহ

মোৰ বৰশীত ধৰি আহ ধৰি আহ

ধৰ বেটা ধৰ। একে খোটে তল কৰ।।

এখোট মাৰি ক'ক গেলি

ভায়েৰহাঁতৰ মূৰ খালি।।

(অসমীয়া লোকগীতি সঞ্চয়ন, পৃঃ ২৩৫)

নামনি অসমৰ আন দুবিধ কৰ্মবিষয়ক গীত হ'ল কুঁহিয়াৰ

পেৰা গীত আৰু হালবোৱা গীত। কুঁহিয়াৰ পেৰোতে শ্ৰম লাঘৰৰ উদ্দেশ্যে কুঁহিয়াৰ পেৰা গীত গোৱা হয়। আকৌ হালবোৱা কাম কষ্টদায়ক হ'লেও ই কৃষকৰ প্ৰধান কাম। সেয়ে এই কষ্ট দূৰ কৰাৰ লগতে কামত উৎসাহ বৃদ্ধিৰ বাবে হালবোৱা গীত গোৱা হয়। হাস্যৰসাত্মক এই গীতবোৰত প্ৰধানকৈ নাঙল-যুঁৱলিকৈ ধৰি কৃষিৰ বিভিন্ন সা-সঁজুলিৰ বৰ্ণনা পোৱা যায়। কৃষিজীৱি সমাজত গৰখীয়াসকলৰ মাজত প্ৰচলিত আন এবিধ লোকগীত হ'ল গৰখীয়া গীত। পথাৰ বা নৈৰ চাপৰিত গৰু ম'হ চৰাওঁতে গৰখীয়াই ক্লান্তি দূৰ কৰি আনন্দ বিনোদনৰ বাবে এই গীত গায়। বহাগৰ গৰুবহুত গোৱা এটি জনপ্ৰিয় গৰখীয়া গীত হ'ল --

দীঘলতী দীঘল পাত।
গৰুক কুঁবাও জাত জাত।।
মাৰে সৰু বাইপে সৰু।
তই হবি বৰ গৰু।।
লাউ খা বাঙনা খা।
বহুৰে বহুৰে বাঢ়ি যা।।'

(অসমীয়া লোকগীতি সঞ্চয়ন, পৃঃ ২২৯)

অসমৰ নামনি অঞ্চলত ধানবনাগীত, শাকতোলা গীত, হাউখেলৰ গীত আদি বিভিন্ন লোকগীতৰ প্ৰচলন আছে। ধানবনা গীত নামনি অসমত বৰ জনপ্ৰিয়। নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত ধানবনা গীতৰ নিদৰ্শন এনেধৰণৰ --

'হুচ বাবা হুচ ধানৰ বাকলি গুচ

গধূলিকৈ হালোৱা আহি

মোক বুলিব গুচ

হুচ বাবা হুচ।'

(অসমীয়া লোকসাহিত্য, পৃঃ ২১২)

আদিম কালত সমাজখন আছিল মুখ্যত কৃষিজীৱি সমাজ। গতিকে চহা লোকসকলে কৃষিকাৰ্যত মনোনিবেশ কৰোঁতে শ্ৰমৰ ক্লান্তি দূৰ কৰিবৰ কাৰণে বিভিন্ন ধৰণৰ গীত গাইছিল। শ্ৰম লাঘৰৰ লগতে আনন্দ বিনোদন আৰু কামত উৎসাহ বৃদ্ধিয়েই হ'ল কৰ্মবিষয়ক গীতসমূহৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য।

নামনি অসমৰ লোকগীতৰ ক্ষেত্ৰখন বৰ ব্যাপক আৰু বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ। নামনি অসমত এনে কিছুমান সুকীয়া উৎসৱ অনুষ্ঠান আৰু তাৰ লগতে জড়িত গীত-মাতৰ প্ৰচলন আছে যিবোৰ উজনি অসমত দেখিবলৈ পোৱা নাযায়। অৰ্থাৎ মহোহো উৎসৱ, বাম্বোলপিটা উৎসৱ, আউলা পূজা আদি উৎসৱ-পাৰ্বনৰ প্ৰচলন উজনি অসমত নাই। নলবাৰী অঞ্চলত প্ৰচলিত গীত-মাতবোৰে জনজীৱনৰ প্ৰতিফলন ঘটোৱাৰ লগতে অঞ্চলটোৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্যও বহন কৰিছে। ◆◆

প্ৰসঙ্গপুথি :

বৰুৱা, প্ৰহ্লাদ কুমাৰ (সম্পাদক) : অসমীয়া লোক সাহিত্য, ২০০১ অসম সাহিত্যসভাৰ ষষ্ঠমুষ্টিতম অধিবেশন, ডিব্ৰুগড়।
শৰ্মা, হেমন্ত কুমাৰ (সংগ্ৰাহক সম্পাদক) : অসমীয়া লোকগীতি সঞ্চয়ন, ১৯৯০ বীণা লাইব্ৰেৰী, গুৱাহাটী।

বহাগী লোক উৎসৱ ভঠেলি

জিণ্টু দাস

স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

অসম ৰাজ্য প্ৰকৃতিৰ লীলাভূমি। হাবি-নৈ, পাহাৰ-ভৈয়াম, খাল-বাম, গছ-লতা, পশু-পক্ষীৰ চিত্ৰ বিচিত্ৰতাৰে এই ৰাজ্যখন মনোৰম বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ সৌন্দৰ্য্যৰ আকাৰ। কোনোবা সুদূৰ অতীতৰ পৰাই অপৰূপ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্যই ইয়াক এখন ৰম্যস্থান কৰি ৰাখিছে। ভাৰতৰ পূব সীমান্তৰ এই ৰাজ্যখনৰ মুনি-মন-লোভা ৰূপশোভাৰ বিষয়ে ৰামায়ণ, মহাভাৰত, কালিকাপুৰাণ, যোগনী-তন্ত্ৰ আদি প্ৰাচীন শাস্ত্ৰসমূহ সম্যক ৰূপে সচেতন।

অসমৰ লোক-উৎসৱৰ সংখ্যা সঠিক কৈ দিব নোৱাৰি, পাহাৰ আৰু ভৈয়ামত বিভিন্ন ধৰণৰ লোক উৎসৱ বিভিন্ন ধৰণত পালন কৰা দেখা যায়। অঞ্চল বিশেষে একোটা লোক উৎসৱ বিভিন্ন নিয়মত পালন কৰা যায় অৰ্থাৎ একোটা লোক উৎসৱত পালনত আঞ্চলিক বা শ্ৰেণীগত পাৰ্থক্যওঁ থাকে।

অসমৰ বিভিন্ন লোক উৎসৱৰ ভিতৰত ভঠেলিওঁ এটা লোক উৎসৱ; যাক আমি বহাগী লোক উৎসৱ বুলিও কব পাৰো। বিহুক অসমৰ জাতীয় উৎসৱ আৰু আগশাৰীৰ লোক উৎসৱ বুলি অসমতে নহয় ভাৰতৰ সকলো ৰাজ্যই আনকি বিদেশী ৰাষ্ট্ৰ সমূহেওঁ জানে কিন্তু ভঠেলিৰ জনপ্ৰিয়তা বিহুকৈ নিচেই কম বা তাকৰ। তথাপিওঁ নামনি অসমৰ গাওঁ সমূহে ভঠেলি উৎসৱ আনন্দেৰে পালন কৰে বা গা-মন বিহু বলিয়া কৰি তোলে। ‘দীপালী’ৰ কবিৰ ভাষাৰে ব্যক্ত কৰিব খুজিলে— “পাগলদিয়াৰ ভঠেলি গাটো উঠে উথলি।”

নামনি অসমত চ’ত-বহাগৰ ৰঙালী বিহুৰ উপৰিও ভঠেলি উৎসৱক ভঠেলি, স’ৰি(সু’ৰেলি), দেউল, বিষুৱা আদি নামেৰে জনা যায়। বৰপেটা অঞ্চলৰ বাদে কামৰূপৰ উত্তৰ পাৰৰ মানুহে বহাগ মাহৰ একোটা নিৰ্দিষ্ট দিনত গাওঁৰ এটা নিৰ্দিষ্ট স্থানত পতা এই দিনেকীয় লোক উৎসৱক ভঠেলি বোলা হয়। কামৰূপ দক্ষিণ পাৰত এই উৎসৱকে সৰি (সু’ৰেলি) বোলাৰ লগতে মংগলদৈৰ ফালে দেউল বোলা হয়। গোৱালপাৰা জিলাৰ কিছুমান ঠাইত বিষুৱা আৰু স’ৰি উৎসৱ বুলিওঁ কোৱা হয়।

ভঠেলিত ৰাজহুৱা আনন্দ, মুকলিধৰণৰ মেলা, খেল-ধেমালি

আদিৰ সমাৱেশে এনে এটি উৎসৱ য’ত গঞাৰ ৰাইজ সকলৰ স্মৃতি ৰোমন্থন হয়। সেয়েহে ভঠেলি গঞা ৰাইজৰ সমুহীয়া আনন্দৰ থলী। এই উৎসৱ বহাগ মাহৰ একোটা নিৰ্দ্ধাৰিত তাৰিখত ভিন্ন ভিন্ন গাঁৱত বৰ আনন্দেৰে পতা হয়। এনে ধৰণৰ বহাগী লোক উৎসৱবোৰ গাওঁ আৰু গঞাৰ সমুহীয়া আনন্দ, গৌৰৱ আৰু সমৃদ্ধিৰ সাক্ষ্য দিয়ে।

গঞা ৰাইজৰ ডেকাচামৰ ল’ৰাহতে ভঠেলিৰ দিনা খুৰ বাতিপুৰাই গা-পা ধুই পবিত্ৰ মনে ভাল বাহ দুডাল বা তাতকৈ অধিক আনি ধুনীয়াকৈ চুচি, ধুই পখালি লয়। তাৰ পিছত সেই বাহঁ ডাল ৰং-বিৰং ৰ কাপোৰ মেৰিয়াই চকুত পৰাকৈ জাতিস্কাৰ কৰি লয়। ইয়াৰ পিছত গাওঁৰ ৰাইজে মিলি ঢোল, নাগাৰা, শংখ-বৰকাঁহ, কালি, জোকাৰ-উৰুলি আদি মাংগলিক ধ্বনি মাজত এই সু-সজ্জিত বাহ ডালৰ গুৰিটো মাটিত পোতা হয়। এই বাহঁ ডালক ‘পাৰ’ বোলা হয়। ভঠেলিত অতি কমেওঁ দুটা ‘পাৰ’ পোটা হয়। কেতিয়াবাহে কৰবাত এটা পাৰ পোটা হয় যদিওঁ অতিকৈ কম। ভঠেলিত থকা দীঘল পাৰটোক মতাপাৰ বা বৰপাৰ আৰু ছুটি পাৰটোক মাইকী বা কন্যাপাৰ বোলে। লোক বিশ্বাস মতে কন্যাপাৰ বৰ পাৰতকৈ ছুটি বা চাপৰ হ’ব লাগে কিয়নো দৰাতকৈ কন্যা চাপৰ ছুটি হ’ব লাগে বুলি আমাৰ গঞা সৰ্বসাধাৰণৰ ধাৰণা। দুটাতকৈ অধিক সংখ্যক অৰ্থাৎ তিনিটা বা চাৰিটা পৰ্য্যন্ত পাৰ সজোৱা দেখা যায়—এয়া অধিকতৰ গৌৰৱ, মৰ্য্যাদা আৰু সমৃদ্ধিৰ প্ৰতীক বুলি লোক বিশ্বাস। ভঠেলি সাধাৰণতে গাওঁৰ নামঘৰ, থান বা মুকলি পথাৰত উমৈহতীয়া আৰু পবিত্ৰ ভাৱেৰে অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ভঠেলিত পাৰৰ উপৰিও এটা বাহঁৰ চুটি খুটা পুতি তাৰ মূৰৰ এটি সৰুকৈ কলপাতেৰে ঘৰ সজা হয়। ইয়াকে ভঠেলি ঘৰ বোলা হয়। এই উৎসৱত ওচৰ-পাজৰৰ আৰু দূৰ-দূৰনিৰো ল’ৰা-বুঢ়া, ডেকা-গাভৰুসকলে মুকলি মূৰীয়াকৈ উপভোগ কৰে।

ভঠেলি উৎসৱৰ কোনো বিশেষ পূজা-পাতল, তন্ত্ৰ-মন্ত্ৰ নাই। ভঠেলিৰ পাৰ উত্তোলনৰ পাছত পাৰৰ গুৰিত চাঁচ মাজি নিকা ঠাইত

শুদ্ধভাৱে শুদ্ধচিত্তে ধূপ-ধূনা, চাকি-বন্তি, মণ্ড-প্ৰসাদ দিয়াৰ নিয়ম আছে যদিও এয়া কোনো ধৰ্মকৃত্য অথবা ব্ৰত-উপবাসৰ বিষয় নহয়। অসমত মহাপুৰুষ শংকৰদেৱ, মাধৱদেৱৰ প্ৰতি ৰৈষণৰ ধৰ্মই আৰ্য্যহিন্দু সকলৰ পূজা-পাতল, হোম-যজ্ঞত চাকি-বন্তি, মাহ-প্ৰসাদৰ এটি সৰল, জনপ্ৰিয় ৰহন সানি দিছে। স'ৰি উৎসৱত ঠায়ে ঠায়ে শ্ৰীকৃষ্ণ, গোপাল আদিৰ মূৰ্তি থাপনা কৰা হয় যদিও এয়াওঁ উৎসৱৰ অতিৰিক্ত আকৰ্ষণ বুলি আমি অনুভৱ কৰিব পাৰোঁ। কামৰূপৰ দক্ষিণপাৰে বহাগ মাহৰ সাতবিহু উপলক্ষে বেলতলা, আমতলা, বামপুৰ, পলাশবাৰী আদি কেইবাখনো ঠাই আৰু অঞ্চলত স'ৰি বা বিহু মেলা পতা হয়। স'ৰি আৰু ভঠেলি শেষ হোৱা পাছত সন্ধিয়া গাওঁৰ ডেকা ল'ৰাহত ঘৰলৈ উভতিবৰ সময়ত শ্ৰীকৃষ্ণ, গোপাল আদিৰ মূৰ্তি লৈ যাওঁতে নাইবা ভঠেলি-ঘৰ ভাঙি ঘৰলৈ যাওঁতে

অন্য গাওঁৰ মানুহে বাটত হেঙাৰ বন্ধা প্ৰথাওঁ কোনো কোনো অঞ্চল আছে। ভঠেলি বা স'ৰি উৎসৱৰ দৰেই উজনি অসমৰ বিহু মেলা, গোৱালপাৰাৰ বিঘুৱা(বিছুৱা), বংগদেশৰ বাঁহপূজা, চড়ক পূজা একেশাৰীৰ লোক উৎসৱ।

ভঠেলিৰ পৰম্পৰা অসমৰ আৰু উত্তৰ পূব ভাৰতৰ প্ৰাচীন বিহু উৎসৱ; কিৰাত সংস্কৃতিৰ বাঁহৰ ব্যৱহাৰ আৰু ৰৈষণৰ ধৰ্ম আনুসংগিক প্ৰভাৱৰ সামূহিক ফলৰূপে আৰ্য্যহিন্দু শিৱ উৎসৱ ইন্দ্ৰধ্বজৰ পৰা আহিছে বুলি আমি ধাৰণা কৰো। ইয়াত বসন্ত উৎসৱ আৰু প্ৰজনন কৃত্যৰ সাধাৰণ ৰহন পৰিলেওঁ উদ্দাম আৰু মুকুৰি যৌন আকৰ্ষণ নাই। বহাগৰ লোকপ্ৰিয় উৎসৱ ৰূপে ৰঙালী বিহু লগত সংগতি ৰাখি বা সমধৰ্মী ভঠেলি, স'ৰি, বিঘুৱা আদি গাওঁ প্ৰাণৰ সহজ-সৰল, আবেগ-অনুৰাগৰ ৰঙিয়াল থলকনি। ◆◆

প্ৰসংগ পুথি : ড° প্ৰমোদ চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য — লোক উৎসৱ

জীৱনত ভালবেয়া দুয়োটাই আছে। বেয়াটো ত্যাগ কৰি ভালটো গ্ৰহণ কৰিলেই শিক্ষাৰ সুফল পোৱা যায়।

— ভল্টেয়াৰ

শুৱালকুছিৰ বেছম উদ্যোগ

কেঁচা সামগ্ৰীৰ মূল্যবৃদ্ধি আৰু শিল্পৰ সংকট

নিহাৰ বঞ্জন কলিতা
অধ্যাপক, অর্থনীতি বিভাগ

যিকোনো ধৰণৰ উদ্যোগ এটা কোনো এক ভৌগলিক অঞ্চলত গঢ় লৈ উঠাত, সেই উদ্যোগটোত ব্যৱহৃত উপাদানবোৰ, সেই অঞ্চলত বা তাৰ আশে-পাশে সহজলভ্য হোৱাটো অতীব প্ৰয়োজনীয়। অর্থনীতিৰ ভাষাত এয়া উদ্যোগৰ স্থানীয়কৰণ (Specialisation) হোৱাৰ প্ৰথম চৰ্ত। অৱশ্যে উদ্যোগৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সকলোবোৰ উপাদান একে মাত্ৰাতে অঞ্চলটোত থাকিব লাগিব বুলি কোনো কথা নাই। যদি কেতিয়াবা কোনো এটা উদ্যোগ শ্ৰম উপাদানৰ অপৰ্যাপ্ত যোগানৰ বাবে গঢ় লৈ উঠিছে, কোনোবাটো আকৌ কৰবাত মূলধনৰ সুবিধাৰ বাবে গঢ় লৈ উঠিছে। (কথাষাৰ বৰ্তমান বছৰাষ্ট্ৰীয় বৃহৎ বৃহৎ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজ্য নহ'বও পাৰে, কিন্তু থলুৱা-কুটীৰ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত ই এশ শতাংশই সত্য)। অসমৰ বেছি ভাগ থলুৱা শিল্পই শ্ৰম অথবা কেঁচা মূলধনৰ সুবিধাৰ বাবে কোনো এক অঞ্চলত বিশেষ ভাৱে গঢ় লৈ উঠিছে। শুৱালকুছিৰ বস্ত্ৰ উদ্যোগো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। এই উদ্যোগ সম্পূৰ্ণ শ্ৰমজনিত (Labour Intensive) পৰম্পৰাগতভাৱে শুৱালকুছি বাসী কাপোৰ উৎপাদনৰ সৰু-বৰ কামত হাড়ে হিমজুৱে জড়িত। অসমৰ অন্যান্য ঠাইত কাপোৰ বোঁৱা কামত কেৱল মহিলা সকল জড়িত হোৱাৰ বিপৰীতে শুৱালকুছি বস্ত্ৰ শিল্পৰ নানানটা কামত পুৰুষ মহিলা উভয়ে সহযোগ কৰাটো এক তাৎপৰ্যপূৰ্ণ কথা। এই শ্ৰম উপাদানৰ বিশেষীকৰণৰ বাবেই ঘাইকৈ শুৱালকুছিত বস্ত্ৰ উদ্যোগ, কুটীৰ শিল্প হিচাপে গজালি মেলে। প্ৰণিধানযোগ্য যে এই শিল্পৰ প্ৰয়োজনীয় প্ৰায় ভাগ সামগ্ৰীয়েই (পূৰ্বৰ মুগা সূতাৰ বাহিৰে) গাওঁখনৰ বাহিৰৰ পৰা অহা। তাঁতশাল এখনত সূতাৰ বাহিৰেও অন্যান্য বহুত সামগ্ৰীৰ প্ৰয়োজন হয়। এই সামগ্ৰীবোৰৰ কেইপদ মানৰ বাহিৰে সকলোবোৰ গাওঁখনলৈ অন্যান্য ঠাইৰ পৰা আমদানি কৰা হয়। অসমৰ অন্য থলুৱা শিল্প আৰু শুৱালকুছিৰ বস্ত্ৰ শিল্পৰ মাজত তফাৎ এইখিনিয়ে। কেবল মাত্ৰ শ্ৰমৰ উপৰতে ভিত্তি কৰি শিল্প এটাৰ স্থানীয়কৰণ হোৱাটো সাধাৰণতে বিৰল। প্ৰায়ভাগ কুটীৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত কেঁচা মূলধনৰ সুলভতাহে মূল কথা। অৱশ্যে কেঁচামালৰ লগতে লাগতিয়াল শ্ৰম দক্ষতাও থকা বাঞ্ছনীয়। কিন্তু যি কুটীৰ উদ্যোগ কেৱল মাত্ৰ “শ্ৰম” ৰ বাবেহে বিশেষ ভাৱে এটা অঞ্চলত গঢ় লৈ উঠিছে, সেই উদ্যোগৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভৰ কৰে শ্ৰমৰ যোগান আৰু দক্ষতাৰ ওপৰত। বৰ্তমানৰ উদাৰীকৰণৰ গহীনা লৈ আৰম্ভ হোৱা

তীব্ৰ প্ৰত্যাহ্বানমূলক মুক্ত অর্থনীতি শ্ৰমৰ দ্বাৰা স্থানীয়কৰণ হোৱা যিকোনো উদ্যোগ “তিষ্ঠি” থকাৰ সমস্যা বহুত। কিয়নো যিহেতু এনে উদ্যোগত ব্যৱহাৰ কৰা কেচামাল সমূহ বাহিৰৰ পৰা অনা হয়, সেয়ে এই মালবোৰৰ যোগানমূল্যত স্থানীয় বিক্ৰেতাৰ হাত নাথাকে। আনহাতে শ্ৰমৰ যোগান ধৰিব পাৰিলেই এনে উদ্যোগ সহজতে অন্য অঞ্চলত গঢ় লৈ উঠাৰ সম্ভাৱনা থাকে। সেয়েহে এনে উদ্যোগৰ স্থানীয়কৰণ বিস্তৃত হোৱাৰ আশংকা অধিক।

তালিকা নং ১ : শুৱালকুছিৰ বস্ত্ৰ উদ্যোগৰ কেঁচা মালৰ উৎস

ক্রমিক নং	কেঁচা মাল	কৰ পৰা অনা হয়
১	পাট সূতা (দীঘ-বাণী)	কৰ্ণাটক, চীন
২	গুণা	গুজৰাট
৩	বনক সূতা	তামিল নাড়ু
৪	হাৰ্নিছ/শীৰষ	পশ্চিমবংগ
৫	টৰ্চৰ সূতা	পশ্চিমবংগ, বিহাৰ
৬	ববীন, মছৰা, বাহ, মাকো	পঞ্জাব
৭	ডুবি মেছিন, কাৰ্ড	উত্তৰ প্ৰদেশ
৮	উষা, নটা, নৰজ ইত্যাদি	অসমৰ অন্য ঠাই।

বেছম শিল্প শুৱালকুছিৰ অর্থনীতিৰ হৃদপিণ্ড। কুৰি শতিকাৰ মধ্যভাগৰ পৰা ক্ৰমান্বয়ে গাওঁখনৰ সমূহ পৰিয়ালক সামৰি লোৱা এই কুটীৰ উদ্যোগে প্ৰত্যক্ষ ভাবে শুৱালকুছিৰ পায় পটানবৈ শতাংশ লোকৰ জীৱিকা নিৰ্বাহক হিচাপে আছে। পাট-মুগা কাপোৰ উৎপাদনৰ প্ৰাৰম্ভিক কামৰ পৰা বিক্ৰীলৈ শ্ৰমিকৰ এক বিশেষ ভূমিকা আছে। যোৱা শতিকাৰ আশী দশকলৈ শুৱালকুছিৰ পুৰুষ-মহিলা, ডেকা-বুঢ়া নিৰ্বিশেষে বস্ত্ৰ উৎপাদনৰ বিভিন্ন কামত জড়িত আছিল। কেৱল মুগা সূতাৰ বাহিৰে অনান্য সকলো সামগ্ৰী উদ্যোগটোলৈ বাহিৰৰ পৰা আমদানি হোৱাৰ কথা তালিকা নং-১ত প্ৰকাশ কৰা হৈছে। কেৱল মুগা সূতাৰ ক্ষেত্ৰত শুৱালকুছিৰ এক বিশেষ নাম আছে। প্ৰথম অৱস্থাত (১৯৮০ চন মানলৈ) উজনি অসম, দক্ষিণ

কামৰূপৰ পৰা অহা মুগা লেটাৰ পৰা শুৰালকুছিতে থলুৱা ভাৰে সূতা প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। এই কামত প্ৰথম ভাগত পুৰুষ সকলৰ কায়িক শ্ৰম অতীব প্ৰয়োজনীয়। মুগা লেটাৰ ভিতৰত থকা পলু জুইৰ তাপত দি সৈঁকা (থলুৱা ভাষাত মুগা মাৰা), সেইবোৰ মুকলি অঞ্চলত মেলি দি দুই-তিনিদিনলৈ ৰাখি, সাচি থৈ তাৰ পৰা প্ৰয়োজন অনুসাৰে সূতা আহৰণ কৰা আদি বিভিন্ন পৰ্যায়ত পুৰুষ-মহিলাই শ্ৰমদান কৰাটো, মুগাৰ বস্ত্ৰ উৎপাদন কৰাৰ বাবে এক লাগতিয়াল কাম, এই কামবোৰ পৰিয়াল ভিত্তিক আছিল বাবে, যথেষ্ট শ্ৰমদানৰ পাছতো, অতি কম মূল্যতে মুগা সূতা লাভ কৰিব পাৰিছিল। কিন্তু বিভিন্ন কাৰণৰ বাবে গাওঁখনত মুগা সূতা উৎপাদন অধ্যায়ৰ সামৰনি পৰিল। বিকল্প হিচাপে শুৰালকুছিৰ বস্ত্ৰ উৎপাদনকাৰীয়ে ভাগলপুৰ, কলিকতাৰ পৰা অহা টচৰ সূতা ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ ল'লে। অৰ্থাৎ মুগাসূতাৰ বিকল্প হিচাপে টচৰ সূতা ব্যৱহাৰৰ লগে লগে শিল্পটোৰ সকলো কেচামালৰ ক্ষেত্ৰতে গাওঁখন পৰমুখাপেক্ষী হৈ পৰিল।

স্বৰাজ্যোত্তৰ কালত অৰ্থনীতিৰ সবলীকৰণৰ বাবে পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ যোগেদি থলুৱা আৰু কুটীৰ শিল্পক আত্মপ্ৰকাশৰ যথেষ্ট সুবিধা প্ৰদান কৰা হয়। ১৯৭০ চনৰ পৰা দেশত ক্ৰমান্বয়ে বৃদ্ধি পোৱা নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ বাবে শিক্ষিত ডেকাচামক আত্মসংস্থাপনৰ বাবে চৰকাৰে কিছুমান বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে। ফলস্বৰূপে ৰাজহুৱা খণ্ডৰ বাণিজ্যিক বেংকবোৰেও গাৱঁৰ ইচ্ছুক নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীলৈ আত্মসংস্থাপনৰ উদ্দেশ্যে বিভিন্ন আঁচনিৰ যোগেদি মূলধনৰ যোগান বৃদ্ধি কৰে। ইয়াৰ লগতে অসমত বিদেশী খেদা আন্দোলনৰ গহীনা লৈ হোৱা সামাজিক বিৰতনেও শুৰালকুছিৰ বস্ত্ৰ শিল্পৰ আমূল পৰিৱৰ্তন সাধে। বিশেষকৈ পূৰ্বতে পৰিয়ালৰ মাজতে আবদ্ধ থকা এখন/দুখন তাঁতশালৰ ঠাইত বৃহৎ বৃহৎ কাৰখানাৰ যোগেদি দহখনৰ পৰা চল্লিশখন পৰ্যন্ত তাঁতশাল চলোৱা ডেকা উদ্যোগীৰ আৰ্হিভাৱ হয়। কাৰখানাৰ আৰ্হিভাৱে কুটীৰ শিল্পৰ বৈশিষ্ট্যৰ পৰিৱৰ্তন ঘটায় আৰু তাঁতশালৰ বিভিন্ন কামত পৰিয়ালৰ সদস্যই শ্ৰমদান কৰাৰ বিপৰীতে ভাড়াতীয়া শ্ৰমিকৰ দ্বাৰা কাপোৰ উৎপাদনৰ আনুসংগিক কাম কাজ কৰাৰ নিয়ম প্ৰৱৰ্তন হয়। মূলধনৰ সহজ যোগান আৰু কৰ্ম-জ্ঞান অবিহনেই শাল পতাটো সহজ হোৱাত আশীৰ দশকৰ পৰাই হোৱাহোৱে গাওঁখনত তাঁতশালৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰে। সহজলভ্য মূলধনৰ জৰিয়তে কেঁচামাল ক্ৰয় কৰাটো কোনো সমস্যানোহোৱা বাবে শিল্পটোত নতুন নতুন ডেকা উদ্যোগীও বৃদ্ধি পায়। এই বৃদ্ধিপ্ৰাপ্ত শালবোৰত প্ৰয়োজন হোৱা শিপিনী,

যোগালীৰ চাহিদাও পূৰণ হয় ৰাজ্যখনৰ অন্যান্য প্ৰান্তৰ পৰা অহা নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীৰ দ্বাৰা। ফলস্বৰূপে হাজাৰ হাজাৰ শিপিনী/যোগালীৰ গাওঁখনলৈ আগমন ঘটে। নতুন ডেকা উদ্যোগীচামে সূতাৰ ৰং, ফুলৰ আৰ্হি চানেকী আদিৰ পৰিৱৰ্তন ঘটাই শিল্পটোলৈ এক নৱজাগৰণ আনিবলৈ চেষ্টা চলায় আৰু কিছুদূৰলৈ তেওঁলোক সফলো হয়। এই নৱজাগৰণৰ ফলস্বৰূপে শুৰালকুছিত বিভিন্ন দোকান, পোহাৰ, আবাসিক ঘৰ আদি গঢ় লৈ উঠে আৰু শুৰালকুছিৰ অৰ্থনীতি ক্ৰমান্বয়ে জাকত জিলিকা হৈ উঠে। উদাৰবাদী অৰ্থনীতিৰ যোগেদি সৃষ্টি হোৱা মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ ক্ৰয়ক্ষমতা বৃদ্ধিয়ে পাট-মুগা কাপোৰৰ চাহিদা বৃদ্ধিত অৰিহনা যোগায়।

আমি আগেয়ে উল্লেখ কৰিছো শুৰালকুছিৰ বস্ত্ৰ উদ্যোগ অঞ্চলটোত স্থানীয়কৰণ হোৱাৰ মূখ্য কাৰণ হ'ল শিল্পটোৰ প্ৰয়োজনীয় কাম সম্বন্ধে শুৰালকুছিবাসীৰ জ্ঞান। কিন্তু যোৱা কেইটামান দশকত শিল্পটোৰ প্ৰায়ভাগ কৰ্মই মজুৰিভিত্তিক হোৱা বাবে শুৰালকুছিবাসীৰ শিল্পটোৰ কাম-কাজ সম্বন্ধে থকা একচেতিয়া অধিকাৰৰ অন্ত পৰে। গাওঁখনলৈ কাম বিচাৰি অহা প্ৰব্ৰজনকাৰীৰ কিছু অংশই শিল্পটোৰ বিভিন্ন কামৰ জ্ঞান আহৰণ কৰি পুনৰ নিজ ঠাইলৈ উভতি যোৱাৰ প্ৰক্ৰিয়া ইতিমধ্যে আৰম্ভ হৈছে। এইচামে নিজৰ নিজৰ ঠাইতে স্ব-আৰ্জিত জ্ঞানেৰে বস্ত্ৰ উৎপাদন আৰম্ভ কৰাত (যিহেতু কেঁচা সামগ্ৰীবোৰ টকা দিলে সহজতে পোৱা সম্ভৱ) শুৰালকুছিৰ ঘৰুৱা উদ্যোগটোলৈ অশনি সংকেত নামি আহিছে। শুৰালকুছিৰ কাপোৰ উৎপাদন ক্ষমতা, গাওঁখনৰ আওঁতাৰ বাহিৰলৈ যোৱাৰ লগতে, গাওঁখনত হৈছে প্ৰবল শ্ৰমিকৰ নাটনি। ফলত অসক্ৰিয় তাঁতশালৰ সংখ্যা গাওঁখনত দিনে দিনে বৃদ্ধি পাইছে। শ্ৰমিকৰ নাটনিয়ে শ্ৰমৰ যোগান মূল্য তীব্ৰ হাৰত বৃদ্ধি কৰিছে। তাঁতশিল্পৰ জ্ঞান ৰহিত উদ্যোগীবোৰেও সৰু-বৰ সকলো কামতে ভাড়াতীয়া শ্ৰমিক নিযুক্তি দি কাম কৰিব লগা বাবে বস্ত্ৰ উৎপাদনৰ ব্যয় অতিমাত্ৰাত বাঢ়িছে। ভূতৰ ওপৰত দানহ পৰাদি শিল্পটোৰ অন্যান্য কেঁচা সামগ্ৰীৰ মূল্য বৃদ্ধিয়ে উৎপাদকৰ আৰস্থা পানীত হাঁহ নচৰাৰ দৰে কৰিছে। বিশেষকৈ যোৱা কেইবছৰ মানৰ পৰা দীঘপাট, বাণীপাট, টছৰ, গুণা, বণক সূতা আদিৰ অভাবনীয় মূল্য বৃদ্ধিয়ে ক্ষুদ্ৰ উৎপাদকক টোকে টোকে পানী খুৱাইছে। তালিকা নং ২ ত বস্ত্ৰ উৎপাদনত কিদৰে কিছুমান কামত শ্ৰম ব্যয় বাঢ়িছে তাকে দেখুওৱা হৈছে।

তালিকা নং ২ : তাঁতশিল্পৰ শ্ৰম ব্যয়

ক্রমিক নং	তাঁতশালৰ বিভিন্ন কাম	পৰম্পৰাগত ভাৱে কাৰ দ্বাৰা কৰা হৈছিল	বৰ্তমান মজুৰি দি কিদৰে কৰা হয়
১	দীঘপাট ফুৰোৱা	মালিক	১০০.০০ (প্ৰতি কেজিত)
২	পাট লোৱা আৰু ববীন বটা	পৰিয়ালৰ সদস্য	৪০০.০০ (প্ৰতি কেজিত)
৩	বাতি কাৰা	মালিক/বোৱনী	২০০.০০ (প্ৰতি বাতিত)
৪	খে ব', বাহ বিন্ধোৱা	পৰিয়ালৰ সদস্য আৰু বোৱনী	২০০.০০ (প্ৰতি বাতিত)
৫	ফুল ব' গুঠা	বোৱনী	৩০০.০০
৬	হাৰ্নিছ গুঠা/বাতি প্ৰস্তুত কৰা	বোৱনী	২০০.০০
৭	কাৰ্ড কটা ও গুঠা	মালিক/পৰিয়ালৰ লোক	৭০.০০ (শতকৰা হিচাপত)

উৎস : কামবোৰৰ গড় মূল্য স্থানীয় ভাৱে সংগ্ৰহ কৰা হৈছে

যিকোনো উদ্যোগৰ বিকাশত সংগঠকৰ লাভ এক মুখ্য বিষয়। কিয়নো লাভৰ মাত্ৰাইহে নিৰূপণ কৰে উদ্যোগটোৰ বিকাশৰ গতি। যদিহে উদ্যোগটোৰ লাভ প্ৰদান ক্ষমতা বেছি, নিঃসন্দেহে সেই উদ্যোগলৈ সংগঠকৰ আকৰ্ষণ বৃদ্ধি পায়। যোৱা কেইটামান দশকত শূৱালকুছিৰ ৰেছম উদ্যোগতো লাভৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি পোৱা বাবেহে নতুন নতুন উদ্যোগী ব্যৱসায়টোলৈ ধাবমান হৈছে। সাধাৰণ দৃষ্টিত কথাতো যথেষ্ট যোগাত্মক। কিন্তু অলপ দকৈ চালে দেখা যায় হুস্ককালত এয়া যোগাত্মক যেন লাগিলেও কুটীৰ উদ্যোগৰ বাবে দীৰ্ঘকালত এয়া হিতে বিপৰীত হোৱাৰ সম্ভাৱনাই অধিক। এই ক্ষেত্ৰত আমি কুটীৰ উদ্যোগত উৎপাদিত বস্ত্ৰৰ লাভ প্ৰদানৰ ক্ষমতা সম্পৰ্কে অলপ জুকিয়াই চোৱা দৰকাৰ। শূৱালকুছিৰ পৰিয়াল কেন্দ্ৰিক বস্ত্ৰ উৎপাদন ব্যৱসায়ত, আগতে বেছিভাগ কামেই যিহেতু পৰিয়ালৰ লোকে অথবা মালিক, বোৱনীয়ে নিজে আগভাগ লৈ কৰিছিল, (তালিকা নং ২ ৰ তৃতীয় স্তম্ভত উল্লেখ কৰাৰ দৰে) সেয়েহে এই কামবোৰত কোনো ব্যয় নহৈছিল। শালৰ সীমিত ব্যৱসায়ত মালিক-শিপিনীৰ সুসম্পৰ্কই “যোগালী” ৰ প্ৰয়োজনীয়তা নোহোৱা কৰি ৰাখিছিল। প্ৰত্যেকজন শালৰ মালিকে অথবা তেখেতৰ পৰিয়াল বৰ্গই কুটীৰ শিল্পটোৰ খুতি-নাতি কামবোৰ

নিজে জনা বাবে, কাপোৰৰ উৎপাদন ব্যয় বহুখিনি হ্রাস হৈছিল। ফলত উৎপাদিত বস্ত্ৰ যিটো দামত বিক্ৰী কৰা হৈছিল, তাতেই সংগঠকৰ লাভ (অৰ্থনীতিৰ তত্ত্বমতে মুঠ লাভ) হৈছিল। কিন্তু তাত্ত্বিক সূত্ৰ মতে সেয়া মুঠ লাভহে, প্ৰকৃত লাভ নিৰূপণ কৰা হয় মুঠ লাভৰ পৰা সংগঠকৰ শ্ৰম ব্যয়, ঘৰ ভাড়া, যোগালীৰ খৰছ, মূলধনৰ বাবদ দিবলগীয়া সুদ, অন্যান্য কিছুমান খৰছ বাদ দি। দেখা যায় আমাৰ কাপোৰ উৎপাদনৰ খৰছত কেৱল সূতা, গুণা-বনক, বোৱনীৰ মজুৰি আদি ধৰা হয় বাবেহে লাভৰ (মুঠ) পৰিমাণ সন্তোষজনক। কিন্তু প্ৰকৃত লাভৰ দৃষ্টিভংগীৰে এই লাভ অতি নগন্য। পৰম্পৰাগত ভাৱে তাঁতশাল এখনৰ “বাতি” প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে হোৱা ব্যয়বোৰ, (তালিকা নং ২ ৰ চতুৰ্থ স্তম্ভত উল্লেখ কৰাৰ দৰে) ঘৰ-ভাড়া, বোৱনীৰ খাদ্যৰ নামত কৰা ব্যয়, বিজুলী খৰছ আদি মুঠ ব্যয়ত ধৰা নহয় বাবেহে আমাৰ উৎপাদকৰ লাভৰ অংক বেছি হয়। দৰাচলতে, কাপোৰ উৎপাদনত প্ৰকৃত লাভ কিমান হয় বা হৈছে সেয়াহে ব্যৱসায়িক দৃষ্টিকোণৰ পৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ। দীৰ্ঘকালত উদ্যোগ এটা তিষ্ঠি থকাটো প্ৰকৃততে শুদ্ধ বা প্ৰকৃত লাভ (net profit) ৰ ওপৰতহে নিৰ্ভৰশীল। কুটীৰ শিল্পত প্ৰকৃত লাভ নিৰ্দ্ধাৰণ নোহোৱাটো এক কথা, কিন্তু দহ/বাৰখন শাল থকা উদ্যোগীয়ে যেতিয়া সকলো কাম “মজুৰি”ৰ বিনিময়ত কৰে তেনে অৱস্থাত

কাপোৰ উৎপাদন ব্যয়ৰ সূত্র তত্বগত নহলে, বেছিদিন বজাৰত তিষ্টি থকা অসম্ভৱ। আমাৰ বোধেৰে গাওঁখনৰ বেছিভাগ মালিকে শালৰ ব্যৱসায়ত “লাল বাতি” জ্বলাৰ বাবে শ্ৰমিকৰ অভাৱকে মুখ্য কাৰণ বুলি অভিহিত কৰে যদিও, ওপৰত উল্লেখ কৰা দিশ সমূহো ফাঁহিয়াই চোৱাৰ দিন সমাগত। তেতিয়াহে সমস্যাবোৰ লাঘব হোৱাৰ পথ প্ৰশস্ত হব।

এতিয়া আহো বস্ত্ৰ উদ্যোগৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় কেঁচা মালৰ মূল্যবৃদ্ধিৰ প্ৰসংগলৈ। যোৱা শতিকাৰ আশীৰ দশকৰ পৰা শুৱালকুছি তথা ইয়াৰ দাঁতি কাষৰীয়া অঞ্চলবোৰত তাঁতশালৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হোৱাৰ ফলস্বৰূপে আগতে থকা কেঁচামালৰ স্থবিৰ চাহিদাৰ বিপৰীতে নতুন চাহিদাৰ সৃষ্টি হয় আৰু সেই অনুপাতে যোগান বৃদ্ধি নোহোৱাত সামগ্ৰীবোৰৰ মূল্যবৃদ্ধি হয়। তালিকা নং- ১ ত স্পষ্টভাৱে কোন কোন ৰাজ্যৰ পৰা সূতা, ববীন, গুণা, বনক আদি আমদানি কৰা হয় সেয়া প্ৰকাশ কৰা হৈছে। সেই ৰাজ্য সমূহতো এই সামগ্ৰীবোৰৰ দাম যোৱা কেইবছৰ মানত যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে। সাধাৰণতে দেখা যায় এই সামগ্ৰীবোৰে শুৱালকুছিৰ খুচুৰা বজাৰ পোৱালৈ প্ৰকৃত মূল্যতকৈ আকৌ বিশৰ পৰা চল্লিশ শতাংশ পৰ্যন্ত বৃদ্ধি পায়। দেখদেখকৈ এনেদৰে হোৱা বৃদ্ধিয়ে স্থানীয় উৎপাদকক বাৰুকৈয়ে ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিছে।

তালিকা নং ৩ ত উদাহৰণ হিচাপে কেইপদমান সামগ্ৰীৰ বিগত চাৰিটা দশকত হোৱা দামৰ পৰিবৰ্তন দেখুওৱা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও তাঁতশালত ব্যৱহৃত অন্যান্য বিভিন্ন সামগ্ৰী যেনে মাকো, বাহ, মছৰা, ববীন, শালৰ চৌকাঠ, শ্লে, নৰজ, যঁতৰ আদিৰ দামো

বহুলাংশে বাঢ়িছে। এই সামগ্ৰীবোৰৰ মূল্যবৃদ্ধিয়ে তাঁতশাল এখন নতুনকৈ স্থাপন কৰাৰ প্ৰাৰম্ভিক বিনিয়োগ যথেষ্ট বৃদ্ধি কৰিছে। ২০০১-০২ চনৰ এক তথ্যমতে সেই সময়ত শাল এখন আৰম্ভ গড় প্ৰাথমিক ব্যয় আছিল প্ৰায় ন হাজাৰ (বোৱনীক দিব লগীয়া আগধন এই হিচাপত ধৰা হোৱা নাই)। কিন্তু কেঁচা সামগ্ৰীৰ অত্যাধিক মূল্যবৃদ্ধিয়ে যোৱা দহবছৰত শালৰ প্ৰাৰম্ভিক বিনিয়োগ প্ৰায় এশ শতাংশতকৈও অধিক বৃদ্ধি কৰিছে। ইয়াৰ ওপৰিও ক্ৰমাৎ দুৰ্ভ হৈ পৰা বোৱনীক দিব লগা উচ্চহাৰৰ আগধন শালৰ বিনিয়োগ ব্যয় প্ৰায় পচিশ ত্ৰিশ হাজাৰ টকালৈ বৃদ্ধি কৰিছে। তাঁতশাল এখনত উৎপাদন কৰিবলৈ এনেদৰে কৰিবলগীয়া বিনিয়োগে সাধাৰণ মানুহক নতুনকৈ শাল এখন আৰম্ভ কৰাৰ হাবিয়াসকে হ্ৰাস কৰিছে। এনে কথাই ক্ষুদ্ৰ ব্যৱসায়ীক যথেষ্ট বাধা আৰোপ কৰিছে। অৱশ্যে মূলধনেৰে পৰিপূৰ্ণ বৃহৎ উদ্যোগৰ বাবে এয়া কোনো ডাঙৰ সমস্যা নহয়। তেওঁলোকে সঞ্চিত মূলধনেৰে সহজতে বিনিয়োগ কৰিব পাৰে বাবে, যোৱা দশকটোত ঘৰতে থকা এখন দুখন শালৰ গৰাকী যি দৰে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে তাৰ বিপৰীতে বৃহৎ মাত্ৰাৰ উৎপাদকে তেনেদৰে ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা নাই। কিন্তু ইয়ে শিল্পটোৰ “কুটীৰ ধৰ্মী” বৈশিষ্ট্যত আঘাত হানিছে। অপ্ৰিয় হলেও সত্য যে শুৱালকুছিৰ ঘৰে ঘৰে থকা তাঁতশালৰ ঠাইত এতিয়া কেৱল ডাঙৰ ডাঙৰ কাৰখানাত শালবোৰ থুপিত (Concentrate) হৈছে। ইয়ে গাওঁখনৰ এক বৃহৎ সংখ্যক শ্ৰমিকক উৎপাদনৰ মুখ্য কামৰ পৰা বিতাড়িত কৰি গৌণ কামবোৰত নিয়োজিত হবলৈ বাধ্য কৰিছে।

ক্রমিক নং	কেঁচা সামগ্ৰী	১৯৮০	১৯৯০	২০০০	২০১২
১	দীঘ পাট (প্ৰতি কেজি)	৪০০.০০	১০০০.০০	১৮০০.০০	৩২০০.০০
২	বাণী পাট (প্ৰতি কেজি)	৩০০.০০	৯০০.০০	১৩০০.০০	৩০০০.০০
৩	বাণী পাট (ৰঙীন) (প্ৰতি কেজি)	—	১৪০০.০০	১৯০০.০০	৩৭০০.০০
৪	টচৰ সূতা (প্ৰতি কেজি)	—	৮০০.০০	১৪০০.০০	৪৩০০.০০
৫	মূগা সূতা (প্ৰতি কেজি)	৮০০.০০	৩৫০০.০০	৫০০০.০০	১২০০০.০০
৬	বনক সূতা (প্ৰতি কেজি)	—	১০০.০০	১২০.০০	৪২০.০০
৭	গুণা (২৫০ গ্ৰাম)	১০০০.০০	১৩০০.০০	১৫০০.০০	২৫০০.০০
৮	ডুবি মেছিন (এক গোট)	৫০০.০০	৭৫০.০০	১২০০.০০	২২০০.০০

* গুণাৰ দামৰ ক্ষেত্ৰত, দাম একে ৰাখিবলৈ মানদণ্ডৰ বহু পৰিবৰ্তন কৰা দেখা যায়। তথ্যত একে মানদণ্ডৰ বজাৰ মূল্য ধৰা হৈছে।

সামগ্ৰীবোৰ বহু মান বিশিষ্ট যদিও কেবল গড় মূল্য ধৰা হৈছে।

পাট-মূগাৰ কাপোৰ উৎপাদনত কেঁচা সামগ্ৰীৰ দাম বৃদ্ধিৰ প্ৰক্ৰিয়া সম্বন্ধে প্ৰত্যক্ষভাৱে অৱগত হৈছিলো যোৱা ২০১০ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত জালুকবাৰী সমষ্টিৰ মাননীয় বিধায়কদেৱে কৰ্ণাটকৰ বাংগালোৰলৈ পাটৰ দাম বৃদ্ধিৰ কাৰণ সম্বন্ধে চৰজমিন তদন্ত কৰিবলৈ পঠোৱা দলত আমিও এজন প্ৰতিনিধি হিচাপে যোৱাৰ সুযোগ পোৱা বাবে। উল্লেখযোগ্য যে ভাৰতৰ মুঠ পাট সূতা উৎপাদনৰ প্ৰায় আশী শতাংশই উৎপাদন হয় কৰ্ণাটকত। আনহাতে তামিলনাড়ু, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ আদিৰ উৎপাদনো বাংগালোৰৰ ৰেছম বিনিময় কেন্দ্ৰ (Silk Exchange Centre)ৰ যোগেদিয়েই বিক্ৰী হয় বাবে কৰ্ণাটক পাট সূতাৰ এক সংগঠিত বৃহৎ বজাৰ। তাৎপৰ্যপূৰ্ণ কথা যে কৰ্ণাটকৰ পলুপালক সকলে পলুপোহাৰ পৰা গুৱালকুছিৰ শিপিনীয়ে পাট সূতা ক্ৰয় কৰালৈ প্ৰায় ন টা স্তৰ অতিক্ৰম কৰিবলগীয়া হয়। এই স্তৰ সমূহ হ'ল

তালিকা নং ৪ : পাটসূতা উৎপাদনৰ

বিভিন্ন পৰ্যায়

স্তৰ	কাৰ্য
প্ৰথম স্তৰ :	পলু পালকৰ পলু পোহা
দ্বিতীয় স্তৰ :	নিলামৰ যোগেদি পলু বিক্ৰী
তৃতীয় স্তৰ :	সূতা কাটোতাৰ পলু ক্ৰয়
চতুৰ্থ স্তৰ :	ৰেছম সূতা বিনিময় কেন্দ্ৰত সূতা বিক্ৰী
পঞ্চম স্তৰ :	সূতা ব্যৱসায়ীৰ সূতা সংগ্ৰহ
ষষ্ঠ স্তৰ :	সূতা পকোৱা/ব্ৰেণ্ড সৃষ্টি
সপ্তম স্তৰ :	বিতৰকলৈ সূতা প্ৰেৰণ
অষ্টম স্তৰ :	গুৱালকুছিৰ ব্যৱসায়ীলৈ প্ৰেৰণ
নৱম স্তৰ :	শিপিনীৰ সূতা ক্ৰয়

উৎস : পাট আৰু টচৰ উদ্যোগ অধ্যয়নৰ প্ৰতিবেদন, জানুৱাৰী ২০১১

পাট সূতা উৎপাদনৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ পৰাই বুজিব পাৰি সূতাৰ দাম কেনেদৰে ভিন্ন স্তৰত মধ্যভোগীৰ দ্বাৰা বৰ্ধিত হৈছে। পাট

সূতাৰ দৰে টচৰ সূতাৰ ক্ষেত্ৰটো মূল্যবৃদ্ধিৰ একে কথাই ঠাইৰ নাটনিৰ বাবে আমি সবিশেষ সন্নিবিষ্ট নকৰিলো।

শিল্পটোত লগা সৰু বৰ সমগ্ৰ উদ্যোগটোলৈ বিপদ নামি এই বিপদবোৰ আঁতৰোৱাৰ বাবে লবলগীয়া ব্যৱস্থাবোৰ কৰাৰ আগতে আমি আন এটা কথা অৱতাৰণা কৰি লব বি

বৰ্তমান সময়ত মূল্যবৃদ্ধি (কেঁচা সামগ্ৰী অথবা চূড়ান্ত দুয়োবিধৰে) এক আঁওকান কৰিব নোৱাৰা সমস্যা। মুক্ত অ নামত চলা বিশ্বায়নৰ চেকুৰা যোৰাই ভাৰতৰ আৰ্থিক ব্যৱ পৰিবৰ্তন সাধিছে। কৃষিখণ্ডৰ বিপৰীতে উদ্যোগ আৰু মে দ্ৰুত বিকাশে, দেশৰ কৰ্মশক্তিৰ এক বুজন অংশ কৃষিখ অন্যাখণ্ডলৈ ধাবমান কৰিছে। ইয়াৰ ফলত স্বাভাৱিকতে উদ্যোগৰ কেঁচামাল কৃষিখণ্ড/প্ৰাথমিক খণ্ডৰ ওপৰত নিব সেই উদ্যোগবোৰৰ কেঁচামালৰ মূল্যবৃদ্ধি তুলনামূলকভাৱে উদ্যোগ বোৰতকৈ (যিবোৰৰ কেঁচামাল কৃষি খণ্ডৰ নিৰ্ভৰশীল নহব) বেছি হৈছে। আমাৰ ৰেছম উদ্যোগটোৰ একে ঘটনাই ঘটিছে। এই শিল্পৰ প্ৰায়ভাগ উপাদানেই কৃ পৰা অহা বাবে, যোৱা বছৰবোৰত মূল্যবৃদ্ধিৰ প্ৰকোপ চলিছে উদ্যোগ হিচাপে বস্ত্ৰশিল্পই এই মূল্যবৃদ্ধিৰ লগত কেনেদৰে তা বক্ষা কৰে তাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰিব উদ্যোগটোৰ ভৱিষ্যত

বজাৰৰ অন্যান্য উদ্যোগলৈ চালে দেখা যায়-

সামগ্ৰী/উপাদানৰ দাম বৃদ্ধিৰ লগে লগে উৎপাদিত চূড়ান্ত সাম দাম বৃদ্ধি হয়। বিভিন্ন কাৰণত বিগত কিছু বছৰত খাদ্যস ইলেকট্ৰনিক সামগ্ৰী, ঔষধ, পৰিবহন ব্যয়, ইন্ধন, ৰেডিমেড কা আচবাব, বিলাসী সামগ্ৰী, লোহা, বালি, চিমেণ্ট আদি স সামগ্ৰীৰে অকল্পনীয়ভাৱে দাম বৃদ্ধি পাইছে। নিঃসন্দেহে উপ যোগান মূল্য বৃদ্ধি হোৱা বাবে, সেই উপাদানেৰে প্ৰস্তুত কৰা সামগ্ৰী বোৰৰো দাম বৃদ্ধি পাইছে। কিন্তু আচৰিত ভাবে, গুৱাল বস্ত্ৰ উৎপাদনত যিটো হাৰত উপাদান বোৰৰ ব্যয় বাঢ়িছে, ঠিক হাৰতে কাপোৰৰ দাম থলুৱা উৎপাদনকাৰীৰ বাবে বৃদ্ধি পোৱা উৎপাদনৰ বজাৰ ব্যৱস্থাত থকা আসোঁৱাহৰ বাবেই উৎপাদনকা উৎপাদনৰ সঠিক মূল্য পোৱা নাই অথবা সেই মূল্য দাবী ক দ্বিধাবোধ কৰি আছে। কেঁচাসামগ্ৰীৰ দাম বৃদ্ধিৰ লগতে শিল্প প্ৰায়ভাগ কামেই শ্ৰমিকৰ জড়িয়তে বৰ্তমান কৰা হয় বাবে চ মেখেলা, শাৰী আদিৰ উৎপাদন ব্যয় বাঢ়িছে। কিন্তু আচৰিত যে আজি দহবছৰ আগতে সাধাৰণ “পাটৰ যোৰা” যি দ

ব্যৱসায়ীক/বিক্ৰীদাৰক/মধ্যভোগীক যোগান ধৰা হৈছিল উৎপাদন ব্যয়ৰ প্ৰবল বৃদ্ধি স্বত্বেও সেই “যোৰা”ৰ যোগানমূল্য সেই হাৰত বঢ়া নাই। কিন্তু সেই একেটা “যোৰা” ৰে খুচুৰা মূল্য (অৰ্থাৎ দোকানত) বহুখিনি বৃদ্ধি পাইছে। অৰ্থাৎ মূল্যবৃদ্ধিৰ সুফল লাভ কৰিছে গ্ৰাহকক প্ৰকৃততে যোগান ধৰা বিক্ৰীদাৰে, “যোৰা” টোৰ প্ৰকৃত উৎপাদকে নহয়। সেয়েহে বিগত বছৰবোৰত কাপোৰ উৎপাদনকাৰীতকৈ কাপোৰ ব্যৱসায়ীৰ (trader) সংখ্যা দিনে দিনে বৃদ্ধি পাইছে। এই প্ৰসংগত বিস্তৃত আলোচনা কৰাৰ যথেষ্ট থল আছে। থাওকতে কব পাৰি - কেঁচামালৰ দামবৃদ্ধিৰ লগে লগে যদিও কাপোৰ উৎপাদকে উৎপাদিত সামগ্ৰীৰো দাম বৃদ্ধি কৰিব পাৰিলেহেঁ তেন অথবা মধ্যভোগীক দাম দিবলৈ বাধ্য কৰিলেহেঁ তেন, তেনেহ’লে উদ্যোগটোৰ এই নিশকতীয়া অৱস্থাৰ সৃষ্টি নহলহেঁ তেন। তাৰোপৰি ভেজাল কেঁচামাল ব্যৱহাৰ কৰাৰ ফলত (উৎপাদন ব্যয় হ্রাস কৰিবলৈ) শিল্পটোৰ সুনাম নষ্ট নহলহেঁ তেন। অৱশ্যে যোৰা দুবছৰমানত ঘটনাৰ গুৰুত্ব বুজি দুই এগৰাকী উৎপাদকে সামগ্ৰীৰ যোগানমূল্য বঢ়াইছে যদিও এই দিশত সংগঠিত ভাবে এতিয়াও যথেষ্ট কৰণীয় আছে।

কেঁচা সামগ্ৰীৰ দাম হ্রাস কৰাৰ ক্ষেত্ৰত লবলগীয়া পদক্ষেপবোৰলৈ। প্ৰকৃতাৰ্থত শূৰালকুছিৰ ব্যৱহাৰ কেঁচামালবোৰ যিহেতু বেছিভাগেই বহিঃৰাজ্যৰ পৰা আহে সেই ক্ষেত্ৰত ব্যক্তিগত ভাবে উৎপাদক এজনে বিশেষ উদ্যোগ লোৱাৰ সুযোগ নাই। কিন্তু গাওঁখনত থকা সমবায়, অনুষ্ঠান আৰু চৰকাৰী বিভাগ বোৰে এই দিশত যথেষ্ট কৰাৰ পথ খোলা আছে। দেখা গৈছে- শিল্পটোত ব্যৱহাৰত প্ৰায়ভাগ সামগ্ৰীয়েই বহিঃৰাজ্যৰ পৰা অসমলৈ অহাৰ ক্ষেত্ৰত বহুকেইটা মধ্যভোগীক স্তৰ অতিক্ৰম কৰিবলগীয়া হয়। ফলত বহিঃৰাজ্যৰ বজাৰত থকা দাম আৰু শূৰালকুছিৰ বজাৰ দামৰ এক বৃহৎ তফাৎ পৰিলক্ষিত হয়। পাটসূতাৰ ক্ষেত্ৰত তালিকা নং ৪ ত উল্লেখ কৰাৰ দৰে যদি উৎপাদনৰ চতুৰ্থ স্তৰতে অৰ্থাৎ ৰেছম সূতা বিনিময় কেন্দ্ৰতে অসম চৰকাৰে সূতা ক্ৰয় কৰি স্থানীয় ভাবে পকোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে আৰু শূৰালকুছিৰ বজাৰত যোগান ধৰে তেনেহ’লে পাটসূতাৰ দাম বহুখিনি হ্রাস পাব। এই সম্পৰ্কত অসম চৰকাৰৰ ৰেছম বিভাগ, হস্ততাঁত আৰু বস্ত্ৰ বিভাগ, কেন্দ্ৰীয় চিফ্ৰ বোৰ্ড আদিয়ে বিহিত ব্যৱস্থা লোৱাৰ অৱকাশ আছে। গাওঁখনত থকা বহুকেইখন পুৰণি সমবায়েও এই ক্ষেত্ৰত আগভাগ ললে থলুৱা উৎপাদকে যথেষ্ট সকাহ পাব। বৰ্তমানৰ মুক্ত অৰ্থনীতিৰ আমদানিৰ

সূচল নিয়ম কানুনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অসম চৰকাৰেও চীন, থাইলেণ্ড, উজবেকিস্তান আদি ঠাইৰ পৰা কম দামতে সূতা সংগ্ৰহ কৰাৰ চিন্তা-চৰ্চা কৰিব পাৰে। পাটসূতাৰ দৰে গুণা, বনক সূতা, টচৰ, ডুবি মেছিন, বাহ আদিৰ ক্ষেত্ৰটো চৰকাৰৰ সংশ্লিষ্ট বিভাগবোৰে হাত উজান দিলে কেঁচা সামগ্ৰীৰ মূল্যবৃদ্ধিৰ প্ৰকোপ হ্রাস হব। আনহাতে গাওঁখনৰ কিছু উদ্যোগীক যদি মছৰা, নটা, নৰজ, ববীন, উঘা, ডুবিমেছিন আদি উৎপাদনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় প্ৰশিক্ষণ তথা আৰ্থিক সহায় চৰকাৰী পক্ষই আগবঢ়াই তেনেহলেও নতুন নতুন সংস্থাপনৰ বাট মুকলি হ’ব আৰু স্থানীয় ভাবে উৎপাদন কৰা বাবে উৎপাদন ব্যয় হ্রাস হব। (এই সামগ্ৰী বোৰ উৎপাদন কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় বাঁহ, বেঁত, কাঠ অসমত যথেষ্ট আছে)। ভাৰতৰ পাঞ্জাব, হাৰিয়ানা আদি ঠাইৰ খেতিয়কে কৃষি শস্যৰ বাবে ৰেহাই মূল্যত সাৰ, শস্যৰ বীজ, বিজুলী পোৱাৰ ব্যৱস্থা আছে। এইক্ষেত্ৰত ৰাজ্য চৰকাৰেও শূৰালকুছিৰ থলুৱা শিপিনীৰ বাবে ৰেহাই মূল্যত বিজুলী, কেঁচামাল আদি যোগান ধৰিব পাৰে। ৰাজসাহায্য অবিহনে থলুৱা উদ্যোগ জীয়াই থকা বৰ্তমানৰ আৰ্থিক গাথনিত অসম্ভব। সেয়েহে ৰাজসাহায্য দাবী কৰা শূৰালকুছিবাসীৰ বাবে অতি প্ৰয়োজনীয়। সময়ৰ আহানক নেওচা দিলে এই শিল্প ধৰি ৰখাটো কাৰোৰে বাবে সম্ভৱপৰ নহব। আশাকৰো শূৰালকুছিৰ এই বাপতি সাহোন শিল্পটোৰ অবনতি যাত্ৰা ৰোধ কৰিবলৈ ৰাইজ আৰু চৰকাৰ দুয়োটা পক্ষই মাৰবান্ধি সংগঠিত ৰূপত ওলাই আহিব। ♦♦

বহস্যবাদী কবি নলিনীবালা দেৱী

হিমালী দেৱী

প্ৰথম বাৰ্মাসিক

নলিনীবালা দেৱী যাৰ নাম নুশুনা মানুহ অসমত নাই। অকল অসমতে নহয়, সৰ্বভাৰতীয় কবি হিচাপেও তেখেতৰ খ্যাতি আছে।

নলিনীবালা দেৱীৰ জন্ম হয় ১৮৯৮ চনত বৰপেটাত। পিতৃ আছিল কৰ্মবীৰ নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈ। গোপালকৃষ্ণ দেৱৰ অধীনত ঘৰতে নলিনীবালা দেৱীয়ে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে কাৰণ সেই সময়ত আজিৰ দৰে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ প্ৰচলন নাছিল। সেয়েহে নলিনীবালা দেৱীয়ে দেউতাকৰ যত্নত ঘৰতে শিক্ষা লাভ কৰি সু-শিক্ষিতা হৈ উঠে। সেই সময়ৰ ৰীতি অনুযায়ী কম বয়সতে নলিনীবালা দেৱীৰ বিয়া হয়, কিন্তু বিয়াৰ আঠ, ন বছৰমান পিছত মাত্ৰ কুৰি বছৰ বয়সতে তেখেতে বিধবা হয়। তেতিয়া তেখেতৰ দেউতাকে তেখেতক পাঁচোটি পুত্ৰ কন্যাৰ সৈতে নিজৰ ঘৰলৈ আনে। ইয়াৰ পিছত নলিনীবালা দেৱীৰ দুটি পুত্ৰ সন্তানৰ মৃত্যু হয়। কিন্তু বৈধৱ্য যত্ননা আৰু পুত্ৰ বিয়োগ শোকত কাতৰ নহয় তেখেতে সমাজ সেৱা, সাহিত্য সেৱা আদি কামত নিজকে আত্মনিয়োগ কৰে। নলিনীবালা দেৱীৰ প্ৰথম কবিতাটো হৈছে ‘পিতা’ আৰু এই কবিতাটো তেখেতে দহ বছৰ বয়সতে লিখিছিল।

নলিনীবালা দেৱীৰ প্ৰথম কবিতাপুথি হৈছে – ‘সন্ধিয়াৰ সুৰ’ ইয়াৰ পিছত তেখেতে ‘সপোনৰ সুৰ’, ‘পৰশমণি’, ‘যুগ দেৱতা’, ‘জাগৃতি’, ‘অলকানন্দা’, ‘অন্তিম সুৰ’ আদি ভালেমান কবিতাপুথি ৰচনা কৰে। ‘অলকানন্দা’ কবিতাপুথিৰ বাবে তেখেতে সাহিত্য একাডেমী বঁটাও লাভ কৰিছে।

নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাৰ প্ৰধান সুৰ বেদনা যদিও সেয়াই কিন্তু একমাত্ৰ সুৰ নহয়। এইবোৰক তিনিটা শ্ৰেণীত ভাগ কৰিব পাৰি। যেনে – অতীতবাদী কবিতা, দেশ প্ৰেমাত্মক কবিতা আৰু বাকী শ্ৰেণীটো বিভিন্ন বিষয় সামিৰ লোৱা কবিতা।

নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাত যি সৰুৰুপ সুৰ আছে সেয়া ৰোমাণ্টিক কবিৰ দুখ বিলাপ নহয়। নলিনীবালা দেৱীৰ দুখ হৈছে ব্যক্তিগত। জীৱনৰ ৰঙীন সপোন যেতিয়া যৌৱনৰ সোণালী

মুহূৰ্ততে চূৰমাৰ হৈ গ’ল তেতিয়া কবিৰ হৃদয় ভাগি পৰিল। নলিনীবালা দেৱীৰ কবিতাসমূহ নিয়ৰত তিতি থকা শেৱালীফুলৰ দৰে নিষ্পাপ আৰু মোহনীয়া। নলিনীবালা দেৱীৰ জন্মান্তৰবাদত বিশ্বাসী। সেই কাৰণে হয়টো তেখেতক একোকে নিদিয়া পৃথিৱীখনকো তেখেতে খুব ভাল পায়।

‘শেষ অৰ্ঘ্য’ কবিতাটো নলিনীবালা দেৱীৰ এটা আধ্যাত্মিক ভাৱৰ কবিতা। এই কবিতাটোৰ জৰিয়তে নলিনীবালা দেৱীয়ে ভগৱানৰ লগত নিজে বিলীন হৈ যাব বিচাৰিছে মৃত্যুৰ যোগেদি। তেখেতে কৈছিল —

“চিতাগ্নি হোমাগ্নি হ’ব
সমীৰণ মলয় চন্দন।”

সেই দিনাহে তেখেতৰ জীৱন পূৰ্ণ হ’ব যিদিনা তেখেতৰ এই ইচ্ছা পূৰণ হ’ব।

নলিনীবালা দেৱী ‘নাটঘৰ’ কবিতাটো নিজৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ কাৰুণ্যৰ সিক্ত নিয়ৰত তিতা শেৱালী ফুলৰ দৰে এটা মনোৰম কবিতা। পুত্ৰ কন্যা স্বামী এই সকলোকে কবিয়ে এদিন জীৱনৰ সৰ্বোচ্চ বুলি ভাবিছিল। কিন্তু কবিৰ পুত্ৰ আৰু স্বামীৰ বিয়োগে তেখেতৰ জীৱনৰ ভুল ভাঙি দিলে। এই সকলোবোৰ কেৱল মায়া। মায়াৰ বাহোনেৰে যেন আমি সকলোবোৰ বন্দী। কবিৰ আজি এই সংসাৰৰ মোহ নাই। কবিয়ে উপলব্ধি কৰিছে যে মানুহ মায়াবী জীৱ কাৰণে আমি সকলোবোৰ মায়াৰ জালেৰে আবৃত হৈ থাকো। কবিৰ এই সংসাৰত ভাঙুঁ দি দি আমনি লাগিছে। সেয়ে কৈছে —

‘জীৱনৰ ভাঙুঁ লৈ
লাগিছে বেজাৰ আজি
ভুৱা দেখি লাগিছে ভাগৰ।
সাগৰ বালিতে সাঁজি
ধেমালিৰ বালিঘৰ
পাহৰিলো ৰূপ সাগৰৰ।’

এই একে ভাৱকে তেখেতে ‘অন্যত’ কবিতাটো প্ৰকাশ কৰিছে।

“জীৱনত কোনোদিনে
নপৰিল তোমাক মনত
আজি এই আবেলিৰ বিদায় পৰত
গহীন একাৰেৰে ঢকা
সীমাহীন সাগৰৰ পাৰত
তোমালৈ পৰিছে মনত।”

নলিনীবালা দেৱীৰ কাব্যৰ দ্বিতীয় সুৰ দেশপ্ৰেম। এই সুৰৰ ব্যাখ্যাৰ
প্ৰয়োজন নাই যদিহে জনমভূমি কবিতাটোলৈ এবাৰ সুঁৱৰি চাওঁ, ই
এটা যুগজয়ী কবিতা —

“মেলিলো প্ৰথম চকু তোমাৰ কোলাতে আই
জনমৰ আদিম পুৰাত।
মুদিম আকৌ চকু তোমাৰ কোলাতে শুই
জীৱনৰ শেষ সন্ধিয়াত।।”

১৯৪৫ চনত যোৰহাটত বহা অসম সাহিত্যসভাৰ ত্ৰয়োবিংশ
অধিবেশনত তেখেতক সভানেত্ৰীৰূপে সন্মানিত কৰা হৈছিল। সেই
একে চনতে তেখেতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰাও সাহিত্য বৃত্তি লাভ
কৰে। নলিনীবালা দেৱীয়ে ৰাজনীতিত ভৰি নিদিলেও তেখেতে
নানাবিধ জনহীতকৰ কাম আৰু সাহিত্য চৰ্চাৰ দ্বাৰা দেশক
সম্পূৰ্ণৰূপে দেশক সেৱা কৰি গৈছে। কিন্তু নিয়তিৰ কি নিষ্ঠুৰ
পৰিহাস! ১৯৭৭ চনত ২৪ ডিচেম্বৰৰ নিশা অসমৰ এইগৰাকী
মহিয়সী কবি আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰদিনৰ বাবে আঁতৰি গ’ল। এই
জীৱনটোৰ জৰিয়তে আমিও তেখেতলৈ আমাৰ সশ্ৰদ্ধা প্ৰণাম
জনালো।

তেখেতৰ আত্মাই যাতে স্বৰ্গত বাস কৰে এয়ে আমাৰ
কামনা। ◆◆

বিভিন্ন দেশৰ জাতীয় সংগীত —

- ১। ভাৰত _____ ‘জন গন মন অধিনায়ক’
- ২। ফ্ৰান্স _____ ‘লা মাসেইয়েজ’
- ৩। আমেৰিকা _____ ‘দ্যা ষ্টাৰ স্প্যা লৰ্ড’
- ৪। ইংলেণ্ড _____ ‘গড চেভ দগ কিং’
- ৫। জাপান _____ ‘নেচনেল এণ্ছেম’
- ৬। চুইজাৰলেণ্ড _____ ‘চুইচ্ গীতি’

সংগ্ৰাহকঃ
শ্ৰী ৰাকেশ কলিতা।

আলবেৰুণীৰ বৰ্ণনাত ভাৰতীয় জাতীয় সাহিত্য মহাভাৰত

ভূৱা কটকী

মুৰব্বী অধ্যাপক, বুৰঞ্জী বিভাগ

আলবেৰুণী চুলতান মেহমুদৰ ৰাজসভাৰ অন্যতম এগৰাকী উজ্বল তাৰকা আছিল। তেওঁ একেধৰণে এজন প্ৰতিভাবান দাৰ্শনিক, গনিতজ্ঞ আৰু ইতিহাস বিদ হিচাবে খ্যাতি অৰ্জন কৰিছিল। তেওঁ ৯৭৩ চনত খিৰা ওৰফে খোৱাৰিজম নামৰ ঠাইত জন্মগ্ৰহণ কৰিছিল। তেখেতৰ জীৱনৰ প্ৰথম ভাগৰ নামটো হ'ল আবু বেইহান মহম্মদ ইবন আহমেদ। ভাৰতীয় সভ্যতাৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ তেওঁ সংস্কৃত ভাষা আয়ত্ত্ব কৰিছিল আৰু হিন্দু দৰ্শন আৰু সংস্কৃতিৰ বহুতো কিতাপ অধ্যয়ন কৰিছিল। তেখেতৰ কৌতুহলী মনে আৰু তীব্ৰ অনুসন্ধানশীল দৃষ্টিৰ পৰা ভাৰতীয় পুৰাণ, ভাগৱত গীতাওঁ বাদ পৰা নাছিল। তেখেতে ভাৰতৰ বিষয়ে লিখা অতি বিখ্যাত গ্ৰন্থখনৰ প্ৰকৃত নাম হ'ল “কিতাপ তেহকিব মা উল'ল হিন্দ মিন মাকাল মাক বোলা ফিল অকল আন্ত সাৰধুলা”। জনপ্ৰিয় ভাবে এই গ্ৰন্থখনক “তেহকিক ই হিন্দ” নামেৰেও জনা যায়।

এই কিতাপখন ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতি সামাজিক তথা ধৰ্মীয় জীৱন সম্পৰ্কে জানিবৰ বাবে এখন অতি মূল্যবান গ্ৰন্থ তথা সমল। এই কিতাপখন তেওঁ চুলতান মেহমুদৰ ৰাজত্বকালত প্ৰায় ১০৩০ খ্ৰীষ্টাব্দত ৰচনা কৰিছিল।

মেহমুদৰ ৰাজসভাত আলবেৰুণীৰ স্থান কেনে আছিল তাৰ এক স্পষ্ট ধাৰণা কৰিব পৰা নাযায়। অৱশ্যে এইটো ভাবিবৰ থল আছে যে মেহমুদৰ ৰাজত্বত তেওঁ এক প্ৰকাৰ বন্দীত্বৰ জীৱন-যাপন কৰিব লগা হৈছিল। যাহোক তেওঁৰ বৌদ্ধিক সাফল্যৰ বাবে বিশেষকৈ জ্যোতিৰ বিদ্যা আৰু জ্যোতিৰ শাস্ত্ৰত অশেষ খ্যাতি থকা বাবে তেওঁ মেহমুদৰ ৰাজসভাত সমাদৃত হৈছিল। সেয়ে হ'লেও মেহমুদৰ লগত তেওঁৰ সম্পৰ্ক অতি ঘনিষ্ঠ আৰু মধুৰ আছিল বুলি জনা নাযায়। আলবেৰুণীৰ ভাৰত সম্পৰ্কীয় বিখ্যাত গ্ৰন্থখনত নামমাত্ৰেহে চুলতানৰ বিষয়ে উল্লেখ আছিল আৰু সিয়ো আছিল বৰ অস্পষ্ট ভাবে। আলবেৰুণী এগৰাকী প্ৰতিভাবান ভাষাবিদ তথা সু-লেখক আছিল। নিজৰ মাতৃভাষা খোৱাৰিজম

উপৰিও হিবত, চিৰিয়াক, আৰবিৰ আৰু সংস্কৃত ভাষাত তেওঁৰ বিশেষ দক্ষতা আছিল। সেয়েহে তেওঁ ভাৰতীয় সাহিত্য, বেদ, স্মৃতি, উপনিষদ আৰু অন্যান্য বিষয়ৰ ওপৰত নিজৰ মন্তব্য আগবঢ়োৱাৰ উপৰিও ভাৰতীয় মহাকাব্য মহাভাৰতৰ ওপৰত অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ টোকা লিপিবদ্ধ কৰি গৈছে।

মহাভাৰতৰ ওপৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ বিৱৰণী লিখি মন্তব্য কৰিছিল তেওঁ যে হিন্দুসকলে পৱিত্ৰ বুলি গণ্য কৰা এই কিতাপখনত আন কিতাপত থকা কথাবোৰৰ উল্লেখ আছে, কিন্তু এই কিতাপত সংঘটিত হোৱা কথাবোৰ অন্য কিতাপত উল্লেখ নাই বুলি হিন্দুসকলে সজোৰে প্ৰতিপন্ন কৰিছিল। এই কিতাপখনক ভৰত বুলি কোৱা হয়। এই কিতাপখন পৰাশৰ মুনিৰ পুত্ৰ ব্যাসদেৱে ৰচনা কৰিছিল আৰু পাণ্ডুৰ পুত্ৰ সকলৰ মাজত সংঘটিত হোৱা ভীষ্ম যুদ্ধৰ সময়ত ৰচনা কৰিছিল। কিতাপখনৰ শিৰোনামাই সেই সময়ৰ ইংগিত বহন কৰে। কিতাপখনত ১০০,০০০ টা শ্লোক ১৮ টা ভাগত বিভক্ত। এই ভাগবোৰক পৰ্ব্ব বোলা হয়। ইয়াত আমি পৰ্ব্ববোৰৰ তালিকাখন দাঙি ধৰিছোঁ।

- ১) সভা পৰ্ব্ব - অৰ্থাৎ ৰজাৰ বাসস্থান।
- ২) অৰণ্য অৰ্থাৎ মুক্ত পথাৰত বিচৰণ, মানে পাণ্ডু পুত্ৰৰ বৰ্হিগমন।
- ৩) বীৰাট অৰ্থাৎ সেই ৰজাজনৰ নাম যিখন ৰাজ্যত পাণ্ডু পুত্ৰই অজ্ঞাতব্যাসৰ সময়ত বাস কৰিছিল।
- ৪) উদ্যোগ মানে যুদ্ধ প্ৰস্তুতি
- ৫) ভীষ্ম
- ৬) দ্ৰোন :- বামুন জন
- ৭) কৰ্ণ :- সূৰ্য্য পুত্ৰ
- ৮) শল্য :- দুৰ্যোধনৰ ভাতৃ, কিছুমান যুদ্ধ কৰা ডাঙৰ সৈনিক, যিজনে তেওঁৰ পূৰ্বসূৰী যুদ্ধত মৃত্যু হ'লে সদায় যুদ্ধ কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহে।

- ৯) গদা মানে টাঙোন।
- ১০) শৌপটিক মানে শুই থকা অৱস্থাত বধ কৰা, যেতিয়া দ্বোনৰ পুত্ৰ অশ্বথামাই পাঞ্চাল নগৰ ৰাতি আক্ৰমণ কৰি ইয়াৰ বাসিন্দা সকলক হত্যা কৰিছিল।
- ১১) জলপ্ৰদনিকা :- মৃতকৰ বাবে পৰ্যায় ক্ৰমে পানী উঠোৱা, মৃতকক স্পৰ্শ কৰি হোৱা অশৌচ দূৰ কৰিবলৈ মানুহে ধোৱা পখলা কাৰ্য।
- ১২) স্ত্ৰী :- মানে তিৰোতাৰ বিলাপ।
- ১৩) শান্তি :- ২৪,০০০ হাজাৰ টা শ্লোকৰে ৰচিত আৰু অন্তৰৰ পৰা ঘৃণা আতৰাবলৈ, ৪ টা ভাগত বিভক্ত—
- ক) ৰাজ ধৰ্ম :- ৰজাৰ পুৰস্কাৰৰ ওপৰত
- খ) দান ধৰ্ম :- দান দক্ষিণাৰে পুৰস্কৃত কৰাৰ ওপৰত
- গ) অপধৰ্ম :- যিসকলৰ আৱশ্যক আৰু বিপদত পৰিছে

তেওঁলোকক পুৰস্কৃত কৰাৰ ওপৰত

ঘ) মোক্ষ ধৰ্ম :- পৃথিৱীৰ পৰা মুক্তি পোৱা সকলক পুৰস্কাৰ দিয়াৰ ওপৰত।

১৪) অশ্বমেধ :- অৰ্থাৎ ঘোৰা বলি, ঘোৰাটো এদল সৈনেৰে সৈতে পৃথিৱী ভ্ৰমনৰ বাবে পঠিওৱা হয়। তাৰ লগতে ৰাজত্বৰা ঘোষণা কৰা হয় যে ঘোৰাটো পৃথিৱীৰ ৰজাৰ আৰু যেয়ে এইটো মানি নলয় তেওঁ যুদ্ধ কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিব লাগে। বামুনে ঘোৰাটো অনুসৰন কৰে যি ঠাইত ঘোৰাটোৱে বিস্তা ত্যাগ কৰে তাতে অগ্নিহোতি দিব লাগে।

১৫) মৌচায :- মানে বাসুদেৱ জনগোষ্ঠীৰ যাদৱ সকলৰ নিজৰ মাজত লগা যুদ্ধ।

১৬) আশ্ৰমাবাস :- স্বদেশ ত্যাগ।

১৭) প্ৰস্থান :- মুক্তিৰ বাবে শাসন ত্যাগ।

১৮) স্বৰ্গাৰোহন :- মানে স্বৰ্গ যাত্ৰা।

এই ১৮ টা পৰ্বৰ পিচত হৰিবৰল পৰ্ব বুলি কোৱা বিৱৰনত বাসুদেৱ সম্প্ৰদায়ৰ পৰম্পৰাৰ কথা সন্নিবিষ্ট কৰা আছে।

এই কিতাপখনত সাঁথৰৰ নিচিনা কিছুমান পৰ্ব লিখা আছে যিবোৰৰ বিভিন্ন বাখ্যা দিব পাৰি। ইয়াৰ কাবন হিচাবে হিন্দুসকলে নিম্ন সাধুটো সাঙুৰি দিয়ে—

“ব্যাসে ব্ৰাহ্মণক এনে এজন মানুহ বিছাৰিলে যিজনে তেওঁ শ্ৰুতলিপি দিয়াৰ দৰে ভাৰত নামৰ কিতাপখন লিখিব পাৰে।

সদ্যহতে তেওঁ নিজৰ পুতেক বিনায়কক এই দায়িত্ব অৰ্পন কৰিলে। বিনায়কক হাতীৰ সুৰৰ এটা মুৰ্ত্তিৰে প্ৰতিনিধিত্ব কৰা হয়। তেওঁ যাতে কোনো মুহূৰ্ততে লিখাৰ পৰা অৱসৰ নলয়, সেইটো বাধ্যবাধকতা কৰা হ'ল। একে সময়তে ব্যাসে তেওঁৰ ওপৰত চৰ্ত আৰোপ কৰিলে যে যিখিনি বুজে সেইখিনিহে তাতে তেওঁ লিপিবদ্ধ কৰে। গতিকে ব্যাসে শ্ৰুতলিপি দিয়াৰ সময়ত এনেকুৱা কিছুমান বাক্য শ্ৰুতলিপি দিছিল যে যিবোৰ বাক্যই লিখোতাক সেই বিলাকৰ ওপৰত চিন্তা কৰিবলৈ বাধ্য কৰিছিল আৰু সেই সময়তে ব্যাসে খন্তেক জিৰাবলৈ সময় পাইছিল। কৌৰৱ আৰু পাণ্ডৱৰ মাজত লগা যুদ্ধৰ বিৱৰণ এনে ধৰণ—

কৌৰৱ পুত্ৰ সকলৰ, (অৰ্থাৎ ধৃতৰাষ্ঠৰ) ভতিজা সকলৰ, মানে (পাণ্ডু পুত্ৰসকলৰ) চোৱা চিতাৰ দায়িত্ব আছিল। ধৃতৰাষ্ঠই সেই দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু তেওঁলোকৰ সৈতে পাশা খেলিছিল। পাশাৰ শেষ পন আছিল তেওঁলোকৰ সমগ্ৰ সম্পত্তি। পাশাখেলত তেওঁলোকে ইটোৰ পিছত সিটোকৈ বহু সম্পত্তি হেৰুৱালে আৰু শেষত দহ বছৰ বনবাস (Expatriation) আৰু আন কোনোৱেওঁ নজনাকৈ দেশৰ একেবাৰে নিলগৰ অঞ্চলত অজ্ঞাত বাস খাটিবলৈ বাধ্য কৰুৱাইছিল। তেওঁলোকে যদি এই অঙ্গীকাৰ ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে তেনেহ'লে তাৰ হিচাবৰ দহ বছৰৰ বাবে নিৰ্বাসিত হ'বৰ কাৰনে সাজু থাকিব লাগিব। এই চৰ্ত্ত সমূহ তেওঁলোকে পালন কৰিলে আৰু অৱশেষত তেওঁলোকে যুদ্ধৰ বাবে আগবাঢ়ি আহিল। সদ্যহতে প্ৰত্যেক দলেই নিজৰ সমূহ সদস্যকে একত্ৰিত হোৱা আৰম্ভ কৰি মিত্ৰতাৰ বাবে আহ্বান জনালে আৰু অৱশেষত অলেখ মিত্ৰৰে কুৰুক্ষেত্ৰ সমভূমিত সমবেত হ'ল। তাত ১৮ অক্ষৌহিনি আছিল। প্ৰত্যেকটো পক্ষই বাসুদেৱক মিত্ৰ হিচাবে পাবলৈ বিচাৰিছিল গতিকে তেওঁ নিজে বা তেওঁৰ ভাতৃ বলভদ্ৰ আৰু এদল সৈনেৰে সহায় আগবঢ়াইছিল। পাণ্ডু পুত্ৰই বাসুদেৱক সহযোগী হিচাবে প্ৰাধান্য দিছিল। তেওঁলোক পাচজন আছিল— যুধিষ্ঠিৰ তেওঁলোকৰ নেতা, অৰ্জুন, তেওঁলোকৰ অতি সাহসীজন, সহদেৱ, ভীমসেন আৰু নকুল। তেওঁলোকৰ ৭ অক্ষৌহিনী আছিল। তাৰ তুলনাত শত্ৰু অধিক শক্তিশালী আছিল। কিন্তু বাসুদেৱৰ চতুৰ কৌশল আৰু শিকনিৰে তেওঁলোক বিজয় সাবস্ত কৰিছিল, যদিও তেওঁলোক শত্ৰুতকৈ কিছু কম অনুকূল অৱস্থাত আছিল। বৰ্তমান তেওঁলোকেই জয়ী হ'ল আৰু শত্ৰু ধ্বংস

কবিলে। পঞ্চ ভাতৃৰ বাদে যুদ্ধৰ শেষত কোনো নাথাকিল। ইয়াৰ পিছত বাসুদেৱ নিজ গৃহলৈ উভতি যায় আৰু যাদৱ বুলিবলৈ নিজ পৰিয়ালৰ সৈতে মৃত্যু বৰণ কৰে লগতে যুদ্ধৰ অন্তত বছৰটো শেষ নৌহওতেই পঞ্চ ভাতৃয়েও মৃত্যু বৰণ কৰে।

ইয়াৰ উপৰিও আলবেকনীয় বাসুদেৱৰ আৰু পঞ্চপাণ্ডৱ ভাতৃৰ অৱসানৰ বিস্তৃত বিৱৰণ দিয়ে।

এদিন বাসুদেৱৰ এজন ভাতৃ সমক্ষীয়ই দুৰ্বাসা ঋষিৰ ওচৰলৈ গৈছিল আৰু নিজৰ কোটৰ তলত লুকুৱাই থোৱা কেৰাহী এটা দেখুৱাই সেই গৰ্ভাৱতীয়ে কি প্ৰসৱ কৰিব বুলি সুধি ফুৰিব ভেঙুচালি কৰিছিল। ঋষিয়ে এই ভেঙুচালিত বিৰক্ত হৈ খঙতে কৈছিল যে তেওঁৰ পেটত থকা বস্তুটোৱেই তেওঁ আৰু তেওঁৰ বংশৰ ধ্বংসৰ কাৰণ হব। বাসুদেৱে এই অভিশাপ সঁচা হব বুলি জানি কেৰাহীটো গুৰি কৰি নদীত পেলাই দিলে।

ইয়াৰ এটা ক্ষুদ্ৰ টুকুৰা এটা মাছে খালে, এটা মাছ মৰীয়াই

সেই মাছটো ধৰি তাৰ পেট কাটি পোৱা টুকুৰা টোৰে এটা কাভৰ টোপ বনালে। বাসুদেৱে যেতিয়া ভৰিহাল জোঁট কৰি এজোপা গছৰ তলত বহি আছিল, তেতিয়া এটা মাছ মৰীয়াই হৰিণ বুলি ভাবি শৰবিদ্ধ কৰিছিল। গুৰি কৰা কেৰাহীৰ আন এটা অংশৰ পৰা বাৰদি জোপাহৰ জন্ম হৈছিল। যাদৱসলক যেতিয়া এই জোপোহাৰ কাৰ পালে আৰু তাতে জলপান কৰিবলৈ বহিল, তেতিয়াই তেওঁলোকৰ মাজত এখন কাজিয়া লাগিল আৰু তেওঁলোকে ইজনে সিজনক বাৰুদি গছৰ ঠালেৰে কোৱাই হত্যা কৰিলে। বাসুদেৱে অইনক তেওঁৰ নশ্বৰ দেহটো মৃত্যুৰ পিছত সংকাৰ কৰাৰ বাবে আদেশ কৰিছিল আৰু ডকাইতে বাটত আক্ৰমণ কৰা তিবোতা সকলক দিছিল। যদিও তেওঁ ডকাইত হতক পৰাভূত কৰিছিল তথাপিও অনুভৱ কৰিছিল যে তেওঁৰ শক্তিৰ অৱক্ষয় হৈছে। সেয়েহে তেওঁ ভাতৃগণৰ সৈতে উত্তৰ পথেদি পৰ্বতলৈ প্ৰব্ৰজন কৰিছিল। শীতৰ প্ৰকোপত তেওঁলোকৰ এজনৰ পিছত সিজনকৈ মৃত্যু হৈছিল। ♦♦

অইনে মোৰ বিষয়ে কি কয় সেইটো বিশেষ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা নহয়।

মই কি ক'ম, কি কৰিম সেয়াহে গুৰুত্বপূৰ্ণ।

— ববিন্দু নাথ ঠাকুৰ

দৰ্শন আৰু জীৱন

বৰষা কাকতি
তৃতীয় বাৰ্ষিক

প্ৰকৃতিৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্য্য, বৰ্ণিল জীৱনৰ ছন্দোময় সুস্বাদু আৰু প্ৰকৃতিৰ প্ৰতিৰোধ ভয়াবহ ৰূপ আৰু ৰহস্যই আমাৰ সমাজৰ এচাম চিন্তাশীল লোকক বিস্ময় বিমুগ্ধ কৰিলে। জীৱন আৰু জগতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তয়েদি প্ৰতিভাত হৈ উঠা সুন্দৰক সন্ধান কৰি জীৱনটোক ধন্য মানি সুন্দৰক উপাসনা কৰাই হ'ল মানুহৰ জীৱনৰ লক্ষ্য বা ব্ৰত। সেয়েহে কোৱা হয়-

‘সুন্দৰৰ আৰাধনা জীৱনৰ খেল’।

‘দৰ্শন’ এই শব্দটো আমাৰ সকলোৰে চিৰ পৰিচিত। আমি সকলোৰে জানো দৰ্শন মানে হ'ল দেখা বা চোৱা। কিন্তু আমি দৰ্শন বুলি কোৱাৰ লগে লগে সাধাৰণ দেখাক বুজিব নোৱাৰো আমি বুজিব লাগিব মন বা আত্মাৰ দ্বাৰা অন্তৰ্দৃষ্টিৰে কৰা অনুভব বা উপলব্ধিক দৰ্শন বুলিব পৰা যায়। জীৱন আৰু জগত সম্বন্ধীয় বিচাৰাত্মক চিন্তা ধাৰাকে দাৰ্শনিক চিন্তা বুলিব পাৰি। যদি আমি প্ৰাচীন ভাৰতলৈ ঘূৰি চাও তেন্তে দেখিম যে, ঋষি, মুনি, পণ্ডিত ব্যক্তিসকলৰ উদ্দেশ্য আছিল জীৱন আৰু জগতখনৰ ওপৰত অধ্যয়ন কৰা। তেওঁলোকে নিজৰ সাধনাৰ বলত বুজি পাইছিল জীৱন আৰু এই সুন্দৰ জগতখনক আমি সাধাৰণ দৃষ্টিৰে অধ্যয়ন কৰিব নোৱাৰি ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় অন্তৰ্দৃষ্টি বা আত্মিক উপলব্ধি আৰু এই অন্তৰ্দৃষ্টি বা আত্মিক উপলব্ধিক নাম দিয়া হয় দৰ্শন।

দৰ্শনক পাশ্চাত্য জগতখনক ‘ফিলছফি’ নামেৰে জনা যায়। ‘ফিলছফি’ (philosophy) শব্দৰ অৰ্থ হ'ল- জ্ঞানৰ প্ৰতি স্পৃহা, অনুৰাগ বা ধাউতি, যাক ইংৰাজীত কোৱা হয়- wisdom

মানুহৰ জীৱনত ধন-ঐশ্বৰ্য্য, পাৰ্থিৱ বা বৈষয়িকসুখ সমৃদ্ধিয়েই সকলো নহয় কাৰণ মানুহৰ দেহ তৃপ্ত হ'লেও মন তৃপ্ত নহ'ব পাৰে। ধন-ঐশ্বৰ্য্য, সুখ সমৃদ্ধি সকলোখিনি পালেও ইয়াৰ ওপৰলৈ গৈ মানুহে এক পৰম আত্মিক তৃপ্তিৰ সন্ধান কৰে। মানুহৰ জীৱন আৰু জগতখনৰ ৰহস্য উদঘাটন কৰিবলৈ অনুসন্ধিৎসু মনটোৱে মানুহক সদায় ব্যতিব্যস্ত কৰি আহিছে। যেতিয়াই এই

সুন্দৰ আৰু বিচিত্ৰ জগতখনৰ ৰহস্য উদঘাটন কৰিব পৰা যাব তেতিয়াই আমি পৰম তৃপ্তি লাভ কৰিব পাৰিম। সাহিত্য, বিজ্ঞান আদি বিভিন্ন বিষয়েই তাৰেই অনুসন্ধানত ব্যস্ত। এনে পথত দাৰ্শনিক চিন্তা সাহিত্য বা বিজ্ঞান আন আদিৰ চিন্তাৰ পৰা পৃথক। গতিকে আমি ক'ব পাৰো যে, দৰ্শন হ'ল এক প্ৰকাৰৰ দৃষ্টিভংগী মাথোন। অতীত, বৰ্তমান, ভৱিষ্যতৰ সৰু বৰ অসংখ্য দিশৰ প্ৰতি দৃষ্টি ৰাখি দৰ্শনে বিষয়বস্তু এটাৰ ওপৰত পৰ্যালোচনা আগবঢ়ায়। জীৱনৰ বিভিন্ন দিশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰাৰ লগতেই দাৰ্শনিক সকলে বা দৰ্শনে দুখ-বেদনাৰ পৰা মুক্তি লাভৰ পথৰো সন্ধান আমাক দিয়ে। সেয়ে দাৰ্শনিক প্লেটোৱে কৈছে যে- দাৰ্শনিক সকল সকলো সময় আৰু অৱস্থাৰ পৰ্যবেক্ষক।

দৰ্শনত আলোচনা কৰা বিষয় সমূহ খুব গভীৰ। দৰ্শনত দেশ, কাল, সুন্দৰ, অসুন্দৰ, ভাল-বেয়া, কাৰ্যকাৰণ ইত্যাদি সকলো বিষয় আলোচনা কৰা হয়। দৰ্শনে যিবিলাক বিষয় আলোচনা কৰে সেই বিষয়সমূহ অবাস্তৱ নতুবা কাল্পনিক নহয়, বৰঞ্চ মানৱ মনৰ জিজ্ঞাসাৰ প্ৰতিফলন। এই বিচিত্ৰ জগতখনত বিভিন্ন মানুহ, জীৱ-জন্তু, চৰাই চিৰিকিটিয়ে আঙুৰি আছে আৰু ইয়াৰ মাজত মানুহৰ স্থান কি? মানুহৰ সদায় এই পৃথিৱীখনত জন্ম হয় শৈশৱ, যৌৱন আৰু বাদৰ্ক্য অতিক্ৰম কৰি এদিন মৃত্যুৰ কাষ চাপে আৰু এই মৃত্যু কি? মৃত্যুৰ পিছত জীৱৰ কি হয়? মানুহৰ মৃত্যুতে সকলো শেষ নে? আত্মা কি? আত্মা মৃত্যুৰ পিছত ক'ত যায়? আত্মা এটা চিৰন্তন অনিত্য বস্তু নে? এনে বহুতো বিভিন্ন প্ৰশ্নই মানুহক বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত ব্যতিব্যস্ত কৰি তোলে আৰু দৰ্শনে এই প্ৰশ্নবোৰৰ সমাধানৰ প্ৰয়াস কৰিছে। দৰ্শনৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে চৰম সত্যক বুজিবৰ জৰিয়তে উপলব্ধি কৰা। নানা বাধা বিঘিনি, দুখ-কষ্ট অতিক্ৰম কৰি হ'লেও দৰ্শনে সত্যক উপলব্ধি কৰে বা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে।

মানুহ হ'ল সামাজিক প্ৰাণী। এজন মানুহৰ সমাজ অবিহনে এটা জীৱন সম্পূৰ্ণ নহয়। সমাজৰ প্ৰতি, নিজৰ দেশৰ প্ৰতি সকলো

মানুহৰ নিজস্ব দৃষ্টিভংগী আছে আৰু এই দৃষ্টিভংগীয়ে হ'ল এজন ব্যক্তিৰ জীৱন দৰ্শন। এজন ব্যক্তিৰ জীৱন এটা নিৰ্দিষ্ট দৰ্শন অবিহনে আগবঢ়াতো সম্ভৱ নহয়। আমি ৰাধাকৃষ্ণনৰ দৰ্শন বুলি বা মহাত্মা গান্ধীৰ দৰ্শন বুলি ক'লে ৰাধাকৃষ্ণন আৰু মহাত্মা গান্ধীয়ে জীৱনত কৰি থয় যোৱা কামৰ লগতে তাৰ আদৰ্শগত দিশটোৰ কথা বুজা যায়। দৰ্শনে অকল মানুহৰ জীৱনৰ ওপৰতে যে প্ৰভাৱ পেলায় এনে নহয় এখন সমাজ, এখন ৰাষ্ট্ৰ আৰু এটা জাতিৰ ওপৰতো নিজৰ দৃষ্টিভংগী আগবঢ়ায়।

এখন সমাজৰ কথা কোৱাৰ লগে লগে আমি সমাজ খনৰ লগত জড়িত বিভিন্ন দেশৰ কথা ক'বই লাগিব তাৰে ভিতৰত সমাজৰ লগত জড়িত এটা দিশ হৈছে ধৰ্ম যাৰ প্ৰভাৱ সৰ্বাত্মক। ধৰ্ম সংস্কৃতিৰ দেশ বুলি কোৱাৰ লগে লগে আমি ভাৰতবৰ্ষক বুজিব লাগিব। ভাৰতবৰ্ষৰ সকলো মানুহেই ধৰ্মৰ প্ৰতি আকৃষ্ট বা ধৰ্মত বিশ্বাসী। বিভিন্নজন মানুহৰ বিভিন্ন ধৰ্মৰ প্ৰতি বিশ্বাস আছে। ধৰ্মত এটা বিষয় আলোচনা কৰা হয় আৰু সেইটো হৈছে ঈশ্বৰৰ প্ৰতি ভক্তি বিভিন্ন ধৰ্মই বিভিন্নভাৱে ঈশ্বৰক মানি লৈছে। দৰ্শনতো ঈশ্বৰৰ আলোচনা কৰা হয় কিন্তু দৰ্শনত ঈশ্বৰক দাৰ্শনিক দিশৰ পৰা ব্যাখ্যা কৰাৰ চেষ্টা কৰে। ধৰ্মত সাধাৰণতে কিছুমান নৈতিক নিয়ম আছে আৰু এই নৈতিক নিয়ম সমূহে এজন মানুহৰ জীৱন সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাত সহায় কৰে। ধৰ্ম আৰু দৰ্শনত এটা বিষয়েই আলোচনা কৰা হয় যদিও ধৰ্মত ঈশ্বৰক লাভ কৰাৰ পথ বেলেগ আৰু দৰ্শনত বেলেগ। যাক দৰ্শনত 'Ethics' বুলি কোৱা হয়। ধৰ্ম এটাৰ উদ্দেশ্য হৈছে জগতত শান্তি প্ৰতিষ্ঠা কৰা। ঈশ্বৰক যদি আমি মন প্ৰাণেৰে ভাল পাব পাৰো তেতিয়াই আমি শান্তি লাভ কৰিব পাৰিম কাৰণ ইয়াৰ মাজতে লুকাই আছে মানসিক তৃপ্তি, আধ্যাত্মিক তৃপ্তি আৰু জীৱনৰ সকলো ফালৰ পৰা বিচৰা চিৰ আনন্দ। ঈশ্বৰ, আত্মা, প্ৰকৃতিৰ মাজত থকা চৰম সত্যক আৰু ইয়াৰ লগত মানুহৰ কি সম্পৰ্ক তাক উপলব্ধি কৰাৰ চেষ্টা একমাত্ৰ দৰ্শনে কৰে। এটা ধৰ্মই এজন মানুহৰ মনত ঈশ্বৰৰ প্ৰতি বিশ্বাস আৰু ভক্তিৰ ভাব আনি দিয়ে কিন্তু দৰ্শনে এই ঈশ্বৰ কি? ভক্তি কি? আদিৰ অৰ্থৰ বুজাৰ কাৰণে মানুহক সহায় কৰে। ধৰ্ম আৰু দৰ্শনৰ প্ৰভাৱ মানুহৰ জীৱনত একে যেন লাগিলেও ধৰ্ম হৈছে ভক্তি আৰু বিশ্বাসৰ পথ আৰু দৰ্শন হৈছে জ্ঞানৰ পথ।

এই বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সকলোবোৰ বস্তুৰে কম বেছি পৰিমাণে

হ'লেও আমাৰ জ্ঞান আছে কিন্তু আমাৰ এই জ্ঞান সুনিশ্চিত নহয়। জ্ঞান এটা এনেকুৱা বস্তু যাৰ প্ৰভাৱ মানুহৰ জীৱনত অসীম যাক কোনো বস্তুৰ লগত তুলনা কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু একমাত্ৰ দৰ্শনে হৈছে এনেকুৱা এটা বিষয় য'ত জ্ঞানৰ বিশদ আলোচনা কৰা হয়। যেনে - জ্ঞান কি? ইয়াৰ উৎপত্তি ক'ত? জ্ঞানৰ সীমা ক'ত? জ্ঞানৰ স্বৰূপ, প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা হয়। আমি চৰম সত্যক জনাৰ আগতে বিচাৰ কৰি চাব লাগিব যে, জ্ঞানৰ দ্বাৰা সত্যক জনাতো সম্ভৱপৰ হয় নে নহয়। ঈশ্বৰক জনাৰ আগতে আমি বিচাৰ কৰি চোৱাতো উচিত যে, আমাৰ জ্ঞানৰ পৰিসৰ কিমানখিনি অৰ্থাৎ আমাৰ জ্ঞানৰ দ্বাৰা ঈশ্বৰক জানিব পাৰিম নে নোৱাৰিম? আৰু এই সকলো বোৰৰ আলোচনা কৰা হয় মাত্ৰ দৰ্শনত। দৰ্শনে যিবিলাক জ্ঞান প্ৰদান কৰে সেইবোৰ হৈছে পূৰ্ণ জ্ঞান। এনে জ্ঞান লাভ কৰিবৰ কাৰণে কেৱল মাত্ৰ বিচাৰ বুদ্ধিয়েই যথেষ্ট নহয় ইয়াৰ কাৰণে প্ৰয়োজন হয় বিশ্বাস, অনুভূতি আৰু আবেগ।

বৰ্তমান যুগটো বিজ্ঞানৰ যুগ। সাধাৰণ দৃষ্টিত বিজ্ঞানৰ আগত দৰ্শন অপ্ৰয়োজনীয় যেন লাগে। বিজ্ঞানেই মানুহৰ সকলো উৎকৰ্ষ সাধন কৰিব পাৰিছে। দৰ্শনত এনে কিছুমান বস্তুক লৈ আলোচনা কৰা হয় যিবিলাকে আমাৰ জীৱনত কোনো উন্নতি সাধন কৰিব নোৱাৰে। যদি বিজ্ঞানেই আমাৰ জীৱনৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ মাধ্যম হয়, তেন্তে দৰ্শনৰ প্ৰয়োজন কি?

এইটোই সত্য যে, যদি আমি পাৰ্থিৱ সুখৰ দৃষ্টিভংগীৰে চাওঁ তেন্তে দৰ্শনে আমাক সহায় কৰিব পৰা নাই। বিজ্ঞানে কল-কাৰখানা, ৰেডিঅ', কাপোৰ ধোৱা মেচিন অৰ্থাৎ যিবিলাক বস্তুৱে আমাক পাৰ্থিৱ সুখ প্ৰদান কৰিছে সকলো ক্ষেত্ৰতে বিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱ দেখিবলৈ পোৱা যায়। ইয়াক কোনেও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু এইখিনিতে ক'ব লাগিব পাৰ্থিৱ সুখ-শান্তিয়েই মানুহৰ সকলো নহয়। পাৰ্থিৱ সুখ ক্ষনস্থায়ী বা ক্ষণিকীয়া। সংসাৰখন হৈছে দুখ কষ্টৰে পৰিপূৰ্ণ। এই সংসাৰখনত জন্মৰ লগে লগে দুখ আৰম্ভ হয় আৰু মৃত্যুৰ লগে লগে এই দুখৰ অন্ত পৰে। মানুহে জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈকে এই দীঘলীয়া সময়ছোৱাত যি শাৰীৰিক, মানসিক দুখ পোৱা যায় সকলোবোৰ বিজ্ঞানে বহু পৰিমাণে লাঘৱ কৰিছে সঁচা কিন্তু বিজ্ঞানে মানুহক অমৰত্ব প্ৰদান নকৰে। সেয়েহে মানুহে জ্ঞান বিচাৰে, আধ্যাত্মিক জীৱনলৈ মানুহে হাবিয়াস কৰে বা ইচ্ছা কৰে কিন্তু চৰম

সত্যক (ঈশ্বৰক) উপলদ্ধি কৰাৰ আনন্দ অতুলনীয় বা অপাৰ বা সীমাহীন আৰু এই আনন্দ একমাত্ৰ দৰ্শনেহে প্ৰদান কৰিব পাৰে। এই নোপোৱা আনন্দৰ সন্ধানত আমাৰ মনতো ঘূৰি ফুৰে। আমি প্ৰত্যেকজন মানুহেই শান্তিক বিচাৰি হাহাকাৰ কৰো আৰু এই শান্তি একমাত্ৰ দৰ্শনে আমাক প্ৰদান কৰিব পাৰে।

গতিকে ওপৰত আলোচনা কৰা কথাখিনিৰ পৰা ক'ব পাৰো যে, দৰ্শনে মানুহৰ জীৱনত সকলো ফালৰ পৰাই প্ৰভাৱ পেলায়। দৰ্শনে মানুহক গভীৰ আৰু যুক্তিপূৰ্ণভাৱে চিন্তা কৰিব শিকায়। চিন্তা নিজে কৰিব পৰা এটা বিষয়। চিন্তা কোনেও কাকো শিকাব নোৱাৰে সৰুৰ পৰা ডাঙৰলৈ সকলো মানুহে চিন্তা কৰে। এই জগতৰ সকলো মানুহেই বিভিন্ন চিন্তাত ব্ৰতী কিন্তু সকলো মানুহৰ চিন্তাৰ লগত দৰ্শনৰ চিন্তা নিমিলে। দৰ্শনে ঈশ্বৰ, ব্ৰহ্ম আদি সকলোবোৰ বিষয়েইৰ গভীৰভাৱে চিন্তা কৰে আৰু যাৰ উত্তৰ যথাযথ ভাৱে দিবলৈ চেষ্টা কৰে।

দৰ্শনে অকল মানুহকলৈ ব্যস্ত থকা নাই। এখন সমাজ গঢ় দিয়াত এখন গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰাও আজি সকলো বিষয়ৰ ওপৰত দৰ্শনৰ মতামত দেখিবলৈ পোৱা যায় বা দৰ্শনৰ মতামত অবিহনে এই সকলোখিনি নিৰ্দিষ্ট দিশত আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰে। দৰ্শনে মানুহক যি প্ৰদান কৰে আন কোনো বিষয়েই নোৱাৰে দৰ্শনে মানুহক জীৱনতো সুন্দৰভাৱে উপলদ্ধি কৰাত সহায় কৰে। জীৱনটোক সুন্দৰ কৰি তোলে। মানুহৰ ওপৰত দৰ্শনৰ প্ৰভাৱৰ কথা কয় থাকিলেও শেষ নহ'ব। মানুহৰ এটাই উদ্দেশ্য হ'ব লাগে পৰমসত্বাক উপলদ্ধি কৰাৰ জৰিয়তে আৰু এই উপলদ্ধি নিজ সত্বাক উপলদ্ধি কৰাৰ পথ একমাত্ৰ দৰ্শনে প্ৰদান কৰে। পৰমসত্বাক উপলদ্ধি কৰাৰ আনন্দ অসীম যাক প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰি। গতিকে দৰ্শন হৈছে এনে এটা বিষয় যাৰ প্ৰভাৱ মানৱ জীৱনত সৰ্বাধিক। ◆◆

বেলেগৰ কথাত কাণ দিবা। কিন্তু অন্তৰ উজাৰি তোমাৰ মনৰ কথা কাকো নকৰা। কাৰণ সেই বন্ধুজন কেতিয়াবা শত্ৰু হলে তোমাৰ গোপন কথা পৃথিৱীয়ে জানিব।

— তুলসী দাস

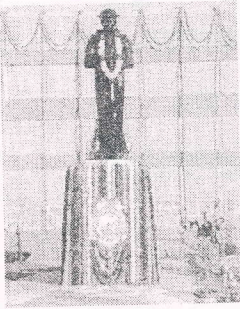
জোৰান

সনাতন বৈশ্য
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

“दिलो दिमाग से छाया है हमारा
इस माँ की हर बेबसी
कर ही मिटेंगे कुछ हर जहाँ से
खा लिया है कसम अपनी माँ की।”

এনেকুৱা উদ্যম আৰু সীমাহীন সাহসে হ'ল প্ৰেৰণা। এজন ভাৰতীয় জোৰানৰ, হয়তো সেই জোৰানজন ভাৰতীয় বায়ু সেনাৰে হওঁক, জল সেনাই হওঁক বা স্থল সেনাই হওঁক নহবা আন্তৰিক সুবক্ষাৰ বাবে দেশৰ বিভিন্ন ঠাইত কৰ্তব্যৰত হৈ থকা অৰ্থ সামাজিক জোৰানেই হওঁক। 'জোৰান' যাৰ পৰিচয় পত্ৰ দেশৰ লগত। দেশ প্ৰেম ভাষনেৰে উদয় হোৱা অফুৰন্ত উদ্যম, আত্ম বিশ্বাসৰে বুকুত বান্ধি লোৱা সীমাহীন সাহসেই যাৰ প্ৰেৰণা আৰু দেশৰ স্বাৰ্থৰহকে নিজকো বলিদান দিব পৰা সেই মহান ত্যাগ এজন জোৰানৰ গাত সদায় বিৰাজমান। সেয়ে জোৰানে যে প্ৰতিৰক্ষা ক্ষেত্ৰত দেশৰ স্বাৰ্থৰ বাবে অভাৱনীয় নিঃস্বাৰ্থ সেৱা দি আহিছে তাক নুই কৰিব নোৱাৰি।

আন্তৰিক সুবক্ষাৰ সমস্যা, যিটোৰ ভাৰতৰ দৰে উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰৰ বাবে এক জটিল সমস্যা। কিয়নো বহি ৰাষ্ট্ৰৰ লগত ভাৰতৰ আন্তৰ্জাতিক সম্পৰ্ক আগৰ তুলনাত বৰ্তমান বহুগুণে সৰল আৰু এক প্ৰগতিৰ সোয়েহে বহিৰাষ্ট্ৰৰ আন্তৰিক সুবক্ষা চৰকাৰৰ গা কপি সমস্যা, সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ তথা নতুন শিপা গুজোৱা ছট্টিছগড়, বাৰখণ্ড, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ, পশ্চিমবংগ আদিৰ নিচিনা ৰাজ্যত মাওবাদীৰ সমস্যাৰ সমাধান তথা প্ৰতিৰক্ষা, ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ বাবে প্ৰগতিৰ দিশত

বাধা হিচাপে থিয় দিছে। এনেকুৱা আভ্যন্তৰীণ সমস্যা সমাধানত এজন জোৰানে তেনেদৰে নিজৰ নিঃস্বাৰ্থ সেৱা আগবঢ়াই তাক মাথো জোৰানজনেহে উপলব্ধি কৰিব পাৰে। বিশেষকৈ ওপৰত উল্লেখ কৰা মাওবাদী শক্ত ৰাজ্যসমূহত এজন জোৰানে মাওবাদীসকলক দমন কৰাৰ বাবে ঘন জংঘলে জংঘলে তহল দি থাকিব লগাত পৰে। ৪০-৪৫ কিলোমিটাৰ বাট খোজকাঢ়ি গৈ ভোক পিয়াহত অনাহাৰে থাকি গোটেই দিনটোৰ লগতে ৰাতিটোও সেই ঘন জংঘলৰ পাতবোৰকে নিজৰ শ্বৱনি কোঠাৰ চাটখন বুলি ভাবি অলপ জিবণি লৈ আকৌ পুৱাই নিজৰ লক্ষ্যৰ পিনে ধাৰমান হোৱাৰ সেই অনুভূতি আজিৰ বিলাসীতাৰ মাজত আৱদ্ধ জনসাধাৰণে উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰে। সেই কাৰণে আজি প্ৰতিজন জোৰানে মাওবাদীসকলৰ প্ৰধান শত্ৰু, কিন্তু তেনে শত্ৰুতা প্ৰতিজন জোৰানে মানি লয়। অৰ্থাৎ দেশৰ শত্ৰু জোৰাৰ শত্ৰু, হয়তো সেইজন আপোন কোনোবাই নহওঁক কিয়?

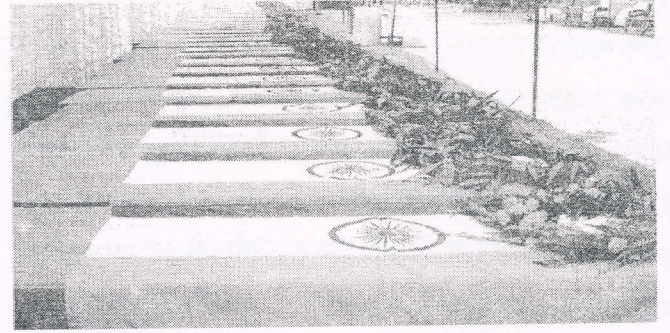
দেশখনৰ প্ৰতিজন জোৰানৰেই আছ নিজৰ সৰ্বোচ্চ ত্যাগ কৰাৰ আদৰ্শ। দেশৰ বাবে প্ৰতিজন জোৰানে নিজৰ সৰ্বোচ্চ ত্যাগ কৰি মনৰ ভিতৰতে সোমায় লয় দেশক জয় কৰাৰ অপৰিসীম সাহস। এজন কবিয়ে কল্পনাৰে জগতখনক বচাৰ দৰে এজন জোৰানে নিজৰ মাতৃ হিচাপে মানে নিজৰ দেশখনক আৰু পুত্ৰ হিচাপে দেশ মাতৃৰ সেৱাই হ'ল 'পৰম ধৰ্ম'। প্ৰতিজন জোৰানৰ মৰম ভালপোৱাবোৰ সোমাই থাকে নিজৰ দেশৰ জনসাধাৰণৰ লগত আৰু সেই কাৰণে দিনটোৰ কৰ্তব্যৰে ভাগৰি পৰা প্ৰতিজন জোৰানে ঘোৰ অন্ধাৰে আৱৰা ৰাতিটোও হাঁহি হাঁহিয়ে থিয় হৈ থাকে, যাতে দেশৰ জনসাধাৰণে শান্তিৰে নিদ্ৰা দেৱীৰ কোলাত জিৰণী ল'ব পাৰে। দেশৰ জনসাধাৰণে কৰা আনন্দবোৰেৰে এজন জোৰানৰ আনন্দৰ পথাৰখন সেউজীয়া হৈ পৰে। সেয়ে প্ৰতিজন জোৰানে পূজা, বিহু, বমজান আদিৰ নিচিনা ডাঙৰ উৎসৱ বোৰতো নিজ পৰিয়াল- আপোনজনক তুচ্ছ কৰি ঘৰলৈ নোজোৱাকৈ দেশৰ সুবক্ষাৰ নামত

নিজৰ কৰ্তব্যত বৰ্তি থাকে যাতে প্ৰতিজন দেশবাসীয়ে উৎসৰবোৰৰ জৰিয়তে সীমাহীন আনন্দ ভোগ কৰিব পাৰে আৰু মিলা প্ৰীতি ভাৱনাৰে তথা ঐক্যতাৰ এনাজৰীৰে দেশখনক আগুৱাই লৈ যাব

লগত যুদ্ধত অৱতীৰ্ণ হ'বলৈ কুণ্ঠাবোধ কৰে। আন্তৰীক সুৰক্ষাক প্ৰত্যাহবান জনোৱা ৰাষ্ট্ৰবিৰোধী মাওবাদীসকলে স্বাধীন জনতাৰ ওপৰত কৰা কুটাঘাট কাৰ্যত লিপ্ত হ'বলৈ সাহস নকৰে আৰু অনাগত

ANTI NAXAL OPERATION:
TWO ASPECTS

পাৰে।

ইয়াৰ উপৰিও এজন জোৱানৰ আটাইতকৈ মহান আদৰ্শ হ'ল দেশৰ হকে নিজৰ জীৱনটোক বলিদান দিয়া। দেশখনৰ স্বাৰ্থ আগত ৰাখি কোনো মুহূৰ্তত যদি দেশ মাতৃৰ বাবে নিজৰ জীৱনটোক বলিদান দিবলগা হয় তেন্তে সেই মহান বলিদান দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কোনো জোৱানে অলপো কুণ্ঠাবোধ নকৰে। বিপৰীতে হাঁহি হাঁহিৰে নিজৰ জীৱন উচৰ্গা কৰি পুনৰ সেই একেটা জীৱন অহা জন্মতো পোৱাৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰে। ইয়াৰ উদাহৰণ স্বৰূপে ভাৰতৰ ইতিহাসৰ পাতত সদায় জিলিকি থাকিব ভাৰত-পাক যুদ্ধ ১৯৯৯ চনৰ কাৰগিল যুদ্ধত তথা বৰ্তমান সময়ত মাওবাদীৰ আক্ৰমণত শহীদ হোৱা সেই মহান বীৰসকল। যাৰ মহান বলিদানৰ ফলস্বৰূপ আজি পাকিস্তানৰ ওপৰিও চীনৰ নিচিনা শক্তিশালী ৰাষ্ট্ৰও ভাৰতৰ

ভৱিষ্যতত এনেকুৱা এদিন আহিব য'ত মাওবাদীৰ নাম ভাৰতৰ নিচিনা ৰাষ্ট্ৰতো নোহোৱা হৈ যাব।

তেন্তে 'ধন্য সেই জীৱন'। যাৰ বলিদান দেশ মাতৃৰ বাবে অমৰ হৈ ৰ'ব প্ৰতিটো কালতে। 'মহান সেই আদৰ্শ'। যি আদৰ্শই যোগাব প্ৰেৰণা নতুন এচামক পৰৱৰ্তী সময়ত। 'প্ৰণাম সেই বীৰ মাতৃ'। যিগৰাকী মাতৃৰ আচলৰ পৰশত সেই বীৰ সকল ডাঙৰ হৈছিল আৰু বুকুত বান্ধি লৈছিল দেশ জয় কৰাৰ অপৰিসীম সাহস। 'ধন্য সেই বীৰ জীৱন, মহান আদৰ্শ আৰু প্ৰণামো তোমাকো হে বীৰ মাতৃ' —

“आओ उसे सलाम करें
जिसका ये मुकाम आता है
खुश नसीब है वो लोग
जिनका खुन देश के काम आता है।”

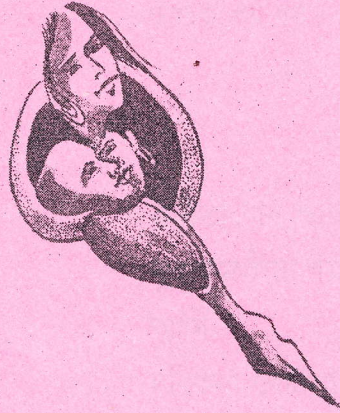

কবিতা

হৃদয় আছে সেইবাবেই কবিতা আছে মানুহৰ পৃথিৱীত।

জীৱনৰ জগতৰ প্ৰতি হৃদয়ৰ প্ৰতিক্ৰিয়াই কবিতা।

--- নীলমণি ফুকন

গল্প

সৰহভাগ গল্প ৰচিত হয় মানুহৰ চিৰন্তন আশা-আকাংক্ষা হা-হতাশ প্ৰভৃতি জৈৱিক সমস্যাক কেন্দ্ৰ কৰি। মানুহৰ স্বাভাৱিক প্ৰবৃত্তিৰ জৱলম্বনত উৎকৃষ্ট গল্পসৃষ্টি হ'লে তাৰ দাবী সাৰ্বজনীন। অকল কথাবন্ধু নিৰ্বাচনৰ ওপৰতে গল্পৰ সাময়িকতা আৰু সাৰ্বজনীনত্ব নিৰ্ভৰ নকৰে, পৰিস্থিতি নিৰ্বাচন আৰু লেখকৰ ৰচনামণ্ডলীৰ চমৎকাৰিত্বৰ সংযোগো ইয়াত আছে।

--- ত্ৰৈলোক্য নাথ গোস্বামী

সপোনৰ নিষ্ঠুৰতা

শ্ৰীবিৰাজ কুমাৰ দাস।

স্নাতক ১ম বৰ্ষ

এটি নিশা তুমি

মোৰ কোঠালৈ আহিছিলো,
দেৱদাসৰ কোঠালৈ পাক
অহাৰ দৰে!

সাগৰ সনা দুচকু

বসাল ওঠ দুটি

সিন্ধু চুলিটাৰি

কপালত যেন জ্বলি আছিল

একাদশীৰ জোনটি।

তোমাৰ দেহৰ

প্ৰতিটো অংগৰ

উগ্ৰ আবেদন,

কামনাৰ জুইৰ তপ্ততাত

উমাল হৈছিল

মোৰ হৃদয়

মই তোমাৰ দুটি ওঠত

এটি চুমা..আকি.....

...মই সাৰ পাই গলো।

আধা লিখা কবিতাবোৰ

শ্ৰীসমুদ্ৰ কুমাৰ দাস।

স্নাতক ৩য় বৰ্ষ।

কবিতাবোৰ আধৰুৱা হ'ল

ফুলকুমলীয়া বয়সত সেউতা লগাইছিলো
আমি

দৰিকনা বোটলা চোতালত

এতিয়া সময়ৰ শেলুৱৈ গজিল

দোভাগ ৰাতি বাটৰ শলখা নলৰে

কানিমুনি আন্ধাৰত

নোলায় কাৰোবাৰ বনফুলীয়া গোন্ধ

জিলিকি নুঠে দুহাতৰ কনকন তৰাবোৰ

এতিয়া ওঁ এমোকোৰা জোনাকত

হেৰুৱা সপোনৰ গুৰিহীন পাতনিৰ

গুনগুননি

এবাৰ গাই শুনাবানে

দুয়োৰে আধা লিখা কবিতাবোৰ।

ভূপেন দাৰ স্মৃতিত

অক্ষয় শৰ্মা

অগ্নিযুগৰ ফিৰিঙি হৈ

নতুন অসম গঢ়িব খোজা

ভূপেন দা

তোমাৰ স্মৃতিত যাঁচিলো

মোৰ অশ্রু অঞ্জলি।

মহাবাহু লুইতৰ

বিস্তীৰ্ণ দুয়োপাৰৰ

হাহাকাৰ শুনিবলৈ যে

আজি তুমি নাই।

সাগৰ সংগমত কতনা সাতুৰিও

ক্লান্ত নোহোৱা

তুমি যাযাবৰ,

অটোৱাৰ পৰা অস্থিমা হৈ

পেৰিচ সাবটি লৈছিলো।

মানুহে মানুহৰ বাবে

ভবাৰ সংকল্প লোৱা ভূপেন দা...

তুমি কেতিয়াও নোহোৱা অকলশৰীয়া।

তোমাৰ গীতৰ সভাৰ হেজাৰ শ্ৰোতাই

সমাধ স্থলীত দিছে

অযুত সহাৰি।

ঠিকনা বিহীন তুমি

আজীৱন উৰণীয়া মো,

ঘূৰি ফুৰি নিজকে লুইতৰ পাৰত

শুকাই দি তুমি হ'লা এক

জাতিৰ অনুষ্ঠান।

সুধাকৰ্ত্ত ভূপেন দা

তুমি অমৰ

তুমি চিৰযুগমীয়া

তুমি অসমীয়া জাতিটোৰ

হৃদয়ত আছা।

বকুল সৰাৰ অপেক্ষাত

অজয় নাথ

১ম ষাণ্মাসিক স্নাতক

শৰতৰ বুকুতো মই

বকুলৰ তলাত

বকুল সৰাৰ অপেক্ষাত

ধূলি উৰুৱাৰ পৰত।

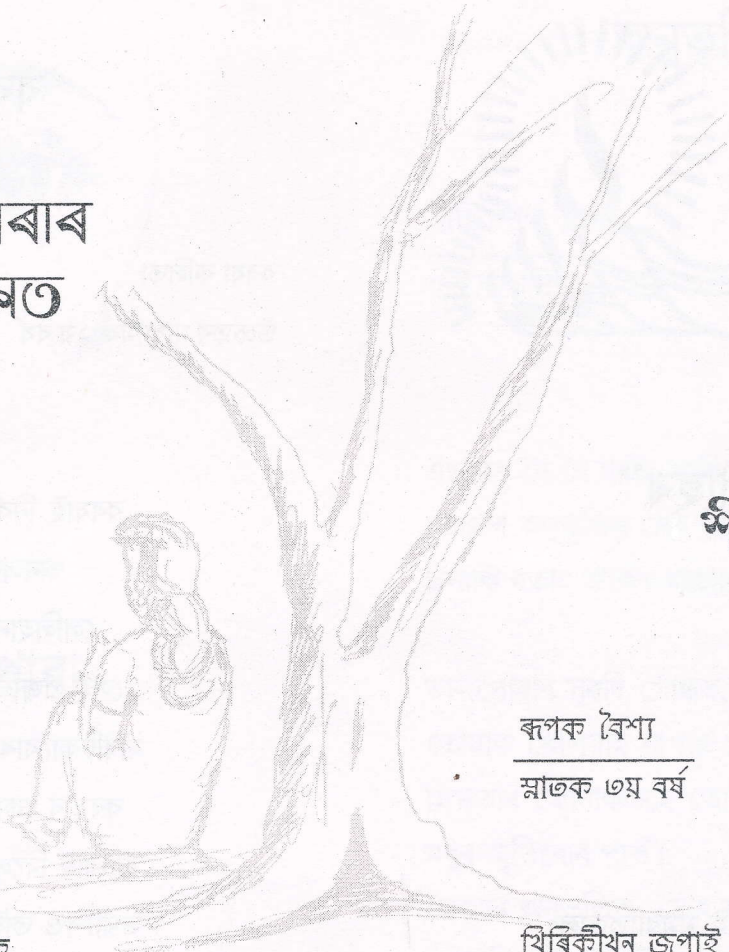
সৰ বকুল! সৰ বকুল!

হিয়া জুৰি বুটলো তোক

নাথাকিবা বৈ

প্ৰেমসী আহিব মোৰ

মালা পিন্ধাম গৈ॥

শীত

ৰূপক বৈশ্য

স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

খিৰিকীখন জপাই দিও

জাৰত মোন হৈ পৰিছে

নিৰ্দোষী জুইৰ ফিৰিঙতিবোৰ

কাকো নোকোৱাকৈ আহিবা তুমি

বতাহত লুকাই ৰাখিবা তোমাৰ মৰম

নিশব্দে খিৰিকী খুলি আদৰিম তোমাক

বিষাক্ত তুমি, বিষাক্ত তোমাৰ মৰম

সৰু পজাটিৰ ভিতৰত

নাওঠে বাস কৰা সকলক

দিয়া তুমি বেদনা

নিৰ্ধূৰ তোমাৰ হৃদয়

কি পাবা বেদনা বিলোৱা বিনিময়ত।

বৰষা

বৰষা কলিতা

উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২য় বৰ্ষ

“পোহৰ”

সঞ্জীৱ শৰ্মা
স্নাতক ৩য় বৰ্ষ

স্বফটিকৰ সেই মমবাতিডাল
পোহৰৰ এক আৰম্ভনি
দোকমোকালিতে সাৰ পোৱা চৰাইজাক
আৰম্ভণিৰ নতুন অধ্যায়;
কিবা যেন বিছাৰিছে পৃথিৱীখনে
বিম্ জিম্ বৰষুণৰ দিনত তুমিয়ো
এদিন আহিছিলো,
নিলাজ মনৰ অৱগাহন
মৃত্যুৰ ক্ষণ গণি গণি
ভাগৰুৱা দেহ
মনৰ মাজৰ হাহাকাৰবোৰ ক্ৰমাৎ
বাঢ়ি আহিছে।
এতিয়া অপেক্ষা এটি সুন্দৰ
ক্ষণলৈ.....।

বৰষাই নিৰ্বাপিত কৰিব
অনলৰ শিখা
লেলিহান হৈ থকা
সেই প্ৰজ্বলিত দাবাগ্নিত
মৰিচিকাবোৰ ঘূৰি ফুৰোতে
বৰষাৰ কোৱাল সোঁতে
উটুৱাই দিলে তাৰ সৰ্বাংগ
তথাপিও তাই যেন অনন্যা
প্ৰখৰ অনুভৱে সোঁৱৰাই দিয়ে
তাইৰ অস্তিত্ব অৱক্ষমতা।
দীপ্তিমান ভাস্কৰৰ
অযুত বশ্মিয়ে আঁতৰাই
দিব নোৱাৰে তাইৰ
তৰংগৰ মৌন কোলাহল
সেই মৌনতাই হওঁক চিৰ শাস্ত্ৰত
এক নৱ আলোকৰ প্ৰহৰী।

অনুভূতি

শ্ৰীডিম্পল বৈশ্য

৩ য় বান্ধাসিক

এন্ধাৰত বৈ বৈ বাজি আহিছে
তোমাৰ অনুভূতিৰ সেই মিঠা বাঁহীৰ সুৰ
চিনাকি বতাহ জাকৰ আগেৰে।

ভালপোৱা

শ্ৰীবনশ্ৰী দাস

৩ য় বান্ধাসিক

তুমি আহিবা এদিন মোৰ কাষলৈ
ভালপোৱাৰ সুবাস বিচাৰি....

হৃদয়ে

সহাঁৰি জনাব এই

ভালপোৱাক।

আবেলিবোৰ হৈ পৰিব

ৰঙীন পখিলা।

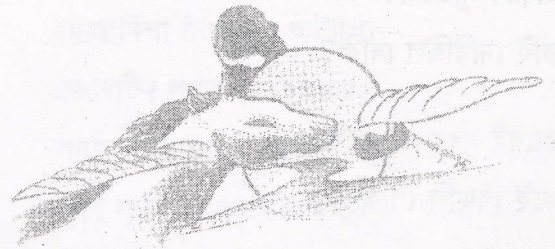
সেউজীয়া হৃদয়ে লিখিব

মিলনৰ কবিতা।

তুমি চাগে জানাই

এই সপোনবাগিৰ

নামেই ভালপোৱা।

আধৰুৱা ছবি

জয়ন্ত দাস

৩য় মহলা

বিষাদৰ তুলিকা বোলাই
তাইনো কাৰ ছবি
আকিছিল? মোৰ বুকুত
হয়তো নিজৰ অঙ্গতেই
আকিছিল নিজক
মই তাত প্ৰেমৰ আকৰ্ষ
ডুৰি
প্ৰেমহাৰা হোৱা
ছোৱালীজনীক লগ পাইছিলো

বিষাদৰ সুৰ বাকু তাই
মোক কিয় শুনাইছিল?
বিষাদবোৰ বৈ থকা
হৃদয়ৰ সুঁতিবোৰ
তাই দেখিছিল নেকি?
তাৰেই সুৰৰ ঢৌ তুলি
তাই পিছলি গৈছিল
মোৰ পৰা
বুকুত পৰি আছিল
আঁকি যোৱা
আধৰুৱা ছবিখন

গভীৰতা

উৎপল তালুকদাৰ

১ম বান্ধাসিক

কেতিয়াবা সুখিছানে সাগৰক
তাৰ কেতিয়াবা তৃষ্ণা লাগে,
আমি নুবুজো সাগৰৰ গভীৰতা
আমি জানো আমাৰ ঠিকনা।
কেতিয়াবা সুখিছানে গছ-গছনিক
তাৰ কেতিয়াবা বেজাৰ লাগে,
আমি নুবুজো গছ-গছনিৰ বেদনা
আমি বিচাৰো শীতল ছাঁ
কেতিয়াবা সুখিছানে আকাশক
তাৰ কেতিয়াবা বেজাৰ লাগে,
আমি নুবুজো সেই আকাশৰ অস্থিৰতা
আমি বিচাৰো আকাশৰ সুন্দৰতা।

প্ৰিয় পাঠক

অনুবৰ ভুলসী

দুখ লগাকৈ কৰ্মি গৈছে কবিতাৰ পাঠক
 এই কথা বহুলাংশে সঁচা
 জটিল জীৱন চৰ্চাৰ চেপাঁত
 পেঁপা কাটিব লগীয়া অৱস্থা কবিতাৰ
 আথে-বেথে আপুনি ক'ত যাব কবিতাৰ ওচৰলৈ
 চকু ছাট মৰা পোহৰ ছবিৰ দোঁৰাত
 আপোনাৰ আপোনাৰ মৰ্মলৈ
 জুৰি চাবলৈ সুযোগ দিলেহে
 কাগজৰ ভীৰ কৰা খবৰৰ খলা-বমাত
 আপোনাৰ ভৰি পিছলৈ
 নিজকে চম্ভালি লবৰ হ'ল
 ওপৰ-চকুৱাৰ দিন উকলিছে
 মৰ্মমূললৈ সোমাই যাওঁক
 শব্দৰ তেজেৰে
 জঁই পৰা মুখনি বোলাওক।

কবিতা

চিণ্টু দাস

প্ৰথম যান্মাসিক

হঠাৎ সাৰ পাই উঠিলো
 জুইকুৰা নুমোৱাই নাই
 ঘৰৰ পশ্চিমৰ মুখাৰে জোনটিয়ে
 হৃদয়ত জেতুকাৰ বোল সানিছে
 আধানিশা উজাগৰে কটালো
 জোনটিৰ লগত কথা পাতি
 লাহে লাহে জোন আতৰি গল
 পূবৰ মুখাৰে সোমাই আহিল
 প্ৰভাতি পোহৰ।

সোণৰ কাঠিডাল কি আছিল

ঠিকনা

ভাৰবীনা চৌধুৰী

চমকি উঠিছিলো এদিন দেখি
এইডাল এডাল সোণৰ কাঠি
আইৰ আছিল পৰীৰ দেশৰ পৰা পোৱা
এদিন আয়ে সপোনত দেখিছিল
পৰী এজনীয়ে তিনিডাল কাঠিলৈ তেওঁৰ
সন্মুখত উপস্থিত।
এডাল তামৰ এডাল ৰূপৰ আৰু এডাল
সোণৰ আছিল।
আইক কোনডাল লাগে সুধিছিল।
আয়ে একো কোৱা নাছিল।
তেওঁৰে উপযাছি এডাল দিছিল।
সেইডাল আছিল তামৰ।
এনেকৈয়ে এদিন এদিন কৰি সলাই
সদৌশেষত সোণৰ ডাল দি গুছি গৈছিল।
আয়ে সেইডাল লৈ এই ঘৰত সোমাইছিল।
আয়ে যে সোনকালে উঠিছিল কোনেও
নেদেখিছিল — গা ধোৱা। সজাই পৰাই
ঘৰখন সপোনৰ দৰে কৰিছিল।
আই ঢুকুৱাৰ পিছত সেইডাল কাঠি
মোৰ আয়ে পাইছিল। সেইদৰে
ঘৰ জাকত-জিলিকা হৈ পৰিছিল।
এতিয়া মই এডাল পাইছো।
এইডাল লৈ ময়ো এতিয়া অইন
এখন ঘৰলৈ ওলাইছো।

দ্বীপৰঞ্জন বৈষ্ণৱ

তুমি দিয়া চিঠিখন নাপালো
যিখনৰ বাবে গোটেই জীৱন ৰ'লো
হয়তো এটা পৰিচিত ঠিকনাৰ অভাৱত
মই যে ঠিকনা বিহীন এক অঘৰী আত্মা

হয়তো ডাকোৱাল ভাগৰি গৈছে
ঠিকনাবিহীন সেই চিঠিৰ বোজাত

চিঠিখন নাপালো

কবিতা

চিণ্টুমণি ৰাজবংশী
স্নাতক বৰ্ষৰ প্ৰথম যান্মাসিক

তুমি তোমাৰ সুৰাস
ৰহন সানি
তুমি আহা পানীৰ টো হৈ
মই বহি আছো
নদীৰ পাৰতে বৈ।

মীৰা ঠাকুৰে কলে

ড° চিত্তৰঞ্জন দাস

সজাই থোৱা এগাহ ফুলৰ

উপমা দিছিলো

মীৰা ঠাকুৰে কলে

সজাই থোৱা মানেইতো

চিঙি অনা

চিঙি অনা ফুলৰ সুবাস

তেজবৰণীয়া হব

তেজৰ বোকাত

পদুম কোনকৈ ফুলিব

জুমে জুই জ্বলোৱাৰ দৰে

ফুলৰ বুকুতে ফুলে পাহ মেলে

এহেজাৰ এটা

চকুৰ ৰঙ কাঢ়ি নীলা হোৱা

বিশাল আকাশ

নামি আহে ফুলৰ বুকুলৈ

ফুলৰ বুকুত

ক'ত কোনকৈ আবাস পাতে

নেদেখা কাঁইটে

তাকে চাবলে,

ফুল অবিহনে

চকুৰেই অৰ্ঘ্য দিমে

তাহানিৰ প্ৰেমিকে

ফাঁকে ফাঁকে ক'ৰবাত কোনেবাকৈ

ফুল বুলি

হল বুটলি লয় বিহবল পথিকে

জীৱনৰ

যৌৱনৰ

অমৰ মৃত্যুৰ

বৰণীয়া ৰমনীয়া দলিছা

ফুলৰ বুকুতে

হৃদয়ৰ গোপন প্ৰতিষ্ঠা

(কবিতাটোত প্ৰয়োজন সাপেক্ষে এগৰাকী বিশিষ্ট
অসমীয়া কবিৰ নাম উল্লেখ কৰা হৈছে তাৰবাবে
তোখেতৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা আৰু কৃতজ্ঞতা)

জীৱনৰ গতিপথ

বন্দনা দাস
প্ৰথম বাৰ্শাসিক

চুটি চুটি স্কাৰ্ট পিন্ধি স্কুল কলেজলৈ যোৱা দিনবোৰ, শ্ৰেণীত এজনক গালি পাৰিলেই গোটেই নিমাওঁ-মাওঁ হোৱা শ্ৰেণীকোঠাতো, জীৱনত কোনোদিনেই কোনেওঁ কাকো নাপহৰাৰ বাবে দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি, হাইস্কুলৰ একেবাৰে এৰিব নোৱাৰা বন্ধু-বান্ধৱীবোৰ, এইবোৰেইটো জীৱনত অনুভৱ কৰিবলগীয়া একো একোটা স্পৰ্শকতাৰ মুহূৰ্তৰ অনুভূতি। সৰস্বতী পূজা, তেতিয়া মই হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰীৰ ফাইনেল পৰীক্ষা দিম আৰু আমি লগৰ গোটেই কেইজনী মিলি দেৱী মাৰ আশীৰ্বাদ লৈছিলো। যাতে এইবাৰ পৰীক্ষা ভাল হয়। সকলোৰে বোলে এই বসয়ত প্ৰেম গাঁত লাগে আমাৰ কেইজনীৰ আকৌ সেইবোৰ অনুভৱেই নাছিল, সকলোৰে হাঁহি তামচাৰ মাজতেই পাৰ হৈ গৈছিল সৰস্বতী পূজা, সময় পাৰ হৈ গ'ল, দিন বাগৰিল পৰীক্ষাৰ হেঁচা এনেবোৰ চলি থাকোতেই আহিল মোৰ পেহীৰ ছোৱালীজনীৰ বিয়া, পৰীক্ষালৈ আৰু এমাহো নাছিল, তথাপি সকলোৰে কয় যে পৰীক্ষা বাৰ বাৰ বিয়া এবাৰহে। ঘৰৰ আটাইকেইজন বিয়ালৈ যাব ওলাইছিল। বিয়াৰ আগদিনা অৰ্থাৎ জোৰনৰ দিয়া, মোৰ অনুরোধ মৰ্মে মোকো বিয়ালৈ লৈ গৈছিল। বিয়াত ভালেই লাগিছিল। বহুত ৰং-তামচা কৰিছিলো। এনেতে বিয়াৰ ৰাতি মোৰ এজন ল'ৰাৰ লগত চিনাকি হৈছিলো, চিনাকি মানে এনেই চিনি পাওঁৰে সেইদিনা মাত্ৰ প্ৰথম কথা পাতিছিলো, চিনাকি মানে মোৰ পেহীহঁতৰ দাদাৰ বন্ধু এজনৰ ভায়েক। মই সিহঁতৰ ঘৰখন ভালদৰেই চিনি পাওঁ। মানুহকেইজন খুব মৰমীয়াল আৰু সেই দাদাৰ বন্ধুজনৰ লগত তাৰ দেউতাকে মোক জোকায় থাকে, মোক বোলে সেইখন ঘৰৰ ডাঙৰ বোৱাৰী কৰি নিব। মোৰ এইবিলাক খং উঠে যদিও নিজকে চম্পালী লৈছিলো কাৰণ মই জানিছিলো যে সেই দাদাৰ বন্ধুজনে এজনী ছোৱালী ভাল পাইছিল। কিন্তু সেই ছোৱালীজনীক ঘৰৰ মানুহে তেওঁলোকৰ ঘৰৰ বোৱাৰী কৰি আঁকোৱালি ল'ব নিবিচাৰে। কাৰণ তাই বোলে নীচ-জাতিৰ, তথাপি তেওঁ যদি তাইক সাঁচা অন্তৰেৰে ভাল পায় এদিন নিশ্চয় মিলন হ'ব। এইটো সকলোৰে কোৱা কথা। এই বিলাক প্ৰেম-

প্ৰীতিৰ বেছি অভিজ্ঞতা নাই তথাপি এই বিলাক আৰু কিমান ক'ম।

এই যে মোৰ লগত চিনাকি হৈছিল মোৰ পেহীৰ ল'ৰা যুগলদাৰ বন্ধু মানস দাৰ ভায়েক গৌৰৱ। যি মোৰ লগত কথা বহুত পাতিছিল। পিছলৈ ক'ব পাৰি আমি দুয়ো ভাল বন্ধু। এনেয়ো মই যলৈ যাওঁ তাতেই এজন বন্ধু লগ পাওঁৰে। ছোৱালীয়ে হওঁক বা ল'ৰায়ে হওঁক। ঘৰৰ মানুহে মোক গালিয়ে পাৰিছিল। কাৰণ বন্ধুত্বৰ এনাজৰী মজবুত কৰি ৰাখিবলৈ সময়ে সময়েতো লগ কৰি খা-খবৰ লৈ থাকিব নোৱাৰিছিলো, সেইয়ে ফোন নম্বৰৰ আদান-প্ৰদান কৰিবলগা হৈছিল। মোৰ নিজাকে ফোন নাছিল যদিও ঘৰৰ চেল ফোনটোতে সৰহভাগ মোৰ ফোনেই আহিছিল, সেয়েহে ঘৰৰ মানুহে মই কৰবাৰ আলহী ঘৰৰ পৰা অহাৰ পিছত যদি দুদিন মানলৈ মোৰ কোনোবা অচিনাকী বন্ধু বা বান্ধৱীৰ ফোন নাহিছিল তেতিয়া ঘৰৰ মানুহে মোক জোকাইছিল। এইবাৰ কোনেও সংগ নিদিলে যেন পাইছো। মোৰ এই বোৰ জোকালে অলপ খং উঠিছিল যদিও ভালো লাগিছিল। কাৰণ ঘৰৰ মানুহে মোক এইবোৰ কৰিবলৈ কোনো দিনে বাধা দি অহা নাছিল।

এই যে গৌৰৱ, তাৰ লগত মই ঘৰৰ সকলোৰে আগত আন বন্ধুৰ লগত কথা পতাৰ দৰে কথা পাতিছিলো যদিও লুকাই চুৰিকৈয়ো কথা পাতিবলীয়া হৈছিল। কাৰণ আন আন বন্ধুবোৰৰ লগত মই সপ্তাহ, পোন্ধৰদিন বা মাহেকৰ মূৰে মূৰে কথা পাতিছিলো, খা-খবৰ লৈছিলো। কিন্তু এই যে গৌৰৱ সি মোৰ লগত সদায় প্ৰায়ে ফোন কৰিলে মোৰ খঙে উঠিছিল। কাৰণ ঘৰৰ মানুহে মোক প্ৰশ্ন কৰিছিল এই ল'ৰাটোৰ লগত টোৰ সদায় কি ইমান কথা থাকে? কিন্তু পিছলৈ ভুলবশতঃ যদি এদিনো সি ফোন নকৰিছিল মই তাক গালি পাৰিছিলো আগদিনা ফোন নকৰাৰ বাবে। পঢ়াৰ কঠোৰতা এইবোৰৰ মাজেৰে পাৰ হৈ গৈছিল মোৰ হাই ছেকেণ্ডাৰী ফাইনেল পৰীক্ষা। ৰিজাল্ট ওলাইছিল, ৰিজাল্ট পিছে ভালেই হৈছিল।

হাতেৰে ঢুকি নোপোৱা দুটা বছৰ পাৰ হৈ গৈছিল, মোৰ

বাইদেউৰ সেই বছৰতে বিয়া হৈ এখন ঘৰৰ বোৱাৰী হৈছিল। দাদাৰ চাকৰি হৈছিল, দেউতা কিন্তু তেতিয়ালৈ অৱসৰ হোৱা নাছিল আৰু বোলে দুটা বছৰ আছিলেই, মই তেতিয়া স্নাতক শাখাৰ দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী আছিলো। দুটা বছৰ পাৰ হৈ গৈছিল ডাঙৰ হৈছিলো তথাপি তেতিয়ালৈ মোৰ মনৰ কোনো গতিপথ লগা নাছিল। সকলোৰে মৰম-চেনেহ মোক চাগে আৰু বেছি মৰম-চেনেহ পাবলৈ আকলুৱা কৰিছিল। মোৰ মনটোৰ দৰে মোৰ বন্ধু-বান্ধৱীবোৰৰো কোনো সলনি হোৱা নাছিল, বৰং আগতকৈ বেছি সংখ্যকহে হৈছিল আৰু এইবোৰৰ মাজত সলনি নোহোৱাকৈ থাকিল অতীতৰ ভাল বন্ধু আৰু বৰ্তমানৰ প্ৰকৃত বন্ধু গৌৰৱ। সি সেই বৰ্ষতে ইঞ্জিনিয়াৰৰ কোৰ্চ সম্পূৰ্ণ কৰিছিল আৰু চাকৰিসূত্ৰে অসমৰ বাহিৰলৈ যাব লগা হৈছিল। অ' তাৰ যে দদায়েক মানস দা তাৰো সেই বৰ্ষতে চাকৰি হৈছিল। কিন্তু তাৰো জীৱনৰ একো বিশেষ পৰিৱৰ্তন হোৱা নাছিল। গৌৰৱে মোক মাজে মাজে প্ৰায়ে ফোন কৰিছিল। এইবোৰৰ মাজতে আমাৰ মাজত কেতিয়াবা প্ৰেমে বাঁহ লৈছিলনে নাই সেইটো মই বুজি পোৱা নাছিলো। কাৰণ দুচকুৰ ভাষা বুলিবলৈটো আমি দুয়ো দুয়োকৈ লগ কৰিব নোৱাৰিছিলো আৰু এনেকৈয়ে মই স্নাতক ডিগ্ৰী সম্পূৰ্ণ কৰিছিলো। মোৰ আৰু পঢ়াৰ ইচ্ছা আছিল যদিও ঘৰৰ পৰা আকৌ মোক বিয়াৰ বাবেহে হেঁচা দিয়া হৈছিল। মাৰ কথা দেউতা অৱসৰ লোৱাৰ আগে আগে মোৰ বিয়াখন পাতি তেওঁলোক তেওঁলোকৰ দায়িত্ব পালন কৰিব বিচাৰিছিল। মোৰ হ'লে এইবোৰ বিয়া-বাকুত অলপো মন নাছিল। কাৰণ মোৰ একেবাৰে অন্তৰংগ বান্ধৱী স্মিতাই বাৰে বাৰে কৈছিল মোৰ দৰে সংসাৰৰ আওঁ-ভাওঁ নজনা ছোৱালী এজনীয়ে ইমান সোনকালে সংসাৰৰ মায়াত আৱদ্ধ হ'লেও ইয়াৰ দায়িত্ব সম্পূৰ্ণকৈ পালন কৰিব নোৱাৰিম। মই নিজে একো সিদ্ধান্ত ল'ব পৰা নাছিলো। মায়ে মোক বুজাইছিল ছোৱালী হৈ জন্ম হৈছা যেতিয়া এদিন হ'লেওতো সংসাৰ চলাবই লাগিব। স্মিতাৰ কথা মা-দেউতা ঘৰৰ সকলোৰে কথাই মোক দোমোজাত পেলাইছিল। মই অৱশেষত সন্মতি জনাইছিলো। সন্মতি জনালো মানেই মায়ে মোৰ বংশৰ প্ৰায় মানুহকে মোৰ কাৰণে এজন উপযুক্ত ল'ৰা বিচাৰিবলৈ কৈছিল। মোৰ পেহীয়ে আকৌ মোৰ ঘৰত গৌৰৱৰ দদায়েক মানস দাৰ কথাকে কৈছিল। মই প্ৰথম শুনোতেই চকুখাই উঠিছিলো। মই এইবুলি চকুখাই উঠা নাছিলো যে মোৰ লগত তেওঁৰ বিয়াৰ কথা ওলাইছিল। মই এই কাৰণেহে চকুখাই উঠিছিলো যে এই বিয়াৰ কাৰণে বোলে মানস দাই নিজে

প্ৰস্তাৱ দিছিল। মই জানিছিলো যে মানস দা এজন ভদ্ৰ শিক্ষিত ল'ৰা, তেওঁৰ উপাৰ্জনৰ পথ ভাল, এজন মৰমীয়াল ল'ৰা তথাপি তেওঁ প্ৰথমতে ভালপোৱা ছোৱালীজনীক বাদ দি মোক তেওঁৰ পত্নী হিচাপে গ্ৰহণ কৰিবলৈ অকনো কুণ্ঠবোধ নালাগিলনে? ইয়াৰ মাজত যে কিবা ৰহস্য সোমাই থাকিব পাৰে সেইটো মই কল্পনাওঁ কৰিব পৰা নাছিলো। কাৰণ বহুতেওঁ কোৱা শুনিছো প্ৰেমৰ মাজত কাৰোবাৰ কেতিয়াবা এৰা-ধৰা হয়েই। সকলোৱে যে নিজৰ নিজৰ প্ৰেমিকাকে জীৱন লগাবী কৰি পাৰ তাৰটো কোনো ধৰাবন্ধা নিয়ম নাই। অৱশেষত সকলোৰে সন্মতি মৰ্মে মানসদা আৰু মোৰ যুগ্ম জীৱনৰ নতুন পাতনি মেলিছিল। ডাঙৰৰ আশীৰ্বাদ সৰুৰ মৰম-চেনেহ আদিৰ মাজেৰে বিধি সন্মতভাৱে বিয়া সম্পূৰ্ণ হৈছিল। তথাপি এই যে গৌৰৱ সি চাগে সম্পূৰ্ণ সুখী হ'ব নোৱাৰিলে এই সম্বন্ধক লৈ, কামৰ অজুহাত দেখুৱাই সি দদায়েকৰ বিয়াতো উপস্থিত নাথাকিল। সঁচাকৈয়ে সংসাৰ আওঁ-ভাওঁ নুবুজা ছোৱালীজনীক যে সেইখন ঘৰৰ ডাঙৰ বোৱাৰী কৰি নিয়াৰ সপোনতো পূৰণ কৰিব পাৰি মোৰ শহুৰ দেউতা আৰু শাহু মা বহুত সুখী হৈছিল।

সৰুৰে পৰাই সকলোৰে লগত মিলা-প্ৰীতিৰে থকা সেই ছোৱালীজনীয়ে কিন্তু কোনোদিনেই এজন ল'ৰাৰ মাজত থকা প্ৰেমিক হৃদয়খনৰ কথা পঢ়িব নাজানিলে। সেইজন গৌৰৱে হওঁক বা মানসেই হওঁক বা আন কোনোবাই হওঁক। বিয়াৰ পিছৰ দিনাই মোক মানসে তেওঁৰ মনৰ সকলো কথা খুলি কৈছিল। আচলতে এই বিয়াত তেওঁৰ নিজা কোনো সন্মতি নাছিল। দেউতাকে তেওঁক প্ৰথম ভালপোৱা ছোৱালীজনীক বিয়া নকৰাবলৈ শপত খুৱাইছিল আৰু তাইক সেইখন ঘৰৰ বোৱাৰী কৰি আনিলে তেওঁ আত্মহত্যা কৰিব। এইবিলাক কথা শুনি মোৰ মুৰত সৰগ ভাঙি পৰাৰ দৰে লাগিছিল। মোৰ মন মগজুত মাত্ৰ এটা কথাই আচম্ভাৰ দৰে ঘূৰি আছিল স্মিতাই কোৱা কথাষাৰ সংসাৰৰ আওঁ-ভাওঁ নজনাকৈ ইমান সোনকালে সংসাৰৰ দায়িত্ব সম্পূৰ্ণকৈ পালন কৰিব নোৱাৰিব। এয়াই জানো সংসাৰ, এইবোৰ আকৌ কেনেকুৱা দায়িত্ব যে বাহিৰত স্বামী স্ত্ৰীৰ অভিনয় দেখুৱায় ভিতৰি স্বামী স্ত্ৰীৰ এনে কোনো সম্পৰ্ক নথকাকৈ ঘৰৰ সকলোবোৰ দায়িত্ব পালন কৰাটো। কাৰণ মানসে মোক কৈছিল যেতিয়ালৈকে সেই ছোৱালীজনীৰ বিয়া নহয় তেতিয়ালৈকে তেওঁ মোক পত্নীৰ কোনো অধিকাৰ, মৰ্যাদা দিব নোৱাৰিব। মোৰ মনতে প্ৰশ্ন হৈছিল সৰুৰে পৰা মাক দেউতাক দাদাক বাইদেউকহঁতৰ মৰমত ডাঙৰ হোৱা ছোৱালীজনীয়ে সংসাৰৰ

দায়িত্ব পালন কৰিব পাৰিবনে এনেদৰে? সেইখন ঘৰত সকলোৰে মৰম চেনেহ পায়ো যেন মই সকলো সময়তে অকলশৰীয়া অনুভৱ কৰিবলৈ লৈছিলো ভিতৰি ভিতৰি আৰু সকলোৰে লগত হাঁহি-মাতি কথা কোৱা ছোৱালীজনী যেন নোহোৱা হৈ আহিছিল। মোৰ অৱস্থা দেখি মাঁহতৰ ঘৰৰ সকলোৰে সুধিবলৈ ধৰিছিল কিবা অসুখ-বিসুখ হৈছে নেকি? বুলি শহুৰৰ ঘৰৰ প্ৰায় সকলোৰে সুধিছিল কিবা বেমাৰ আজাৰ হোৱা বুলি? কিন্তু মোৰ দেহ-মনৰ এনে অৱস্থা দেখি মানসে মোক এবাৰো সান্ত্বনা দিবলৈ অহা নাছিল। বিয়াৰ ৯ মাহ পাৰ হৈ গৈছিল, হঠাৎ এদিন ঘৰ আহি ওলাইছিল গৌৰৱ। সি মোৰ মাজত থকা ছোৱালীজনী নেদেখি অবাৰ হৈ পৰিছিল। সি মোক সুধিছিল, দদায়েকৰ লগত মোৰ সম্পৰ্কৰ কথা। মই ক'ব বিচাৰিও একো কোৱা নাছিলো। ঘৰত যেন অলপ অলপ অশান্তি আহিবলৈ ধৰিছিল। শহুৰ দেউতাই এদিন মানসক বহুৱাই লৈ সুধিছিল আমাৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ কথা। তেওঁ সকলো ঠিকে থকা বুলি কৈছিল। ঘৰত তেতিয়া গৌৰৱৰ বিয়াৰ কথা ওলাই আছিল। ভাল ছোৱালী এজনী লাগে, যাতে ঘৰখন শুৱনি কৰি ৰাখিব পাৰে। মোৰ যেন আৰু সেইখন ঘৰত থাকিবলৈ লাহে লাহে ইচ্ছা নোহোৱা হৈ আহিছিল।

সেইদিনা আছিল দেউতাৰ অৱসৰৰ দিন মই ঘৰলৈ অকলে আহিব পাৰিম বুলি কোৱাত মোক কোনেও বাধা দিয়া নাছিল। সেই সুযোগতে মই ঘৰৰ পৰা পলাই অহাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিলো, মই ভাবিছিলো মোৰ অনুপস্থিতিত অন্তত সেই ঘৰখনত মোৰ অস্তিত্ব কিমান সেইটো সকলোৰে বুজি উঠিব। অন্তত কেইদিনমানৰ কাৰণে হলেও মই সেইখন ঘৰৰ পৰা আঁতৰত থকাটোৱেই উচিত বুলি ভাবিছিলো আৰু কোনেও নজনাকৈ মই পলাই আহিছিলো। কিন্তু ক'লে যাম সেইটো মই নিজেই ভাবি পোৱা নাছিলো। সকলোকে সকলো কথা ক'ব বিচাৰিও মই একো ক'ব পৰা নাছিলো। সেয়েহে আহোতে মাত্ৰ মই মোৰ শুৱনী কোঠাত সম্পূৰ্ণ কথা বিৱৰি এখন চিঠি লিখি থৈ আহিছিলো, যাতে মোক তেওঁলোকে ভুল নুবুজে। অৱশেষত মই গৈ মোৰ বান্ধৱী স্মিতাৰ ঘৰ পাইছিলো, তাই মোক তেনেকৈ দেখি প্ৰথমতে অবাৰ হৈছিল, স্মিতাৰ ঘৰৰ পৰিয়ালৰ সদস্যৰ সংখ্যা বেছি নাছিল তাইৰ স্বামী, শাহুৱেক আৰু কনমানি মৰম লগা তাইৰ ল'ৰা সন্তানটোই। মই তাইৰ আগত সকলো কথা খুলি কৈছিলো আৰু কেইদিন মানৰ কাৰণে মই তাইৰ ঘৰতে থকাৰ কথাও কৈছিলো। তাইৰ ঘৰৰ সকলোৰে মোক তাত থকাৰ বাবে কোনো আপত্তি কৰা নাছিল কাৰণ আগে পিছেও? মই তাইৰ ঘৰত

আহি থাকি খাই-বৈ গৈছিলো। এইফালে মোৰ মাঁহতৰ ঘৰত আৰু মানসহঁতৰ ঘৰত মোক বিচাৰি হাঁহাকাৰ লাগিবলৈ ধৰিছিল। মই স্মিতাহঁতৰ ঘৰত সকলোকে অনুৰোধ কৰি কৈছিলো যাতে মই তেওঁলোকৰ ঘৰত থকাৰ কথা কোনেও নাজানে। মই ঘৰৰ পৰা গুচি অহাৰ তিনিদিন মানৰ পিছত গৌৰৱে মোৰ কোঠাতে সেইচিঠিখন পাইছিল আৰু সকলোৰে মোক বিচাৰি হাবাথুৰি খাইছিল। তেতিয়া চাগে মানসে অনুভৱ কৰিছিল মোৰ সেইখন ঘৰত অস্তিত্ব কিমান? মোৰ আগৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকলোকে ফোন কৰি সোধা হৈছিল মোৰ বিষয়ে। আনকি স্মিতাকো সোধা হৈছিল মোৰ বিষয়ে। মোৰ অনুৰোধ মৰ্মে মই তাত থকাৰ কথা তাইৰ ঘৰৰ কোনেও কোৱা নাছিল। স্মিতা যদিও মোৰ বান্ধৱী আছিল তাই মোতকৈ দুই-তিনি বছৰে বয়সত ডাঙৰ আছিল, সেয়েহে তাই চাগে সকলো কথা সোনকালে বুজি উঠিছিল। স্মিতা আৰু তাইৰ বাহুৱেকে মোক বুজাইছিল। ইফালে মানসহঁতে ঘৰত দেউতাকৰ এইবোৰ ভাবি চিন্তা কৰিয়েই মানুহজনৰ অৱস্থা বেয়া হ'বলৈ ধৰিছিল।

ঘৰৰ পৰা অহা পোন্ধৰদিন মানেই হৈছিল -- সকলোলৈ বহুত মনত পৰিছিল, কিন্তু মই মাঁহতৰ ঘৰলৈও যাব নোৱাৰিছিলো কাৰণ মই জানিছিলো যে ঘৰলৈ গ'লেই মোক তেওঁলোকে আকৌ মানসৰ ওচৰলৈ পঠিয়াই দিব। মই ইমান সহজে তেওঁৰ জীৱনলৈ উভতি যাব বিচৰা নাছিলো। কাৰোবাৰ শুংসুত্ৰে মাঁহতে চাগে গম পাইছিল মই স্মিতাহঁতৰ ঘৰত থকাৰ কথা। কাৰণ মই তেতিয়ালৈ স্মিতাহঁতৰ ঘৰতে আছিলো, ক'লে যাওঁ কি কৰো একো সিদ্ধান্ত ল'বই পৰা নাছিলো। এদিন ফুট গধূলিতে মোৰ মা-দেউতা, শহুৰ দেউতা আৰু গৌৰৱে স্মিতাহঁতৰ ঘৰ ওলাইছিল। মোক মানসহঁতৰ ঘৰলৈ লৈ যাবলৈ আৰু এই সম্পূৰ্ণ ঘটনাটোৰ বাবে শহুৰ দেউতাই নিজকে দোষী জ্ঞান কৰিছিল। মই কিন্তু তেওঁক দোষ দিব বিচৰা নাছিলো কাৰণ তেওঁ এজন সম্পূৰ্ণ দেউতাকৰ দায়িত্ব পালন কৰিব বিচাৰিছিল। মই জানিছিলোৱেই এদিন নহয় এদিন হলেওতো মানসৰ জীৱনলৈ ঘূৰি যাবই লাগিব, আৰুনো, ঘৰৰ পৰা কিমান দূৰত থাকিম। মই দেউতাহঁতৰ আগত ক্ষমা বিচাৰিছিলো মই কৰা ভুলৰ বাবে, মই সেইখন ঘৰৰ এগৰাকী ভাল বোৱাৰী হৈ দেখুৱাব নোৱাৰাৰ বাবে। কিন্তু সকলোৰে আচৰিত কৰি গৌৰৱে মোক নিজৰ পত্নীৰূপে গ্ৰহণ কৰিব বিচাৰিছিল। এই কথা শুনি মোৰ আৰু কন্দাৰ বাহিৰে একো ক'ব লগা নাছিল। মোৰ মনত মাত্ৰ এটাই কথা বাজি আছিল। মই ইয়াত থকাৰ কথা জানিও মোক নিবলৈ মানস নিজে অহা নাছিল, মই জনা নাছিলো যে মোক বিচাৰি বিচাৰি মানস

পাগলৰ দৰে হৈ যোৱা বুলি আৰু মই স্মিতাহঁতৰ ঘৰত থকাৰ কথাটো তেওঁ জনা নাছিল বুলি। মই সেইদিনাই মোৰ দেউতাৰ লগত নিজৰ ঘৰলৈ গুচি আহিছিলো সেইখন ঘৰলৈ য'ত সদায় মোৰ মনে স্বাধীনতা লাভ কৰিছিল। মৰম লাভ কৰিছিল, মই তেওঁলোকৰ আগত সম্পূৰ্ণকৈ কৈ দিছিলো যিদিনালৈ মোক মানসে নিজৰ পত্নীৰূপে সেইখন ঘৰলৈ নিব নোৱাৰে সেইদিনালৈ মই সেইখন ঘৰলৈ নাযাওঁ বুলি মই গৌৰৱক কৈছিলো যে — মই সেইখন ঘৰলৈ এদিন হ'লেও যামেই কিন্তু গৌৰৱৰ পত্নী হিচাপে নহয় মানসৰ পত্নী হিচাপেহে। সংসাৰৰ এবছৰীয়া অভিজ্ঞতাই মোক বহুত নজনা কথা শিকাইছিল আৰু নুবুজা কথা বুজাইছিল শিকাইছিল আৰু নুবুজা কথা বুজাইছিল। মোৰ ভিতৰত থকা মানুহজনীক তেতিয়ালৈ আৰু কাৰোবাৰ সহানুভূতিৰ প্ৰয়োজন নোহোৱাকৈ আহিছিল। ৰাতি-দোভাগলৈ ঘৰ নোসোমোৱা নিচাসক্তভাৱে ঘৰলৈ অহা মানসৰ অৱস্থা একেবাৰে বেয়াৰফালে ঢাল খাইছিল। স্মিতাহঁতৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ পিছত মানসৰ দেউতাকে মানসৰ ওচৰত নিজৰ ভুলৰ কাৰণে ক্ষমা বিচাৰিছিল আৰু মোক সেইখন ঘৰলৈ উভতাই আনিবলৈ অনুৰোধই জনাইছিল। মানসে মোক নিবলৈ স্মিতাহঁতৰ ঘৰৰ পৰা অহাৰ তৃতীয় দিনাই আমাৰ ঘৰ ওলাইছিল। মানসৰ অৱস্থা দেখি মোৰ ভিতৰৰ কোনোবাখিনি ঠাই যেন বিষাই উঠিছিল। তথাপি নিজকে চম্ভালি মই তেওঁক প্ৰশ্ন কৰিছিলো আৰু কিমান বাট চাব লাগিব? বুলি তেওঁৰ সম্পূৰ্ণ পত্নী হ'বলৈ। মোৰ কথা শুনি মানসে কান্দি দিছিল আৰু মোৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছিল। মই যেন তেতিয়া তেওঁক আঁকোৱালি ধৰিছিলো গমকে পোৱা নাছিলো।

মই সেইখন ঘৰলৈ পুনৰ উভতি আহিলো জীৱনটো সজাই পৰাই ল'বলৈ নতুনকৈ কাৰোবাৰ হাতত হাত থৈ। কিন্তু সেইদিনাই

সকলোকে আঁচৰিত কৰি গৌৰৱে প্ৰেৰণা অৰ্থাৎ মানসৰ প্ৰেমিকাক তাৰ নিজৰ পত্নী কৰি লৈ আহিছিল সেইখন ঘৰলৈ যিখন ঘৰৰ বোৱাৰী হোৱাৰ তাই সপোন দেখিছিল। মানসৰ জৰিয়তে নহলেও গৌৰৱৰ জৰিয়তে হলেও তাইৰ সপোন পূৰ্ণ হৈছিল। এইবাৰ কিন্তু শহুৰ দেউতা আৰু শাহু মায়ে উচ্চ-নীচৰ বিচাৰ নকৰিলে, সিহঁতক অন্তৰৰ পৰা আশীৰ্বাদ কৰিছিল যাতে সিহঁতৰ জীৱন সুখৰ হয়। মোৰ দ্ৰষ্ট জীৱনৰ গৌৰৱ আৰু স্মিতাই হ'ল গতিপথ **লগাওতা**। সিহঁতক মই অন্তৰৰ পৰা ধন্যবাদ জনাওঁ।

গৌৰৱ সঁচাই গৌৰৱ, তাক লৈ আমি সকলোৱে গৌৰৱ কৰো। সি সঁচাকৈ এজন ভায়েক আৰু বন্ধুত্বৰ দায়িত্ব সম্পূৰ্ণকৈ পালন কৰি দেখুৱালে। এতিয়া ঘৰৰ সকলো সুখী, এবছৰৰ অন্তত মই যেন কাৰোবাৰ সান্নিধ্য লাভ কৰিছিলো মোৰ **তেনেকুৱা** লাগিছিল। সেই বছৰতে মোৰ দাদাৰ বিয়া হৈ গৈছিল। মা-দেউতাওঁ বহুত সুখী, মই এতিয়াওঁ সেই ছোৱালীজনীয়েই কিন্তু সংসাৰৰ দায়িত্ব সম্পূৰ্ণকৈ বুজা হৈ উঠিছে, কাৰণ মই এতিয়া এটি সন্তানৰ মাতৃওঁ। মানসো এতিয়া বহুত সুখী এজন সফল স্বামী হিচাপে, এজন দদায়েক আৰু দেউতাক হিচাপেওঁ। গৌৰৱ আৰু প্ৰেৰণাওঁ সুখী সকলোৰে মৰম চেনেহে তাইক চাগে অতীতৰ সকলোবোৰ দুখ পাহৰাই পেলাইছিল আৰু এটা কথা তাইৰ সকলো সময়তে খেলিবলৈ, ৰং-তামচা কৰিবলৈ তাই কোৱা গল্প শুনিবলৈ তাইৰ ভটিজাকটোৱে অনবৰতে তাইৰ লগকে নেৰিছিল। জীৱন পথত এনেকুৱা সংগী ভগৱানেই চাগে কৰি দি থৈ যায়। যাৰ সম্পৰ্ক মা দেউতাই হওঁক বা বন্ধুৱেই হওঁক বা স্বীমায়েই হওঁক। যিয়ে সকলো দুখৰ সময়তো সান্ত্বনা দিবলৈ বিচাৰে। ♦♦

এটি অন্ধকাৰাছন্ন জীৱন

হিমালী কাকতি

তৃতীয় বাৰ্ষিক

অন্ধকাৰবোৰে লাহে লাহে কোঠাটো আৱৰি ধৰিছিল। তথাপি মামৰে ধৰা পুৰণি চাকিটিয়েও পোহৰ বিলাব এৰি দিয়া নাছিল। এনেতে মানসীয়ে তাইৰ পঢ়ি থকা কিতাপবোৰ এখনৰ ওপৰত এখনকৈ পৰিপাটিকৈ থলে। কিতাপবোৰ সামৰা হোৱাৰ পিছত তাইৰ চকুটো পুৰণি ঘড়ীটোলৈ পৰিল নিশা 'ন' বাজিছিল। মাকৰ দুই বছৰীয়া হাপানী বেমাৰটোৱে ঘৰখনৰ পৰিৱেশটোক দুৰ্বল কৰি তুলিছিল। ঘৰখনৰ সমস্ত দায়িত্ব মানসীৰ মূৰত পৰিছিল। জীৱনৰ কেইবাটাও মূল্যবান বছৰ তাই সেই ঘৰখনতে হেৰুৱাব লগা হৈছিল। তাই নিজৰ মাক-দেউতাক আৰু ভায়েক ভনীয়েকৰ বাবে সকলো ত্যাগ কৰিব লগা হৈছিল।

সা-সম্পত্তি, শিক্ষা দিক্ষাৰে পৰিপুষ্ট আছিল চন্দ্ৰকান্ত বৰুৱাৰ ঘৰখন। তেওঁৰ দুটি মাত্ৰ পুত্ৰ। তাৰে দ্বিতীয়জনেই হ'ল দ্বিপেন বৰুৱা অৰ্থাৎ, মানসীৰ বাপেক। ঘৰুৱা গৃহ, কন্দলৰ বাবে চন্দ্ৰকান্ত বৰুৱাই তেওঁৰ দ্বিতীয় পুত্ৰক ঘৰৰ বাহিৰ কৰি দিলে।

এতিয়া দ্বিপেন বৰুৱাক তেওঁৰ ককাকে দিয়া এটুকুৰা পাহাৰীয়া মাটিত তেওঁ এটা সৰু পঁজা ঘৰ সাঁজি লৈছে। বৰ্তমান ঘৰটোত পাঁচটি প্ৰাণী — দ্বিপেন বৰুৱা, তেওঁৰ পত্নী লগতে তেওঁৰ প্ৰথম কন্যা মানসী, দ্বিতীয় জনী পদুমী আৰু সৰু পুত্ৰ ৰতন। দ্বিপেন বৰুৱাৰ মনত এটা মানসিক অস্থিৰতাই বিৰাপ কৰিছে। এফালে নিজ ঘৰৰ পৰা ওলাই অহা দুখ, আনফালে নিজ পত্নীৰ অসুস্থতাৰ দুখ। এইবোৰ কথা ভাবি থকাৰ ফলত তেওঁ নিজৰ সন্তানৰ ফালে চকু দিব পৰা নাছিল।

পাহাৰৰ ওপৰৰ পৰা তললৈ অহা-যোৱা কৰোতে কৰোতে মানসীৰ ভৰিত ৰঙা মাটি লাগি লাগি এটা আৱৰণে ঢাকি ধৰিছে। তাই গাৰ ছালবোৰো শেঁতা পৰি গৈছে। চকুযুৰি গাতলৈ সোমায় গৈছে। তাইৰ ডিঙিৰ হাড়দুডাল স্পষ্টভাৱে দেখা পোৱা হৈছে। ওঁঠযুৰিও ক্ৰমান্বয়ে ক'লা ৰং হৈ গৈ আছে। ঠিক জামৰ নিচিনা ৰং অৰ্থাৎ বেঙুনীয়া। দেখিবলৈ তাই দেহৰ গঠন ভয়ানক হৈ পৰিছে।

কিন্তু স্বাস্থ্যৰ গঢ় নাথাকিলে তাইৰ পঢ়া-শুনাৰ প্ৰতি সম্পূৰ্ণ চাউতি আছিল। তাই যিকোনো উপায়ে তাইতকৈ ডাঙৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰৰ পঢ়া কিতাপ যোগাৰ কৰিছিল। কিতাপবোৰ প্ৰায় লয় ক্ষয় গৈছিল, তথাপি তাই সেইবোৰৰ মেৰামতিৰ ব্যৱস্থা কৰি পঢ়াত গুৰুত্ব দিছিল।

এনেকুৱা এটা অৱস্থাই মানসীহঁতৰ ঘৰত ৰাজত্ব কৰিছিল যি নেকি চাকিটি জ্বলাবলৈ এটুপি কেৰাচিনৰ অভাৱ হৈছিল। মাকৰ হাপানী বেমাৰটো হোৱাৰ পৰা ঘৰখনৰ অৱস্থাটো পানীত হাঁহ নচৰাৰ দৰে হৈছিল। মানসীৰ বাপেকৰ যিখিনি সা-সম্পত্তি আছিল তাৰে প্ৰায়ভাগেই ঘৈণীয়েকৰ নামত বিক্ৰী হ'ল। এতিয়া মাত্ৰ সম্পত্তি বুলিবলৈ পাহাৰৰ মাটিখিনিৰ সহিতে পঁজা ঘৰটোহে আছে। মানুহজন চিন্তাত দুৰ্বল হৈ পৰিছিল লগতে য'তে যি পায় তাকে খায় ইয়াৰ উপৰিও তেওঁ ৰাগিয়াল বস্তুও খোৱা আৰম্ভ কৰিলে। ৰাতিটো আৰু ঘৰলৈ নাহে, ৰাষ্টাতে কটায় দিয়ে। এনেকৈ প্ৰায় পোন্ধৰ দিনমান গ'ল। ঘৰত খাদ্য নাটনি; মাক অসুস্থতা, ছয়মহীয়া কেঁচুৱাটোৰ খোৱা খাদ্যৰ যোগাৰ, সকলো মানসীৰ দায়িত্ব হৈ পৰিল। কাৰণ তাই ঘৰৰ ডাঙৰ আৰু শিক্ষিত ছোৱালী। মানসীয়ে সুখ-দুখৰ কথা বতৰা পতা লগৰী জনীকো অৰ্থাৎ পদুমীক দেউতাক আনৰ ঘৰত কাম কৰাকৈ হৈছে। কেতিয়াবা ভনীয়েকলৈ মনত পৰিলে মানসীয়ে উচুপি থাকে। মানসীৰ দুখত ভাহি থকা অন্তৰখনে দুখৰ বোজা কঢ়িয়াব নোৱাৰা হৈ পৰিছিল। অৱশেষত বাপেক পোন্ধৰ দিন পিছত ঘৰ পালেহি। লগত এজন বিলাসী কাপোৰ পৰিধান কৰা মানুহ আৰু তেওঁৰ লগত তেওঁৰ পত্নী। হঠাৎ মানসীয়ে গম পালে যে, তেওঁলোকক হেনো এটি সন্তান লাগে। নগদ বিশ হাজাৰ টকা দিব। ইমানখিনিলৈকে মানসী ঠিকেই আছিল, কিন্তু পিছত যেতিয়া গম পালে যে, তেওঁলোকে বেলেগ সন্তান নহয় মানসীৰ ভায়েকক নিব আহিছে তেতিয়াহে মানসীক এজাক প্ৰচণ্ড ধুমুহাই বুকুত আঘাত কৰিলে। তাইৰ দুগাল চকুপানীৰে ভৰি পৰিল। তাই

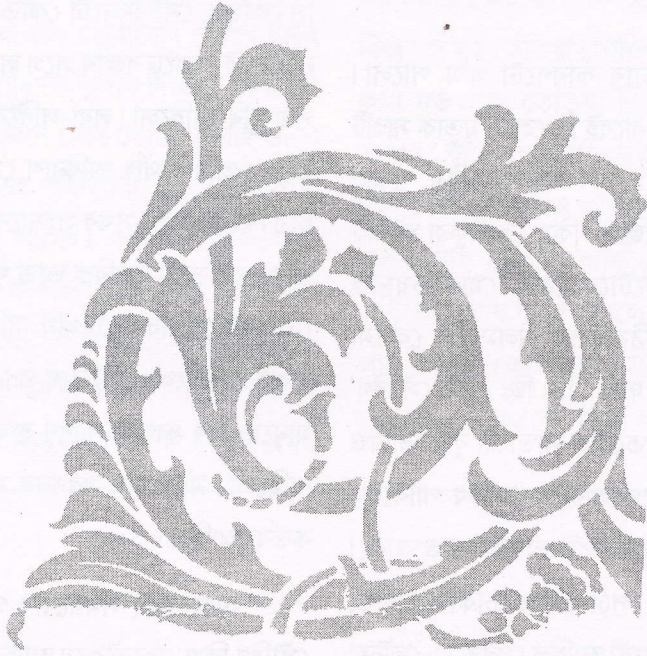
বহু কাকুতি মিনতি কৰি ভায়েকক ৰখাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল, কিন্তু বাপেক মান্তি নহ'ল। বৰং বাপেকে তাইক এইবুলিহে বুজনি দিলে যে, 'তোৰ ভায়েকক দিলে যিখিনি পইচা পাম তাৰেই তোৰ মাৰ সুস্থ হৈ পৰিব' আৰু ভায়েকে তাত ইয়াতকৈ সুখত থাকিব।' ইত্যাদি বহু কথা কৈ তাই ভুলাব চেষ্টা কৰিছিল। হঠাৎ মানসীৰ আগৰ পৰা ভায়েকে বিদায় ল'লে। মানসীৰ গাটো জীকাৰ খাই উঠিল। বাপেকে তাইক নানা প্ৰকাৰে বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। কিন্তু তাই বুজিবলৈ অকনো চেষ্টা নকৰিলে। মাথো কান্দি থাকিল। দেউতাকেও বিদায় ল'লে। মাকে নিজ পুত্ৰৰ কথা তিলমানো গম নাপালো।

সিফালে দেউতাকে ডাঙৰ ডাঙৰক লগ ধৰিব গ'ল, ইফালে মাকৰ অৱস্থাও বেয়া হৈ আহিল। মাকৰ চট্-ফটনি আগতকৈ বাঢ়িব ধৰিলে। মানসীয়ে আৰু মাকক চাই থাকিব নোৱাৰিলে, তাই মানুহৰ

ঘৰে ঘৰে গৈ সহায়ৰ হাট পাতিলে। কিন্তু কোনেও তাইক বেকাকৈয়ে নাচালে। শেষত তাই নিজস্ব লাজ-মান সকলো পাহৰি কেৱল মাকৰ সেই চট্-ফটনি দৃশ্যটো মনত কৰি চোৰ কৰিব লগাত হ'ল। তাই এখন দোকানৰ পৰা কিছু খোৱা বস্তু মনে মনে আনি তাৰ পৰা খব খেদাকৈ ঘৰলৈ আহিল। কিন্তু তাইৰ দেবি হৈ গ'ল।

এটা বেদনাৰে আবৃত দৃশ্যই তাই চিঞৰিবলৈ বাধ্য কৰালে। তাই যিমান পাৰে জোৰকৈ চিঞৰি উঠিল। চিঞৰি উঠা শব্দটো আছিল 'মাঁ'। কাৰণ এই পৃথিৱীত আৰু তাইৰ মাক নাই।

মাক মৰাৰ পিছৰে পৰা তাই আৰু কথা ক'ব নোৱাৰা হৈ পৰিল। মাকৰ লগতে তাইৰ মাতটোও মাকৰ লগতেই গুচি গ'ল। এতিয়া পাহাৰৰ সৰু পজা ঘৰটোত এজনী বেঙী থাকে। যি সদায় মাকৰ এখন ফটো চাই চাই কান্দি থাকে। ◆◆

পাহৰিব নোৱাৰা অতীত

অৰুণিমা মহন্ত

তৃতীয় ষাণ্মাসিক

ফোনটোৰ দীঘলীয়া মাতত বিৰক্তি পাই উঠি আহিবৰ মন যোৱা নাছিল যদিও বাধ্য হৈ উঠি আহিলো কাৰণ আমাৰ ঘৰত থকা ছোৱালীজনীয়ে মাকৰ অসুখৰ বাবে ঘৰলৈ গৈছে। ঘৰখনৰ সমস্ত কাম কৰি অলপ জিৰণী লৈছিলো মাত্ৰ, ফোনটো বাজিলেই। ফোনটো বিচিভ কৰি গম পালো মোৰ বান্ধৱী ৰিণিৰ গিৰিয়েকৰ ফোন। ফোনত তেখেতে মোক যিটো খবৰ দিলে, মই শুনিও বিশ্বাস কৰিব টান পালো। ৰিণিৰ বায়েকৰ ল'ৰাটোৱে হেনো যোৱা নিশা আত্মহত্যা কৰিছে। পঢ়া-শুনাত চোকা অমায়িক ল'ৰাটোৱে কিয় এনে কৰিলে। কি কাৰণ থাকিব পাৰে? ৰিণিৰ বায়েক বিজু মোৰো নিজৰ বাইদেউৰ দৰেই আছিল। তাইৰ একমাত্ৰ ল'ৰা নিলম, পঢ়া-শুনাত চোকা, স্বভাৱ চৰিত্ৰও ভাল।

দুদিন পিছত তাৰ আত্মহত্যাৰ কাৰণটো গ'ম পালো। কাৰণটো হেনো আছিল প্ৰেম। প্ৰেমৰ বাবেই সি হেনো মৃত্যুক সাৱটি ল'লে। কিয় সি এনে কাম কৰিলে? তাৰ স্বভাৱ, চৰিত্ৰ, ঘৰুৱা পৰিৱেশ সকলোখিনিটো ঠিকেই আছিলে। কিয় তেনেকুৱা ঘটনাই বাৰে বাৰে ঘটি থাকে। এই ঘটনাটোৱে মোক মোৰ ভয়ানক অতীতটো লৈ বাৰে বাৰে ঠেলি পঠিয়াইছে। নিলমৰটো কোনো গুণৰ অভাৱ নাছিল, মোৰ সৌৰিণৰ দৰে। 'ছিঃ ছিঃ মোৰ সৌৰিণ' কি ভাবিছো এই বিলাক। কিন্তু মই তেনেকৈ নাভাবো বুলি ভাবিও জানো সৌৰিণক এদিনো মনত নেপেলোৱাকৈ থাকিব পাৰিছো। সেই আনন্দ, সেই বিবাদ আজিও মোৰ স্পষ্ট ভাৱেই মনত আছে। তেতিয়া মই কলেজৰ ছাত্ৰী আছিলো। পঢ়া-শুনাত চোকা নহ'লেও, বেয়াও নাছিলো। মোৰ দেউতা ব্যৱসায়ী আছিল। ঘৰত মা-দেউতা মই আৰু মোৰ দাদা। মই ঘৰৰ খুব মৰমৰ ছোৱালী আছিলো। সৌৰিণ আছিল আমাৰ লগত একেটা শ্ৰেণীতে পঢ়া আৰু একে চুবুৰীতে বাস কৰা ল'ৰা। আমাৰ খুব ভাল বন্ধুত্ব আছিল। তাৰ পঢ়া-শুনাত অকনো মন নাছিল। এনেদৰে সময়ৰ সোঁতত আমাৰ বন্ধুত্বও প্ৰেমলৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল। তাক এদিন নেদেখিলেই থাকিব নোৱাৰা

হ'লো। আমি সদায় কলেজত একেলগে আছিলো। সি মোক প্ৰায়ে এটা প্ৰশ্ন কৰিছিল, সৌৰিণ : মানু (মোৰ নাম মানসী, ঘৰত আটায়ে মানু বুলি মাতে, সিও মোক মানু বুলিয়েই মাতে) আমাৰ প্ৰেম জানো সফল হ'ব?

মানু : কিয় নহ'ব, আমাৰ প্ৰেমটো সঁচা প্ৰেম।

সৌৰিণ : তোমাৰ ঘৰে জানো মোক মানি ল'ব।

মানু : তুমি কিবা কাম কৰা দেখিবা পাপাই নিজেই ক'ব আমাৰ বিয়াৰ কথা।

সৌৰিণে এইবোৰ কৈ মাজে মাজে বৰ চিৰিয়েছ হৈ পৰিছিল। সি কৈছিল, সেই দিনটো কেতিয়া আহিব। সঁচাকৈয়ে সেই দিনটো নাহিলেই। আঢ়ৈ বজাৰ লগে লগে ঘড়ীটোৱে শব্দ কৰাত অতীতৰ পৰা ঘূৰি আহিলো। লৰা-লৰিকৈ গোটলৈ গ'লো। অবি অহাৰ সময় হৈছে। অবি অৰ্থাৎ অবিনাশ মোৰ সাত বছৰীয়া ল'ৰা। ক্লাচ থ্ৰিৰ ছাত্ৰ। মোৰ এখন সুখৰ সংসাৰেই আছে। মোৰ স্বামী অজয় বৰুৱা ডাঙৰ ব্যৱসায়ী। অবিৰ ভাত খুৱাই বিচনাত গুৱাদি মই অলপ শুব চেপ্টা কৰিলো, কিন্তু টোপনি নাছিল। আকৌ সেইবোৰ কথাই মনটো ভৰাই পেলালে। সৌৰিণে জানো ভাৱিছিল এসময়ৰ তাৰ মৰমৰ মানুহে তাৰ ধ্বংসৰ কাৰণ হ'ব। মোৰ ফালৰ পৰাটো ময়ো ভুল নাছিলো। মই মোৰ ঘৰখনৰ সন্মানলৈ চাইছিলো, সেইটো মোৰ কৰ্তব্য আছিল।

এনেদৰেই সময়বোৰ গম নোপোৱাকৈ পাৰ হৈ গৈছিল। সৌৰিণ কিন্তু তেনেকৈয়ে আছিল। তাৰ একো উন্নতি হোৱা নাছিল। মই কিবা কৰিব কলেও কৰিব বৰা বুলিয়েই কৈছিল। সৌৰিণৰ ঘৰত আছিল কেৱল তাৰ মাক। আমাৰ ঘৰৰ তুলনাত সৌৰিণহঁতৰ ঘৰখন নিম্ন খাপৰ আছিল। তাৰ আৰু মোৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আমাৰ ঘৰখনে সহজভাৱে ল'ব পৰা নাছিল। মোক ঘৰৰ মানুহে বহুত বুজাইছিল কিন্তু মই কোনোপধ্যে মানা নাছিলো। এনেকুৱা পৰিস্থিতি দেখি

সৌৰিণক কিবা কৰিবলৈ বহুত জোৰ দিছিলো। ময়ো বি. এ. পাছ কৰিছিলো। ঘৰৰ কথা মানি নোলোৱাত প্ৰায়ে ঘৰত অশান্তি হৈছিল। সকলোৰে মৰমৰ ছোৱালীজনী তেতিয়া সকলোৰে অশান্তিৰ কাৰণ হৈ পৰিছিল। মোৰো মন বেয়া হৈ পৰিছিল। শেষত আমি পলাই যোৱাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিলো। এই কথাটো ৰিণিক কোৱাত, তাই উচুপ খাই উঠিছিল। তাইৰ কথা কেইটাই মোক ভাবিবলৈ বাধ্য কৰাইছিল। আজিও মনত আছে সেই কথা কেইটা —

ৰিণি : মানসী, তই পাগল হৈছ নেকি? পাগলেও কিজানি এনে সিদ্ধান্ত নলয়। তই সৌৰিণৰ লগত গৈ কি খাবি? সি তোক খুৱাব পাৰিব? কেৱল প্ৰেমৰ দ্বাৰাই জীয়াই থাকিব নোৱাৰি। মই জানো সি তোক সাঁচা ভাল পায়, সেই ভাল পোৱাই যথেষ্ট নহয়। তোৰ মা-দেউতায়ো তোক ভাল পায়। সেই ভাল পোৱা তই কেনেকৈ পাহৰিবি। তই এনেকুৱা কাম নকৰিবি। এবাৰ হ'লেও তই তোৰ ঘৰখনৰ সন্মানৰ কথা ভাব। তই জানো তেওঁলোকক দুখদি সুখী হ'ব পাৰিবি? মই তাইৰ কথা শুনি প্ৰায় নিৰব হৈ গৈছিলো। ৰিণিয়ে কোৱা কথাটোও মিছা নহয়।

মই পাপাৰ সন্মানৰ বিৰুদ্ধে যাব নোৱাৰো। পাপাৰ হাৰ্টৰ সমস্যা আছিল। ৰিণিয়ে মোক সৌৰিণক বুজাব দিছিল। কিন্তু মই সৌৰিণক বুজাব নোৱাৰিলো। সৌৰিণে মোৰ কোনো কথাই শুনিব নোখোজে। তাৰ মতে মই তাক ভাল পাইছিলো, সি যেনে নহওঁক কিয়, মই তাৰ লগত বিয়া হ'বই লাগিব। এনেদৰে থাকি থাকি আমাৰ সম্পৰ্ক বেয়াৰ ফালে গতি কৰিছিল। মই লাহে লাহে তাৰ পৰা আঁতৰি আহিব চেষ্টা কৰিছিলো, কিন্তু সি সেইটো হ'ব দিয়া নাছিল। মই প্ৰায় তাৰ লগত কথা পতাটো বাদেই দিছিলো। কাৰণ মই তাক মাতিলেই ঘৰত অশান্তি হৈছিল। সি বাৰে বাৰে মোৰ লগত

কথা পাতিব চেষ্টা কৰিছিল আৰু মই তাক বাধা দি গৈছিলো।

হঠাৎ মই মোৰ মনৰ পৰিৱৰ্তন দেখি আঁচৰিত হৈছিলো। ময়ো কিজানি ভৱিষ্যতৰ কথা ভাবিয়েই এনেকুৱা কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিলো। আগতে হয়তো এইবোৰ ভবাই নাছিলো। ৰিণিয়ে মোৰ চকু মেল খুৱালে বুলি ভাবিছিলো। ময়োটো মোৰ পক্ষৰ পৰা ঠিকেই আছিলো। কাৰণ নিজৰ কথা যদি নিজে নাভাবে কোনে ভাবিব। এইবুলি নিজকে সান্ত্বনা দিছিলো। মই ঘৰত কথাটো জনাইছিলো যে তেওঁলোকে যি বিচাৰে তাকে কৰিম। তাৰ কিছুদিন পিছত ব্যৱসায়ী অজয় বৰুৱাৰ স'তে বিয়াত বহিছিলো। ধন সম্পত্তিৰ পৰা অকণো অসুবিধা পোৱা নাছিলো। কিন্তু তেখেতৰ সময়ৰ বৰ অভাৱ আছিল। বিয়াৰ পিছত খুব কম সময়হে তেওঁৰ স'তে কটাইছিলো। মোৰ কিজানি কপালৰেই দোষ আছিল। এবাৰ টকা, সন্মানৰ অভাৱ আৰু আনবাৰ সময়, মৰমৰ অভাৱ। আৰু সৌৰিণ, সি বাৰু ক'ত? কোনেও নাজানে। মোৰ বিয়াৰ দুমাহমান পিছতে ঘৰ এৰি গুচি গৈছিল। কোনেও নাজানে ক'ত আছে, আছে নে নাই। ময়েই হয়তো তাৰ এনে অৱস্থাৰ কাৰণ বুলি মানুহে ভাবে। কিন্তু যদি মই তেতিয়া সৌৰিণৰ লগত গুচি গ'লো হয়, মা-দেউতাৰ কথা নভৰাকৈ তেতিয়া কিজানি মোকেই দোষ দিলেহেঁতেন। আজিও বুজি নাপালো কিয় হ'ল এনেকুৱা, কি কৰা উচিত আছিল। মই এতিয়া সুখী যদিও অবিনাশৰ কাৰণেই জীয়াই আছে। কোমলীয়া ফুল এপাহ মোহাৰি আৰু এটা পাপ কৰিব নিবিচাৰো। এতিয়া অবিয়েই মোৰ বাবে সকলো। তাৰ লগত ব্যস্ত হৈয়ে সময়বোৰ পাৰ কৰো। কেতিয়াবা সৌৰিণক বিচাৰি যাব মন যায়। কিন্তু কেনেকৈ? নোৱাৰো কাৰণ বহুত পলম হৈ গ'ল। ♦♦

গভীৰ প্ৰেমৰ আবেদন

শিৱ প্ৰসাদ শৰ্মা
প্ৰথম বাণাসিক

প্ৰতি,

মাননীয়,

বৰ্তমান যুগত অপ্ৰচলিত প্ৰেমিক মহোদয়।

বিষয় : গভীৰ প্ৰেমৰ বাবে আবেদন।

মৰমৰ,

বহুত বহুত বহুত মৰম ল'বা। মোৰ খবৰ প্ৰাকৃতিকভাৱে বৰ 'গভীৰ'। তোমাৰ খবৰ বা কেনেকুৱা? যিহেতু তুমি পঢ়াত নিমখৰ দৰে চোকা আৰু মানসিক ভাৱে "DABANGG" সেয়েহে তোমাৰ 'বৃত্তি পৰীক্ষা' নিশ্চয় ভাল হৈছে। মোৰ এইবাৰ ইউনিট টেষ্ট বৰ বেয়া হ'ল কাৰণ তোমাৰ কথা পৰীক্ষাস্থলীত অনবৰত মনত পৰি আছিল। ফলত সকলো সময়তে কলম কামুৰিব লগা অৱস্থা হৈছিল। কলম কামোৰাৰ কোবত মোৰ কলমৰ ধুৰা চিঙি চুৰমাৰ হৈছিল।

যোৱাকালি সন্ধ্যা নিৰিবিল জোনৰ পোহৰত তোমাৰ ব্লেক এণ্ড হোৱাইট পোষ্টাৰখন দেখি মোৰ মনৰ চোতালখন চিকমিকাই উঠিছিল। 'অ' মই ক'ব পাহৰিছোৱেই। মই অলেখ লৰাক প্ৰপোজ কৰি কৰি ব্যৰ্থ হোৱাত তোমাৰ ওচৰ চাপিছোঁ। তোমালৈ মোৰ বহুত মনত পৰি থাকে জনা।

যোৱাকালি সূৰ্য নুমাও নুমাও হোৱা অৱস্থাত তুমি তোমাৰ বন্ধু বৰ্গৰ সৈতে আমাৰ পদূলি মুখেৰে আগমন কৰিছিল। ন? তুমি পৰিধান কৰিছিল। বগা গেঞ্জী আৰু কলা বৰণৰ লুংগী য'ত চিমেন্টৰ মোহনীয়া চাপৰ বিজ্ঞাপন আছিল। মই জানো, তুমি বলিউডৰ ছবি 'READY'ৰ চলমানদাৰ দৰে মেকআপ কৰিছিল। কিন্তু তোমাৰ এই ৰূপ দেখি মোৰ ১৯৪০ চনৰ বলিউডৰ ব্লেক এণ্ড হোৱাইট ছবি জগতলৈ হে বহুত মনত পৰিছিল। মই তোমাক সূৰ্যৰ 'জিৰ' পোহৰতো চিনি পাইছিলো, কিয়নো তুমি বন্ধুসকলতকৈ আগত আছিল, কাৰণ তুমি 'Rupa Frontline' গেঞ্জী পৰিধান কৰিছিল।

যোৱা কালি অমানিশা নিদ্ৰা দেৱী মোৰ কাষ চপা নাছিল। কাৰণটো কিন্তু তুমি নহয়। ইয়াৰ কাৰণ যোৱা ৰাতি মই চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা পোৱা ঔষধযুক্ত একমাত্ৰ অঁঠুৰাখন ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা নাছিলো। কিয়নো আমাৰ ঘৰলৈ কালি আলহী আহিছিল। ফলত মহৰ লগত মোৰ বিধবংসী তৃতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সৃষ্টি হৈছিল।

মই সাঁচাই কৈছো — বানপানীত যিদৰে ভেল ভাঁহি আহে ঠিক সেইদৰে মোৰ চকুত তোমাৰ ব্লেক এণ্ড হোৱাইট পোষ্টাৰখন ভাঁহি আহে। যিদৰে নলা-নৰ্দমাৰে বহুতো জাৰৰ-জোঁথৰ ভাঁহি যায়, ঠিক তেনেদৰে মোৰ বুকুৰ মাজেৰে তোমাৰ প্ৰেমৰ সোঁত বৈ যায়।

আজি মই বজাৰলৈ যাম, 'মম' ৰং আনিবলৈ। কিয় জানানে? তোমাৰ সৰল, টিপটিপ ব্লেক এণ্ড হোৱাইট শৰীৰৰ মানচিত্ৰখন বৰ্তমান যুগৰ এইচ. দি. কোৱালিটি ছবিত পৰিণত কৰিবলৈ মোৰ বহুত হেঁপাহ। মোৰ এই প্ৰেম পত্ৰখনত দা এণ্ড লিখিবলৈ মোৰ একেবাৰে ইচ্ছা নাছিল। কিন্তু মই বাধ্য, কাৰণ মোৰ কলমত চিয়াহীৰ যথেষ্ট অভাৱ।

শেষত মোৰ অতি মৰমৰ আৰু গোপলাৰ দৰে মিঠা তোমালৈ মোৰ সৰল মিনতি তুমি যাতে মোৰ 'Bodyguard' হৈ মোৰ সুৰক্ষা কৰচ হৈ নানান প্ৰজাতিৰ পোক-পৰুৱা, সহ মাথিৰ পৰা মোক সুৰক্ষা কৰা। আমাৰ প্ৰেম যাতে ভৰলু নৈ খনৰ দৰেই বৈ থাকে।
দা এণ্ড ◆◆

তোমাৰ বিশ্বাসী

প্ৰেমিক

আজিৰ সমাজ

হিমাক্ষী মেধি

প্ৰথম বান্ধাসিক

: দীপু কি ভাবিছা!

কাৰোবাৰ মাতত উচপু খাই দীপুই পিছফালে চালে।

: অ' অঞ্জনা, আহিলা?

: ও, আহিলো, পিছে তুমি ইমানকৈ কি চিন্তা কৰি আছিলি?

: নাই, একো চিন্তা কৰা নাই, এনেয়ে

: কিবা চিন্তা কৰি থকা যেন পাইছিলো।

অঞ্নে হাতত অনা বেগটো থৈ তাৰ কাষত বহি ল'লে।

: 'এনেয়ে এইবোৰ ' দীপুই এটা হাঁহি মাৰি ক'লে।

: এইবোৰ মানে? অঞ্নে এখন হাত দীপুৰ কাষত থৈ সুধিলে।

: এইবোৰ আৰু, যেনে ধৰা

: 'অ' গম পাইছো, চাকৰিৰ চিন্তা, ধেং বাদ দিয়া এই চাকৰি বাকৰিৰ কথাবোৰ' অঞ্নে দীপুৰ কথাৰ শেষ নহওঁতে কৈ

উঠিল। 'বাৰু ভাত খালানে?'

: 'ও, তুমি অহাৰ অলপ আগতে খাই উঠিছো। দোকানৰ বজাৰ কৰিলা?' দীপুই অঞ্নেৰ ফালে চাই সুধিলে।

: 'অলপ বস্ত্ৰ ৰৈ গ'ল। আবেলি আকৌ যাব লাগিব।' অঞ্নে বেগটো খুলি খুলি কথাৰ ক'লে।

: 'কি বস্ত্ৰ পাহৰিলা?'

: 'বিস্কুটৰ কাৰ্টন এটা আনিবলৈ পাহৰিলো।

: 'তুমি যাব নালাগে দিয়া, মইয়ে গৈ লৈ আনিব পাৰিম।' দীপুই চকীখনৰ পৰা উঠি বেগৰ পৰা বস্ত্ৰবোৰ উলিওৱাত লাগিল।

ব্যস্ত মহানগীৰৰ ৰাজপথৰ দাঁতিতে দীপুহঁতৰ দোকানখন। দোকানখনৰ আগৰ পদপথটোৰে বিভিন্ন ধৰণৰ মানুহ বাতিপুৱাৰ পৰা নিশালৈ অবিৰাম গতিত অহা-যোৱা কৰি থাকে। বুকুত এবুকু আশালৈ ক'লেজলৈ অহা ল'ৰা-ছোৱালীবোৰ দেখিলে দীপুৰো

নিজৰ এৰি অহা কলেজীয়া দিনবোৰৰ কথা মনত পৰে। সিওটো ইহঁতৰ নিচিনাকৈ কলেজলৈ গৈছিল মনত বহুত আশা আৰু সপোন বান্ধি। কিন্তু তাৰ জানো সেই আশা আৰু সপোন পূৰণ হ'ল? দীপু পঢ়া শুনাৰত খুব চোকা আছিল আৰু তাৰ বুদ্ধিও বৰ তীক্ষ্ণ আছিল। স্কুলত পঢ়ি থাকোতে প্ৰায়ে সি প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈ নিজৰ লগতে গাওঁখনলৈও সন্মান কঢ়িয়াই আনিছিল। বিজ্ঞান আৰু অংক তাৰ প্ৰিয় বিষয় আছিল আৰু এই দুটা বিষয়ত সি যথেষ্ট নম্বৰ লৈ উত্তীৰ্ণ হৈছিল। দীপুক এজন অভিযন্তা ৰূপে গঢ়ি তুলিবৰ বাবে মাক-বাপেকৰ আশা আছিল। দীপুই মাক দেউতাকৰ সপোনক বাস্তৱ ৰূপ দিবলৈ ইঞ্জিনীয়াৰিং কলেজত ভৰ্তি হৈছিল। ইঞ্জিনীয়াৰিং ক'ৰ্চ সম্পূৰ্ণ কৰি দীপুই ট্ৰেইনিংৰ বাবে বহুতো ঠাইলৈ যাব লাগিছিল। দীপুই ভাবিছিল যে ট্ৰেইনিংবোৰ শেষ হোৱাৰ পিছত সি চাকৰিটো পাব। কিন্তু ভবা কথা যে কেতিয়াও সঁচা নহয়, এই সত্যক দীপুই উপলব্ধি কৰিছিল তেতিয়া যেতিয়া ট্ৰেইনিংৰ পৰা ঘূৰি আহি বহুতো ইণ্টাৰভিউ, পৰীক্ষা আদি দি কৃতকাৰ্য হৈও ক'তো স্থান নাপালে। যেনেকৈ যায়, তাতেই মাত্ৰ সকলোৰে মুখত এষাৰে কথা যে অমুকখিনি টকা লাগিব। সি সঁচাকৈয়ে অনুভৱ কৰিছিল যে টকা নহ'লে আজিৰ দিনত বিদ্যাবোৰে কোনো মূল্য নাই। টকা থাকিলে বিদ্যাকো কিনিব পৰা কথাটো সঁচাই। মাক-দেউতাকে তাৰ চাকৰিটোৰ কাৰণে যিমান টকা লাগে, সিমান দিবলৈ সাজু, কিন্তু দীপুৰ কোনো ইচ্ছা নাছিল সি নিজৰ সামৰ্থক কিনাৰ। ঘৃণ হৈছিল তাৰ আজিৰ এই সমাজখনৰ প্ৰতি, মানুহবোৰৰ প্ৰতি.....।

মাক-দেউতাকে তাক অশেষ যত্ন কৰি বুজাব নোৱাৰিলে। আজিৰ সমাজখনৰ কাৰণে সি মাক-দেউতাকৰ সপোনকো পাহৰি পেলাইছিল। তাৰ পিছত এনেয়ে ছ মাহ মান ঘৰতে বহি কটালে। হঠাৎ এদিন দীপুৰ পেহীয়েকৰ ল'ৰা অঞ্নে গৈ দীপুক তাৰ সকলো সামগ্ৰী পোৱা দোকানখনৰ অংশীদাৰী হিচাপে থাকিবলৈ লৈ আনিলে। তেতিয়াৰে পৰা দীপুৰ আৰম্ভ হ'ল দৈনিক কাৰ্যসূচী।

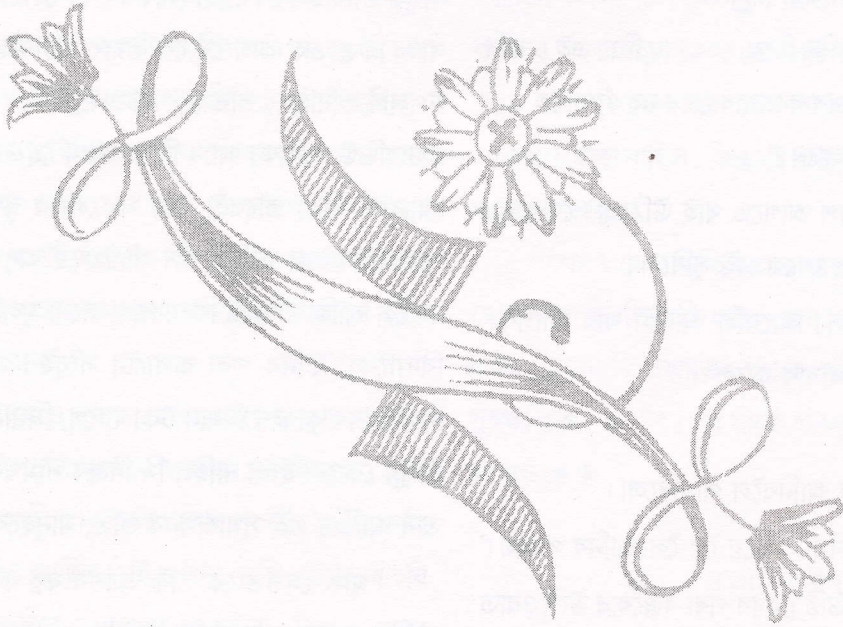

দীপুই তেতিয়া ইমান আন্ধাৰৰ মাজতো অলপ পোহৰ দেখিলে। দীপুৰ নম্ৰ ব্যৱহাৰত অঞ্জনৰ দোকানলৈ আগতকৈয়ো বেছি মানুহ অহা হ'ল।

অঞ্জনৰ লগত দোকানত থকা দীপুৰ আজি প্ৰায় এবছৰেই হ'ল। দীপুই অঞ্জনক নিজৰ ককায়েকৰ সমান শ্ৰদ্ধা কৰে। অঞ্জনে কোৱা প্ৰতিটো কথাই সি কোনো তৰ্ক নকৰাকৈ মানি চ'লে। সেইবাবে সি আজি এবছৰে অঞ্জনৰ পৰা কোনোধৰণৰ টান কথা শুনা নাই আৰু তাৰ পৰা কোনোধৰণৰ মৰমৰো অভাৱ অনুভৱ কৰা নাই। অঞ্জনৰো দীপুৰ নিচিনা একেই অৱস্থা। বি. এচ. চি পাছ কৰিও ক'তো চাকৰি নোপোৱাত মনত বিদ্ৰোহ ভাৱলৈ

দোকানখনকে সাৰথি কৰি ল'লে। দীপুই যদি কেতিয়াবা চাকৰিটো কথা ভাবি মনটো মাৰি থাকে তেতিয়া অঞ্জনে তাক বুজাই যে — “সকলো মানুহৰে জীৱনত সুখ আৰু দুখ এই দুটা বস্তুৰে থাকে। যদি দুখ নাথাকিলে হেঁতেন সুখৰ কিমান মূল্য আমি বুজি নাপালোহেঁতেন। সুখ পাবৰ বাবে দুখৰ প্ৰয়োজন। জীৱন সংগ্ৰামত নামিছা যেতিয়া মনলৈ ধৈৰ্য গোটোৱা আৰু তুমি জানায়ে যে আজিৰ সমাজখনৰ মূলতে হ'ল অৰ্থ। সেইবাবে আমাক ধৈৰ্যৰ খুব প্ৰয়োজন।”

দীপুই কেতিয়াবা ভাবে অঞ্জনদাই কোৱা কথাবোৰ সম্পূৰ্ণ সঁচা কাৰণ আজিৰ সমাজখনৰ মূলতে হ'ল “অৰ্থ”..... ◆◆

আমাৰ মজিয়াত

ড° কেশৱানন্দ দেৱ গোস্বামী

শ্ৰীযুত অক্ষয় শৰ্মা

শ্ৰীযুত পুলিন দাস

(সাম্প্ৰতিক অসমৰ তিনিখন পথাৰৰ তিনিগৰাকী বিশিষ্ট ব্যক্তিক আমি লগ ধৰিছিলো। নিৰবচ্ছিন্ন সাধনা আৰু অটল দৃঢ়তাৰে তেওঁলোক আজিও সাৱলীল আৰু গতিশীল, জাতিৰ অগ্ৰগতি, সভ্যতা আৰু সুকুমাৰ আদৰ্শৰ বাহক। তহাৰধায়ক, সম্পাদক শ্ৰীজিগ্টু দাস আৰু চিগ্টু দাসে এখেত সকলৰ লগত সাক্ষাৎ গ্ৰহণ কৰিছে।)

বৰগীত আৰু ড° কেশৱানন্দ দেৱ গোস্বামী

বিশিষ্ট বৈষ্ণৱ সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ গৱেষক, পণ্ডিত ড° কেশৱানন্দ দেৱ গোস্বামীৰ বিষয়ে আলোকপাতঃ নগাওঁ জিলাৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত 'চিত্ৰ ভাগৱত' খ্যাত বালিসত্ৰত ১৯৩০ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ৯ ফেব্ৰুৱাৰীত জন্মগ্ৰহণ কৰা আৰু ডাঙৰ-দীঘল হোৱা কেশৱানন্দ দেৱ গোস্বামীয়ে জন্মসূত্ৰে পিতৃ শিৱেন্দ্ৰ দেৱধিকাৰ গোস্বামীৰ পৰাই বৈষ্ণৱ সংস্কৃতিৰে পৰিশীলিত জীৱন-চৰ্চাৰ শিক্ষা লাভ কৰিছিল।

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা অসমীয়াত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ প্ৰথম স্থান লাভ কৰি ১৯৬০ চনত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰা দেৱ গোস্বামীয়ে ১৯৭০ চনত ড° মহেশ্বৰ নেওগদেৱৰ তত্বাৱধানত History and Development of the Purusa Sanhati Sect of Assam Vaishnavism বিষয়ত কৰা গৱেষণা কৰ্মৰ বাবে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা Ph. D. ডিগ্ৰী লাভ কৰে।

পোনতে নগাঁৱৰ আনন্দৰাম চেকীয়া ফুকন কলেজত অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰবক্তা হিচাপে কৰ্মজীৱনৰ পাতনি মেলা ড° দেৱ গোস্বামীদেৱে উৰিষ্যাৰ ভূৱনেশ্বৰ Regional College of Education তেওঁ কিছুকাল অধ্যাপনা কৰিছে। অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰতিষ্ঠাপক শিক্ষক ৰূপে যোগান কৰি ১৯৬৭ চনৰ পৰা ১৯৭৩ চনলৈ ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত প্ৰবক্তা আৰু ভাৰপ্ৰাপ্ত মুৰব্বী হিচাপে কৃতিত্বৰে সেৱা আগবঢ়োৱা ড° দেৱ গোস্বামীদেৱে পাঞ্জাবী বিশ্ববিদ্যালয়, পাটিয়ালাত Saint Sankardeva Studies ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক ৰীডাৰ হিচাপে নিয়োজিত হৈ ১৯৭৪ চনৰ মে' মাহৰ পৰা ১৯৭৭ চনৰ এপ্ৰিল মাহলৈ Regional Studies Department ত M.Litt. শ্ৰেণীত গৱেষণা আৰু অধ্যাপনা কৰে। পুনৰ ১৯৭৭ চনৰ পৰা ১৯৮৭ লৈ ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক ৰূপে আৰু ১৯৮৭ চনৰ

বিৰল কৃতিত্বৰে কাৰ্যনিৰ্বাহক কৰে। অধ্যাপনা আৰু গোস্বামীদেৱক UGC য়ে ১৯৮৯ চনত জাতীয় কৰি সন্মানিত কৰে।

ড° দেৱ গোস্বামীদেৱে কুৰিজন Ph. D. প্ৰদৰ্শন কৰিছে। গৱেষণাগুৰু ড° মহেশ্বৰ নেওগদেৱৰ সাহিত্য আৰু দৃশ্য-পৰিবেশ্য কলা উভয়ৰে চৰ্চাৰ যাৰ জীৱনত এশৰো অধিক গৱেষণাপত্ৰ আৰু ৬৫ গৱেষণাধৰ্মী গ্ৰন্থ প্ৰণয়ন কৰিছে।

ডেকাকালৰে পৰা এগৰাকী প্ৰতিভাসম্পন্ন গোস্বামীদেৱে পিছলৈ এই জীৱন্ত শিল্প মাধ্যমৰ অধ্যয়ন-গৱেষণাকে জীৱনৰ ব্ৰত ৰূপে গ্ৰহণ কৰে আৰু এই ক্ষেত্ৰত এগৰাকী বিৰল খ্যাতিসম্পন্ন পণ্ডিতৰূপে স্বীকৃতি লাভ কৰে। ড° দেৱ গোস্বামীদেৱে ভালে সংখ্যক অনুৰাগী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বৰগীত আৰু সত্ৰীয়া নৃত্যৰ প্ৰশিক্ষণ দিছে।

অধ্যয়ন-অধ্যাপনা, ভাষা-সাহিত্য আৰু কলা-সংস্কৃতিৰ চৰ্চা আৰু গৱেষণাৰ ক্ষেত্ৰত ড° দেৱ গোস্বামীদেৱে প্ৰদৰ্শন কৰা অসামান্য কৃতিত্ব আৰু বৰঙণিৰ বাবে লাভ কৰিছে ৰাজ্যিক আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ স্বীকৃতি আৰু সন্মান। এনে উল্লেখযোগ্য পুৰস্কাৰ, সন্মান আদি-

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা Academic Gold Medal (১৯৬০) :- ড° বাণীকান্ত কাকতি মেম'ৰিয়েল প্ৰাইজ (১৯৬০) :- শংকৰদেৱ অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰলৈ অসামান্য বৰঙণিৰ বাবে 'চন্দ্ৰকান্ত হীৰাপ্ৰভা বঁটা' (২০০২) :- অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বাৰা কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ বঁটা (২০০২) :- অসম সত্ৰ মহাসভাৰ দ্বাৰা সংগীতভূষণ উপাধি (২০০৩) :- সত্ৰীয়া সংগীত বিদ্যালয়, গুৱাহাটীৰ দ্বাৰা সত্ৰীয়া সংগীতাচাৰ্য উপাধি (২০০৬) :- অসম চৰকাৰ আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা সাহিত্যিক পেঞ্চন (২০০৩)।

অসম সাহিত্য অকাডেমীৰ দ্বাৰা 'Writers-in-Residency' প্ৰকল্পৰ বাবে নিৰ্বাচিত আৰু এই প্ৰকল্প উদ্যোগত তেওঁৰ দ্বাৰা 'শংকৰদেৱৰ ভাওনা' গ্ৰন্থখন ৰচনা (২০১০-১১)

নিৰ্বাচিত ৰচনাপঞ্জী :

কবিতা : পীঠ ৰহস্যম (১৯৫১), চিত্ৰলেখা (১৯৫২) : গল্প : দুসুঁতি মুখৰ ঘাট (১৯৬৩) উপন্যাস : গৈলা কোন দিশে (১৯৮৭), কাৰণ্য কেদাৰ

পৰা ২০০১ চনলৈ অৱসৰ পৰ্যন্ত অধ্যাপক হিচাপে গৱেষণাৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ অনৱদ্য যোগোৱা ড° দেৱ অধ্যাপক (National Lecturer) ৰূপে নিৰ্বাচিত

ডিগ্ৰীৰ বাবে গৱেষণা-তত্বাৱধান কৰাৰ বিৰল কৃতিত্ব অনুপ্ৰেৰণাত ড° দেৱ গোস্বামীদেৱে পুৰণি অসমীয়া ক্ষেত্ৰত গভীৰ ব্যুৎপত্তি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে, খনৰো অধিক অসমীয়া আৰু ইংৰাজী ভাষাত

সত্ৰীয়া শিল্পী হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰা ড° দেৱ

(২০০৩, ছদ্মনামত) : শিশু সাহিত্য : ক'ব জানিলে কথা (১৯৭৩), নাহিবা জপনা দেই (১৯৯২) : অংকীয়া আৰ্হিৰ নাট : নবকাসুৰ বধ (১৯৪৯), অমৃত মছন (১৯৫২), বৃভাসুৰ বধ (১৯৭১) : সাহিত্য সমালোচনা : সত্ৰ সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা (১৯৭৩), সত্ৰ সংগীত স্বৰৰেখা (১৯৭৬), অংকীয়া ভাওনা (১৯৮৪), নামঘোষা (গদ্য আৰু আধুনিক পদ্য শৈলীত) ১৯৯১, পুৰণি পুথি অধ্যয়ন আৰু সম্পাদনা (১৯৯৬) : সম্পাদিত গ্ৰন্থৰাজি : গুৰুচৰিত কথা, মহামোহ কাব্য, বৰগীত, অংকমালা, কীৰ্তন ঘোষা, শ্ৰীমদ্ভাগৱত, শ্ৰীকৃষ্ণগীতা, শংকৰোত্তৰ নাট সংকলন, ৰামবিজয়, ৰাৰণ বধ, কুমাৰ হৰণ নাট, প্ৰাকৃত পাঠ, নৃসিংহ যাত্ৰা ইত্যাদি।

ইংৰাজী গ্ৰন্থৰাজি : Life & Teaching of Mahapurusa Sankardeva (1982) * Poet Sankardeva Vaishnava Faith & Culture of Assam (1987) - Parijat Haran drama of Sankardeva (1997) * The Balisatra Bhagawata * Puran : Facsimile edition * গৱেষণা পত্ৰ প্ৰকাশিত পত্ৰিকা : The Jurnal of the Music Akademi, Madra * The Journal of the Musicological Society of India, Baroda. * The Illustrated Encyclopadia of India Music * Sangeet Mahabharati, Mumbai * The Journal of the Sangeet Natak Akademi, New Delhi ইত্যাদি।

প্ৰশ্ন : বৰগীতৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰ সাম্প্ৰতিক কালত যথোপযুক্ত হোৱা যেন ভাৱ নহয়। তাৰ কাৰণ কি বুলি ভাৱে?

উত্তৰ : বৰগীত প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰ যথোপযুক্ত নহয়, কাৰণ বৰগীত কঠিন কলা। অতীত ভাৰতৰ যি প্ৰবন্ধ সংগীত আছিল বৰগীত তাৰ শেহতীয়া নিদৰ্শন। বৰগীতৰ গায়ন পদ্ধতি নামঘৰত প্ৰসঙ্গত যি গায় সেইটোহে আচল। প্ৰথমতে ৰাগটো দি লোৱা হয়। ৰাগৰ ঘৰ আৰু তোলনি এই দুটা দিবই লাগিব। বৰগীতৰ প্ৰথম শাৰীটো

ত া ল

গোৱা হয়
বুজি পায়
গায়নে যি
বেলেগ
আহি ব
ঠে লা
বজা ব

নোহোঁৱাকৈ
যদিও বায়নে
কি তালত গায়।
ইচ্ছা কৰে বেলেগ
তাল মাজত
পাৰে। সামৰণীত
বাজনা আৰু চ'ক
লাগে। ঠেলা

কেবাখনো— বৰঠেলা, সৰুঠেলা, পাতনিঠেলা, ঝুমুৰিঠেলা আদি। ঠেলা এখনেৰে গীতটো সামৰিব লাগে। বৰগীত কঠিন সেয়ে সহজে আয়ত্ব নহয়।

চিহ্ন যাত্ৰাত শঙ্কৰদেৱে ৰাগ দিওতে গছৰ পাত সৰিছিল। সেয়া বৰগীতৰ মহিমা।

বৰগীত গাওঁতে অন্তত স্বৰৰ জ্ঞান সম্পূৰ্ণ হ'ব লাগিব। আচলতে বৰগীত আজিকালি যি সকলে গায়, সেয়া গীতৰ সলনি ভজন পৰ্যায়ৰহে হয়।

প্ৰশ্ন : বৰগীত শাস্ত্ৰীয় সংগীত হয়নে নহয়?

উত্তৰ : বৰগীত ৰাগ ভিত্তিক সেয়ে বৰগীত নিশ্চয় শাস্ত্ৰীয় সংগীত। এনে প্ৰশ্নৰ কথাই নুঠে। ভাৰতৰ নাট্য শাস্ত্ৰই — দ্বিতীয় শতিকাৰ কথা — ষষ্ঠ শতিকাত মাতংগই — দেশি ৰাগৰ কথা কৈছে। কাৰণ সেই সময়তে প্ৰবন্ধ সংগীতৰ প্ৰচলন।

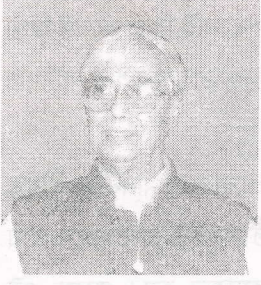
বৰগীত শাস্ত্ৰীয় সংগীত এয়া প্ৰশ্নৰ অতীত?

প্ৰশ্ন : “বৰগীত জনপ্ৰিয় নহয় কাৰণ ইয়াৰ ৰাগ তাল কঠিন আৰু নিৰ্দিষ্ট। সৰ্বসাধাৰণৰ বাবে সহজসাধ্য নহয়।” আপোনাৰ মত কি?

উত্তৰ : বৰগীত জনপ্ৰিয় নহয় জনপ্ৰিয় হ'বলৈ হ'লে বৰগীত ভজন হ'ব লাগিব। টান বস্তু এটা জনপ্ৰিয় হোৱা সম্ভৱপৰ নহয়। বৰগীত কষ্টসাধ্য সাধনাৰ বস্তু। ত্ৰয়োদশ শতিকাত শাস্ত্ৰদেৱে সংগীত ৰত্নাকৰত সংগীতৰ তিনিটা ভাগ — গীত, বাদ্য আৰু নৃত্যৰ উল্লেখ কৰিছে। বাদ্য বা নৃত্যত দেখুৱাই মেলি প্ৰশিক্ষণ দিব পাৰি। গীতত সাধনা অবিহনে একো নহয়।

প্ৰশ্ন : বৰগীত আৰু অসমীয়া সংস্কৃতি এই সম্পৰ্কে অলপ কওঁক?

উত্তৰ : অসমীয়া সংস্কৃতিৰ কিছুমান নিজা বৈশিষ্ট আছে। অসমীয়া জাতিৰ লোক সংগীত অসমীয়া জাতিৰ নিজস্ব বৈশিষ্ট। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ এটা পৰিশীলিত ৰূপ হ'ল বৰগীত। থলুৱা ৰূপ বুলি ক'লে — বিহু, বাগৰুমা আদি। বৰগীত অসমীয়া সংস্কৃতি অবিচ্ছেদ্য অংগ। বৰগীতক বাদ দিলে এজোপা গছৰ ঘাই শিপা কাটি দিলে যি অৱস্থা হ'ব তেনেকুৱাহে হ'ব।

অৰুণ শৰ্মা আৰু অসমীয়া নাট্য সাহিত্য

সমসাময়িক অসমীয়া নাট্যকাৰ আৰু ঔপন্যাসিক হিচাপে অৰুণ শৰ্মা নিঃসন্দেহে ৰাজ্যখনৰ এগৰাকী আগশাৰীৰ ব্যক্তি। নাটকক নতুন পৰীক্ষা-নীৰিক্ষাৰে পঢ়ুৱৈ তথা দৰ্শকৰ মাজত বিগত কেইবাদশক জুৰি যি অৱদান আগবঢ়াই আহিছে, সেয়া অসমীয়া নাট্যক্ষেত্ৰতে নহয়, ভাৰতীয় নাট্যক্ষেত্ৰতো স্বীকৃত হৈছে। খুব সম্ভৱ নাটকৰ জটিল পৰ্যায়ৰ এক পৰীক্ষা নান্দনিকভাৱে দাঙি ধৰিবলৈ সক্ষম হোৱা প্ৰথম অসমীয়া নাট্যকাৰ অৰুণ শৰ্মা। তেখেতৰ নাটক সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ গৈ প্ৰখ্যাত সাহিত্যিক, চিন্তাশীল ব্যক্তি হোমেন বৰগোহাঞিয়ে কৈছে যে বৰ্তমান সময়ত জ্যোতিপ্ৰসাদৰ পিচতে নাম ল'বপৰা নাট্যকাৰ হৈছে অৰুণ শৰ্মা। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ চিন্তাৰ পৰিধি, নাটকৰ পৰীক্ষা আদিৰ পিচত এই দিশত অধিক আগুৱাই অৰুণ শৰ্মাই নাট্য ৰচনাত হাত দিছে।

প্ৰচুৰ সাধনা আৰু প্ৰতিভাৰ বলত নাট্যকাৰ অৰুণ শৰ্মাই আজিৰ পৰ্যায় পাইছে। উপন্যাস ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰতো তেওঁ দিছে এক সুকীয়া পৰিচয়। লেখাৰ জোখাৰে তেওঁৰ উপন্যাস মাত্ৰ চাৰিখন। তেওঁৰ 'আশীৰ্বাদৰ ৰং' নামৰ উপন্যাসখনে সাহিত্য একাডেমী বঁটা লাভ কৰাতো আছিল তেওঁৰ সাহিত্যৰ এক বিশেষ কৃতি। তেওঁৰ উল্লেখযোগ্য মঞ্চ নাটক কেইখন হ'ল — উৰুখা পজা, জিনটি, পুৰুষ, শ্ৰী নিবাৰণ ভট্টাচাৰ্য, আহাৰ, চিঞৰ, কুকুৰনেচীয়া মানুহ, বুৰঞ্জীপাঠ, অন্য এক অধ্যায়, অগ্নিগড়, পৰশুৰাম, অদিতিৰ আত্মকথা, বাঘজাল, পদ্মা কুন্তী ইত্যাদি, পোষ্টাৰ, নেপোলিয়ন আৰু ডিজেৰী, চক্ৰবুহ, চিত্ৰলেখা, ব'বছ অব্ ডেপ্তিনী (ইংৰাজীত)

প্ৰশ্ন : শংকৰদেৱে আৰম্ভ কৰা অসমীয়া নাট্য সাহিত্যই বৰ্তমান বিশ্ব নাট্য সাহিত্যৰ লগত সমানে ফেৰ মাৰি আগবাঢ়িছে বুলি আপুনি ভাবেনে?

উত্তৰ : "সমানে ফেৰ মাৰিছে" বুলি ক'ব নোৱাৰিলেও তেনে হৈ উঠাৰ সম্ভাৱনা নোহোৱা নহয় যদিহে অসমৰ সাহিত্য সমাজে তেনে এক প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰতি সচেতন হৈ কাম কৰিব পাৰে। কিন্তু নাট্যশৈলী হিচাবে শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ নাট্য ভাওনাৰ উদ্ভাৱনা আৰু চিন্তা প্ৰকৰণৰ চাৰে পাঁচশ বছৰ পিছতহে সম্প্ৰতি আমি বিশ্বৰ আধুনিক নাট্য প্ৰবাহত তেনেবোৰ প্ৰয়াস দেখা পাওঁ ব্ৰেগটীয় থিয়েটাৰৰ শৈলীসমূহৰ মাজেৰে। বৰ্তমান আমি থিয়েটাৰৰ যি আধুনিক ধাৰণাৰ কথা কওঁ সেই ধাৰণাবোৰ বা লক্ষন সমূহ শঙ্কৰদেৱৰ অংকীয়া নাটকত চাৰে পাঁচশ বছৰ পূৰ্বে প্ৰয়োগ হোৱা বুলি জানিব পাৰো।

প্ৰশ্ন : জ্যোতি প্ৰসাদ আগৰৱালা, ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া আৰু অৰুণ শৰ্মা — এই তিনি প্ৰতিভাৰ কথা বাদ দিলে আধুনিক অসমীয়া

নাট্য সাহিত্যত আৰু কাৰ অৱদানৰ কথা বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য বুলি আপুনি ভাৱে?

উত্তৰ : "অৰুণ শৰ্মা"ৰ প্ৰতিভা নাইবা অসমীয়া নাট্য সাহিত্যত কিবা গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদান আছে বুলি মই নিজেই মতামত দিব নোৱাৰো, কিন্তু এটা কথা নিশ্চিত যে যোৱা কেইদশকমানত অসমত ভালে কেইজন অতি উচ্চমানৰ আৰু নতুন পৰীক্ষা-নীৰিক্ষাত নাটক লেখা নাট্যকাৰ দেখিবলৈ পাইছো যিসকলৰ অৱদানে অসমৰ নাট্য ক্ষেত্ৰখনক সমৃদ্ধ কৰিছে।

প্ৰশ্ন : ভ্ৰাম্যমান নাট্য আন্দোলনে অসমীয়া সমাজ-জীৱনত বিশেষভাৱে ঠাই দখল কৰিছে। অসমৰ সমাজ-জীৱন, সাংস্কৃতিক পৰিৱেশ ইয়াৰ ফলশ্ৰুতিত কিমান সমৃদ্ধ হৈছে, উপকৃত হৈছে বুলি আপুনি ভাৱে।

উত্তৰ : ভ্ৰাম্যমান নাটকে সমগ্ৰ অসমৰ গাঁৱে ভূঞা চহৰে নগৰে প্ৰতি বছৰে নমাহ ধৰি নিৰৱছিন্নভাৱে প্ৰতি সন্ধিয়া হেজাৰ হেজাৰ

দৰ্শকক বিনোদন দি আহিছে। নাট্যদল সমূহৰ আৰ্থিক বৰঙণিৰ সাহায্যত অসমৰ বহু স্কুল কলেজ সাংস্কৃতিক, সামাজিক সংগঠনৰ বিকাশ হৈছে। সমূহ নাট্যশিল্পী, কৰ্মচাৰী কলাকৌশলীকে ধৰি প্ৰায় ৮০০০ (আঠ হাজাৰ) থলুৱা লোকৰ নিয়মীয়া কৰ্ম সংস্থাপন হৈ আছে। ভ্ৰাম্যমান নাট্য আন্দোলনে বহুতো সমালোচনাৰ সন্মুখীন হ'লেও বাস্তৱ কথাখিনিৰ বাবে তেওঁলোক সদায় প্ৰসংশনীয় হৈ ৰ'ব।

প্ৰশ্ন : এখন নাটকৰ সফলতাৰ বাবে কি কি গুণ থকা আৱশ্যক ?

উত্তৰ : এটা সুস্থ সৱল কাহিনীৰে এখন নাটক, নাটকৰ উৎকৃষ্ট সংলাপ, কাহিনী বিন্যাস চৰিত্ৰায়ন, উচ্চমানৰ নিৰ্দেশনা, প্ৰয়োজনীয় আবহসংগীত, কাৰিকৰী কলা-কৌশলৰ শুদ্ধ ব্যৱহাৰ, আৰ্থিক স্বচ্ছলতা আৰু সৰ্বতোপৰি নাট্যদলটোৰ প্ৰতিজন সদস্যৰে নিষ্ঠা আৰু ঐকান্তিকতা এনেবোৰ গুণৰ আৱশ্যক।

প্ৰশ্ন : মণিপুৰৰ ৰতন থিয়াম/কানাইলাল আদিয়ে কৰাৰ দৰে নাট্য চৰ্চা অসমতো হৈছে বুলি আপুনি ভাৱেনে ?

উত্তৰ : তেওঁলোকৰ সমানে আগবাঢ়িব পৰা নাই কিন্তু যথেষ্ট চিন্তা চৰ্চা আৰু প্ৰয়োগিক দিশত কাম কৰি আছে ভালেকেইটা নাট্যদল আৰু নাট্যব্যক্তিয়ে।

প্ৰশ্ন : এগৰাকী কিংবদন্তি পুৰুষ নাট্য প্ৰযোজক মাননীয় শ্ৰীযুত ৰতন লহকৰৰ মতে ভ্ৰাম্যমান নাট্যগোষ্ঠীসমূহক প্ৰতিবছৰে প্ৰায় এশবিশ, ত্ৰিশখন মৌলিক নাটকৰ প্ৰয়োজন হয়। সেয়ে এই নাট্যগোষ্ঠী সমূহে নাটকৰ অভাৱত ভোগে। এগৰাকী বিশিষ্ট নাট্যকাৰ হিচাবে সেই সম্পৰ্কে আপুনি কি কয়।

উত্তৰ : ৰতন লহকৰৰ বক্তব্যৰ স'তে মোৰ সামান্যও দ্বিমত নাই। নাট্যদল সমূহৰ প্ৰতিবছৰে চাহিদাৰ তুলনা অনুপাতে থলুৱাতে উৎকৃষ্টমানৰ আদৰ্শনীয় নাটকৰ অভাৱে ভ্ৰাম্যমান নাট্যধাৰাক বিপথেও চালিত কৰিছে বুলি ক'লে বোধকৰো সম্পূৰ্ণ ভুল নহ'ব। ভ্ৰাম্যমান নাটক মূলতে এক ব্যৱসায়। সেই সত্য অনস্বীকাৰ্য। কিন্তু ব্যৱসায় হ'লেও এক কলাত্মক ব্যৱসায়, গতিকে আদৰ্শনীয়। কথা হৈছে দৰ্শকক বিনোদনো দিব লাগিব আৰু বিনোদনৰ নামত অপসংস্কৃতিৰ পৰ্যায় লৈও যাব নালাগিব।

অসমৰ ক্ৰীড়া জগত আৰু পুলিন দাস

শ্ৰীযুত পুলিন দাস, অসমৰ ক্ৰীড়া জগতৰ এটা বৰণীয় আৰু পৰম শ্ৰদ্ধেয় নাম। আজি আশীবছৰ উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পিছতো পুলিন দাস খেল জগতৰ স'তে জড়িত হৈ আছে। আমি উজান বজাৰৰ ঘৰত তেখেতক লগ ধৰিছিলো, যেন বিগত দিনৰ এক সজীৱতা, যেন জাতিৰ সুঠাম স্বাস্থ্যৰ ভৱিষ্যত পৰিকল্পনা।

প্ৰশ্ন : অতীত অসমত ফুটবলৰ জনপ্ৰিয়তা এটা উল্লেখনীয় বিষয় আছিল বৰ্তমান নাই। ইয়াৰ কাৰণ আপুনি কি বুলি ভাবে ?
উত্তৰ : ফুটবল বিশেষকৈ মধ্যবিত্ত সমাজত আজি পাঁচ ছয় বছৰ আগলৈকে জনপ্ৰিয় আছিল। হঠাৎ ক্ৰিকেট আহি ফুটবলৰ জনপ্ৰিয়তা নোহোৱা কৰিলে। টি. ভি. আদিত টেষ্ট ক্ৰিকেটৰ আধিপত্য চলিল। আগতে গুৱাহাটীত ফুটবলৰ ক্লাব আদিও বহুত আছিল এতিয়া সেইবোৰও নাই।

এসময়ত বৰদলৈ ট্ৰফীৰ টিকেট বিচাৰি মানুহে হাবাখুৰি খাইছিল। হয়তো ক্ৰিকেটৰ প্ৰচাৰো আন এটা কাৰণ হ'ব পাৰে।

ফুটবল মাত্ৰ দুই ঘণ্টাৰ বাবেহে। ক্ৰিকেট দীৰ্ঘ সময়ৰ দিনটোৰ খেল। ইয়ো এটা কাৰণ হ'ব পাৰে।

প্ৰশ্ন : খেল ধেমালিৰ জীৱন আৰু জীৱিকাৰ সম্পৰ্ক আছে বুলি আপুনি ভাবে নেকি ?

উত্তৰ : খেলৰ স'তে জীৱিকাৰ সম্পৰ্ক ভীষণ বুলি ক'ব পাৰি। দেখাত শিক্ষিত নহয়ো মানুহে কেবল খেলৰ কাৰণেই বিভিন্ন বিভাগত অসংখ্য চাকৰি কৰি থকা উদাহৰণ আছে।

ফুটবল খেল গাওঁ অঞ্চলত অলপ হ'লেও আছে। নগৰত গুৱাহাটী চহৰত নাই। ফুটবলৰ জনপ্ৰিয়তা ঘূৰাই আনিবলৈ হ'লে আলোচনাৰ দৰকাৰ। ফুটবল খেলুৱৈ আৰু বিভিন্ন ক্ৰীড়া অনুষ্ঠানৰ ফুটবলৰ কৰ্মকৰ্তাসকলক লগত আলোচনা কৰা ভাল আৰু এটা গঠনমূলক সমাধান গ্ৰহণ কৰা উচিত।

“সাধাৰণতে বাবৰ্যৰ গাঁথনি মৰল আৰু শব্দচয়ন জতুৱা বা ঘৰুৱা হলে বুজিবলৈ সহজ হয় আৰু এই ধৰণৰ বচনৰ আবৰ্ষণো চোষণ হয়। কিয়নো প্ৰত্যেক ভাষাৰ যি সুবৰ্ণীয়া জতুৱা ঠাঁচ আছে তাৰ আবৰ্ষণ আৰু সফলতা জটিল আৰু পাণ্ডিত্যৰ পৰিচয় দিয়া ঠাইতকৈ বহুতো বেছি। সেই বৰণে নতুন লিখক মৰলে মাইবৰ্ণী মানুহ আৰু খেতিয়কে সদায় ব্যৱহাৰ কৰি থকা বহুতো সহজ অথচ হৃদয়স্পৰ্শী বচন-ভংগী সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰলৈ টানি আনিব লাগিব। আমাৰ বৰ্তমান যি ঠাঁচ কিতাপ আৰু আলোচনী বিনাবলত দেখা যায় তাত জতুৱা বচন-ভংগীৰ আবৰ্ষণীয়তা দুস্প্ৰাপ্য। অলপীয়াৰকৈ শিক্ষিত মানুহৰ অন্তৰ চুবলৈ হলে তেওঁলোকৰ চিন্তাৰ যি ধৰণ সেই বিষয়েও লিখকে চৰ্চা কৰিব লাগিব। গাঁৱত চলি থকা গীত-পদ, সাধু-কথা, ফৰাৰা আদিয়ে গাঁৱলীয়া মনৰ কিছু পৰিচয় দিব পাৰে, আজিৰালি জগতত সমাজ সচেতন সাহিত্যৰ চল বৈছে, অসমীয়া লিখকেও সমাজৰ অভাৱ-অভিযোগ বিনাক আৰু আৰ্থিক অনাটনে সৃষ্টি কৰা মানসিক হৃদয়বিলাক আলোচনা কৰি অস্বাভাৱ, স্বাৰ্থপৰতা আদি জীৱনৰ বেৰোণ বিনাক নিপাত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব”

..... ড° বাণীৰঞ্জন বৰুৱা

ENGLISH SECTION

ARUNAV
37th Issue
2011-12 Session

EDITOR
Jintu Das

IN-CHARGE
Dr. Chittaranjan Das

Contents

◆ WE HAVE EVERYTHING BY GLOBALIZATION, we have nothing by globalization	Manashee Moral	64
◆ LIVE AND LET LIVE	Ms. Seema Dutta	68
◆ O FRIEND, NOW SPURTS THE SYLVAN SPRING	Pronab Deka	69
◆ SBMS COLLEGE : The Leading Educational Institute of Sualkuchi	Nilotpal Das	70
◆ THE INFLUENCE OF THE FAMILY IN THE DEVELOPMENT OF THE CHILD	Arpana Nath	72
◆ GLOBALIZATION AND ITS IMPACT ON INDIAN SOCIETY: AN OVERVIEW	Tapan Das	74
◆ SANKARADEVA'S CONCEPT OF GOD A PHILOSOPHICAL STUDY	Banti Borah	78
◆ THE OPERATIONAL ANALYSIS OF HUMAN DEVELOPMENT INDEX (HDI)	Dr. Dipendra Kr. Sarmah	83
◆ READING HABIT AND ITS IMPORTANCE IN SOCIETY	Geetali Das	88
◆ MOBILE NETWORKING AND AD HOC NETWORKING TECHNOLOGIES	Simanta Sarma	92

WE HAVE EVERYTHING BY GLOBALIZATION, WE HAVE NOTHING BY GLOBALIZATION

In content to Indian Economy

Manashee Moral
TDC 3rd year

Globalization has now come to be one of the most frequently used terms in politics and economics. It is being projected as the common objective of the whole humankind.

It is seen as a conscious and active process of expanding business and trade across the borders of all states. It stands for expanding cross border facilities and economic linkages. This is to be done with a view to secure an integration of economic interests and activities of the people living in all parts of the world. The objective of making the world a truly inter-related, developed global village governs the on going process of globalisation. It seeks to transform the existing international economic system into a unified system of global economics. In this system, the globalised economic activities will ensure sustainable development for the whole world. Therefore, it is said that, "globalisation represents the desire to move from national to a global sphere of economic activity."

Globalisation has many meanings depending on the content and on the person who is talking about. Though the precise definition of globalisation is still unavailable a few definitions are worth viewing. It says that the process of globalisation not only includes opening up of world trade, development of advanced means of communication, internationalisation of financial markets, growing importance of MNCs, population migrations and more generally increased mobility of persons, goods, capital, data and ideas but also infections, diseases and pollu-

tion. Ideally, it also contains free inter-country movement of labour. In content to India, this implies opening up the economy to foreign direct investment by providing facilities to foreign companies to invest in different fields of economic activity in India, removing constraints to the entry of MNC in India allowing Indian companies to enter into foreign collaborations.

IMPACT OF GLOBALISATION ON INDIAN ECONOMY:

The novel 'Tale of Two cities' of Charles Dickens begins with a piquant description of the contradictions of times: "It was the best of times, it was the worst of times, it was the age of wisdom, it was the age of foolishness, it was the epoch of belief, it was the epoch of incredulity; we had everything before us, we had nothing before us."

At the present, we can also say about the Tale of two Indias: we have the best of times, there is sparkling prosperity, there is stinking poverty. We have dazzling five star hotels side by side with dark and ill-starred hovels. We have, by Globalisation, we have nothing by GLOBALISATION.

Though some economic reforms were introduced by the Rajiv Gandhi Govt. (1985-89) it was the Narasimha Rao Govt. that gave a definite shape and start to the new economic reforms of globalisation in India. Presenting 1991-92 Budget, financial Minister Manmohan Singh said, "After four decades of playing for industrialisation, we have now

reached a stage where we should welcome, rather than fear, foreign investment, direct foreign investment would provide access to capital, technology and market. In the Memorandum of Economic Policies dated August 27, 1991 to the IME, the financial Minister submitted in the concluding paragraph: The Government of India believed that the policies set forth in the Memorandum are adequate to achieve the objectives of the program, but will take any additional measures appropriate for this purpose. In addition the Government will consult with the fund on the adoption of any measures that may be appropriate in accordance with the policies of the fund on such consultations.

STEP TOWARDS GLOBALISATION:

Indian economy was in deep crisis in July 1991, when foreign currency reserves had plummeted to almost 1 billion; Inflation had soared to an annual rate of 17 percent; fiscal deficit was very high and had become unsustainable; foreign investors had lost confidence in India economy. Capital was flying out of the country. Along with these bottlenecks at home, many unforeseeable changes swept the economics of nations in western and eastern Europe, South Asia, Latin America and elsewhere around the same time. These were the economic compulsions at home and abroad that called for a complete overhauling of our economic policies and programs. Major measures initiated as a part of the globalisation strategy in the early nineties included the following:

Devaluation

The first step towards globalisation was taken with the announcement of the devaluation of India currency by 18-19 percent against major currencies in the international

foreign exchange market. In fact, this measure was taken in order to resolve the BOP crisis.

Disinvestment:

In order to make the process of globalisation smooth, privatisation and liberalisation policies are moving along as well. Under the privatisation scheme, most of the public sector undertakings have been sold to private sector.

Dismantling of The Industrial Licensing Regime:

At present, only six industries are under compulsory licensing mainly on account of environment safety and strategic considerations. A significantly amended locational policy in tune with the liberalised licensing is in place. No industrial approval is required from the Government for locations not falling within 25 kms of the periphery of cities having a population of more than one million.

Allowing Foreign Direct Investment (FDI):

The Department has put in a place liberal and transparent foreign investment regimes where most activities are opened to foreign investment on automatic route without any limit on the extent of foreign ownership. Some of the recent initiatives taken to further liberalise the FDI regime. Inter alia, include opening up the sectors such as insurance (Upto 265); development of integrated township (upto 100%) defence industry up to (2.6%) tea plantation (upto 100% subject to disinvestment of 2.6% within five years to FDI) enhancement of FDI limits in private sector banking, interest service providers (ISP) without gateways; electronic mail and voice mail to 100% foreign invest-

ment subject to 2.6% divestment condition;e4tc..The Department has also strengthened investment facilitation measures through Foreign Investment Implementation Authority (FIIA)

* Absolution of the (MRTP) Act, which necessitated prior approval for capacity expansion.

* The removal of quantitative restrictions on imports

* The reduction of the peak customs tariff from over 300 percent prior to the 30 percent rate that applies now.

* Non Resident Indian Scheme :- The general policy for Foreign direct investment as available to foreign companies are fully applicable to NRIs as well, in addition Govt.

has extended some concessions esp for overseas corporate bodies having more than 60% stock by NRIs.

THE BRIGHT SIDE OF GLOBALISATION :-

The rate of growth of GDP of India has been on the increase from 5.6% during 1980-90 to 7% in the 1993-2001 period . In the last four years , the annual growth rate of the GDP was impressive at 7.5% (2003-04), 8.5% (2004-05), 9% (2005-06) and 9.2% (2006-07). The foreign exchange reserves (as at the end of the financial year) were 39 billion (2000-01). 107 billion (2003-04), 145 billion (2005-06) and 180 billion (in Feb,2007).

India controls at the present 45 percent of the global outsourcing market with an estimated income of 50 billion.

In respect of market capitalization (which takes into account the market value of a quoted company by multiplying into current share by the number of shares in issue), India is in the fourth position with 894 billion after the US (17,000 billion), Japan (4800 billion) and China (1000).

The cumulative FDI inflows from 1991 to Sept'2006 were Rs 1,81,566 cores . The sectors attracting highest FDI inflows are electrical equipments including n computer software and electronics(18%) service sector (13%) telecommunication (10%) ,transportation industry (9%) etc. India has surpassed south Korea to become the fourth target recipient.

THE DARK SIDE OF GLOBALISATION :-

Growth of unemployment and poverty :- The proportion of the unemployment to the total labour force has been increasing from 2.62% (1993-94) to 2.78% (1999-2000) and 3.06% (2004-05). In absolute figures, the number of unemployed had been in those years 9.02 million ,10.51 million and 13.10 million respectively . (Economic servey 2006-07)

About the impact of globalisation, in particular on the developoment of India , the ILO reports (2004) stated : In India , there had been winners and losses . The lives of the educated and the rich had been enriched by globalisation. The information technology (IT) sector was a particular beneficiary. But the benefits had not yet the reached the majority. Significant numbers of non-pernnial poor, who had worked hard to escape poverty. Power was shifting from elected local institution to unaccountable trans-national bodies. Western percptions, which dominated the globe media , were not aligned with local perspective; they encouraged consumerism in the midst of extreme poverty and posed a threat to cultural and linguistic diversity.

Growth of sum capitals :- In his 2007-08 Budget speech, Finance Minister Chidambaram put forth a proposal to promote Mumbai as a world class financial centre and to make fiancial service the next growth engine of India . But of its 13 million

population, Mumbai city has 54% in slums . it is estimated that 100 to 300 new families come to Mumbai every day and most land up in a slum colony. Prof. R.N. Sharma of the Tata Institute of Social Science says that Mumbai is disintegrating into slums. from being known as the slum capital of India and the biggest slum of Asia , Mumbai isw all set to become the slum capital of the world.

The population of Delhi is about 14 millin of which 45% population lives in slums, unauthorized colonies , JJ clusters and undeveloped rural areas. During dry weather these slum dewellrs use open area around their units for defecation and the entire human waste generated from the slums alongwith the additional wastewater from their households is discharged untreated into the river Yamuna.

The number of rural landless families increased from 35% to 456% during (1987-1999) period, further to 55% in 2005. The farmenrs are distined to die of starvation or suicide. Replying to the short duration discussion on Import of wheat and agrarian Distress on May 18, 2006. Agriculture Minister Sharad Power informed the Rajya Sabha that roughly 1,00,000 farmers committed suicide during the period 1993-2003 mainly due to indebtedness.

The Government should take immidate steps to increase agricultural production and creat additional employment opportunities in the rural parts, to reduce the growing inequality between urban & Rural areas and to decentralised powers and resources to the panchyati Raj institutions for implementing all works of rural development steps should be taken for early linking of the rivers especially in the south-bound ones,

for supply of the much -needed water for irrigation.

It should be remembered that without a sustainable and productive growth of the agriculture sector, the other types of development in any sphere will be unstable and illusory. Despite the concerted development in manufacturing and service sector, despite the remarkable inflow and overflow of foreign reserves , agriculture is still the largest industry providing to about 60% of the work force in India .

Mere growth of the GDP and others at the macro level in billions does not solve the chronic poverty and backward level of living norms of the people at the micro level. The growth should be sustianable with human development and decent employment potential. The welfare of a country does not percolate from the top, but should be built upon development from the bottom.

India should pay immediate attention to ensure rapid development in education, health water and sanitation, labour and employment so that under time-bound programms and targets are completed without delay. A strong foundation of human development of all people is essential for the social , potential and economic development of the Country.

From the above essay we can say that with the onset of reforms to liberalise the Indian economy in July of 1991 , a new chapter has dawned for India and her billion plus population. This period of economic transition has had a tremendous impact on Indian economy and its effects over the last decade can hardly be over looked . Besides, it also marks the advent of the real integration of the Indian Economy into the global economy.

Live And Let Live

*Ms. Seema Dutta, Associate Professor,
Dept. of History*

On a recent visit to a young friend's residence. I saw a decorative plaque on the wall, which read: "All men do their due. no man lives to fulfill others' expectations."

Older people might want to modify these statements, add some provisos and draw a line. It could however be salutary for some to have this particular plaque adorning the wall. It might act as a check on those who go beyond the reasonable limits of what one can fairly expect of other people.

I suppose we all try, to some extent, to foist our ideas, our ways and our own outlook on other people and, from time to time, we make unwelcome demands and try to get our own way with them. If they persist in holding their own ideas for the consummation of a task, we think or hold them in disregard, seek vengeance or even write them off as bloated egotists. We can also go to the extent of christening them as ungrateful or unkind people.

This attitude seems so universal that it might be synonymous to human nature. If revised and measured to a minimum, our personal relationships survive it well enough. We bicker along in our efforts to change someone for the better, as we see it, or get our own way or make them do what we think best for them, many a times against their will. Little do we ponder if there rages an inner conflict in their minds, wanting to protest but silently obliging, so as to maintain a placid relationship. But, if this feeling that others must live up to what we expect of them is excessive, then there may be a lot of bad blood and many a soul may be hurt and bleeding. The submissive lead frustrated lives. There are failures who might have been otherwise successful if they had not "strayed into the rough", so to speak. Mental upheavals may stain the tapestry of many a life.

Sometime we come across people who are anxiously trying to placate others around them because they want the world to approve of them and be the centre of adulation. This abnegation of self does not emanate solely from love for one's fellow human beings and choosing to live a life in service to them, but also from an ardent desire to be approved of by all and sundry. An overstated effort to satisfy others can distort one's personality. Consciously or unconsciously, one strives to live up to expectations of someone or the other. These efforts can be weighted by the passion shown by the person for the task or action in question. The humblest effort made from one's heart weighs more than a dozen of the same made from the desire to be approved of by others. A simple deed, which is inspired by the heart and driven by true passion and motivation can win over a hundred people, while a deed, however extravagant, if inspired by the selfish motive of self-apraisal, and devoid of true passion, does not bring one any closer to peoples' hearts, or at least not for long. If anything, they may push the person further away, once the true source of his inspiration is revealed.

So, what one might discern from this is a message to live and let live. If each man lives his own life to the fullest, then this world would surely become nothing less than paradise, for in each body walking the earth shall dwell a god, capable of anything under the sun. But, the path to that is a very long one, but one that has a destination and that destination can be reached, if we all make an effort to better ourselves, thereby bettering the world. If no man is made to serve another forcibly, and if he serves only humanity, then, in the end, his efforts shall bring about the betterment of not only himself and the entire world, but also every person living in it.

O friend, now
spurts the sylvan spring

O friend, now
spurts the sylvan spring
to cast the carnival colour
all upon the pastoral prime,
exult, O friend,
exult your merry time.

full many a flower
from your bouquet of beauty
fans out fragrance
all o'er,
dribble the floral grail
of honey in streamlet,
already the bird
to drink beauty
is in weary wait.

now listen to
the sprightly song
up in the light of the virgin Venus
to whose surge
rings the lyre

in the twinkling tower
of my honey hour,
where, lust
like the divine damsel
in dances lost
runs ungirt.

exult, then, O friend,
ere runs out the day
exult your original play.

Origin : Jyotiprasad Agarwala's
O sakhee aji yauvana vana juri
vana vasanta munjari.....
Translated from Assamese by :
Pronab Deka

SBMS COLLEGE : THE LEADING EDUCATIONAL INSTITUTE OF SUALKUCHI

Nilotpal Das
TDC 3rd Sem.

On 1st August, 1963 an institution of higher education was established at the Silk Village "Sualkuchi" on the 42 bighas (14 acres) of land that was donated by two great vaishnavite monk -- Late Budram Mahanta and Late Madhab Mahanta. So, this institution was named after their names respectively and is known as Sualkuchi Budram Madhab Satradhikar College (SBMS College). The local people and eminent men like Late Hrishikesh Dewan and Late Lohit Dewan also helped in its establishment. Sualkuchi is well known for its silk handloom industries and also known as 'The Manchester of Assam'.

In 1963, SBMS College was started with 363 students and with the Arts stream only. Today it has completed 49 years and enters in its glorious 50th years. More than 1200 students are reading here in Arts and Science stream. Its strength of teaching staff is 43 and some temporary teachers are also appointed by college authority to help us in our studies. In 2005, the college has been accredited "C⁺⁺" Grade by NAAC.

The founder president of SBMS College was Late Dr. Ganesh Ch. Das, a famous doctor of Sualkuchi who also helped in the establishment of our Ganesh Das High school. Late Dr. Narayan Ch. Kakati was its founder vice president and Late Hem Kanta Das and Late Prof. Karmeswar Baishya were its It. Secretaries. The college came under the system of deficit grant in aid in December, 1972. Late Dr. R.C. Rastogi

(1963-1969) was the first and founder principal of SBMS College. The present principal of our college is Dr. Dipesh Chandra Bhagabati and Sri Tua Kataki is the vice principal of SBMS College.

SBMS College was established for the higher education of the students and since its establishment it has been doing its duty perfectly till today and will do in future. It offers higher education eg. H.S. and Degree course for both boys and girls. It has created an environment of study through its rapid educational progress. Many students from our college have got star Marks, 1st Division in H.S. Examinations and some students secured 1st class in Degree Exam. In 2012 H.S. Exam a student secured Distinction and the pass percentage of Science stream is increased to 88% approximately. The Science stream of SBMS College was established in 1989. Besides H.S. and Degree courses, our college also offers vocational courses in computer at the H.S. level and BCA and BBA courses too. Contact centres of K.K. Handique Open University and IDOL are also available here.

The college has the credit of having a number of poets, authors and artists in the teaching staff. Prof. Dimbeswar Saikia is known as "Anubhav Tulashi" for his charming poems that were published by OXFORD University Press, Penguin India. Dr. Chittaranjan Das is also a well known poet. Prof. Banajit Baishya, Dr. Dipul Ch. Das have written textbooks in their own disci-

plines. Some students like Kasmiri Oja own Gold medal in 'Borgeet' and silver medal in 'Modern Assamese Song' and Sangita Rajbongshi own the Gold medal in 'Bongeet' in the Youth Festival of Gauhati University, 2011 and brought glory to our college. Our prof. Mrs Banti Borah is a reputed singer.

Our college provides us many facilities such as internet facility, library facility (the college library has about 30000 books), pure drinking water facility (contributed by 'Aragami Yuva Mancha') It also helps its poor students through students' welfare fund and gives the opportunity of scholarship to lower caste students and group insurance scheme to our students. Government also helps our college. A

new college building was contributed by our Health Minister Dr. Himanta Bishwa Sarma.

SBMS Collge is the eminent educational institute of Sualkuchi, Assam. Our every teachers always try to increase our knowledge and much help in our studies. Besides these they also try to develop our literary and other potentialities through some college megazines such as, "Anubhuti", "Arunav", "Asomiya". We all students are grateful to them. Because through their hardworks today our college has achieved its present eminent status. We will always try for the development of our college and wish for its rapid development in education and in every sector.

THE INFLUENCE OF THE FAMILY IN THE DEVELOPMENT OF THE CHILD

Arpana Nath
Asstt. Prof. Education

The family is the primary unit where a child is born. The newborn baby gets, first identity in the family. Identities of the baby such as his or her name, religion, caste, creed, race-everything is determined by the family at the very moment of birth in a particular family. Genetically a child possesses certain qualities from parents or forefathers which takes a particular shape in due course of time of the development of the child. Particularly, it inherits its physique and intelligence by birth. Emotional, mental, Psychological and social dimensions of personality are mostly shaped by the family environment with the passage of time when a child grows up.

At the very initial stage a child is completely dependent upon his or her parents, more particularly on mother, because it is the breast feeding that ties a baby with its mother indispensably. After a certain period of development, the child's physical development depends upon the kind of food provided by the family. The quality of food provided by the family indirectly depends upon the economic condition of the family and some social factors such as religious belief and the food habit of the particular community where the child is born. The physical health and growth of a child thus depends upon completely the care taken by the family.

The development of the mental life of a child is also influenced by the family environment. The family environment has its various

dimensions like mental, emotional, social, religious etc. The mentality of a child is determined by the mental and psychological environment of a family. The kind of mental activity that is practiced in the family has its influence upon the mental life of a child. The mood and kind of conversation of a family has its indirect impact upon the behavior and style of living of a child.

The emotional relationship that exists among the members of a family has its impact upon the child's emotional life. The feeling of emotional security and insecurity grows from the very emotional environment of the family. If the emotional feeling among the members of a family is very congenial, cordial and peaceful, it will certainly help to develop a healthy emotional and ideal way of life of a child. If we analyse deeply the root of disturbed emotional life of adulthood we can find that it lies on the unhealthy emotional experiences of childhood in the family environment. In today's competitive world, healthy and sound emotional life is considered most significant to be successful in every field. So it is the family, it is the parental emotional bond, it is the healthy emotional relationship among the family members, it is the emotional care taken by the family members and parents of a child, which is ultimately responsible for the development of a healthy emotional life of a child.

It is generally believed that intelligence is inherited by birth. But it is also equally true that inherited intelligence finds its scope to express

through the family environment at the early stage of life of a child. The inherited intelligence will remain dormant until and unless it will find scope for exposure. No doubt at a certain stage, the child will try to express himself or herself, but this task of expressing oneself will be easier if the family environment at the initial stage of the life provides that scope.

The religious life of a child is also determined by the family. The religious rules, regulations and rituals that are followed in a family, determine the future religious life of a child. The religious attitude too is determined by the religious environment of the family.

The social life of a child is particularly influenced by the family environment. The social status and position occupied by a family influences a child's future social life. It becomes easier for a child to be socially established or socially reacquainted, if it comes from a family of high social status or position.

The future economic life, profession and vocation whatever is selected by a child in their adult life is also cannot be said as completely free from family influence. The child generally has a tendency to follow their parents in every respect. This is not an exception in respect of their selection of future profession also. It has to be agreed to some extent that family profession has its indirect impact upon the selection of profession of the future life. Although, in the modern age it is also true that there is an exception of it. Now a days the child of a farmer, is also becoming a doctor, engineer etc.

The language, race, caste and creed are determined by the family for a child at the very time of its birth.

Thus it may be concluded that a child's future life is to a great extent influenced by the family in which he or she is born and unfortunately or fortunately over which he or she has no control or has no choice.

GLOBALIZATION AND ITS IMPACT ON INDIAN SOCIETY: AN OVERVIEW

Tapan Das

Asstt. Professor, Pol. Sc.

Introduction:

Globalization has been a critical adoption and a process of transformation from imperialism towards a new world order. Though the term "Globalization" has not been defined precisely, yet it is frequently used for expressing the extension of international economy. Further, it is also used to explain international political relation. As a broad based concept globalization maintains an intimate relationship with human development, elimination of poverty, trade, job opportunities, environmental issues and many more. It is due to this that almost all the Countries of the world welcome globalization as the means of economic development.

Concept of Globalization:

Though a precise definition of the globalization is still unavailable, different people and different countries have defined it in different ways. Some definitions are such as...

"Globalization refers to all those process by which the people of the world are incorporated into a global society"- Mortin Albrow (1990)

"Globalization can be thought of as process which embodies a transformation of the special organization of social relations and Transactions"- David Held (1999)

"The world is becoming a global shopping mall in which ideas and products

are available everywhere at the same time " - Rozalet Moss Kantar (1995)

From the above definitions it is seen that the globalization is a process which opens the market for all and removes government restrictions on import-export. In short , globalization means-

1. Free flow of capital across the border.
2. Removal of trade barriers.
3. Free flow of technology.
4. Free movement of labour.

Impact of globalization on Indian Society :

The globalization was introduced in India as a sequel to adoption of the New Economic Policy in 1991 during the regime of the former Prime Minister of India P.V. Narasimha Rao led Congress Government. With this began the process of liberalization, privatization and globalization. The process of globalization has been an integral part of the recent economic progress made by India. Globalization has played a major in export-led growth, leading to the enlargement of the job market in India.

One of the major forces of services globalization in India has been in the growth of outsourced IT and Business process Outsourcing (BPO). The last few years have seen an increase in the number of skilled professionals in India employed by both local and foreign companies to service customers in the US and Europe in particular. Taking advantage of India's lower cost but educated and English-speaking workforce and utilizing

global communication technologies such as voice over IP (VOIP), email and internet, international enterprises have been able to lower their cost base by establishing outsourced knowledge-worker operation in India.

As a new Indian middle class has developed around the wealth that the IT and BPO industries have brought to the country, new consumer base has developed. International companies are also expanding their operations in India to service this massive growth opportunity.

Notable examples of International companies that have done well in India in the recent years including Pepsi, Coco-Cola, McDonald's and Kentucky Fried Chicken, whose products have been well accepted by Indian at large.

Globalization in India has been advantages for companies that have ventured in the Indian market. By simply in increasing their base of operations, expanding their workforce with minimal investments and providing services to a broad range of consumers, large companies entering the Indian market have opened up many profitable opportunities.

Indian companies are rapidly gaining confidence and are themselves now major players in globalization through international expansion. From steel to Bollywood, from cars to IT, Indian companies are setting themselves up as powerhouses of tomorrow's global economics.

There is an international market for companies and for consumers there is a wider range of product to choose from. Increasing flow of investments from developed countries

to developing countries like India which can be used for economic reconstruction. Greater and faster flow of information (through TV and internet) between countries and greater cultural interactions has helped to overcome cultural barriers.

Positive Consequence:

In India globalizations has brought a great revolution in the communication, technology, ideas etc. All the developed nations such as America, Britain, Japan, France etc. including IMF, WB, WTO etc. see the progress of the world in the new economic reforms. It is true that enhanced trade and capital flows have produced positive effects for some countries in the developing world. In our country globalization brings new ideas, technology, information, resources and markets. It also brings systematic changes in the social, cultural and political sphere in India. In this relation Dr. Tirupathi Reddy also expresses that globalization process has produced varied different and in its place increased new ideas and thoughts among the noted economist, Surjeet Bhalla opines strongly that a great numbers of the poor has been revoked during the period of Globalization. Besides, it is seen that telephone, car, T.V. and other essential electronic goods etc. have been cheaper under the Indian new economic reforms. Thus, globalization has given new culture, secular thoughts, cheaper goods, new markets etc. to our society.

Negative Consequence:

Though globalization has brought a change in the global trade and capital flows, it has created bad impact on social set up in our country. Here discuss some of negative consequences which are as follows:-

A. Increasing gap between poor and rich :

Though globalization increases capital flow and investment, it has a polarizing effect on the world economy. Globalization does not help the developing countries like India to take its fullest advantage. In short, the singular-defining feature of Globalization at the International scale is the growing of inequalities. The growing of inequalities between countries and the growing of inequalities inside the countries between the rich and the poor has now become a common picture. For example, the rich people become richer by using their capital and on the other hand, the poor people became poorer due to lack of capital.

B. Uncertainties of the small scale industries:

Due to the entrance of multinationals, the local industries are threatened. Particularly the small scale industries also come under cloud mainly due to lack of proper structure and stiff competition with multinationals. Such a situation has adversely affected the small scale industries in developing countries like India.

C. Increase the problems of Unemployment:

In some cases, globalization creates unemployment. This view is based on the fact that the developing countries fail to sustain their industries in competition with the multinationals and a large number of them either become sick or fail to survive leaving the workers remain unemployed

D. Environmental degradation :

Environmental degradation is an issue which has been debated ferociously in various international meetings and it has to be accepted that Globalization is one of the most important factors that has aggravated the situation. Taking to the example of construction of large

scale of dam in India particularly Assam state creates lots of environmental problems which has been demanded by the different environmentalist as well as the different organizations.

E. Use of more Junk Foods:

Fast food chains like MCDonald and Kentucky Fried Chicken (KFC), are spreading in the developing world. People of our country are consuming more junk food which an adverse impact on their health. Apart from the health concerns, there is something else that globalization has been critied for, and it is the acquisition that it has opened flood gates for restaurants and ciateries which are insensitive to the religious belief of the host nation.

Conclusion :

From the above discussions it is seen that the globalization has both positive and negative impacts on the society. Taking to the positive consequences of Globalization such as people have obtained new knowledge, democratic thoughts and culture, advanced technology and cheaper goods etc.. On the other hand, looking to the negative sides i.e. insecurity of job, decline of social security of the peoples, increasing of social in justice, increase of gap between poor and rich and growing of unemployment problems ect.. are adversely effects on our society. Another most negative consequence of globalization is decline of societal norms and values which creates a situation of disturbance in the society. The growing youth unrest and hooliganism is became another problem in the society.

Instead of being the existence of the drawbacks people cannot escape from the

influence of globalization, So there is urgent need to take immediate step to protect the people as well society from the purview of bad impact of globalization. The government should make policy to cope with the changing scenario so that increase agricultural production in the rural areas, create additional employment opportunities in the rural parts, to reduce the growing inequality between urban and rural areas, to reduce the increasing gap between poor and rich people and to decentralize powers and resources to the panchayatiraj institutions for implementing all works of rural development. Steps should be taken for increasing consciousness of the people as well as society as a whole.

Reference:

- Kendram, SV, Globalization & Impact on Indian Society, Hyderabad, October 2001
- Agrawal, Babita & Agarwal, Anil, Globalization and Indian Society, ABD publisher, jaipur 2009
- Bauman, Prof. Zygmunt, Globalization, September, 1998.
- Nayar Baldu Raj, Indias Globaligation : Eraluating the Economic Conseqees, Gloa Book Store, December 2006.
- Store, December; 2006
- Globalization in India : New frontiers and emerging challenges, by Pramanick and Gangu, PHI Learning Pvt. Ltd. 2011.

Sankaradeva's concept of God A Philosophical Study

Banti Borah
HOD Philosophy

Śrīmanṭa Śaṅkaradeva, the founder of Neo-Vaiṣṇavite movement of Assam was a genius, who is known by all sections of the assamese society. He was a living personality whose thought and creation influenced every aspect of assamese life. He dreamt of a democratized assamese society and tried his level best to actualize it by means of his Neo-Vaiṣṇavite faith in the fifteenth century. In this present century also he remains as a hidden force for all of the assamese people. Though Śaṅkaradeva was not an academic philosopher or speculative thinker, there is scope to interpret him as a philosopher. His ideal was not to propound a religion supported by discursive reasoning and abstract thinking, but to propagate a simple system based on devotion and faith. In-fact, his religion was the outcome of the demand of the prevailing circumstances of that time. Śaṅkaradeva's Neo-Vaiṣṇavism is also known as Eka-Śaraṇa Nāma-Dharma or Māhapuruṣīa dharma which signifies the religion of taking shelter in one Deity.

Like all other existing religions the concept of God plays a vital role in the philosophy of Śaṅkaradeva. The main tenet of Śaṅkaradeva's philosophy is non dualism. According to him, God is one and He is the Ultimate Reality. For him, jiva and jagata are nothing but appearance of Brahman. God is the creator, preserver, and destroyer of the world. He is both immanent and transcendent of the world. Śaṅkaradeva emphasizes on both the personal and impersonal aspects of God and

also believes in the incarnation of God. Śaṅkaradeva gives importance on the merit of adoring and worshipping Krishna as the one and the only God.

Śaṅkaradeva's Neo-Vaiṣṇavite movement mainly derived its theologism from Bhāgavata Purāṇa and Gitā. He however followed consistently the commentary of Śrīdharaśvāmi, an ascetic of the Monistic school of Śaṅkarācārya. The Bhāgavata Purāṇa explains God as the ultimate essence of the universe. He conceives God as the absolute reality of this universe. God is real while everything else is false. The Bhāgavata Purāṇa describes God as immanent as well as transcendent and having both nirguṇa (attributeless) and saguṇa (full of attribute) aspects. Without denying the impersonal aspect Śaṅkaradeva gives stress on saguṇa aspect of God. In his famous work "Kirtana- Ghosā" Śaṅkaradeva describes the twofold aspect of God and there he says that as indeterminate God is not comprehensible, devotees including the gods (devas) worship and adore His beatific form as Nārāyaṇa¹. Mādhavadeva also describes God as nirguṇa, devoid of adjuncts (upadhirahita) and of the nature of effulgence (jyotirupa) but recommends Krishna for the devotion². So both Śaṅkaradeva and Mādhavadeva accept the nirguṇa and saguṇa aspects of God. In-fact, Sankaradeva was of the opinion that when the Supreme Reality is viewed as the conjurer of the world-show or as the creator, sustainer and destroyer of the world, it appears as the personal God receiving adoration from devotees.

This personal God is then known as Bhagavat or Īsvara. But when the same reality is viewed from a purely idealistic view-point, without having any connection with the creation, it is conceived as the indeterminate, impersonal Brahma. So, when Brahman manifests for the creation He is known as Nārāyaṇa or Vāsudeva.

Śaṅkaradeva uses various synonymous names of Nārāyaṇa like, Vāsudeva, Kesava, Mādhava, Janārdana, Govinda, Krishna etc. According to Śaṅkaradeva, the Supreme Being or Nārāyaṇa possesses the three attributes Sat, Cit and Ananda. He is pure bliss, self differentiated and ground of all life. He is infinite in nature and attributes. He is omniscient, omnipotent, creator, preserver and destroyer of all. Śaṅkaradeva considers Nārāyaṇa as both the cause as well as the effect of this creation. The Supreme Reality or God is called by various names. Sankaradeva writes in Nimi-Navasiddha -

*Brahma paramatma bhagavanta eka tattva
Eka rase tini nama laksana bhedata.*

“God as the director and controller of sense in known as Paramatman and as a creator, preserver and destroyer of the world He is Bhagavat, when God appears to yogins in their meditation after the disappearance of ignorance, He is called Brahman. Brahman, Paramatma and Bhagavat are the names of the one Reality. The same reality is called by different names owing to different characteristics seen from different angles.”³

From the philosophical point of view Śaṅkaradeva can be considered as a monist. In order to establish his monistic position Śaṅkaradeva tries to show the unreality of the world and the individual selves. For him, Brahman is the sole reality of the world. He is the soul of this universe. For Śaṅkaradeva, jiva and jagata are creations of Paramatama. In the body of each living being, the Parāmatma is

present as Atman. The individual self is a part of God tied down with illusion. He observes that mind or manas, which determines the quality and activity of the body is the product of maya. Due to ignorance the embodied self associates itself with the activities of the body. For Sankaradeva, there is no difference between God and Soul. Brahman and Atman are identical. The later appears as limited and finite because of its association with the body. Sankaradeva writes, “A lamp is supposed to give light so long as there is contact between the wick, oil and fire; similarly, the noumenal self goes by the name jiva and suffers pain and miseries of the world so long as it is associated with the body, mind and senses. But know it for certain that that worldly existence really concerns the body and mind and not the self.”⁴

Śaṅkaradeva takes the help of pratibimbavada to explain how one Absolute appears as many. Paramatma is reflected on individual mind as the one sun appears as many in the different receptacles of water. According to him, Paramatma is the sole reality of soul and matter. In Kirtan-Ghosa he writes-

*Tumi Paramatama jagatara Isa ek
Eko bastu nahike tomata vyatirek.*⁵

“Thou art the Supreme Self, the only Lord of the universe. There is no other thing except Thee.

Like Śaṅkaracarya, Śaṅkaradeva explains the origin and nature of the world as vivarta or an illusory appearance of Brahman through the doctrine of maya. Śaṅkaradeva applied the analogies of gold and gold ornaments, of clay and clay made vessels, of fire and sparks, of yarn and cloth. Seen from the viewpoint of absolute reality (paramartha vicara) the gold ornaments, clay vessels and sparks are not real but are in reality gold, clay and fire. In the same way the jivas and the world, which have been called parts of Brah-

man, are not real transformations of Brahman but are apparent names and forms. Śaṅkaradeva uses Advaitic analogy of rope and snake to explain the process of evolution. So in Śaṅkaradeva's opinion, though the world and individual souls appear as real; but in the ultimate analysis the names and forms do not persist, and there is nothing apart from Brahman. In Kirtan-Ghosa he writes-

*"Mukuta mandala jena subarnare bhinna
nuhi*

Micha matra nam rup jata

*Ahamkara pancha bhuta tumara prithak nuhi
Prabhu paramartha visarati"*⁶

"Just as mukuta mandala is not really different from gold, but different in names and forms only, so also in the ultimate analysis (paramartha vicara) ahamkara and panchabhuta are not different from God."

Ramanuja's interpretation is something different from Sankaradeva. Ramanuja, Nimbarka and others hold that the jiva is a real part of Brahman, even as the light issuing from fire is a part of fire. Ramanuja denies that the creation and the created world are illusory. He says that within the all-inclusive God (Brahman) there are both unconscious matter (acit) and the finite spirits (cit). So, for Ramanuja the creation is a fact and the created world is as real as Brahman.

Śaṅkaradeva holds that God is immanent in the world, and at same time transcends it. Like Śaṅkaracarya, Śaṅkaradeva also admits maya as the power of God. Maya conceals God and holds the objects of attachment (asara visaya) unto the individual self through avarana (concealment) and viksepa (projection). God pervades the entire universe, but is not affected by its merit and demerits. Sankaradeva holds the creation of this world as lila of God. Before creation God alone was there and after destruction there will be only God.

Śaṅkaradeva gives importance on the saguna sakara worship of God. He says that the Highest self manifests himself out of grace for the worshippers with the help of his power of consciousness in the form, which is the source of incarnations of Brahma himself. This form is above the limitations, and is all consciousness and delight devoid of all differences. It is different from the world, being the creator of all. The worshipful is thus a manifested form, from which the incarnations evolved, but at the same time, who is beyond time, qualities and predicates (upadhi). In the very first verse of his Kirtana-ghosa Sankaradeva salutes this form, which he calls Brahmarupi Sanatana and Narayana. Of all the manifestations (avatars) of Narayana, Gopala-Krishna is regarded as the most perfect one. Krishna, as the adorable deity, is not considered a partial manifestation but the Supreme Being Himself.

As a vaisnava saint Śaṅkaradeva accepts devotion as the only means of liberation. So he admits a close relation between God and devotee. Sankaradeva writes in the Kirtan-Ghosa:

*Bhakatese mor hridi janiba nichay
Bhakata janara jana amise hriday
Moi bina bhakate nichinte kichu jnana
Bhakatata pare moi nichintuho ana"*⁷

In many places of Śaṅkaradeva's writings Narayana has been spoken as a loving and a lovable God. He is described to be in possession of all auspicious attributes which attract devotees towards him. Not only does he possess metaphysical qualities like non-duality, omnipotence, omniscience etc. but such moral virtues as mercy, love and compassion. Karunamaya (compassionate), Dinabandhu (friend of the lowly), Bhakta-vatsala (beloved of devotees), patit -pavana (redeemer of sinners) and many others are His attributes by

which He is designated. Madhavadeva in one of his verses of Namghosa writes: "Forsaking celestial Vaikuntha and hearts of yogins, God comes down to that place where ardent devotees sing His auspicious name." In the words of Maheswar Neog:

"Śaṅkaradeva admits nirguna Brahman to be the Ultimate Reality and jiva to be one with Brahman. To him, Brahman is indeterminate (nirviseśa), changeless (avikāri) and eternal (nitya). With this monistic view, Sankaradeva seeks to combine theistic or religious idea of a determinate personal God which is pivot of his creed." ⁸

Śaṅkaradeva believes in the incarnations of God. Śaṅkaradeva in the opening chapter of his celebrated work Kirtana enumerates twenty four incarnations of Narayana - Visnu. Narayana is spoken as the source of all incarnations including Brahma, Visnu and Siva. The first two lines of the "Kirtana-Ghosa" have struck the above note in the following way:

Prathamē pranamo Brahma rūpi sanatana

Sarva avatarara karana Narayana ⁹

"At the very outset, I bow down to the eternal Brahma who, in the form of Narayana, is the cause of all incarnation."

But in some places Visnu and Narāyaṇa have been indiscriminately used to mean the Supreme God. Assam vaisnavism including Śaṅkaradeva acknowledged the existence of various gods enumerated in the Puranas, but all gods owe their existence to Hari. All of them including Brahma and Siva are subservient to Him and they are compared to leaves and branches of a tree of which Visnu is considered the main stem or root. Therefore, Narāyaṇa or Viṣṇu should be worshipped or adored. Other deities would be automatically pleased if Viṣṇu, the support of all could be propitiated. Because of this uncompromising

attitude towards the gods of the Hindu Pantheon other than Visnu and his incarnations, Assam Vaisnavism is known as Eka-sarandharma (religion of single-minded devotion).

The doctrine of incarnation (avataravada) as the special revelation of God is found in Gita, Puranic Hinduism and Ramanuja. This is also accepted in Christianity. On the otherhand Kabir, Gurunaṅak, Islam and Judaism do not accept the doctrine of incarnation. Strictly speaking Judaism and Islam alone have pure monotheism. The cardinal belief of Islam is contained in the Kalima: 'There is no god, but God, and Muhammad is His Prophet.' That God is one and is known as Tawhid. He is eternal, without any beginning and end. Allah is said to be compassionate and most merciful. Allah is also forgiving to man.

From the philosophical point of view Sankaradeva can be treated as an advaitin. It is true that some contradictory statements suggesting dualistic tendency are also found in some places of Śaṅkaradeva's writings, but the predominance of monistic ideas cannot be denied. As he accepts the doctrine of Maya of Idealistic Monism and recognizes the identity between jiva and Isvara, Śaṅkaradeva can be interpreted as an advaitin. But it cannot be said that the philosophy of Śaṅkaradeva is exactly identical with that of Śaṅkaracāryya.

Śaṅkaracāryya admits the reality as transcendental, indeterminate and impersonal one where there is a little scope for devotion. Isvara again is not the highest reality. But Sankaradeva, considering the importance of devotion or Bhakti, conceived the highest reality as a saguna one. Assamese Vaisnavas have enjoyed the worship of or devotion to the personal and at the same time immanent and transcendental God Narāyaṇa. Śaṅkaracāryya accepts immanent and personal form of God from the empirical standpoint

(vyavaharikaadrsti) and He is an object of worship from a lower stand point but Sankaradeva nowhere stated that devotion to Narayana is only step from which one can mount up to the higher level at which the indeterminate and transcendental God can be realized. Again, Saṅkaradeva nowhere stated that the personal God Naṛayaṇa is unreal in the ultimate analysis and He is real only from the practical point of view. On the contrary, Naṛayaṇa has been prescribed at all stages of the spiritual progress and no distinction has been made between vyavaharika and paramarthika view points. From the advaitic point of view nirguna and saguna aspect of God cannot be real and eternal at the same time. And if it is real, it is so only from an empirical standpoint. Saṅkaradeva did not try to remove this inconsistency. Saṅkaradeva laid more stress on the saguna aspect of God, because this aspect is more suitable for the cultivation of devotion by the average mass people.

Conclusion:

From the above discussion it is clear that Saṅkaradeva's writings on the concept of God clearly reflect his monistic thought. But some inconsistencies are found in his writings, it is because his main aim was not to build a consistent philosophy like vaisnava saints Ramanuja, Vallabhacarya, etc. In-fact, Sankaradeva is known as a religious reformer rather than a philosopher. So he gives much importance on the bhakti marga especially dasya type of bhakti. For him, a devotee is a dasa or servant to his Lord. This type of bhakti needs a personal God who is graceful to his devotees.

Moreover, his concept of God is only an aspect of his philosophy of religion. Through his religion Saṅkaradeva tried to bring spiritual, social and cultural upliftment to the whole society. He himself believed in a lively

relation between God and devotee which necessarily leads to a concept of loving and lovable personal God. His greatest achievement is his success in bringing the people of Assam from a debased form of sakta tantricism to the monotheism of his Vaisnava faith.

Saṅkaradeva not only tried to give a metaphysical description of God, but also wanted to show the close relation between God and man. In Saṅkaradeva's opinion human beings are nothing but appearance of Brahman, but from devotional point of view both God and human beings are very near and dear to each other.

In the present day context, Saṅkaradeva's philosophy as well as his concept of God has great relevance. The religion preached by Sankaradeva was not only a religion but also a socio-cultural force. Through this religion Saṅkaradeva tried to put an end to the rights and rituals and social evils and tried to weed out class related differences between man and man. Now, it is our duty to break the artificial barriers of the different sects, and bring peace and happiness to the society.

References:

1. Sankaradeva, Kirtan-Ghosa, vv. 2179-2180
2. Madhavadeva, Rajasuya Kavya p. 4
3. Sankaradeva, Nimanavasiddha - samvada, verses 179-181
4. Borua, B.K., Sankaradeva Vaisnava Saint of Assam, p.89
5. Sankaradeva, Kirtan-Ghosa, v. 519
6. Sankaradeva, Kirtan-Ghosa, v. 1670
7. Sankaradeva, Kirtan-Ghosa, v. 1829
8. Neog, Maheswar., The Vaisnava Faith and Movement in Assam, p. 244
9. Sankaradeva, Kirtan-Ghosa, v.1

The Operational Analysis of Human Development Index (HDI)

Dr. Dipendra Kr. Sarmah
Associate Professor of Economics

Introduction

The Human Development Index (HDI) is a summary composite index that measures a country's average achievements in three basic aspects of human development: health, knowledge, and income. It was first developed by the late Pakistani economist Mahbub ul Haq with the collaboration of the Nobel laureate Amartya Sen and other leading development thinkers for the first Human Development Report in 1990. It was introduced as an alternative to conventional measures of national development, such as level of income and the rate of economic growth.

The HDI was created to emphasize that people and their capabilities should be the ultimate criteria for assessing the development of a country, not economic growth alone. The HDI can also be used to question national policy choices, asking how two countries with the same level of GNI per capita can end up with such different human development outcomes. For example, the Bahamas and New Zealand have similar levels of income per person, but life expectancy and expected years of schooling differ greatly between the two countries, resulting in New Zealand having a much higher HDI value than the Bahamas. These striking contrasts can directly stimulate debate about government policy priorities.

Revision of the Methodology of HDI

The original HDI methodology has been revised somewhat for this 20th anniversary edition of the Human Development Report in 2010. As in past Human Development Reports, the HDI remains a composite index that measures

progress in the three basic dimensions – health, knowledge and income. Under the previous HDI formula, health was measured by life expectancy at birth; education or “knowledge” by a combination of the adult literacy rate and school enrolment rates (for primary through university years); and income or standard of living by GDP per capita adjusted for purchasing-power parity (PPP US\$). Health is still measured by life expectancy at birth. But the 2010 HDI measures achievement in knowledge by combining the expected years of schooling for a school-age child in a country today with the mean years of prior schooling for adults aged 25 and older. The income measurement, meanwhile, has changed from purchasing-power-adjusted per capita Gross Domestic Product (GDP) to purchasing-power-adjusted per capita Gross National Income (GNI); GNI includes remittances and foreign assistance income, for example, providing a more accurate economic picture of many developing countries.

In the 2010 HDI measures the indicators for measuring education and income were changed for several reasons. For example, adult literacy used in the old HDI (which is simply a binary variable – literate or illiterate, with no gradations) is an insufficient measure for getting a complete picture of knowledge achievements. By including average years of schooling and expected years of schooling, one can better capture the level of education and recent changes.

Gross Domestic Product (GDP) is the monetary value of goods and services produced in a country irrespective of how much is re-

tained in the country. Gross National Income (GNI) expresses the income accrued to residents of a country, including international flows such as remittances and aid, and excluding income generated in the country but repatriated abroad. Thus, GNI is a more accurate measure of a country's economic welfare. As shown in the Report, large differences could exist between the income of a country's residents, measured by GNI or GDP.

Previously, the HDI had a form of the arithmetic mean of dimension indices obtained from the corresponding indicators by normalization using the fixed minima and maxima. The normalisation refers to the transformation of indicators expressed in different units to the unit-less quantities taking values between 0 and 1. But the HDI compiled in 2010 has a form of geometric mean of dimension indices obtained from the indicators by normalization based on minima and maxima observed over the period for which the HDI has been computed and reported. Thus, the previous 'cap' on the income component has been replaced in the 2010 HDI by an 'observed maximum' per capita income level. Adopting the geometric mean produces lower index values, with the largest changes occurring in countries with uneven development across dimensions. The geometric mean has only a moderate impact on HDI rankings.

Unlike the old HDI, the new HDI based on the geometric mean takes into account differences in achievement across dimensions. Poor performance in any dimension is now directly reflected in the new HDI, which captures how well a country's performance is across the three dimensions. There is no longer perfect substitutability across the dimensions. That is to say, a low achievement in one dimension is not anymore linearly compensated for by high achievement in another dimension. The geometric mean reduces the level of substitutability between dimensions and at the same time ensures

that a 1 percent decline in say life expectancy at birth has the same impact on the HDI as a 1 percent decline in education or income. Thus, as a basis for comparisons of achievements, this method is also more respectful of the intrinsic differences across the dimensions than a simple average.

The new HDI uses the natural logarithm instead of the previously used logarithm with the base of 10. This minor change has no effect on the value of the income index and is motivated by the fact that most of the economic literature uses the natural logarithm of income. The caps in each dimension are lifted so one can say that they are equal to the observed maxima over the period (1980-2010) for which HDI trends are presented.

Morover in the new HDI the methodology for calculating the dimension sub-indices also changed. The dimension indicators are transformed using the maximum levels for all sub-components observed over the period for which HDI trends are presented (from 1980). The minimum levels for the dimension indicators are set as follows: life expectancy at 20 years; both education variables at 0; and GNI per capita at PPP \$163, which is the observed minimum. The choice of minimum values is motivated by the principle of natural zeros below which there is no possibility for human development. As noted already, this way of normalizing has the effect of making the component sub-indices of these dimensions vary along the similar range. The rationale behind changing the minimum value for life expectancy at birth from 25 years to 20 is based on historical evidence (Maddison, 2010, and Riley, 2005)¹, which indicates 20 years as the minimum. If a society or a subgroup of society has a life expectancy below the typical age of reproduction, that society would die out. Lower values have occurred during some crises, such as the Rwandan genocide, but these were exceptional cases that were

not sustainable.

Generally, the minimum values are set to the values that a society needs to survive over time. For both education indicators, the minimum is set to 0 since societies can subsist without formal education. For income, it is set at \$163 per capita GNI, which is the lowest value attained by any country in recent history (Zimbabwe in 2008) and corresponds to less than 45 cents a day (just over a third of the World Bank's \$1.25 a day poverty line). The minimum values are essentially fixed. On the other hand the maximum values are observed over the period for which HDI trends are presented (from 1980), so while there might be year to year variation of the maximum values, the changes are not going to have any impact on ranks. This is because of the multiplicative form of the new HDI, which preserves the relative position of countries when maximum values change, although, the HDI values are affected by the choice of the normalizing parameters. Each year HDI trends are recalculated from 1980 based on consistent time series data and the new maximum values. In any case, the HDI is not meant to monitor progress in the short term – it takes time before policy interventions reflect on indicators such as mean years of schooling and life expectancy at birth. This is why HDI trends are provided in five-year intervals.

There are arguments for and against transforming the health and education variables to account for diminishing returns. It is true that health and education are not only of intrinsic value; they, like income, are instrumental to other dimensions of human development not included in the HDI (Sen 1999). Thus, their ability to be converted into other ends may likewise incur diminishing returns. The approach is to value each year of age or education equally, and therefore the principle has been applied only to the income indicator.

The new HDI assigns equal weight to all

three dimension indices; the two education sub-indices are also weighted equally. This is different from the previous HDI, which weighted them differentially. The choice of weights is based on the normative judgement that all three dimensions are equally important. Research papers that provide a statistical justification for this approach include Noorkbakhsh (1998) and Decanq and Lugo (2009)¹. The new HDI has more equal ranges of variation of dimension indices than the previous one, implying that the effective weighting is more equal than it was before.

Significance of Income in preparing HDI

Income is instrumental to human development, but the contribution diminishes as incomes rise. GDP in the previous HDI was capped at \$40,000 and was logarithmically transformed. The original HDI placed this cap on income to reflect the view that beyond some upper set amount, additional income does not expand human development opportunities. A further consideration was that while literacy rates and school enrolment and life expectancy have 'natural' caps (100 percent, mortality limits, and so on forth), the highest incomes would continue rising, skewing the upper ranks of the HDI to increasingly income-driven values and rankings over time. There are other reasons why the cap on income is lifted. First, countries were increasingly bunched at the cap. This meant that we could not distinguish among an increasing number of countries at the top of the distribution. In 2007, the GDP of 13 countries exceeded the cap. Thus, the discriminatory power of capped income has been weakened, especially for discrimination between the very high developed countries. Second, it was not originally intended to be binding in the sense of totally disregarding additional income beyond a particular level. For example, the income cap of PPP\$ 40,000 was not binding on countries when it was introduced in the mid-1990s but rather

was an upper bound used to normalize the income dimension index Third, the use of geometric mean intensifies the diminishing returns of the logarithmic transformation of GNI compared to the arithmetic mean. Fourth, and very importantly, the use of real maximum values instead of caps allows the resulting indices to vary in similar ranges so that their implicit weights are more similar than had been the case under the previous method.

Significance of the HDI

As a simple summary index, the HDI is designed to reflect average achievements in three basic aspects of human development – leading a long and healthy life, being knowledgeable and enjoying a decent standard of living. The policy of the Human Development Report Office has always been to construct additional complementary composite indices for covering some of the “missing” dimensions in the HDI. Gender disparity, inequality and human deprivation are measured by other indices (see Gender Inequality Index, Multidimensional Poverty Index and Inequality-adjusted HDI). Participation and other aspects of well-being are measured using a range of objective and subjective indicators and are discussed in the Report. Measurement issues related to these aspects of human development demonstrate the conceptual and methodological challenges that need to be further addressed.

Coverage of countries by HDI

The Human Development Report Office strives to include as many UN member countries as possible in the HDI. To include a country in the HDI we need recent, reliable, and comparable data for all three dimensions of the Index. For a country to be included, data ideally should be available from the relevant international data agencies. However, in comparison to 2009 fewer countries are covered in the 2010 HDI. HDI for 2010 has been calculated for 169 countries and territories. Countries not included

because of missing data for one or more components are: Antigua and Barbuda, Bhutan, Cuba, Dominica, Eritrea, Grenada, Lebanon, the Occupied Palestinian Territories, Oman, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent and the Grenadines, Samoa, Seychelles and Vanuatu. Micronesia has entered the HDI table for the first time this year, while Zimbabwe has re-entered after not being included in 2009 due to missing income values.

Determinants of Country Coverage in HDI

Data availability determines HDI country coverage. Where reliable data are unavailable and there is significant uncertainty about the validity of existing data estimates, countries are excluded to ensure the credibility of the Human Development Report and the family of human development indices. There are four countries that have information on the other three HDI components but not on GNI: Cuba, Iraq, the Marshall Islands and Palau. In the past, GDP per capita (PPP US\$) was estimated by the Center for International Comparisons of Production, Income and Prices (CICPIP) at the University of Pennsylvania to calculate the HDI for Cuba. These estimates rely on data from the salaries of international civil servants converted using the official exchange rate. However, because the markets in which foreigners purchase goods and services tend to be separated from the rest of the economy, such data can be an insufficient guide to prices faced by people in practice. The CICPIP recognizes this limitation and has graded the estimate of Cuba’s GDP as a “D” – the lowest grade. This is why Cuba is not in this year’s HDI.

Sources of data for HDI

Life expectancy at birth is provided by the UN Department of Economic and Social Affairs; mean years of schooling by Barro and Lee (2010); expected years of schooling by the UNESCO Institute for Statistics; and GNI per capita by the World Bank and the International

Monetary Fund. For few countries, mean years of schooling are estimated from nationally representative household surveys. Many data gaps still exist in even some very basic areas of human development indicators. While actively advocating for the improvement of human development data, as a principle and for practical reasons, the Human Development Report Office does not collect data directly from countries or make estimates to fill these data gaps in the Report.

The 2010 HDI attempts to make an assessment of 169 diverse countries and areas, with very different price levels. To compare economic statistics across countries, the data must first be converted into a common currency. Unlike market exchange rates, PPP (Purchasing Power Parity) rates of exchange allow this conversion to take account of price differences between countries. In that way GNI per capita (PPP US\$) better reflects people's living standards. In theory, 1 PPP dollar (or international dollar) has the same purchasing power in the domestic economy of a country as US\$1 has in the United States economy. The new PPP values have been used since 2008. The latest International Comparison Survey ICP, from which the PPPs are calculated, was done in 2005; 146 countries took part in the survey, which were 26 more than in the previous one. For further discussion on the PPP, see Human Development Indices – A statistical update 2008 (Section 2).

Mean years of schooling (MYS) for Andorra and Liechtenstein were based on the MYS of neighbouring countries Spain and Switzerland, respectively. For 25 countries, the MYS was estimated from nationally representative household surveys – UNICEF's Multiple Indicator Cluster Surveys (MICS) Demographic and Health Surveys (DHS), and the World Bank's Income International Distribution Database.

Expected years of schooling were estimated by cross-country regression in three countries – Montenegro, Singapore and Turkmenistan.

Comparable data are not available for many countries for all components of the HDI before 1980; so 1980 is the first year for which the HDI was calculated. Estimates for some indicators are available before this time, such as life expectancy, which is available since 1950.

Conclusion

The concept of human development is much broader than can be captured in the HDI, or any other of the composite indices in the Human Development Report (Inequality-adjusted HDI, Gender Inequality Index and Multidimensional Poverty Index). The HDI, for example, does not reflect political participation or gender inequalities. The HDI and the other composite indices can only offer a broad proxy on some of the key issues of human development, gender disparity and human poverty. A fuller picture of a country's level of human development requires analysis of other indicators and information presented in the statistical annex of the report.

References

1. Maddison, A. 2010. Historical Statistics of World Economy:1-2008 AD. Paris: Organization for Economic Cooperation and Development.
2. Riley, J.C. 2005. Poverty and Life Expectancy. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
3. Noorkbakhsh (1998). The Human Development Index: Some Technical Issues and Alternative Indices. *Journal of International Development* 10, 589-605
4. Decanq, K. and Lugo, M.A. 2009. Weights in Multidimensional Indices of Well-Being. OPHI working paper No. 18. (to appear in *Economic Reviews*)

Reading habit and its importance in society

Geetali Das
Librarian, S B M S College, Sualkuchi

Introduction :

There is increasing awareness in the world that reading is of fundamental importance in the life of individual citizens. Reading is necessary for every body in order to cope with new knowledge in the changing world of the technological age. Reading is a passion. It is a skill. Once we get hooked to reading, the time spent on reading books will become our favorite activity. Reading is one of the most important components for continued education, for the acquisition of new knowledge and skill, for gaining information through media, especially newspapers, books, television, radio and computers. It is an essential tool for life long learning for everybody through which humans can transmit knowledge to their future generation.

Collins and Cheek (1999) describe reading as a process that requires the use of complex thought processes to interpret printed symbols as meaningful units and comprehend them as a thought unit in order to understand a printed message.

According to Rubin (2002), reading is a total integrative process that starts with the reader and includes the affective, perceptual, and cognitive domains.

Importance of reading :

Reading is an important process of acquiring information by receiving a message from print in a meaningful way. Some view reading as a complex process integrating all aspects of

human behavior and demanding varied and continued instructional guidance to read accurately, to appraise what is read and to relate, what is read in a significant way to other areas of life.

A good reading habit is necessary for a healthy intellectual growth. Children normally use sensory perceptions to know their immediate surroundings and widen their vision, through reading. Reading is a habit, which is not a one time experience. It is accepted that a good reading habit has to be cultivated and natured in the early years of life. The reading habit, therefore, plays a very crucial role in enabling a person to achieve practical efficiency.

Advantages of Reading :

Reading habit benefits our life many ways. The regular reading habits benefit us in several ways like it improves our vocabulary

It gives us a glimpse into other cultures and places

It improves concentration and focus

It builds self-esteem

It improves memory

It improves creativity

It improves our reasoning skills

It reduces stress

Ways to cultivate reading habit :

Most people wish they read more. It is an activity that is both fun and enlightening. It can

help us be more knowledgeable and successful. However, it is an activity that many people do not engage in very much. There are some ways to inculcate the reading habit among us. Firstly, set times. We should have a few set times during everyday when we will read for at least 5-10 minutes. For example, we can read during our breakfast and lunch or in time when we are free like when we go to bed or waiting for someone. We also have to set a reading goal. Our goal might be a book a month or one per week. Second, always carry a book. Wherever we go, we must take a book with us. For example, when we want to go to class or work. Before we waiting for someone like our lecture or friends, we can read the book that we caring. So, we do not waste our time. It also a great way to pass the time. We also must make a list. Keep a list of all the books we read and the books that we want to read in future. We can keep the list in our journal, diary or pocket notebook. Then, we can add any title of good book that we hear, online or ask our friends and colleagues what they are reading. It will make easy for us to find the book when we go to library or book store. When we are reading, make it pleasurable and fine a quite place. Reading improves concentration. Also concentration is needed while reading. So whenever we are reading any books we should make ourselves comfortable in chair or on our bed. A quite place will make us peace. If we fine our self stressful while reading the book, do not continue reading under pressure like that.

Factor limiting reading habits :

Following are responsible for poor reading habits among us

Absence of a reading culture :

In our society people usually prefer to

believe on oral information. People prefer to listening and chatting more than reading. Traditionally scholars are the same time animated and narrated written words from books to illiterate through reading aloud, animated reading dramatization or even demonstration. It was necessary because of the difficulty in learning alphabets and in acquiring reading skill where written or printed materials were scarce and treated as valuable objects. Traditional reading animators were elder members of the family, members of religious institutions, professionals or amateurs. The inherited cultural habit has been transmitted and obstacle to reading habit from generation to another. In short, at the present; their societies still depend their own information rather than written one.

Illiteracy

One cause of poor reading habits is that most of our population is illiterate.

Poverty

One-third of our population is living below the poverty line and unable to fulfill their basic necessities. So it is impossible for them to purchase books.

Poor education system

Our education system runs on the one textbook system and teacher's do not encourage students to read books other than the textbooks.

Inadequate library systems

In our country the reading habits are declining day by day. Public libraries are very few, and the school libraries are not present in a true sense.

Absence of a conducive reading environment

There is no proper reading environment in India's libraries and the facilities of heating, air-

conditioning, furniture, etc. are very poor.

De motivated library staff

Library staff is not motivated and committed to their profession. People usually complain about their irrational behavior.

The lure of electronic media

TV's potential effect on children's reading performance has become an issue of growing concern among education and often cited as a cause for the decline in reading if children spent amount of their viewing time only programs which entertain rather than educate.

Role of parents in promoting reading habits among their children

Reading habit should start from young itself. There for parents should play a main role in convincing and telling their children on how important it is for a person to read no matter what type of reading material it is but it must be beneficial. The parents of all children should provide an environment for the fostering of healthy reading habits. Reading should be as natural to a child as the activity such as watching television or using computers. It is important that the parents who are keen to foster the reading habit among their children should themselves know something about books and authors. Now a day it is understood that parents are busy with their work, but they must make sure their children reads daily. Other than that, parents should bring their kids to the library at least once a week and they have to read together with their kids, so that the kids will be encouraged to read. Parents also can set up a mini library at home with the materials available and suitable for reading. Parents also should advise their adult children to read newspaper on a daily basis and not only reading story book or novels. This is to make sure that they

are aware about the current issues.

Libraries and the promotion of reading habits

Libraries play an important role in promoting the reading habits in any society. To create reading habits among people it is necessary for the libraries to reach out to the people. Librarians will have to take the books to the people rather than waiting for the people to come to the library to look for books. There are of course many methods of taking books to the people. One way would be for library staff to set up market stalls. Another way would be to make a mobile library which could visit the villages. One thing that attracts peoples toward libraries is the calm and peaceful environment of study. Libraries are the places where the learning material should be placed everywhere in an organized manner. Such an environment would attract users and motivate them to sit there and read books, some other journals or books of their own choice. In libraries, the form of promotion activities include a wide variety of activities, such as

An effective library orientation program should be introduced in libraries with the purpose of training users to get maximum benefits from the available library services.

For the promotion of reading habits special lectures, training courses, book fairs, exhibition, etc. should be organized.

Library activities should be promoted through advertising using the mass, electronic and print media.

Books and journals should be recent, relevant to users' interest and according to their needs.

Well-trained and qualified staff should be appointed in libraries.

Library staff should provide training to the user to organize home libraries.

For the promotion of reading habits several campaigns can be launched, e.g. library week, book day, etc.

Quiz competitions can be organized in libraries to check the student's knowledge about various books.

Conclusion

It is important to encourage the reading habit so that people grow mentally and fulfill their potential at every level from village to university. Nobody can fulfill his or her potential without the cognitive growth that comes from reading widely and people will not read further than their immediate needs if they are not given the reading habit. Such growth is every person's right and will benefit the country economically as well as benefiting the individual personally.

References

- <http://myeduexperiences.blogspot.in/>

2 0 0 9 / 0 2
role_of_class_libraries_in_promoting.html

- http://ifla.queenslibrary.org/iv/ifla65/papers/091_114e.html
- <http://www.lifehack.org/articles/lifestyle/14-ways-to-cultivate-a-lifetime-reading-habit.html>
- <http://www.pngbuai.com/000general/libraries/literacy-services/READRAB.pdf>
- <http://www.wikihow.com/Develop-Your-Reading-Habit>
- <http://benefitsandadvantages.com/tag/reading-habit>
- <http://www.persistanceunlimited.com/2007/12/the-26-major-advantages-to-reading-more-books-and-why-3-in-4-people-are-being-shut-out-of-success/>
- <http://www.ayushveda.com/magazine/advantages-of-reading/>

Mobile Networking and Ad hoc networking technologies

Simanta Sarma,

HOD, Department of Computer Science

Abstract: In this paper we describe mobile network & mobile ad hoc networking technology. We discuss generation of mobile network and a lean and efficient routing protocol for wireless ad hoc networks. We report on its implementation, on performance comparisons and on a formal validation result. Moreover we discuss Formal Protocol Verification and operating over infrared or Bluetooth. This paper evaluates two model checking tools, SPIN and UPPAAL, using the verification of the Ad hoc Routing protocol as a case study. Insights are reported in terms of identifying important modeling considerations and the types of ad hoc protocol properties that can realistically be verified.

Keywords. Cellular Phone network, mobile ad hoc networks, routing protocols, Wireless networks, ad hoc routing, routing protocol Implementation, formal validation, model checking, Infrared or Bluetooth.

1. INTRODUCTION:

Cellular communications has experienced explosive growth in the past two decades. Today millions of people around the world use cellular phones. In modern area Cellular phones are most important factor in human life. Cellular phones allow a person to make or receive a call from almost anywhere. Likewise, a person is allowed to continue the phone conversation while on the move. Cellular communications is supported by an infrastructure called a cellular

network, which integrates cellular phones into the public switched telephone network. Cellular service has seen tremendous acceptance, especially in the last few years, with millions of new subscribers each year and the new subscriber rate growing. Some estimates predict that half a billion cellular phones will be in service by the end of the next decade. AD-HOC networks are typically described as a group of mobile nodes connected by wireless links where every node is both a leaf node and a router.

1.1 EVOLUTION OF MOBILE NETWORKS:

The first systems offering mobile telephone service (car phone) were introduced in the late 1940s in the United States and in the early 1950s in Europe. Those early single cell systems were severely constrained by restricted mobility, low capacity, limited service, and poor speech quality. The equipment was heavy, bulky, expensive, and susceptible to interference. Because of those limitations, less than one million subscribers were registered worldwide by the early 1980s.

1.1.1 GENERATIONS OF MOBILE COMMUNICATION:

1G (First Generation):

The introduction of cellular systems in the late 1970s and early 1980s represented a big leap in mobile communication especially in capacity

and mobility. Semiconductor technology and microprocessors made smaller, lighter weight and more sophisticated mobile systems a practical reality for many more users. These 1G cellular systems still transmit only analog voice information. The most prominent 1G system is Advanced Mobile Phone System (AMPS), Nordic Mobile Telephone (NMT), and Total Access Communication System (TACS).

2G (Second Generation):

The development of 2G cellular systems was driven by the need to improve transmission quality, system capacity, and coverage. 2G cellular systems include GSM, Digital AMPS (D-AMPS), code division multiple access (CDMA), IS-95 and Personal Digital Communication (PDC). The most important distinction in 1G and 2G is that 1G networks use analog signals, while 2G networks use digital. Today, multiple 1G and 2G standards are used in worldwide mobile communications. Many standards are used only in one country or region, and most are incompatible. GSM is the most successful family of cellular standards (GSM900, GSM-railway [GSM-R], GSM1800, GSM1900, and GSM400).

3G (Third Generation):

3G systems promise faster communications services, including voice, fax and Internet, anytime and anywhere with seamless global roaming. The first 3G network was deployed in Japan in 2001. 3G technology supports 144 Kbps bandwidth, with high speed movement (e.g. vehicles), 384 Kbps (e.g. on campus) & 2 Mbps for stationary.

"True" 3G

Third-generation specifications call for even

higher speeds 144 kbps in vehicles, 384 Kbps for pedestrians outdoors, and 2.48 Mbps in indoor offices. Some carriers are calling their current deployments 3G. This is contested by others as being the lowest rung of the 3G specification, and hence prefers to use the term 2.5G. As expected, each of the 2.5G technologies has a forward path to the 3rd generation.

- Ø EDGE (Enhanced Data Rates for Global [or GSM] Evolution) is the true 3G offering along the GSM path. It provides data rates three times greater than GSM/GPRS, with speeds in the range 100 - 130 kbps (up to 200 kbps in bursts). EDGE was rolled out across Canada in 2004. Being an extension of GSM/GPRS, EDGE will be widely available internationally, and supported by network operators in many countries, and over 60 network operators in over 40 countries have committed to EDGE for their next generation services.
- Ø There are a couple of forward paths from CDMA2000 offering substantially higher data rates. Neither of the CDMA based carriers (Telus Mobility, Bell Mobility) had announced offerings or pilots at the time of writing.

Next Generation

There are specifications for higher speed services. We will update us when these become closer to reality in Canada.

1.2. BRIEF HISTORY

Many channel allocation algorithms have been proposed during the last thirty years for cellular networks to avoid channel interference and efficiently utilize the limited frequencies. These algorithms can be classified into three types:

fixed, flexible, and dynamic. Among them, dynamic channel allocation (DCA) strategies have been the focus of recent research. With DCA strategies, a cell may use any channel that will not cause channel interference. Typically, each channel is associated with a priority; when a cell needs a channel, it picks the available channel which has the highest priority. All the previous algorithms, which are referred to as *centralized* channel allocation algorithms, rely on a *mobile switching centre* (MSC) to accomplish channel allocation.

2. MOBILE AD-HOC NETWORK

Theoretical mobile ad hoc networking research [CCL03] started some decades ago. But commercial digital radio technologies appeared in the mid-nineties. Since then, few proposals for enabling ad hoc communications were made. The first technology (IEEE802.11, also referred to as Wi-Fi [ANS99]) is still strongly leading the market, although there is great room for improvement. This section provides an overview and a technical description of the technologies that have been proposed hitherto. A common feature of most wireless networking technologies is that they operate in the unlicensed Industrial Scientific and Medical (ISM) 2.4GHz band. Because of this choice of frequency band, the network can suffer interferences from microwave ovens, cordless telephones, and other appliances using this same band plus, of course, other networks.

2.1 Packet radio

Packet radio [GFS78] was used for the earliest versions of mobile ad hoc networks. It was sponsored by DARPA in the 1970s. It allows the transmission of digital data over amateur radio channels. Using special radio equipment, packet ra-

dio networks allowing transmissions at 19.2 kbit/s, 56 kbit/s, and even 1.2 Mbit/s have been developed. Since the modems employed vary in the modulation techniques they use, there is no standard for the physical layer of packet radio networks. Packet radio networks use the AX.25 data link layer protocol, derived from the X.25 protocol suite and designed for amateur radio use. AX.25 has most frequently been used to establish direct, point-to-point links between packet radio stations, without any additional network layers. However, in order to provide routing services, several network layer protocols have been developed for use with AX.25. Most prominent among these are NET/ROM, ROSE, and TexNet. In principle, any network layer protocol may be used, including the Internet protocol (IP), which was implemented in the framework of the AMPRNet project.

2.2 IEEE802.11

Wi-Fi is a wireless networking technology based on the IEEE802.11 specifications. The first – and still most used – Wi-Fi standard is referred to as IEEE802.11b in the scientific literature. It was then declined into IEEE802.11a, IEEE802.11g and IEEE802.11n. IEEE802.11i and IEEE802.11h, which respectively focus on Quality of Service (QoS) and security, are out of the scope of this document. All Wi-Fi technologies operate on the 2.4GHz band, except from IEEE802.11a which operates within the 5GHz band. These technologies use significantly different PHY layers which, from the user point of view, make them differ in term of the bandwidth (i.e. the data rate) that they provide. Typically, Wi-Fi enabled devices have coverage distances ranging from 50 to more than 100 meters. In practice, this coverage distance depends greatly on the nature of

the antenna and on the environment in which the devices evolve.

2.2.1 IEEE802.11a

IEEE802.11a uses Orthogonal Frequency Division Multiplexing (OFDM). It is the only wireless radio technology that works in the 5GHz band. The main idea behind OFDM is that since low-rate modulations (i.e. modulations with relatively long symbols compared to the channel time characteristics) are less sensitive to multipath, it should be better to send a number of low rate streams in parallel than sending one high rate waveform. OFDM then works by dividing one high-speed signal carrier into several lower-speed subcarriers, which are transmitted in parallel. High-speed carriers, which are 20MHz wide, are divided into 52 sub channels, each approximately 300KHz wide. OFDM uses 48 of these sub channels for transporting data, while the four others are used for error correction. OFDM delivers higher data rates and a high degree of multipath reflection reconstruction, thanks to its encoding scheme and error correction.

2.2.2 IEEE802.11b

IEEE 802.11b uses Direct Sequence Spread Spectrum (DSSS) as the physical layer technique for the standard. DSSS uses a complex technique which consists in multiplying the data being transmitted by a *noise* signal. This noise signal is a pseudo-random sequence of 1 and -1 values, at a frequency much higher than the original signal. The resulting signal wave looks much like white noise. This white noise can be filtered at the receiving end in order to recover the original data. This filtering happens by again multiplying the same pseudo-random sequence by the received signal (because $1 \times 1 = 1$, and -1

$\times -1 = 1$). This process, known as "de-spreading", mathematically constitutes a correlation of the transmitted pseudo-random sequence with the receiver's assumed sequence. For allowing de-spreading to work correctly, the transmit and received sequences must *synchronized*. So far, IEEE 802.11b is the implementation of the IEEE 802.11 standard that has been most heavily studied in the framework of mobile ad hoc networks.

2.2.3 IEEE802.11g

IEEE802.11g, just like IEEE802.11a, uses orthogonal frequency-division multiplexing (OFDM), it then boasts similar bandwidths. OFDM is described in Section 2.2.1. But unlike IEEE802.11a, IEEE802.11g works in the 2.4 GHz band. Since the draft 802.11g standard combines fundamental features from both 802.11a and 802.11b, it leads to the development of devices that can inter-operate with technologies based on both of the previous versions of the specification.

2.3 Bluetooth

Bluetooth is essentially the same kind of microwave radio technology that has given us wireless door chimes and automatic garage door openers. It was initially restricted to an operating distance of just 10 meters and a speed of approximately 1 Mbit/s. When Bluetooth devices come within range of each other, they establish contact and form a temporary network called a Personal Area Network (PAN). In the Bluetooth terminology, this is also known as a Pico net. A multi-hop ad hoc network formed by the interaction of Bluetooth devices is called a Scatter net. When using Bluetooth, the devices must establish a network session before being able to transmit any data. Bluetooth uses the Frequency-Hopping Spread Spectrum (FHSS) tech-

nique. Unlike IEEE802.11 which establishes a communication link on a certain frequency (a channel), FHSS breaks the data down into small packets and transfers it on a wide range of frequencies across the available frequency band. Bluetooth transceivers jump among 79 hop frequencies in the 2.4 GHz band at the rate of 1,600 frequency hops per second. 10 different types of hopping sequences are defined, 5 of the 79 MHz range/79 hop system and 5 for the 23 MHz range/23 hop system. This technique trades off bandwidth, in order to be robust and secure. More precisely, Spread Spectrum communication techniques have been used for many years by the military because of their security capabilities.

2.4 Hiperlan

The HiperLAN2 standard is very close to 802.11a/g in terms of the physical layers it uses – both use OFDM technology – but is very different at the MAC level and in the way the data packets are formed and devices are addressed. On a technical level, whereas 802.11a/g can be viewed as true wireless Ethernet, HiperLAN2 is more similar to wireless Asynchronous Transfer Mode (ATM). It operates by sharing the 20MHz channels in the 5GHz spectrum in time, using Time Division Multiple Access (TDMA) to provide QoS through ATM-like mechanisms. It supports two basic modes of operation: centralized mode and direct mode. The centralized mode is used in the cellular networking topology where each radio cell is controlled by an access point covering a certain geographical area.

2.5 ZigBee

ZigBee-enabled devices conform to the IEEE 802.15.4-2003 standard. This standard specifies its lower protocol layers, the physical layer (PHY), and the medium access control (MAC).

It targets Low-Rate Wireless Personal Area Network (WPAN). ZigBee-style networks research began in 1998. ZigBee was intended to operate in contexts in which both Wi-Fi and Bluetooth are not suitable. ZigBee operates in the unlicensed 2.4 GHz, 915 MHz and 868 MHz ISM bands. It uses direct-sequence spread spectrum (DSSS) coding. This makes the data rate to reach 250 kbit/s per channel in the 2.4 GHz band, 40 kbit/s per channel in the 915 MHz band, and 20 kbit/s in the 868 MHz band. The maximum output power of ZigBee antennas being generally 1 mW, the transmission range of ZigBee nodes is between 10 and 75 meters. Observations have shown that the transmission range is heavily dependent on the environment.

2.6 Broadband wireless networking

WiMAX (IEEE 802.16) stands for Worldwide Interoperability for Microwave Access. IEEE 802.16 boasts data rates up to 70 Mbit/s over a distance of 50 km. However practical limits from real world tests seem to be between 500 kbit/s and 2 Mbit/s at a distance of around 5-8kms. WiBro is a wireless broadband internet technology being developed by the Korean telecoms industry. It has been announced that WiBro base stations will offer an aggregate data throughput of 30 to 50 Mbit/s and cover a radius of up to 5 km. The technology will also offer Quality of Service. HIPERMAN [HPF03, HPF04], which stands for High Performance Radio Metropolitan Area Network, is a European alternative to WiMAX. The standards were created by the European Telecommunications Standards Institute (ETSI). It provides a wireless network communication in the 2-11 GHz bands. The adequation of these technologies to ad hoc networking is discussable, since they would permit to establish ad hoc networking at a level at which technologies for infrastruc

ture networks (like GSM or UMTS) are available.

3. Protocol Validation

3.1 Survey of Methods

Computer networking protocol validation is commonly done using a combination of simulation and testing. These are both valid approaches that to some extent complement each other. Simulation offers the possibility to run a large batch of tests under identical circumstances whereby some parameter can be varied and the effect studied. A very common assisting tool, or framework, is the network simulator - ns-2 [26]. Live testing is often applied to some extent during protocol development. An important application for the method is when checking interoperability between different implementations. Live testing poses the difficulty of conducting several comparable tests, but if done in a structured way it may very well expose errors or problems not visible in simulations. The gray zone problem, reported by Lundgren et al. [34] is one example of such a discrepancy. In Paper C initial results from a structured live testing study are presented. The tool we use is called the APE testbed [38]. A third alternative is to use formal verification in order to be sure to cover all situations possible in a system model. Testing and simulation are not exhaustive methods and cannot guarantee that there are no undiscovered subtle errors or design flaws in a protocol. The objective of formal verification is to improve on reliability by reasoning about systems using mathematical logic. A formal system model can thereby be checked to fully comply with a given set of requirements. There have been comparatively few efforts at formal verification of ad hoc routing protocols. The reason for this is twofold.

First, there is the presumption that the methods are difficult to use which is to some extent true since there really is a threshold to cross before becoming proficient. The deductive methods usually require more experience before it is possible to carry out a proof for a non trivial system. Even then, it is often a very time consuming process.

In the case of deductive methods they have a potential to be very powerful and can be used to construct proofs for large or even infinite state systems. However, the proof may be notoriously difficult to find or it may not even exist because the problem is not well formulated. Algorithmic verification methods, commonly known as model checking [9], have been more successful in terms of industrial deployment because of their easier usage. These methods have another problem that surfaces for systems composed from a set of different components that can interact in a non deterministic manner. Many possible interleaving of execution are thereby possible, leading to exponential growth of the searched state space; the state explosion problem [47]. These new techniques thus have the potential for verifying infinite state systems automatically by abstract interpretation [15] followed by, for example, symbolic model checking [36]. There is ongoing work on many fronts in order to lower the threshold of use as well as on coping with the state explosion problem. Here, we concentrate on some of the more user friendly tools, namely automatic model checkers. Our hope is to advocate the use of formal verification by the average protocol designer.

3.2 Formal Protocol Verification

3.2.1 System Description Languages

In order to verify a particular protocol it first

has to be described in a structured and unambiguous way. For this, there are two main choices. Either, one can write an implementation in a regular programming language such as C and thereafter verify the code directly. This approach has been used by Engler and Musuvathi [18] to find errors in different AODV implementations. It is most often not used for exhaustive verification but rather as a method of finding program bugs, even though Engler and Musuvathi were also able to identify a routing loop error in the AODV specification. The second approach to describing the protocol is to use a formal description language. This can either be a subset of first order predicate logic or some more high level formalism such as PROMELA (PROcess Meta LAnguage) used in the SPIN [23] tool. In reality, these languages

are just representations of transition systems. It is essential that the formal description matches that of the real system implementation, but normally some parts have to be abstracted away from in order to make the problem feasible for verification. In the case of deductive verification the proof may otherwise be too difficult to construct and in the case of model checking the state space can easily blow up. When abstracting, one has to make sure that the system model retains the same behavior as the implementation for the properties of interest.

3.2.2 Requirement Properties and Specification Languages

Requirements on the system are commonly expressed in a temporal logic such as LTL (Lin-

Table 1. SPIN verification results

Scenario	States generated	Transitions	All states searched	Memory used [Mb]	Time used
(a)	5715	12105	Yes	4.242 (6.188)	0.20 (0.20) s
(b)	269886	731118	Yes	33.05 (124.7)	12.33 (10.48) s
(c)	53614	128831	Yes	8.836 (30.12)	2.19 (1.92) s
(d)	4.58e+07 (8.15e+06)	1.33e+08 (2.21e+07)	No	4083 (4083)	5 h:57 min (8 min:56 s)
(e)	1.41e+06	4.59e+06	Yes	170.4 (806.6)	1.36 (1:26) min:s
(f)	3.40e+07 (7.27e+06)	(2.50e+07)	No	4083 (4083)	4 h:2 min (9 min:43 s)

ear Temporal Logic) [43] or CTL (Computation Tree Logic) [10]. Requirement properties can be categorized as either liveness or safety properties [29]. Characteristic for a safety property is that a violation is detectable using a finite system run. It can informally be described using the sentence "something bad will never happen" provided that the property holds in all reachable system states. In contrast, a liveness property corresponds to the sentence "something good will eventually happens". In order to produce a counter example for a liveness property it is sometimes necessary to study infinite system runs.

3.2.3 Applying the Method

Model Checking

There are two main advantages of model checking in comparison to deductive methods. The first one is that once the system model has been constructed and the verification properties devised, the process is completely automatic and outputs a "yes" or "no" answer. The other advantage is the possibility to generate error traces in case a property is not fulfilled by the system. This makes it possible for the user to modify the model accordingly. The main disadvantage of model checking is its limitation to finite state systems. It can, however, be used in hybrid infinite state verification approaches where model checking is, for example, a component in a CEGAR (Counter-Example Guided Abstraction Refinement) loop [12]. Furthermore, model checking of symbolically represented systems can be regarded as infinite state since the original system may contain an unlimited element (such as continuous time). Using model checking, one can check safety as well as liveness properties. Model checking algorithms work by

exploring the state space whereby the search stops at the first violation or when the complete execution tree has been examined. Methods can be divided into explicit state and symbolic model checking depending on if the individual states or groups (sets) of states are used to represent the state space.

Deductive Verification

In deductive verification the goal is to prove that a conclusion, the property to be verified, can be drawn from a given set of premises, the system description. This was previously a tedious manual process which has been speeded up with the emergence of semi-automatic tools, so called theorem provers. One advantage of this method is that it can be used to prove properties of infinite state systems, for example a protocol running in a network with an unbounded number of nodes. An invariant is an assertion that is true in all states of a system. A safety property, expressed as an invariant, can be proven using mathematical induction. First it needs to be proven that the initial system configuration implies the assertion. In the inductive step it is then checked whether all state transitions preserve the property, that is, if the assertion holds before the transition it will also hold after it. Hence, the verification does not require an explicit state space search. This avoids the state explosion problem at the cost of a more cumbersome proof process. The manual method was used by Ogier [40] to make a proof of correctness for the TBRPF [39] protocol. For the discovery module he further presents a proof that the neighbor information exchanged is sufficient for the functionality of the protocol.

3.2.4 The State Explosion Problem and Remedies

The state explosion problem in model checking refers to the situation in which the state space storage overhead grows exponentially with the size of the model. This problem occurs because of the large number of possible interleaving between processes in a reactive concurrent system. Verification may thereby fail simply because the available amount of computer memory is limited. There have been a number of suggestions for coping with the state explosion, that is, to make verification feasible for realistically sized systems. We list the major remedies below following the description by Clarke et al. [9]. Symbolic representation. Symbolic representation refers to the use of compact data structures for representing state space. For example, by encoding the transition relations of a Kripke structure as a Binary Decision Diagram (BDD) it is possible to save storage by exploiting the often inherent regularity of a hardware or software system. Constraint system representation of continuous parameters such as clock ranges, which is done in UPPAAL, is another example of a symbolic representation. In that case it would not even be possible to store all time points explicitly regardless of the amount of available memory. Partial order reduction. Partial order reduction [24] is an optimization, for example implemented in the SPIN tool. If a group of concurrently executing processes do not exchange any data throughout their lifetime, then it does not make a difference for the end result if they are run one after the other or in parallel. This makes verification simpler since the processes can be verified in isolation. However, once processes cooperate, for example by message passing, which is certainly the case for protocol implementations, then the possible interleaving of operation have to be taken

into account when verifying the system. Partial order reduction is a way of disregarding process interleavings that produce the same global state as some other interleaving. Note that the verification property also needs to be taken into account since it might introduce additional data dependencies between processes. Keeping as much as possible local to each modeled process can thus promote partial order reduction.

4. Related Work

Routing below the IP layer for ad hoc networks was independently adapted by [1] using label switching which is equivalent to the selectors. A similar project is [2] where the authors also aim at putting L2.5 routing logic inside the (wireless) network interface card. For AODV, formal validations have been carried out by the Verinet group [19]. Using a theorem prover and a SPIN model of AODV in a 2 node setup (with an AODV router environment), it is in fact a loop free routing protocol. The Verinet group [23] have carried out formal validation of AODV [13] and identified a flaw that could lead to loop formation. This was done using the HOL [24] theorem prover and a SPIN model of AODV in a two node setup (with an AODV router environment). They have also suggested a modification and verified that, after this, the protocol was loop free. Their approach verified the general case, but the methodology involves substantial user interaction.

5. Conclusions

This work is to our knowledge the first to study a range of topologies in order to determine where the limit actually is when performing model checking on an ad hoc routing protocol. We have introduced the ad hoc routing protocol which targets the common-case of network

clouds with 10-15 nodes and a diameter of up to three hops. We believe that such settings will be the most popular ones where ad hoc networks can and will be put into operation. More specially, in larger settings and for IEEE 802.11 there are such severe degradations occurring under any ad hoc routing scheme that we do not consider this to be a relevant use case that a routing protocol should try to address. When verifying both the data and control aspects of the protocol using SPIN and when verifying the timing properties using UPPAAL the size of network, i.e. the number of nodes involved, as well as the nature of the topological scenarios is limited due to state space storage overhead. Even if parallel model checking approaches were used, our conclusion is that it is at this point not feasible to provide a proof for topologies of any significant size by modeling the protocol directly. On the other hand, our study enables us not only to analyze the modeling considerations that have to be imposed, but also provides us with a solid starting point for the further work we intend to pursue in the direction of infinite-state verification of ad hoc routing protocols.

6. REFERENCES

1. Somnath Sinha Maha Patra, "Improved Genetic algorithm for channel allocation scheme with channel borrowing in Mobile Computing", IEEE Transactions on Mobile Computing, vol-5, No.7, July 2006.
2. Arup Acharya, Archan Misra and Sorav Bansal. A Label-switching Packet Forwarding architecture for Multi-hop Wireless LANs.
3. Proc WoWMoM'02, Sep 2002, Atlanta, USA
4. Lundgren, H.: Implementation and Real-world Evaluation of Routing Protocols for Wireless Ad hoc Networks. Licentiate thesis, Uppsala University (2002)
4. IETF MANET Working Group: MANET charter. <http://www.ietf.org/html.charters/manet-charter.html> (2004)
5. Perkins, C., Belding-Royer, E., Das, S.: Request for Comments: Ad hoc on-demand distance vector (AODV) routing. <http://www.ietf.org/rfc/rfc3561.txt> (2003).
6. Johnson, D.B., Maltz, D.A., Hu, Y.C.: Internet draft: The dynamic source routing protocol for mobile ad hoc networks (DSR). <http://www.ietf.org/internet-drafts/draft-ietf-manet-dsr-09.txt> (2003).
7. Xiong, C., Murata, T., Tsai, J.: Modelling and simulation of routing protocol for mobile ad hoc networks using coloured Petri nets. In: Proc. Workshop on Formal Methods Applied to Defence Systems in Formal Methods in Software Engineering and Defence Systems. (2002)
8. Tian-Tsair SutS, Po-Chiun Huangt, and Chung-Ju Changt, "A channel borrowing protection scheme for handoffs in a cellular based pcs system", 0-7803-2955-4/95/ IEEE
9. Holzmann, G.: The Spin Model Checker, Primer and Reference Manual. Addison-Wesley, Reading, Massachusetts (2003)
10. Barnat, J., Brim, L., Stribrna, J.: Distributed LTL model-checking in SPIN. Technical Report, Masaryk University (2000)

Published by International Journal of Computational Engineering Research, Vol. 2, Issue. 5.

সোণালী জয়ন্তীৰ সোণালী মুহূৰ্ত :

সোণালী জয়ন্তীৰ সোণালী মুহূৰ্ত :

অধ্যক্ষ আৰু তত্ত্বাবধায়কৰ সৈতে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱত অংশগ্ৰহণকাৰী মহাবিদ্যালয় দল :

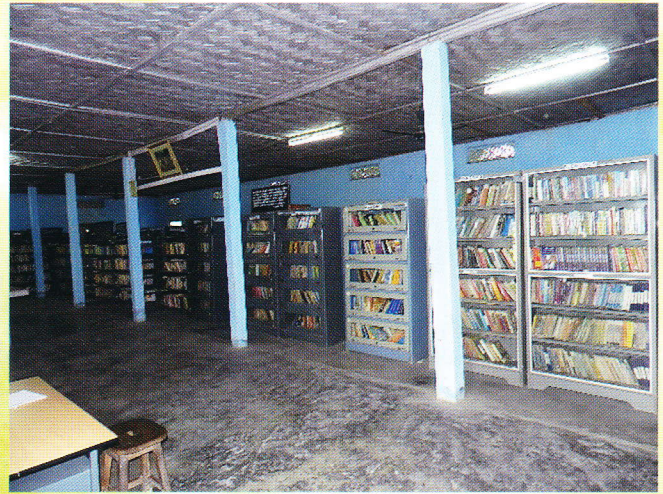
মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানৰ মুকলি সভালৈ সভাপতি আৰু অন্যান্য বিশিষ্ট ব্যক্তিসকলক আগবঢ়াই অনা মুহূৰ্ত

মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানত বুদ্ধবাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰৰ প্ৰতিচ্ছবিত ব্যক্তি প্ৰজ্জ্বলনৰ মুহূৰ্তত ঈশ্বৰ শ্ৰীশ্ৰীহাটীসত্ৰৰ বুঢ়া সত্ৰাধিকাৰ

মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানৰ পতাকা উত্তোলনৰ মুহূৰ্তত অধ্যক্ষ ড° দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতীদেৱ

মহাবিদ্যালয় পুথিভালৰ ভিতৰচ'ৰা

মহাবিদ্যালয়ৰ নৱাগত আদৰণি সভাৰ এটি মুহূৰ্ত

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ তহাৱৰ্থায়ক আৰু বিষয়ববীয়াসকলৰ একাংশ

কৰ্তব্যৰত অৱস্থাত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ
মাননীয় ড° দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতীদেৱ

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ কোঠাৰ এটা বাস্তৱ মুহূৰ্ত

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ আৰু অধ্যাপক/অধ্যাপিকাসকলৰ
একাংশ

মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰ্যালয় আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ একাংশ

মহাবিদ্যালয়ৰ গ্ৰন্থাগাৰিক আৰু সহায়কসকল

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি আৰু
বিষয়ববীয়াসকলৰ একাংশ

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

২০১১-১২ বৰ্ষ

প্ৰতিবেদনৰ আদিতে যিসকলে দেশৰ হকে, জাতিৰ হকে, প্ৰাণ আহতি দিলে আৰু যি দুজনা মহাপুৰুষে শুবালকুছি মহাবিদ্যালয় স্থাপনৰ কাৰণে যি মহান দান দি গ'ল তেখেত সকললৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ নমস্কাৰ তথা সেৱা আগবঢ়াই মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিছো।

অসমৰ মানচেষ্ঠাখ্যাত সোণালী সূতাৰ দেশ শুবালকুছিৰ একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়। এই শিক্ষানুষ্ঠানখনে বহুত সমস্যাৰ মাজতো গৌৰৱ কৰি আহিছে। বহুজনে যদিওবা এই সমস্যাবোৰ আতৰ কৰিব বিচাৰিছে তথাপিও হয়তো এই সমস্যাবোৰ আতৰ কৰিব পৰা নাই। তাৰ মূল কাৰণ হ'ল আৰ্থিক অনাতন, অকল যে আৰ্থিক অভাৱৰ কাৰণে মহাবিদ্যালয়খন সমস্যাবে জৰ্জৰিত তেনে নহয়। আন আন কাৰণবোৰৰ বাবেও মহাবিদ্যালয়খনত কিছুমান সমস্যাই দেখা দিয়ে। উদাহৰণ স্বৰূপে মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰিৱেশৰ কথা ক'ব পৰা যায়।

ইয়াৰ দ্বাৰা মই এইটোকে ক'ব বিচাৰিছো যে মহাবিদ্যালয়ৰ ডাঙৰ সমস্যাবোৰ আতৰ কৰিবলৈ যোৱাৰ আগতে আৰু এই সৰু সমস্যাসমূহৰ প্ৰতিও গুৰুত্ব দিব লাগে যিবোৰ সমস্যাই আমাক শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাত বেছি অসুবিধাৰ সৃষ্টি কৰে। এনেকুৱা সৰু সৰু সমস্যাসমূহক মই বেছিকৈ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিলো। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ আন আন সমস্যা আৰু উৎসৱ সমূহতো সফল ৰূপায়নত গুৰুত্ব দিছিলো।

তথাপিহে মই কি কৰিলো, কি নকৰিলো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্যৰ বিষয়। মোৰ কাৰ্যকালত কলেজখনত বহুতখিনি পৰিৱৰ্তন হোৱা দেখা পাইছিলো আৰু এই উন্নতিৰ গতি শেষ হোৱা পৰ্যায়লৈ চলি আছিল চলি আহিছে আৰু চলি থাকিবই। এয়া মোৰ একান্ত ইচ্ছা।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত বিভিন্ন কাম-কাজত সহায় তথা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মই শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰিছো আৰু ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

সদৌ শেষত বিগত সময়ছোৱাত কৰা জ্ঞাত-অজ্ঞাত ভুলৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিছো আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশৰ উত্তৰোত্তৰ কামনাৰে প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছো।

“জয়তু শুবালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা”

ৰূপজ্যোতি কলিতা

উপ-সভাপতি

ছাত্ৰ একতা সভা

শুবালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

পাতনিতেই শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৰিছোঁ সেই মহান ব্যক্তিসকলক, যিসকলৰ ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টাত গঢ় লৈ উঠিছিল এই ঐতিহ্যমণ্ডিত শূৰালকুছিবুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়। সেই ব্যক্তিসকলৰ স্মৃতিৰ পৰশ মহাবিদ্যালয়খনত আজিও বিৰাজমান। লগতে শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ সেইসকললৈ, যিসকলে অসমৰ প্ৰতিটো দুৰ্যোগপূৰ্ণ মুহূৰ্তত নিজৰ ভৱিষ্যৎ জীৱন বিসৰ্জন দি শ্বহীদ আখ্যা পালে।

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে শূৰালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১১-২০১২ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দৰে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু দায়িত্বশীল পদৰ যোগ্য বুলি মোক বিবেচিত কৰি অধিষ্ঠিত কৰাই সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধাকণ দিয়াত সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মোৰ মৰমৰ সমূহ বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মই আন্তৰিক মৰম আৰু কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

হে সতীৰ্থবৃন্দ আজি আমি সকলোৱে সকলো সমাজৰ বিভিন্ন সমস্যা লৈ উদ্বেগিতা প্ৰকাশ কৰিছোঁ। শৈক্ষিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক সমস্যাত আমি সকলো জৰ্জৰিত, ভাৰাক্ৰান্ত। সকলোৱে এই উদ্বেগিতা প্ৰকাশ কৰিছোঁ সঁচা; কিন্তু সমাধানৰ বাবে আমি কি কৰিছোঁ? তাৰবাবে নিজকে এবাৰ সুধি চোৱা প্ৰয়োজনবোধ কৰিছোনে? আছনে আমাৰ এখন সুসংহত শৈক্ষিক দিনপঞ্জী? এইবোৰৰ সমিধান নিশ্চয় এটা বিৰাট শূন্য। তাৰবাবে কিছু পৰিমাণে দায়ী নহয়নে? কথাখিনি এই কাৰণে উল্লেখ কৰিছোঁ যিহেতু এইবোৰ আমাৰ উমৈহতীয়া সমস্যা। সুস্থ-শৈক্ষিক পৰিৱেশ অবিহনে যিমানে গঠনমূলক কাম নকৰোঁ কিয় কোনো লাভ নাই। বৰ্তমানে আৰু এটা কথা মহাবিদ্যালয়সমূহত বৰ বেয়াকৈ শিপাইছে— ছাত্ৰ সমাজৰ মাজত বিভাজন আৰু দমন নীতি। ইয়াৰ মূল হৈছে ৰাজনৈতিক দলসমূহে মহাবিদ্যালয়সমূহত নিজৰ ৰাজনৈতিক মুনাফা আদায়ৰ বাবে কৰা অবাঞ্ছিত ৰাজনৈতিক হস্তক্ষেপ। ইয়াক ৰোধ কৰাৰ বাবে প্ৰতিবাদী কণ্ঠ আমাৰ মাজৰপৰাই সবল হ'ব লাগিব। আনহাতে উচ্ছৃংখল যুৱ মানসিকতাই মহাবিদ্যালয়সমূহৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত এক ব্যথিকাপে থিয় দিছে; যাৰ ফলত শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট হোৱাৰ

উপৰিও ছাত্ৰ জীৱনৰ চৰিত্ৰত কলংকৰ চেকা লগাই অশুভ পৰম্পৰাৰ সৃষ্টি কৰিছে। ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে আপোনালোকলৈ মোৰ বিনম্ৰ অনুৰোধ — যাতে কোনো অশুভ শক্তিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি-প্ৰগতিত বিভেদৰ বীজ সিচিব নোৱাৰে তাৰবাবে সতৰ্ক প্ৰহৰীৰ ভূমিকা পালন কৰিব লাগিব। সত্য, ধৰ্ম, শান্তি, প্ৰেম আৰু অহিংসা — এই পাঁচটা বিশ্বজনীন গুণক মূলবোধৰ শিক্ষাৰ ভেটিৰূপে গ্ৰহণ কৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ এক যুগান্তকাৰী ইতিহাস ৰচনা কৰাৰ প্ৰয়াস লবলৈ মই সকলোলৈকে অনুৰোধ জনালোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত আপোনালোকৰ বাবে কিমানখিনি কৰিব পাৰিলোঁ সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্যৰ বিষয়। আশা ৰাখিছোঁ নৱনিৰ্বাচিত ছাত্ৰ একতা সভাই শূৰালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ঐতিহ্য সন্মান সহকাৰে ৰক্ষা কৰাত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব।

মোৰ কাৰ্যকালৰ চমু বিৱৰণী:

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ: ২৪ ডিচেম্বৰৰ পৰা ২৯ ডিচেম্বৰ ২০১১ লৈ অনুষ্ঠিত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ পতাকা উত্তোলন কৰে ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ মাননীয় শ্ৰীযুত তুৱা কটকীদেৱে। উক্ত অনুষ্ঠানত আয়োজিত কৰা মুকলি সভাত ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিমন্ত্ৰণ ৰক্ষাত আমন্ত্ৰিত অতিথিৰ আসন শুৱনি কৰে অসমৰ যুৱ প্ৰজন্মৰ এগৰাকী বিশিষ্ট গল্পকাৰ মাননীয় শ্ৰীযুত মণিষ বড়ো আৰু ভি.চি.ডি জগতৰ মোহময়ী অভিনেত্ৰী কৃষ্ণ দাসৰ উপস্থিতিয়ে সভাৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে আমাক উৎসাহিত কৰে। অইন বছৰৰ দৰে এই বছৰো আন্তঃ মহাবিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যোগদান কৰি বিভিন্ন শিতানত বাঁটা লাভ কৰি মহাবিদ্যালয়খনলৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনিবলৈ সক্ষম হৈছে।

ইয়াৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকলৰ লগত ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সম্পাদক সম্পাদিকা

একত্ৰিত হৈ বাগদেৱী শ্ৰীশ্ৰীসৰস্বতী দেৱীৰ পূজা অৰ্চনা বৰ উলাহ মালহেৰে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

সৰস্বতী পূজাৰ পৰৱৰ্তী কাৰ্যসূচী অনুসৰি ২৬ জানুৱাৰী গণতন্ত্ৰ দিৱস আৰু ১৫ আগষ্ট স্বাধীনতা দিৱসৰ কাৰ্যসূচী যথা বিহিত নিয়মানুসাৰে পালন কৰা হয়। দুজনা গুৰুৰ তিথি মহোৎসৱে আনুষ্ঠানিকভাৱে পালন কৰা হয়।

মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী মহোৎসৱৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠান : ১৯৬৩ চনৰ ১ আগষ্টত জন্ম লাভ কৰা ঐতিহ্যমণ্ডিত আমাৰ মহাবিদ্যালয় মোৰ কাৰ্যকালৰ ২০১২ বৰ্ষৰ ১ আগষ্ট তাৰিখে সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষত উপনিত হয়। এই মহোৎসৱ উদ্‌যাপন সমিতিত সহঃ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি নিজকে ধন্য মানিছো। মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিয়ালৰ লগত একত্ৰিত হৈ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠান সুচাৰুৰূপে পালন কৰা হয়।

নৱাগত আদৰণী সভা : নৱাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক আদৰণী জনোৱাৰ বাবে ১০-০৯-২০১২ ইং তাৰিখে ২০১২-১৩ বৰ্ষৰ নৱাগত আদৰণী সভাখন অনুষ্ঠিত কৰা হয়। অনুষ্ঠানটোৰ পতাকা উত্তোলন কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মাননীয় ড° দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতীদেৱে। মুকলি সভাত নিৰ্দিষ্ট বক্তাৰ আসন শুৱনি কৰে শ্ৰীদীপক কুমাৰ শৰ্মাদেৱে। ন-পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অন্তৰলাপ অনুষ্ঠান সঞ্চালক হিচাপে উপস্থিত থাকে জনপ্ৰিয় কৌতুক অভিনেতা মাননীয় শ্ৰীযুত হিৰণ্য ডেকা। ডেকাদেৱৰ বসিক সংলাপ আৰু

অভিনয়ে অনুষ্ঠানটো সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে আমাক উৎসাহিত কৰে।

শুৱালকুছি বৃদ্ধবাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয় বৃহত্তৰ শুৱালকুছি অঞ্চলৰ একমাত্ৰ উচ্চশিক্ষানুষ্ঠান। আমাৰ আন্তৰিক উৎসাহ আৰু কৰ্মপ্ৰেৰণাই মহাবিদ্যালয়খনৰ গতি আৰু প্ৰগতিত অবিহণা যোগাব বুলি মই আশা কৰিছো। এই মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰমাৎ উচ্চ মানদণ্ডৰ ফলাফল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ মানদণ্ডই মহাবিদ্যালয়খনক এখন উল্লেখযোগ্য শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত কৰাতো আমাৰ বাবে গৌৰৱৰ বিষয়। শেষত জ্ঞানৰ মন্দিৰ স্বৰূপ এই মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰিছো। মোক নিৰ্বাচন তথা কাৰ্যকালত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায় কৰা বন্ধু-বান্ধৱী ক্ৰমে ইলু, অপূৰ্ব, চাইফ, প্ৰাঞ্জল, জিণ্টু, আৰিফ, জলিল, চাদ্দামহঁতক কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ কৰিলো আৰু মোৰ কাৰ্যকালত যথাসাধ্য সহায় আগবঢ়াই নিজৰো এটা সুকুমাৰ মহৎ আৰু উৎসাহী মনৰ পৰিচয় দিয়া মোৰ পৰম পূজনীয় শিক্ষা গুৰুসকল, মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ধন্যবাদ জনাইছো।

“জয়তু শুৱালকুছি বৃদ্ধবাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা”

শ্ৰীকাজল দাস

সাধাৰণ সম্পাদক

ছাত্ৰ একতা সভা

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন :

২০১১-১২ বৰ্ষ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ হকে নিজৰ বুকু পাতি দিয়া সেই অজ্ঞাত বীৰসকললৈ মোৰ প্ৰণাম জনাইছো। লগতে প্ৰণাম জনাইছো সেইসকল ব্যক্তিক যি সকলৰ আশাসুখীয়া প্ৰচেষ্টাত ঐতিহ্যমণ্ডিত বঙ্গনগৰী শূৰালকুছিত উচ্চ শিক্ষাৰ এই মহান শিক্ষানুষ্ঠানটি গঢ়ি উঠিল।

বঙ্গনগৰী শূৰালকুছিৰ একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান শূৰালকুছি বুদ্ধবাম-মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয় ২০১১-১২ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মই বিনা প্ৰতিদ্বন্দিতাৰে নিৰ্বাচিত হৈছিলো। সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে আনুষ্ঠানিকভাৱে শপত গ্ৰহণ কৰি অতি কম দিনৰ ভিতৰতে বহুতো নজনা কথা শিকি পেলালো। লগতে মহাবিদ্যালয়খন কিদৰে উন্নতি কৰিব পাৰি তাৰ বাবে সাধাৰণ সম্পাদকৰ লগত গভীৰভাৱে আলোচনা কৰিছিলো।

বিগত বছৰবোৰৰ দৰে এইবছৰো ছাত্ৰ একতা সভাৰ উদ্যোগত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উলহ-মালহৰে উদযাপন কৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতাবোৰত মই সম্পাদক-সম্পাদিকা সকলৰ সৈতে জড়িত হৈ আছিলো।

ইয়াৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ত নৱাগত আদৰনী সভা, প্ৰতিষ্ঠা দিৱস, স্বাধীনতা দিৱস, গণতন্ত্ৰ দিৱসৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ 'সোণালী জয়ন্তী মহোৎসৱ'ৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানটি উলহ-মালহৰে পালন কৰা হৈছিল।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ দিন কেইটিত মোক প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে সহায় কৰা অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, মোৰ প্ৰিয় বন্ধু-বান্ধৱী আৰু মোৰ সহকৰ্মীবৃন্দলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

'জয়তু শূৰালকুছি বুদ্ধবাম-মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়'

'জয়তু' ছাত্ৰ একতা সভা

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰীচিন্তুমনি কলিতা

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক

সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

২০১১-১২ বৰ্ষ

যাৰ মহান দানে শূৰালকুছি বৃদবাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়খনক দুভৰিৰ ওপৰত থিয় হোৱাৰ শক্তি প্ৰদান কৰিছিল আৰু যিসকল মহান ব্যক্তি, কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ অক্লান্ত শ্ৰম নিয়োজিত কৰিছিল সেইসকললৈ সহশ্ৰু প্ৰণাম জনাই মোৰ এই প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলিলো।

২০১১-১২ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ পদত নিৰ্বাচিত কৰি দিয়া সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত মোৰ চিৰ কৃতজ্ঞ। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাত জয়ী হৈ সাংস্কৃতিক দিশত কিঞ্চিৎ হ'লেও নতুনত্ব অনাৰ মানসিকতাৰে সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা পদৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিছিলো। এই ক্ষেত্ৰত মোৰ তহাৰধায়ক তথা শিক্ষাগুৰু শ্ৰীযুত ঋতুপৰ্ণ দাসৰ যথেষ্ট সহায় লাভ কৰিছিলো। তেখেতৰ দিহা-পৰামৰ্শ তথা বন্ধু-বান্ধৱীৰ নিস্বার্থ সহযোগত সকলো সমস্যা অনায়াসে দূৰ কৰাত মই সফল হৈছিলো।

কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতে আমাৰ কলেজত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ আয়োজন কৰা হয়। এই উপলক্ষে সাংস্কৃতিক বিভাগৰ পৰা বিভিন্ন শিতানত কণ্ঠ প্ৰতিযোগিতা, বিহু, বুমুৰ, অসমীয়া আধুনিক নৃত্য প্ৰতিযোগিতা, একক অভিনয়, ধেমালীয়া দৃশ্য, একাংকীকা নাট, ভেশচন, মিমিক্ৰি, মুকাভিনয় আদি প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। প্ৰতিযোগিতাসমূহ প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা তথা দৰ্শকৰ (ছাত্ৰ-ছাত্ৰী) ভিৰ দেখি মই নতৈ আনন্দিত হৈছিলো। মোৰ কাৰ্যকালত সকলো প্ৰকাৰৰ দিহা-পৰামৰ্শৰে মোক পথ দেখুৱাই দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষাগুৰুৰ ওচৰত মই অশেষ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিলো। লগতে মোৰ প্ৰতিটো কাৰ্যক্ষেত্ৰত অকুণ্ঠ সহায় আগবঢ়োৱা বন্ধু-বান্ধৱীসকললৈ মোৰ ধন্যবাদ থাকিল। মোৰ এই কাৰ্যকালত আন্তঃ যুৱ মহোৎসৱলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা বিভিন্ন শিতানত অংশ গ্ৰহণ কৰি পুৰস্কাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

অইন বেলিৰ দৰে এই বেলিও আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত বাগদেৱীৰ সৰস্বতী পূজা উলহ-মালহেৰে পালন কৰা হয়। ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়াৰ লগতে ময়ো যোগ্য অনুসৰি সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াওঁ। সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা দোখ-ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্বল ভৱিষ্যতৰ লগতে সাংস্কৃতিক বিভাগৰ উন্নতিৰ কামনাৰে—

“জয়তু শূৰালকুছি বৃদবাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা”

কাশ্মিৰী ওজা

সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা

ছাত্ৰ একতা সভা

শূৰালকুছি বৃদবাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়

ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাকমূৰ্ত্তে সেইসকল ব্যক্তিলৈ মই শ্ৰদ্ধা জনাইছো যি সকল বীৰ বীৰঙ্গনাই নিজ দেশ মাতৃৰ কাৰণে জীৱন আত্মত দি গৈছে। এই মহান শিক্ষানুষ্ঠানত ছাত্ৰ একতা সভাৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰা বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীৰ লগতে শিক্ষাগুৰু সকলে মোৰ প্ৰতি দেখুওৱা মৰমৰ বাবে মই সকলোলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছো। ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত মহাবিদ্যালয়ত ৪৯ তম দিৱস পালন কৰি থকা হৈছিল।

মই মোৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী হিচাপে পাইছিলো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হয় ২৪ ডিচেম্বৰৰ পৰা ২৯ ডিচেম্বৰলৈ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ জৰিয়তে মোৰ ফালৰ পৰা ছাত্ৰী সকলৰ মাজত বিভিন্ন ধৰণৰ খেল যেনে- ভলীবল, ক্ৰিকেট, ফুটবল, এথেলেটিক লগতে আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ বহু খেল অনুষ্ঠিত হয়। এই প্ৰতিযোগিতা সমূহ যথেষ্ট সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও মোৰ কাৰ্যকাল ছোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত বিভিন্ন ধৰণৰ নতুন খেল পাতিবলৈ মই সক্ষম হৈছিলো। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ পিছত সৰাস্বতী পূজা, সোণালী জয়ন্তী মহোৎসৱ, নৱাগত আদৰনী সভা, শংকৰদেৱৰ তিৰোভাৰ তিথি, প্ৰতিষ্ঠা দিৱস আৰু বিভিন্ন অনুষ্ঠান আমাৰ কাৰ্যকালছোৱাত বৰ উলহ মালহৰে পালন কৰা হয়। এই মহান মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নতিৰ বাবে ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মই মোৰ সামৰ্থ্য অনুযায়ী কাম কৰি গৈছোঁ। এই ক্ষেত্ৰত কিমান কৃতকাৰ্য হৈছোঁ সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্যৰ বিষয়।

প্ৰতিবেদনৰ শেষত, মোৰ কাৰ্যকালছোৱাত বিভিন্ন কাৰ্যসূচীত মোক সহায় সহযোগিতা কৰাৰ বাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ অন্যান্য বিষয়ববীয়া সকল আৰু মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ কৃতজ্ঞতা জনোৱাৰ লগতে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যাপক, অধ্যাপিকাবৃন্দ আৰু তত্ত্বাৱধায়ক শ্ৰীযুত তপন দাস ছাৰলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা ভুলৰ ক্ষমা বিচাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনাৰে প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

“জয়তু শূৰালকুছি বুদবাম মাধৰ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা”

ধন্যবাদ
সম্পাদক
শ্ৰীৰমেন দাস
ক্ৰীড়া বিভাগ

সমাজ সেৱা বিভাগৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আদিতে, আমাক সকলোকে শোক-সাগৰত বুৰাই ইহলীলা সম্বৰণ কৰা আমাৰ সকলোৰে শ্ৰদ্ধাৰ সংগীতসূৰ্য্য ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱ, ড° মামনি ৰয়চম গোস্বামী বাইদেউ আৰু হীৰেন ভট্টাচাৰ্য্য দেৱলৈ অশ্ৰু-অঞ্জলি নিবেদন কৰিছোঁ আৰু তেখেতসকলৰ বিদেহী আত্মাৰ চিৰশান্তিৰ কাৰণে পৰমেশ্বৰৰ ওচৰত প্ৰণিপাত জনাইছোঁ।

২০১১-১২ ইং চনৰ শূৰালকুছি বৃদ্ধৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সমাজ সেৱা সম্পাদকৰ পদত নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনলৈ পৱিত্ৰ সেৱা আগবঢ়োৱাত মোক সুযোগ প্ৰদান কৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ সতীৰ্থ, বন্ধু-বান্ধৱী আৰু দাদা-বাইদেউ সকললৈ মোৰ আন্তৰিক মৰম আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মই মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয়খনক সকলো প্ৰকাৰে সেৱা আগবঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। কিন্তু এই কাৰ্যত কিমানদূৰ সফলতা অৰ্জন কৰিছোঁ সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য। পূৰ্বৰ ৰীতিক অনুসৰণ কৰি মিশ্ৰিত অভিজ্ঞতাৰে মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ত মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদটো কেইবাবাৰো চাফা কৰাৰ লগতে গছবিলাকৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধিৰ বাবে আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছিলো।

মহাবিদ্যালয়ৰ পূব দিশৰ আলিবাটটোত বৃক্ষৰোপনৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলোঁ আৰু পুৰণি গছবোৰৰ আলৈ-আথানি হৈ থকা বেৰবোৰ ভালকৈ বান্ধিবলৈ যত্ন কৰিছিলোঁ। ইয়াৰ উপৰিও মোৰ কাৰ্যকালতে মহাবিদ্যালয়ৰ পুখুৰীটো চাফা কৰা হৈছিল আৰু পুখুৰী পাৰৰ কিছু কিছু অংশত বেৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আমি যথেষ্টখিনি সুবিধা পাইছিলো যদিও কিছু আৰ্থিক অসুবিধাৰ বাবে পুখুৰীপাৰত বৃক্ষৰোপন কৰাৰ ইচ্ছা মোৰ মনত ৰৈ গ'ল। সেয়েহে পুখুৰীপাৰত ভৱিষ্যতে বৃক্ষৰোপন কৰিবলৈ কতৃপক্ষ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাক মনোযোগ দিবলৈ আহ্বান জনালোঁ।

প্ৰতিবছৰৰ দৰে এইবেলিও মহাবিদ্যালয়ত ২৪ ডিচেম্বৰৰ পৰা ২৯ ডিচেম্বৰ তাৰিখলৈ “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” পালন কৰা হয়। এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে মোৰ বিভাগৰ পৰা শ্ৰমদান প্ৰতিযোগিতা আৰু শিল্প-কলা প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা হয়। ভালে সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰি নিজৰ দক্ষতাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে।

মোৰ কাৰ্যকালত সকলো প্ৰকাৰৰ দিহা-পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা বাবে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় ড° দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতী ছাৰ, উপাধ্যক্ষ শ্ৰীযুত তুৱাকটকী ছাৰ আৰু তত্ত্বাৱধায়ক শ্ৰীযুত শৈলেন কলিতা ছাৰ আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাৰ-বাইদেউ সকলক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মোক বিশেষভাৱে সহায় কৰা বন্ধু-বান্ধৱী ক্ৰমে জ্যোতিৰ্ময়, তৃষণা, জ্যোতিশিষা, নয়ন, দীপক, হৰজ্যোতি, অমৰ, সমুদ্ৰ, দিগন্ত, ~~বিশ্ব~~ আৰু জোনমনি লৈ বিশেষ ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

শেষত মোৰ অজানিতে হোৱা ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ ইতিৰেখা টানিলো।

“জয়ন্তু শূৰালকুছি বৃদ্ধৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়”

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰী বিদ্যুৎ বৈশ্য।

ছাত্ৰ জিৱনী কোঠাৰ সম্পাদক

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই ঐতিহ্যমণ্ডিত শূৰালকুছি মহাবিদ্যালয়ৰ ভূমিদাতা মহাপ্ৰভু বুদ্ধৰাম মহন্ত আৰু মাধৱ মহন্ত অধিকাৰৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ধৰ্মৰ মূল ভেটি গঢ়াত সহায় কৰা সমূহ সুভাৰাংক্ষী ব্যক্তিসকললৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰতিপাত জনাইছোঁ। তেখেত সকলৰ আপ্ৰাণ প্ৰচেষ্টাৰ ফলস্বৰূপে আজি মহাবিদ্যালয়খনে ৫০ টি বছৰ অতিক্ৰম কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

২০১১-১২ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ ছাত্ৰ জিৱনী কোঠাৰ সম্পাদক পদত নিৰ্বাচিত কৰি এই মহান অনুস্থানটিলৈ সেৱা আগবঢ়োৱাৰ লগতে চলিত বৰ্ষতেই ৫০ টি বছৰ অতিক্ৰম কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী মহোৎসৱৰ দৰে বৃহৎ অনুস্থানত বিশেষ ভাৱে সহযোগিতা আগবঢ়োৱাত যি সুযোগ দিলে তাৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞ।

মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মই জয়ী হৈ মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নয়নত কিঞ্চিৎ হলেও অৰিহনা যোগোৱাৰ মানসিকতাৰে ছাত্ৰ জিৱনী কোঠাৰ গুৰু দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। কিন্তু পূৰ্বৰ কোনো অভিজ্ঞতা নথকাৰ বাবে প্ৰথম অৱস্থাত বিভিন্ন সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছিল। যদিও মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষা গুৰু, প্ৰাক্তন সম্পাদক আৰু বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ সহযোগত এই সমস্যাবোৰ আতৰ কৰিবলৈ সক্ষম হওঁ।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ দায়িত্বত লঘু খেল সমূহ অনুস্থিত কৰিছিলোঁ। উক্ত প্ৰতিযোগিতা কেইখনত প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা আছিল উৎসাহজনক। প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰা সকলো প্ৰতিযোগীকে এই প্ৰতিবেদনৰ যোগেদি মোৰ তৰফৰ পৰা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

আনবোৰ প্ৰাক্তন সম্পাদকৰ দৰেই মই জিৱনী কোঠাৰ সমস্যাবোৰ তত্ত্বাৱধায়কৰ লগতে আলোচনা কৰি অধ্যক্ষৰ ওচৰত সমাধান বিচাৰি আবেদন জনাইছিলোঁ। সমস্যাবোৰৰ কেইটিমান সমস্যা অধ্যক্ষ মহোদয়ে সমাধান কৰে। ইয়াৰ ভিতৰত কোঠাটোত ৰং দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি কোঠাটোৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধিৰ ব্যৱস্থা কৰে।

মই এই দায়িত্বভাৰ পালনত কিমান দূৰ সাফল্য অৰ্জন কৰিব পাৰিছোঁ ক'ব নোৱাৰোঁ তথাপি যি কৰিছোঁ সেইখিনি একেবাৰে নগন্য।

ছাত্ৰ সমাজৰ বাবে মই যিখিনি কৰিব খুজিছিলোঁ তাৰ সৰহখিনিয়েই নকৰাকৈ থাকি গ'ল। তাৰ বাবে দুখঃ প্ৰকাশ কৰিছোঁ। কাৰ্যকালত হোৱা মোৰ ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত মাৰ্জনা বিচাৰিছোঁ। বিভিন্ন ধৰণে মোক সহায় কৰাৰ কাৰণে বিভাগীয় তত্ত্বাৱধায়ক শ্ৰীযুত ৰঞ্জিত টাকু ছাৰ দেৱক আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছোঁ। সদৌ শেষত এই মহান অনুষ্ঠানটিৰ সোণোৱালী উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনাৰে মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ মোখনি মাৰিলোঁ।

“জয়তু শূৰালকুছি বুদ্ধৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়”

॥ জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা ॥

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰীহিমাংশু ভৰালী।

সম্পাদকঃ ছাত্ৰ জিৱনী কোঠা।

ছাত্ৰী জিৰনী কোঠাৰ সম্পাদিকা

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাকমুহূৰ্ত্তে সেইসকল ব্যক্তিলৈ মই শ্ৰদ্ধা জনাইছো যি সকল বীৰ বীৰাঙ্গনাই নিজ দেশৰ মাতৃৰ কাৰণে জীৱন আহুতি দি গৈছে। এই মহান শিক্ষানুষ্ঠানত ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰী জিৰনী কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰা বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীৰ লগতে শিক্ষাগুৰু সকলে মোৰ প্ৰতি দেখুওৱা মৰমৰ বাবে মই সকলোলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। ছাত্ৰী জিৰনী কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত মহাবিদ্যালয়ত ৪৯ তম দিৱস পালন কৰি থকা হৈছিল।

মই মোৰ প্ৰথম কাৰ্যসূচী হিচাপে পাইছিলো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হয় ২৪ ডিচেম্বৰৰ পৰা ২৯ ডিচেম্বৰলৈ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ জৰিয়তে মোৰ ফালৰ পৰা ছাত্ৰী সকলৰ মাজত বিভিন্ন ধৰণৰ খেল যেনে কেৰম, বেডমিণ্টন, স্প্ৰিং, ছেছ, কলহ ভঙা, কইনা প্ৰতিযোগিতা আদি অনুষ্ঠান পালন কৰা হয়। এই প্ৰতিযোগিতা সমূহত যথেষ্ট সংখ্যক ছাত্ৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। অন্য এটা আকৰ্ষণীয় দিশ মই মোৰ কাৰ্যকালত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলো সেয়া হ'ল ছাত্ৰী জিৰনী কোঠা পৰিস্কাৰ পৰিচ্ছন্ন কৰা। ইয়াৰ উপৰিও মোৰ কাৰ্যকালছোৱাত ছাত্ৰীৰ জিৰনী কোঠাত নতুন পৰ্দাৰ আৰু ছাত্ৰী সকলে লিখিব পৰাকৈ ডাঙৰ টেবুল ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ পিছত সৰস্বতী পূজা, সোনালী জয়ন্তী মহোৎসৱ, নৱাগত আদৰনী সভা, শংকৰদেৱৰ তিৰোভাৰ তিথি, প্ৰতিষ্ঠা দিৱস, বৰ উলহ মালহৰে পালন কৰা হয়।

এই মহান মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নতিৰ বাবে ছাত্ৰী জিৰনী কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে মই মোৰ সামৰ্থ্য অনুযায়ী কাম কৰি গৈছোঁ। এই ক্ষেত্ৰত কিমান কৃতকাৰ্য হৈছো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্যৰ বিষয়।

প্ৰতিবেদনৰ শেষত, মোৰ কাৰ্যকালছোৱাত বিভিন্ন কাৰ্যসূচীত মোক সহায় সহযোগিতা কৰাৰ বাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ অন্যান্য বিষয়ববীয়া সকল আৰু মোৰ বন্ধু প্ৰাঞ্জল আৰু অপূৰ্বলৈ বিশেষ কৃতজ্ঞতা জনোৱাৰ লগতে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যাপকবৃন্দ আৰু মোৰ তত্ত্বাবধায়িকা শ্ৰীযুতা সীমা দত্ত বাইদেউলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা ভুলৰ ক্ষমা বিচাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনাৰে প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

“জয়তু শূৱালকুছি বৃদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়”

॥ জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা ॥

ধন্যবাদ
শ্ৰীচুমি দাস

মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ

শেহতীয়াকৈ পি এইচ. ডি উপাধি লাভ কৰা অধ্যাপক/অধ্যাপিকা

ড° চিত্ৰৰঞ্জন দাস

ড° নন্দিনী কাকতি

ড° অনিনা বৈশা

ড° উৎপলা বৈশা

শ্ৰীকৃষ্ণক বৈশা

শ্ৰেষ্ঠ তাত্ত্বিক, সদৌ অসম ৰঞ্জিত চৌধুৰী তৰ্ক প্রতিযোগিতাত
যুটীয়ভাৱে দ্বিতীয় পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত (২০১২ চন)

শ্ৰীজিৎ দাস

সদৌ অসম ৰঞ্জিত চৌধুৰী তৰ্ক প্রতিযোগিতাত
যুটীয়ভাৱে দ্বিতীয় পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত (২০১২ চন)

শ্ৰীজ্যোতিৰ্ময় তালুকদাৰ
শ্ৰেষ্ঠ নৱাগত

শ্ৰীদেৱশ্ৰী গোস্বামী
শ্ৰেষ্ঠা নৱাগত

শ্ৰীচয়নিকা চৌধুৰী
শ্ৰেষ্ঠ গায়িকা

শ্ৰীদীপ্ত দাস
শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ

শ্ৰীসংগীতা ৰাজবংশী

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুৱ মহোৎসৱৰ
সংগীত প্রতিযোগিতাত স্বৰ্ণ পদক বিজয়ী ছাত্ৰী

শ্ৰীৰম্যা কাকতি

শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্য প্রতিযোগী

